સત્ય પ્રકાશ

ઈમામશાહી / પીરાણા સતપંથનો ઇતિહાસ
ગુજરાતી ભાષામાં

Year 2011
Version 1

વર્ષ ૨૦૧૧
આવૃત્તિ ૧

Imammuddin Abdur Rahim Saiyyed alias Imam Shah Bawa / Imam Shah Maharaj, the founder of Pirana Satpanth, with Hazarbeg in Mohammad Begda's court

પીરાણા સતપંથના સ્થાપક - ઇમામુદ્દીન અબ્દુર રહીમ સૈય્યદ / ઈમામ શાહ બાવા / ઈમામ શાહ મહારાજ હાજર બેગ સાથે મોહમ્મદ બેગડાના દરબારમાં

A comprehensive yet brief history of Pirana Satpanth, a Nizari Ismaili sect of Shia Branch of Islam. This book touches upon one of the aspects of social and religious history of Kachchh Kadva Patidar Community also.
This book is based on government and other strong evidences.

ઇસ્લામના શિયા પંથનું એક ફાંટું નીઝારી અને નીઝારી પંથનું એક ફાંટું ગણાતું પીરાણા સતપંથનો ટૂંકમાં પણ વ્યાપક ઇતિહાસ. આ પુસ્તક કચ્છ કડવા પાટીદારોનું સામાજિક અને ધાર્મિક ઇતિહાસનું એક પહેલું પણ દર્શાવે છે.
આ પુસ્તક સરકારી અને અન્ય મજબુત પુરાવાઓ પર આધારિત છે.

સત્ય પ્રકાશ

ઈમામશાહી / પીરાણા સતપંથનો ઇતિહાસ
ગુજરાતી ભાષામાં

Year 2011 વર્ષ ૨૦૧૧

Version 1 આવૃત્તિ ૧

Imammuddin Abdur Rahim Saiyyed alias Imam Shah Bawa / Imam Shah Maharaj, the founder of Pirana Satpanth, with Hazarbeg in Mohammad Begda's court

પીરાણા સતપંથના સ્થાપક - ઇમામુદ્દીન અબ્દુર રહીમ સૈય્યદ / ઈમામ શાહ બાવા / ઈમામ શાહ મહારાજ હાજર બેગ સાથે મોહમ્મદ બેગડાના દરબારમાં

A comprehensive yet brief history of Pirana Satpanth, a Nizari Ismaili sect of Shia Branch of Islam. This book touches upon one of the aspects of social and religious history of Kachchh Kadva Patidar Community also.
This book is based on government and other strong evidences.

ઇસ્લામના શિયા પંથનું એક ફાંટું નીઝારી અને નીઝારી પંથનું એક ફાંટું ગણાતું પીરાણા સતપંથનો ટૂંકમાં પણ વ્યાપક ઇતિહાસ. આ પુસ્તક કચ્છ કડવા પાટીદારોનું સામાજિક અને ધાર્મિક ઇતિહાસનું એક પહેલું પણ દર્શાવે છે.
આ પુસ્તક સરકારી અને અન્ય મજબુત પુરાવાઓ પર આધારિત છે.

This page is intentionally left blank

પ્રેરણા શ્રોત...

Source of Inspiration….

This image is very special. Its very inspirational. The image depicts the mighty strength of Lord Vishnu and the blessings of Maa Laxmi.

The expression on the face of Lord Vishnu gives inner strength to me.

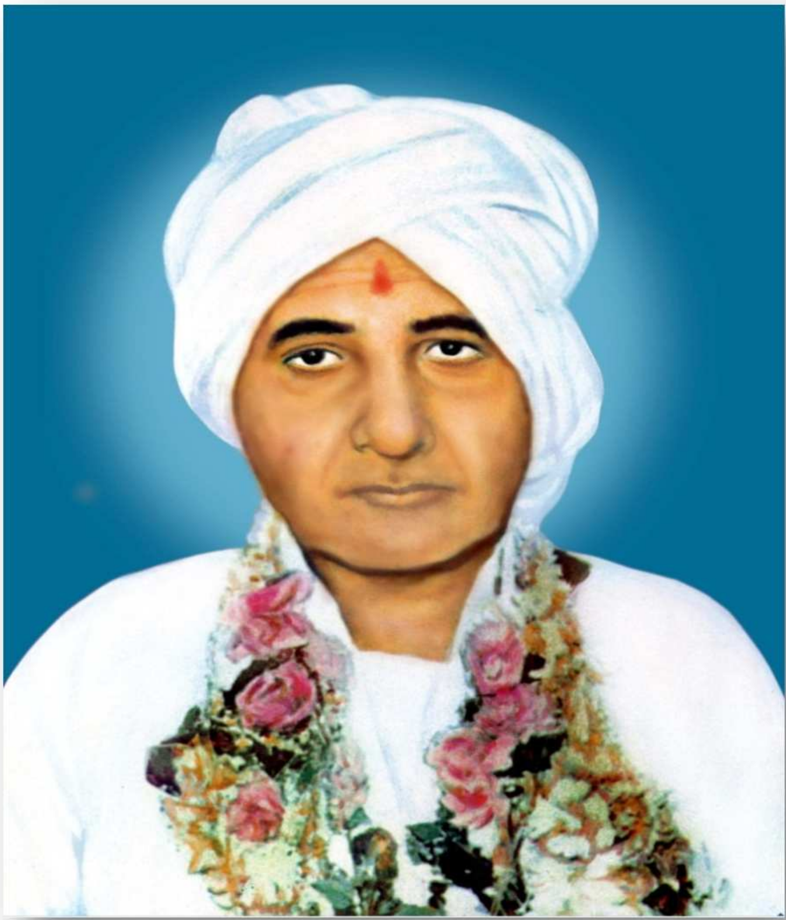
આ ચિત્ર બહું ખાસ છે. એ પ્રેરણા દાયક છે. આ પ્રતિમા આપણને ભગવાન વિષ્ણુના મહાશક્તિઓ નું આભાસ કરાવે છે તેમજ આપણને માતા લક્ષ્મીના આશીર્વાદનું પણ પ્રતીતી કરાવે છે.

ભગવાન વિષ્ણુના ચેહરાના ભાવો થી મને આંતરિક શક્તિ મળે છે.

This page is intentionally left blank

આ ગ્રંથ સમર્પિત છે...
This book is dedicated to...

સંત શ્રી ઓધવરામ મહારાજ
Sant Shri Odhavram Maharaj

A true saint, a heavenly soul.
His unselfish work for the cause of Sanatan Dharm, brings tears in the eyes of people.
He was the person who gave the strategy and the idea to break free the from the strong shackles of Satpanth religion.
Our Samaj is heavily indebted to this great and true saint.
As if he was born only for the upliftment of our community.

એક સાચા સંત અને દૈવી આત્મા.
સનાતન ધર્મ માટે નિસ્વાર્થ સેવાની પ્રતીત માત્રથી લોકોની આંખો ભરાઈ આવે છે.
સતપંથ ધર્મની મજબુત પકડ તોડીને જ્ઞાતિને સનાતન ધર્મ તરફ વાળવાની રણનીતિ આપનાર આજ મહાન સંત છે.
આપણો સમાજ આ મહાન સંતનો સદાયમાટે ઋણી રહશે.
જાણે આપણી જ્ઞાતિના સેવા માટેજ આ મહાન સંતનો જન્મ લીધો હતો.

This page is intentionally left blank

આદ્ય સમાજ સુધારક, શ્રી નારાયણજી રામજી લીંબાણી
Aadhya Samaj Sudhark, Shri Narayanji Ramji Limbani

A great visionary and socio-religious activist.
Thanks to his efforts that we realised about our great Sanatan (Hindu) religion and the history of our Community.
He was the pioneer of the religio-socio-economic revolution in our community.

એક મહાન દૂરદર્શી તેમજ મહાન સમાજ અને ધર્મ સેવક.
તેમના અથાગ પ્રયત્નોના કારણેજ આપણને આપણો મહાન સનાતન ધર્મ અને જ્ઞાતિના ઇતિહાસની પ્રતીતિ થઈ.
જ્ઞાતિમાં ધાર્મિક, સામાજિક અને આર્થીક ક્રાંતિ લાવવાવાળા પહેલાં અગ્રણી.

This page is intentionally left blank

વીર જ્ઞાતિ સેવક, શ્રી રતનશીભાઈ ખીમજીભાઈ ખેતાણી
Veer Gnati Sevak, Shri Ratanshibhai Khimjibhai Khetani

The most dedicated and a great person, who sacrified his life and wealth for the noble cause of our Community and Samaj.
By his work, he was responsible for overlooking and ensuring that the Community sucessfully re-embraces Sanatan Hindu Religion and returns to the roots of its ancestors.
Thanks to him that today we do not follow Satpanth religion.

સમાજ અને જ્ઞાતિ માટે પોતાનું જીવન અને મિલકતોનો ભોગ આપવાવાળા એક સાચા અર્થમાં સમર્પિત અને મહાન વ્યક્તિ.
પોતામાં કર્મ દ્વારા, જ્ઞાતિ સફળતા પૂર્વક સનાતન હિંદુ ધર્મનો અંગીકાર કરી અને પોતાના પૂર્વજોના મૂળ સમજી શકે તેવું, સુનિશ્ચિત કરનાર મહાનુભાવ.
આપ ના હોત તો કેદાચ આજે આપણે સહુ સતપંથ ધર્મ પાળતા હોત.

સત્ય પ્રકાશ

ઈમામશાહી / પીરાણા સતપંથનો ઇતિહાસ

તા. ૧૮-મે-૨૦૧૧
આવૃત્તિ ૧

Satya Prakash

History of Pirana Satpanth or Imamshahis

Date: 18-May-2011
Edition: 1

Real Patidar Books

a "Real Patidar Movement" initiative

Satya Prakash - History of Pirana Satpanth or Imamshahis
Release Date: 18-May-2011
Edition: 1

First edition: 2011

Published by: www.realpatidar.com
mail@realpatidar.com

CAUTION: As part of Taqiyaa and further as expected with intention to bring disreput to this people's movement, some people have conspired and created online ids with the aim of confusing and fooling people. Some of these ids are realpatidarr@gmail.com, realpatidaar@gmail.com, real-patidar@googlegroups.com. This movement does not have any connection with the email ids mentioned here above.

નિવેદન

Preface

દરેક માણસ ક્યારેક ને ક્યારેક તો પોતાનું અને તેના સમાજનું ઇતિહાસ જાણવા ઉત્સુક થતો હોય છે. પાઠ્ય ક્રમમાં તો ફક્ત દેશ અને સામાન્ય ઇતિહાસનું જ્ઞાન મળે છે. આપણી જ્ઞાતિ અને સમાજના ઇતિહાસ વિષયનું મારું જ્ઞાન બહું સીમિત હતું.

Everybody, at some point of time would be curious about one's past and of his ancestors. In school we only learn about history of our Country and Society in general. Hence, my knowledge about the history of our community was limited to the knowledge I got from academics.

આપણી જ્ઞાતિ એટલે, શ્રી કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ, એ પોતાના લોકોને સાચો ઇતિહાસ સમજવાનું મહત્વ ક્યારેય સમજ્યું નથી. નાનપણથી જેમ મોટો થયો, ત્યારથી ઇતિહાસના બારામાં મને એટલુંજ સાંભળવામાં મળ્યું હતું કે આપણી જ્ઞાતિ, જેનો મૂળ ધર્મ સનાતન ધર્મ હતો, તે ઈરાન દેશથી આવેલ, ધર્મે મુસલમાન, ઈમામ શાહ બાવા દ્વારા બતાવેલ, શિયા મુસલમાન ધર્મનું એક ફાંટું ગણાતું નીઝારી ઈસ્માઈલી ધર્મનું પેટા ફાંટું ગણાતો સતપંથ ધર્મ પાળતી હતી. જેણે ઈમામશાહી કે પીરાણા સતપંથ પણ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે. અને અમુક દાયકા પહેલાં, પાછો સનાતન ધર્મ અંગીકાર કરીને, પાછા હિંદૂ બની ગયા છે. સમાજમાં સાચો ધાર્મિક ઇતિહાસ જાણવાવાળા લોકોનો વર્ગ અલિપ્ત હતો.

Our Community, Shri Kachchh Kadva Patidar Community, had never understood the importance of educating its members about the true history. From the time I grew, the only thing I heard was that our Community, originally followers of Santan Religion (Hinduism), used to follow Satpanth religion, a nizari shia muslim sect, also known as ImamShahi Satpanth or Pirana Satapanth, advocated by a muslim, Imam Shah Bawa, who came from Iran. And of-late re-embraced Hindu religion few decades ago. The level of general knowledge about religious history, amongst the masses, was astonishingly so poor, that there was no known source to know about the true history.

હું હંમેશા એમજ ધરતો હતો કે જ્ઞાતિ અને સમાજ એકજ ગણાય. બીજી બાજુ, આપણી જ્ઞાતિમાં, સનાતન સમાજ અને સતપંથ સમાજ એમ બે સમાજોના બારામાં પણ વાતો સંભળાતી હતી. પણ કોઈ દિવસ એ વાત પાછળની છણાવટ જાણવાનો મેં પ્રયત્ન ના કર્યો. જ્ઞાતિ અને સમાજ એકજ વસ્તુ ના બે નામ સમજી એના પર ધ્યાન ના આપ્યું. ત્યારે સતપંથીઓ દ્વારા સનાતન સમાજના લોકોને એક ઊંડી યોજના પૂર્વક, ષડયંત્ર મારફત, ખોટી રીતે હેરાન કરવાના બનાવો સાંભળવામાં આવ્યા. આ બનાવો એટલા વધતા ગયા કે અક્ષરશઃ કચ્છના દરેક ગામોમાંથી આવા બનાવો સાંભળવામાં આવ્યા. નિર્દોષ લોકોને તદ્દન અને હળહળતા ખોટા પોલીસ અને કોર્ટ કેસોમાં ફસાવીને સનાતન ધર્મના કર્યકરતાઓને ડરવાનું ષડયંત્ર રચેલું દેખાવા લાગ્યું. આવા કિસ્સાઓ ધીરે ધીરે વધતા ગયા. છેલ્લે અતિ દુઃખ સાથે જાણવા મળ્યું કે આપણી જ્ઞાતિમાં ભાગલા છે અને તેમાં બે સમાજ છે અને બીજો સમાજ હતો સતપંથ સમાજ, જે ઈમામ શાહ બાવા દ્વારા બતાવેલ સતપંથ ધર્મ પાળતો હતો.

I always felt that the words ‘Community’ and ‘Society’ were one and the same and used interchangeably. On the other hand I used to hear about Sanatan Samaj and Satpanth Samaj (both separate societies) within our community. But I never bothered to put enough efforts to understand the intricacies of the words ‘Community’ and ‘Society’. On the other hand, I started noticing the cries in our society about the systematic atrocities caused by people from Satpanth Samaj. Literally every village, in Kachchh, was victim of the very systematic atrocities (planned in a way that the victim gets entangled in false police and court cases) caused with the aim to create an environment of fear amongst the people who work and speak for the interests of the Sanatan (Hindu) Religion. These cries became louder and louder. To my great dismay, I learnt that our community was not united and it has two societies, the other being Satpanth Samaj, following the religion preached by Imam Shah called Satpanth.

આપણી સમાજ, એટલે શ્રી અખિલ ભારતીય કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજ, ના ૫૦ વર્ષ પૂર્ણ થવાના પૂર્વ સંધ્યા દરમ્યાન સતપંથી દ્વારા થતી કનડગતના ઘણા કિસ્સાઓ સામે આવા લાગ્યા. આવી કનડગત ના કારણે સામાન્ય લોકોની લાગણીઓ દુભાવવા લાગી. લોકોમાં ખુબ મોટો રોષ જાગ્યો. ધાર્મિક ઇતિહાસ જાણવાની ઉત્કંઠા એટલી વધતી ગઈ કે મને સતપંથ ધર્મ અને તેના મૂળ સિધાંતો અને મૂલ્યો પર સંશોધન કરવા મજબૂર થવું પડ્યું.

Of-late, during the eve of 50th anniversary of the constitution of our Samaj (society), Shri Akhil Bharatiya Kachchh Kadva Patidar Samaj, ("ABKKPS") the number of instances of atrocities caused by people from Satpanth Samaj, increased dramatically. The pain caused by these atrocities was so high that it touched the nerves of common people. The feelings of ordinary people were hurt. There was tremendous uproar amongst the ordinary people against Satpanth. My curiosity to know religious history increased and thus lead me to do research on Satpanth to understand its basis, fundamentals, principals and values.

જયારે મને ખબર પડી કે પીરાણા સતપંથ, ઇસ્લામ નું એક બહું અસરકારક અને ઘાતક હથિયાર, જેણે "તાકિયા" કહેવામાં આવે છે, એ વાપરે છે, ત્યારે મને બહું મોટો આઘાત લાગ્યો કે. તાકિયા એટલે લોકોને ભરમાવવા, ભાગલા કરવા, છુપાવવા, છેતરવા અને બેવકૂફ બનાવીને સતપંથ, હિંદુ ધર્મનું ફાંટું છે એમ ખોટી રીતે ઠસાવી પોતાનો ધર્મ વધારવો. બીજી બાજુ સતપંથ ધર્મમાં દસોન્દ, એટલે વાર્ષિક આવકનો દસમો ભાગ, તેમના ધર્મ નેતાઓને આપવાનું કહે છે. તે પૈસાનો હિસાબ માંગવાનો કોઈને અધિકાર નથી. સ્વાભાવિક છે કે જેટલા વધુ અનુંયાયો એટલા વધુ પૈસા તેમના નેતાઓને મળે. <u>તેમનો છુપો હેતું ચોખો દેખાય આવે છે કે પોતાના અનુંયયોની ઘટતી સંખ્યા અટકાવવા, જ્ઞાતિના અન્ય લોકોને તાકિયા વડે બેવકૂફ બનાવીને, હિંદુ ધર્મ છે એવું ખોટું સમજાવીને, તેમણે સતપંથના અનુંયાયો બનાવવા</u>. આમ કરવાથી સામજિક અને આર્થીક વ્યવહારમાં તકલીફ ના કર્યા વગર પોતાનો ફાયદો સુનિશ્ચિત કરી લેવાતો. જ્ઞાતિનો મોટો વર્ગ ઇતિહાસથી બેખબર હોવાના કારણે, તાકિયા નો ઉપયોગ ખુબ સફળ થયો. જ્ઞાતિનો ધાર્મિક ઇતિહાસ કહે છે કે વર્ષ ૧૯૬૦માં પીરાણા સતપંથથી અલગ થઈ એક સનાતની ઓળખ ધરાવતી નવી સમાજ વિધિવત ઉભી કરવામાં આવી. તે વાત જાણે સર્વે ભૂલી ગયા હતા. આ પ્રસંગે નોંધ લેવાં જેવી બીજી વાત એ પણ છે કે વર્ષ ૧૯૩૦ અને ૧૯૪૦ દરમ્યાન સનાતની સમાજના અસ્તિત્વના દસ્તાવેજો જોવા મળે છે, જેણે આગળ વધતા ૧૯૬૦માં કાયદાકીય રૂપ દેવામાં આવ્યું.

I was shocked to learn that Pirana Satpanth uses the most dreaded and effective weapon of Islam, the Taqiyaa, to confuse, divide, conceal and to fool people to make them believe that Satpanth is a Hindu sect. Satpanth also advocates paying tithe ("Dasond"), (10% of annual income) to its religious heads. Nobody has right to question the use of this money. Naturally more the number of followers, the greater would be the share of money received each year, by its leaders/preachers. <u>The ulterior motive came out very clear and</u>

<u>that was to save its dwindling number of followers from drifting away from Pirana Satpanth, by bringing in new followers from our Community, by fooling them to believe that Satpanth is a Hindu sect.</u> This would not only give social security, but also financial security. The use of Taqiyaa was very successful mainly because very large portion of our community was ignorant about its religious history and registration of new (formal) Samaj called Akhil Bharatiya Kachchh Kadva Patidar Samaj, in 1960, by the people who quit Satpanth and embraced Sanatan Dharm. A point worth noting here is that are enough documents suggesting that informal Samaj was already in existence way back during late 1930s and early 1940s, which was later on given a legal format, in 1960.

આ સમયે, ઘણા સમ વિચાર ધરાવતા લોકો, કે જેના મનમાં સનાતન ધર્મ માટે ચિંતા હતી, ભેગા થયા અને સતપંથી દ્વારા થતી કનડગત અને અત્યાચાર સામે આવાજ ઉઠાવવા લાગ્યા. તાકિયાનો વપરાશનો એક દાખલો રૂપે, આવી કનડગતના મદદથી લોકો સતપંથ ધર્મનો ઇસ્લામી મૂળના બારામાં સવાલો ના કરે, તેવાં પ્રયાસો કરવામાં આવતા. સતપંથીઓના ઊંડા ષડયંત્ર અને પ્રપંચનો અભ્યાસ કરવા પછી, વ્યક્તિગત રીતે હું બહું બેચૈન રહવા લાગ્યો. સમાજની શાંતિ અને એક્વાયાકતાને આવા લોકોનું ગ્રહણ લાગ્યું હતું.

This is the point, where several likeminded people, whose hearts burnt for the cause and interest of Sanatan (Hindu) religion, came together and started raising voices, as a joint effort, against the atrocities caused by Satpanthis. Atrocities were part of Taqiyaa exercised, so that people do not raise questions about its Islamic connection. I personally was deeply disturbed upon learning the modus operandi and objective of the people behind these atrocities. These are the people who are solely responsible to disturb the peace and harmony of our Samaj.

આપણી સમાજ વચ્ચે રહીને સનાતન ધર્મના હિત માટે કામ કરવું એટલે સતપંથીના વિરુધનું કામ હતું. એનો મતલબ સતપંથ સમાજના લોકો તરફથી તકલીફ ને આમંત્રણ આપવું. આ વાસ્તુ હકીકતથી મારા વિચારોને સેજજ રોક લગી અને મને થયું કે કોઈ સારા બહાનાની આડ લઈ આમાંથી છૂટી જવું. પછી બહાનું કોઈ પણ કેમ ના હોય, જેમ કે સમયનો આભાવ, બીજો કોઈક વ્યક્તિ કરશે, મરેજ શુકામ કરવું વગેર. પણ સમાજમાટે અને સામાન્ય લોકોના હિત માટે કઈ કરી છૂટવાની તીવ્ર ઈચ્છાક હમેશા મારા અંદર સળગતી રહી. મારા અંદરના વિચારોએ મને શાંતિથી બેસવા ના આપ્યું. બીજી બાજુ અન્ય

સનાતન ધર્મના કાર્યકર્તાઓને ખોટી રીતે હેરાન કરવાની વાતો જાણીને મને લાગ્યું કે મને પહેલાં પોતાને આવી ખોટી કનડગતથી બચવું પડશે. તેમજ સમાજનો સાધારણ વ્યક્તિ હોવાના કારણે અને સમાજના નેતાઓનું પીઠબળના આભાવે સનાતન ધર્મના હિત માટે ખુલ્લે આમ કાર્ય કરવું એ એક મૂર્ખતા ભર્યું કાર્ય ગણાય.

Within our Samaj, supporting the cause of Sanatan religion meant working against the interest of Satpanthis. That means inviting trouble from people of Satpanth Samaj. I was taken aback by this hard reality and felt like shying away by finding some good excuse like lack of time, somebody else would do, why me… etc. But, I always had a burning desire to do something for the interests of ordinary people. For days together, my thoughts never allowed me rest in peace. Taking clue from the bad experiences of other Sanatan Dharm workers, I wanted to shield myself from the systematic atrocities caused by use of false police and court cases. Also, being an ordinary person of the Samaj and having no backing of leaders of ABKKPS, I felt it would be utter foolish and suicidal to come out openly in support of Sanatan religion.

આવા હાલાતોમાં મને એક યુક્તિ સુજી જે મારી માટે એકદમ ઉપયુક્ત હતી. મારી સાચી ઓળખ જતી ના કરીને સનાતન ધર્મના હિત માટે કામ કરવાનો એક સારો અવસર મને દેખાણો. ઈન્ટરનેટ જેવી આધુનિક વ્યવસ્થાનો સદુપયોગ કરવાનો વિચાર આવ્યો. “Real Patidar” (“રીયલ પાટીદાર”)નું ઉપનામ અપનાવીની એક ઓનલાઈન ઓળખ ઉભી કરીને સમાજના લોકોને, સાચા ઇતહાસની જાણકારી આપતા ઈમૈલો મોકલીને, જાગરુક કરવાનું કામ શરૂ કર્યું. શરૂઆતમાં realpatidar@gmail.com ની ઈમૈલ એડ્રેસનો ઉપયોગ લીધો પણ પછી ઈમૈલઓ વધવા લાગ્યા એટલે mail@realpatidar.com ઈમૈલ અડ્રેસ વાપરવાનું શરૂ કર્યું. મારી માટે ઈન્ટરનેટ વાળો આ ઉપાય એકદમ સચોટ અને ઉપયુક સાબિત થવા લાગ્યો. કારણકે મારા મેળે, ઘર બેઠે, સમાજના લોકોને જાગરુક કરવાનું કામ થઈ શકતું હતું.

Amongst these circumstances, I found an idea that was most suitable for me. I felt that there was an opportunity, whereby I could work for the interests of Sanatan Dharm and at the same time need not reveal my true identity. The idea was to use the internet to the best possible extent. I created an online identity using pen name called “Real Patidar” and started educating people of our Samaj about the true facts and its history, by way of sending emails. My initial email id was realpatidar@gmail.com, but later on as the load of emails increased, I switched to mail@realpatidar.com. This turned out to be most ideal and

suitable solution as I could sit from my home, work voluntarily, and keep the members of our Samaj, updated and educated, about the happenings and history of our Samaj and its religion.

આ ઉપાય પ્રમાણે જાણકારી આપતા ઈમૈલઓ મુકવાનું ચાલુ કર્યું અને આ પ્રક્રિયામાં જ્ઞાતિના ઇતિહાસ અને ધર્મ પર સંશોધનનું પણ કામ શરુ કર્યું. મારા સંશોધનના ફળસ્વરૂપે મળતી માહિતીને ઈમૈલ દ્વારા સમાજના લોકો સુધી આધાર અને પુરાવા સહીત રજુ કરવાનું કામ કર્યું. ધીરેધીરે લોકો મારા કાર્યની નોંધ લેવાં લાગ્યા અને તેણે પસંદ કરવા લાગ્યા. ઘણા લોકોનો સાથ મળવા લાગ્યો. ત્યાર બાદ એક ઓનલાઈન ગ્રુપ (realpatidar@googlegroups.com) ચાલું કર્યું, જેનાથી તેમાં સામાન્ય લોકો પણ ભાગ લઈ શકે. લોકોએ એટલા મોટા પ્રમાણમાં ભાગ લીધો કે આ કાર્યને એક જન અંદોલનનો સ્વરૂપ મળવા લાગ્યો. આ અંદોલન ને "**રીયલ પાટીદાર અંદોલન**" તરીકે ઓળખાય છું. આજે હજારો લોકો ભારે ઉત્સુક્તાથી રીયલ પરીદાર અને ઓનલાઈન ગ્રુપ પરથી આવવા વાળા ઈમૈલની રાહ જોતા હોય છે.

Toying with the idea, I started sending educative emails and in process started researching on the community's religion and its history. The outcome of my research work formed the emails giving full particulars of information and its basis. Slowly my work got noticed and also appreciated. Many people started supporting and joining me. Later I created a group (realpatidar@googlegroups.com) on internet where ordinary people could also contribute. The magnitude of public participation went up so high that it became a people's movement. I call this movement as **"Real Patidar Movement"**. Today thousands of people eagerly wait for the emails from Real Patidar and its online group.

લોકોનો ઈમૈલો ઉપર પ્રતિસાદમાં મને મુખ્ય બે વસ્તુ જણાઈ આવી. એક એ કે આપણા સમાજના લોકોને એટલી તો ખબર છે કે સતપંથ એક મુસલમાન ધર્મ છે, પણ તેનો મૂળમાં શું છે, આપણી જ્ઞાતિને કેવી રીતે છેતરવામાં આવી વગેરેને બારામાં તેમને ખબર નોહતી. બીજી વાત એ હતી કે સમાજથી બહારના લોકોને સતપંથ ઉપર કઈ સમજાવવાની જો જરૂર પડે તો એક મજબુત પુરાવા સાથે પદ્ધતિ સર વાત રજુ કરી કરતું કોઈ વ્યવસ્થિત પુસ્તકની જરૂર જણાઈ. એટલા માટે થોડા દિવસ પહેલાં, તા. ૨૦-એપ્રિલ-૨૦૧૧ના, સ્લાઈડ ફોર્મમાં મે એક પ્રસ્તુતિ (કોમ્પુટરમાં કે વિડિઓમાં ચાલે એવી) તૈયાર કરી હતી. આ પ્રસ્તુતિને ધરવા કરતાં ખુબ ઘણો સારો પ્રતિસાદ મળ્યો. પ્રતિસાદ એટલો સારો મળવા લોગ્યો

કે લોકો પ્રસ્તુતિને પુસ્તક આકારમાં માંગ કરવા લાગ્યા. એટલે મે એ પ્રસુતિની સ્લાઈડને લઈને આ પુસ્તક તૈયાર કરવાનું નક્કી કર્યું અને તમારી સમક્ષ મુકું છું.

From the people's response to the emails, two things became apparent. Firstly, that though people of our Samaj were aware that Satpanth was a Muslim religion, they were ignorant about its roots, how were the people of our community deceived etc. Secondly, on occasions when there was need to explain to the people outside our community about the facts of Satpanth, there was no single book which presented in a systematic way with solid documentary proofs. Hence some days back on 20-Apr-2011, I created a presentation (which could be run on a computer or in a video player). The response to the presentation was overwhelming and beyond all expectations. The response was so good that people started demanding a presentation in a book format. Hence I have created a book which contains the slides of the presentation and am presenting it before you.

કોઈનું નામ લીધા વગર હું, દરેક વ્યક્તિનો આભારી છું કે જેમણે ઓનલાઈન ગ્રુપ માં ભાગ લીધો, જેમણે પોતાના મંતવ્યો રજુ કર્યા, મને સંશોધન માટે સામગ્રી મોકલાવવી અને ધર્મના આ ભગીરથ કાર્યમાં મને સાથ આપ્યો. સમાજના સાધારણ લોકોના હિત માટે કાર્ય કરવાવાળા દરેક લોકોનો આભાર વ્યક્ત કરું છું. આવા દરેસ્ક વર્ગના લોકોના સાથ વગર આ અંદોલનને આવડી મોટી સફળતા ના મળી હોત અને જેના કારણે આજે આપણે આ અંદોલનને “રીયલ પરીદાર આંદોલન” તરીકે ઓળખીયે છીએ.

I sincerely thank all people (without naming anybody) for participating in the online group, giving suggestions, forwarding research material and supporting this noble cause for the benefit of the ordinary people of our Samaj. Without the help and support of people from the ground, this movement would not have been so successful and would not have been eligible to be called a "Real Patidar Movement".

મને ખુબજ ખુશી થાય છે કે મારા અથાગ અને લાંબા પ્રયાસના કારણે લોકોને અને સમાજના નેતાઓને સાચા માર્ગે પગલાં લેવામાં મદદ મળી છે, તેમજ હિમ્મત અને પ્રેરણાની અનુભૂતિ થઈ છે. તેમજ આજ આધુનિક યુગની આધુનિક તકનીકનો સમાજમાટે સદુપયોગ કરી શક્યો છું. ઘણા લોકો જેણે કોમ્પુટર કે ઈન્ટરનેટની જાણકારી નોતી, તેવા લોકો ઈમૈલ વાંચતા થઈ ગયા. તેમાંથી અમુક લોકોતો ઈમૈલ લખતાં પણ થઈ ગયા. આવા નાના મોટા ઘણા ફાયદાઓ, ધીરે ધીરે, સમય જતા, આપણી સમક્ષ આવશે, તેમાં બેમત નથી. મને અંતઃપૂર્વક ખાતરી છે કે આ ભગીરથ કાર્ય માટે લોકોનો સાથ, સહકાર અને પ્રોત્સાહન

મળતો રહેશે. એમજ મને ખાતરી છે કે આ અંદોલનમાં હજી ઘણા લોકો શામેલ થશે અને એક બજાના સંપર્કમાં આવાનો ફાયદો જરૂર લેશે.

I am personally extremely happy that my long and hard efforts have been fruitful in guiding, inspiring and instrumenting by the people and the leaders of the Samaj to take the steps in right direction. Also I am equally happy to note that I have been successfully able to make use of latest technology, the information technology, for the benefit of the ordinary people of our Samaj. Many people who were completely computer illiterate, started following the emails. Some of them actually learnt and started sending emails. Many such benefits will come to light in due course. Surely, the benefit of this movement is multifold, with a huge potential ahead. I am confident of getting more and more support and encouragement for this noble cause. Equally I am confident that many more people will join the movement and reap its benefits.

છેલ્લે આપણે એક વાત ધ્યાનમાં રાખીએ કે... આ સંઘર્ષ પુરો નથી થયો. સંઘર્ષ ચાલું છે અને બહું લાંબા સમય સુધી ચાલશે.

Concluding, we should not forget that…. the struggle is not over. The struggle is ON and it's a long way ahead.

|| જય સનાતન ધર્મ ||

|| Jay Sanatan Dharm ||

|| જાય લક્ષ્મીનારાયણ ભગવાન ||

|| Jay Laxminarayan Bhagwan ||

૧૮-૦૫-૨૦૧૧

રીયલ પાટીદાર

www.realpatidar.com

mail@realpatidar.com

18-May-2011

Real Patidar

www.realpatidar.com

mail@realpatidar.com

પપ્રસ્તુતિ ડાઉનલોડ: Series 33 from http://www.realpatidar.com/series

Download the presentation: Series 33 from http://www.realpatidar.com/series

Contents / વિષય

મૂળ અંગ્રેજી પ્રસ્તુતિનું (Presentation) ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ

સતપંથ / ભારતીય ઈસ્માઈલીઝમ

નો ઇતિહાસ

ઈમામશાહી પક્ષ

જેણે

પીરાણા સતપંથ / કાકા પંથ

પણ કહેવામાં આવે છે.

www.realpatidar.com
mail@realpatidar.com

આવૃત્તિ: 1
દિવસ: 20 એપ્રિલ 2011

સામાન્ય

આ પ્રસ્તુતિ (Presentation) એવા લોકોને ધ્યાનમાં બનાવવામાં આવ્યું છે, કે જેમની પાસે સતપંથ વિષય પર પુરતી માહિતી નથી અને ટૂંકમાં સતપંથ ધર્મનો ઇતિહાસ, સિદ્ધાન્ત, સાહિત્ય, માન્યતા વગેરેની માહિતી મેળવવી હોય.

- ફક્ત માહિતી અને અભ્યાસ માટે.
- નિખાલસ ચર્ચા અને વિચાર માટે.
- કોઈ પણ જાતનો ધાર્મિક અને રાજકીય પ્રચાર કે વિવાદને સ્થાન નથી.
- આ પ્રેસેંટેશનને મજબુત આધાર વાળા દસ્તાવેજો, માહિતીઓ અને સુવિખ્યાત શંશોધનકારો અને લેખકોના કામ પર આધારિત કરવામાં આવેલ છે.
- જૂજ જગ્યાએ, ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં મૌખિક પરંપરા દ્વારા સચવાયેલી માહિતીનો પણ પ્રયોગ કરવામાં આવેલ છે.
- પોતાની સમજ અને વિવેક બુદ્ધિને વાપરીને આ વિષય પણ પોતાનો મંતવ્ય તૈયાર કરવા વિનંતી.
- સાચા સતપંથ ધર્મને અપમાનિત ન કરવાનો પૂરે પૂરો પ્રયાશ કરવામાં આવ્યો છે.
- છતાંય કોઈ જગ્યાએ કઈ અયોગ્ય દેખાય તો તેને કોઈ પણ ધર્મ કે સંપ્રદાય વિરુદ્ધ ન ગણી લેવું.
- આ પ્રેસેંટેશનનો હેતુ સરકારી દસ્તાવેજો, સંશોધનકરો અને લેખકોના કામ પર આધાર રાખીને ફક્ત ઐતિહાસિક સચ્ચાઇઓને લોકો સામે મૂકવાનો છે.
- “સતપંથ” અને “સતપંથી” શબ્દોને એક બીજાના બદલે વાપરવામાં આવ્યો છે. જ્યાં “સતપંથ” લખ્યું હોય તેનો અર્થ “સતપંથી” થતો હોય છે.
- તેવીજ રીતે “હિંદુ” અને “સનાતની” શબ્દોને પણ એક બીજાની બદલે વાપરવામાં આવ્યા છે.

2

ચરણ

આ પ્રેસેંટેશનને નીચે પ્રમાણે વિભાગોમાં બાંટવામાં આવેલ છે;

1. ચરણ ૧: ઇમામ શાહ સુધીનો કાળ
2. સરકારી દસ્તાવેજ અને સંશોધનકારોનો નિષ્કર્ષ
3. તાકીયા
4. ચરણ ૨: ઇમામ શાહ પછીનો કાળ

3

1. ચરણ ૧

ઇમામ શાહ સુધીનો કાળ

4

મુદ્દાઓ

ચરણ ૧માં નીચે મુજબના મુદ્દાઓને આવરી લેવામાં આવેલ છે;

1. સતપંથનું મૂળ
2. ઈમામ શાહની ભૂમિકા
3. સતપંથ ધર્મનો પ્રચાર
4. ધર્મ પરિવર્તનની પદ્ધતિ
5. ઇમામ અને અખંડ જ્યોત
6. સૂફી આવરણ
7. સૂફી ભાવ
8. સતપંથ ધર્મનો સિદ્ધાંત
9. દસ અવતાર – હીન્દુઓના દસઅવતારથી કેટલો વેગળો છે?
10. સતપંથના સાહિત્યો – ગીનાન અને દુઆ / કલમા

5

1.1 સતપંથનો મૂળ

એક ટૂંકી નોંધ...

6

સતપંથનો મૂળ ...

- ઇસ્લામના સ્થાપક એટલે મોહમ્મદ પેગંબરના મૃત્યુ પછી ઇસ્લામ ધર્મના બે મુખ્ય પંથ/સંપ્રદાય ઉભા થયા... શિયા અને સુન્ની.
- શિયા ધર્મ પાળવાવાળા શિયાઓ મોહમ્મદ પેગંબરના જમાઈ એટલે અલીને ભગવાનનો અવતાર મને છે. આ બ્રહ્માંડને બનાવનાર અખંડ જ્યોતનો તેમનામાં વાસ છે એવું તેવા લોકો માને છે.
- આ અખંડ જ્યોત અલૌકિક રીતે પિતાથી પુત્રમાં વંશ વારમાં ઉતરતું આવે છે. એટલે અલીના વંશજોમાં (સીધા વંશ વેલામાં) એક વ્યક્તિ પાસે આ અખંડ જ્યોત હર વખતે હોય છે.
- જે વ્યક્તિને અખંડ જ્યોતનો ધારક તરીકે માનવામાં આવે છે, તેણે એ સમયના "ઈમામ" અને તેના કારણે અલીનો જીવતો અવતાર તરીકે માનવામાં આવે છે.
- અલીના વંશમાંજ, પેઢી દર પેઢી, આ અખંડ જ્યોત ઊતરતું આવે છે.
- ધીરે ધીરે જેમ સમય પસાર થતો ગયો અને આંતરિક જગડાઓ, મતભેદો, ખુન જેવાં કારણોના લીધે શિયા પંથમાં ફૂટ પડી.

7

... સતપંથનો મૂળ

- ઇસ્લામ -> શિયા -> ઈસ્માઈલી -> નિઝાર પંથની સ્થાપના ૧૦૯૪માં અલામત (હાલ ઈરાન)માં એક ઈસ્માઈલી દાઈ (પ્રચારક) હસન-એ સબ્બાહ દ્વારા કરવામાં આવેલ છે. હસન-એ સબ્બાહ ઈમામ "નિઝર" માટે દાઈનું કામ કરતા હતા એટલે તેના કારણે "નિઝર" કે "નિઝરી" શબ્દનો પ્રયોગ આ પંથના નામમાં કરવામાં આવે છે.
- સતપંથ એ નિઝારી પંથનું એક પેટા ફાટું કે પંથ છે.
- સતપંથની બે મુખ્ય શાખાઓ છે;
  - ખોજા, જેઓ આગા ખાનને ઈમામ તરીકે માને છે, અને
  - ઈમામ શાહી, કે જેવો ઈમામ શાહના વંશજોને ઈમામ તરીકે માને છે. આ પંથને પીરાણા પંથ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

8

www.realpatidar.com
mail@realpatidar.com

કાર્ય પ્રણાલી

- ધ્યાન પૂર્વક કાળજીથી નિમાયેલા "પીર" અને "દાઈ" મારફત ઈમામ તેનું કામ કરે છે.
- ઈમામ પોતે પીરને નિમે છે. પીરને અમુક ભુગોલીક જગ્યા આપવામાં આવે છે, જેમાં તેણે ધર્મ પ્રચાર કરવાનો હોય છે અને નવા અનુયાયી શોધીને લાવવાના હોય છે. પીર ઈમામને સમય સમય પર પોતાના કાર્યની પ્રગતિની જાણકારી આપતા હોય છે.
- સરળ ભાષામાં સમજવા માટે, ઈમામની એક રાષ્ટ્રપતિની જેમ કેન્દ્રિય સત્તા હોય છે ત્યારે પીર તેની નીચે અલગ અલગ પ્રાંતોના કલેકટરની સત્તા ભોગવે છે અને છેવટે ઈમામને જવાબદાર હોય છે.
- બીજી બાજુ દાઈ નું કામ હરતા-ફરતા ધર્મ પ્રચાર કરી પીરની મદદ કરવી.
- આવી રીતે ઈમામ પોતાનું ઘર છોડ્યા વિના પોતાના કામ પર પુરો કંટ્રોલ/પકડ રાખી શકતો કારણકે તેની પાસે એક વ્યવસ્થિત સંસ્થાકીય માળખું તૈયાર હતું.

9

સ્થાપના – એક આછી રૂપ રેખા ...

- પીર શમ્સનો પડ-પોતરો, પીર સદ્દ્દીન સતપંથના સાચા સ્થાપક હતા. પીર સદ્દ્દીનની કબર ઉચ, પાકિસ્તાનમાં છે.
- એમના દીકરા અને ઉત્તરાધિકારી પીર કબીરુદ્દીન (અબુ કલંદર હસન કબીરુદ્દીન) એ તેમના પિતાના કામને આગળ વધાર્યું. તેમની કબર પણ ઉચ, પાકિસ્તાનમાં છે.
- પીર કબીરુદ્દીનના દીકરા, ઈમામ શાહ, પીરાણા સતપંથના સ્થાપક છે.

10

... સ્થાપના -એક આછી રૂપ રેખા

- સતપંથની સ્થાપના પાછળની હિલચાલ ૧૪મિ સદીમાં ઈસ્માઈલી ધર્મ પ્રચારકો, કે જેવો ઈરાન (પર્શિયા / ફારસ)થી આવ્યા હતા, તેમના દ્વારા શરુ કરવામાં આવી.
- હોશિયાર અને ભણેલ ધર્મ પ્રચારકોએ સહુથી પહેલાં સ્થાનિક ભાષા અને ખાસ કરીને સંસ્કૃત ભાષાનો આભ્યાસ શરુ કર્યો. સાથે સાથે હિંદુ ધર્મના સાહિત્યો પર પ્રભુત્વ હાસિલ કર્યું.
- હીન્દુ ધર્મ અને ઇસ્લામના સિદ્ધાંતોને ઉચિત અને વ્યવહારિક રીતે ભેળવીને અનુયાયીઓને ઇસ્લામ તરફ લઇ જવાનો રસ્તો તૈયાર કર્યો, જેથી ધર્મ પરિવર્તનમાં સરળતા રહે.
- હીન્દુ ધર્મની રચના અને સિદ્ધાંતોને મળતા નવા વ્યાખ્યાનો તૈયાર કર્યા અને સ્થાનિક ભાષામાં સંસ્કૃત ભાષાના શ્લોકોનો રૂપ લઈને પ્રચાર કરવાનું શરુ કર્યું.
- સુદ્ધ સૂફીવાદથી લઈને શુદ્ધ હીન્દુવાદના વિષયોનો શમાવેશ કરવામાં આવેલ છે.

11

1.2 ઈમામ શાહની ભૂમિકા

ઈમામ શાહ કોણ હતા?
શું તેમણે ઈમામ તરીકે નમવામાં આવેલ હતા?
ભારતમાં તેમનો મકસદ શું હતો?

12

ઈમામ શાહની ભૂમિકા …

- ઈમામ શાહના નામમાં "ઈમામ" શબ્દ એ કંઈ શીર્ષકનો પ્રતિક નથી કે તેમણે "ઈમામ" તરીકે નીમવામાં આવેલ છે એવું પણ નથી દર્શાવતું. તેમના માટે "ઈમામ" શબ્દ તો ફક્ત તેમના પુરા નામ "ઇમામુદ્દીન" નું સંક્ષિપ્ત રૂપ છે.
- સૈય્યદ ઈમામ શાહનો (પૂર્ણ નામ ઇમામુદ્દીન અબ્દુર રહીમ સૈય્યદ) જન્મ ઉચમાં (પાકિસ્તાનમાં) થયો હતો અને તેમની ૧૯ વર્ષની ઉંમરમાં તેમના પિતા, પીર કબીરુદ્દીનનો, દેહાંત થઈ ગયો.
- તેમના પિતાના મૃત્યુ વખતે ઈમામ શાહ ઉચમાં હાજર નોહતા પણ ચમત્કારિક રીતે તેમણે પિતાના મૃત્યુની માહિતી મળી અને તેમની ઠાઠડીને લઈ જવાની ઘડીએ ઈમામ શાહ પોહ્ચી ગયા.
- ત્યાં તેમણે ખબર પડી કે તેમના ૧૭ ભાઈઓ એ તેમના પિતાની મિલકત વેંચી લીધી છે અને તેમના માટે કંઈ રાખ્યું નથી.
- તેમણે એ પણ ખબર પડી કે તેમના કાકા તજુદ્દીનને પીરની ગાદીના ઉત્તરાધિકારી તરીકે નીમવામાં આવ્યા છે.

13

… ઈમામ શાહની ભૂમિકા …

- ઠાઠડીને આગળ વધતાં અટકાવીને ઈમામ શાહ તેમના પિતાની મિલકતમાં પોતાનો ભાગ, તેમના ૧૭ ભાઈઓ પાસેથી માંગવા લાગ્યા.
- જયારે તેમના ભાઈઓએ ઈમામ શાહની વાત ન માની ત્યારે ઠાઠડીમાથી એક માળા અને સાકાર સાથે એક હાથ બહાર આવ્યો.
- સાથે એક આવાજ બહાર આવ્યો અને ઈમામ શાહને ઈરાન જઈને તેમના કાકા પાસેથી પોતાનો હક્ક માંગવાનું કહ્યું.
- ઈમામ શાહ તરતજ ઈરાન માટે રવાના થયા અને ત્યાં જઈને "ઈમામ"ને મળ્યા પણ પોતાને પીર તરીકે ઈમામ પાસેથી નીમાવવા સફળ ન થયા.

14

… ઈમામ શાહની ભૂમિકા

- ઈમામ શાહ ભારત પાછા વળ્યા અને ગુજરાત તરફ રવાના થયા.
- ઈમામ શાહ અમદાવાદની બાજુમાં ગીરમાથા ગામના બહાર પીરાણામાં (મતલબ "પીર" ના આના) આવીને સ્થાયી થયા. આ જગ્યાને ઈમામપુરા / ઈમામપૂરી પણ કહેવામાં આવે છે.
- ભારત આવીને તેમના પિતા અને દાદાનું અધૂરું રહેલું કામ આગળ વધારવાનું ચાલુ રાખ્યું.
- ચમત્કારિક શક્તિની મદદથી ઘણા હીન્દુઓને સતપંથ ધર્મ તરફ વટલાવવ્યા.
- ૬૩ વર્ષની ઉમરમાં તેઓ ગુજરી ગયા અને તેમને પીરાણાની દરગાહમાં દફન કરવામાં આવ્યા છે.
- તેમની ગાદીના ઉત્તરાધિકારી તરીકે, તેમના દીકરા, નુર મુહમ્મદ શાહને નીમવામાં આવેલ છે. તેમના નામ આગળ "નુર" શબ્દ એ દર્શાવે છે કે, પીરાણા પંથીઓ (પીરાણા સતપંથીઓ) માટે તેઓ "ઈમામ" હતા.

15

1.3 પ્રચાર પદ્ધતિ

(પ્રોપગંડા/Propaganda)

ઈસ્માઈલી ધર્મ પ્રચારકોની સફળતા પાછળની…
એક અસરકારક રણનીતિ

16

શિયા ધર્મ પ્રચારકોને ભારતમાં મોટી સફળતા મળવા પાછળ મૂળભૂત પ્રચાર પદ્ધતિ અથવા કે પ્રોપગંડા

(Propaganda)

17

પ્રોપગંડા -પૃષ્ઠભૂમિ

- ઇસ્લામ હમેશાં ધર્મ પરિવર્તન કરાવનારું રહ્યું છે અને આજે પણ એ પ્રવૃત્તિ ચાલુ છે.
- જે ગતિથી અન્ય દેશોમાં તેનો ફેલાવો થયો તે ઇતિહાસમાં અજોડ છે.
- યહૂદી, હિબ્રૂ અને અરબી ભાષી લોકોના દેશોમાં ઇસ્લામને ખૂબ સફળતા મળી.
- પણ જે દેશોમાં અલગ સાંસ્કૃતિક વિચાર ધારા ચાલતી હતી, જેમ કે યુરોપ, ભારત, ચીન વગેરે, તેમાં ઇસ્લામને ખાસ સફળતા ન મળી. સેંકડો વર્ષોના વર્ચસ્વ પછીજ ઇસ્લામની પ્રગતિ થઈ.

18

mail@realpatidar.com

પ્રોપગંડા -વિઘ્નો

- અરબી સંસ્કૃતિ ન ધરવતા દેશોમાં ઇસ્લામને કેવા વિઘ્નોનો સામનો કરવો પડ્યો, તેના પર નજર નાખીએ;
  1. એક અનુયાયીને વિદેશી ભાષામાં દર્શાવેલ ધાર્મિક વિચારોને તેમજ વિદેશી ધાર્મિક-માપ-દંડ (Standards) ને અપનાવવું વગેરે જરૂરી હતું.
  2. વર્ણ આધારિક સામાજિક વ્યવસ્થા જેવી કે ભારતમાં પ્રચલિત છે, તેમાં એક સમાજ વિહોણી વ્યક્તિ કે જ્ઞાતિથી અલગ થયેલ વ્યક્તિની કોઈ કિંમત નથી, તેવા સંજોગોમાં સામુહિક ધર્મ પરિવર્તનજ કામ કરી શકે. એક વ્યક્તિ નહિ પણ પૂરી જ્ઞાતિ કે સમાજનો ધર્મ પરિવર્તન કરવો જરૂરી છે.
- આ વિચાર ન અપનાવાને કારણે અન્ય દેશોની તુલનામાં, ઇસ્લામને, ભારતમાં ઓછો પ્રતિસાદ મળ્યો.
- કુશળ અને ઠોસ રણનીતિ અપનાવીને, નિઝારી ધર્મ પ્રચારકોએ એવી પદ્ધતિ અપનાવી કે જેના કારણે ઉપર જણાવેલ વિઘ્નોનો ઉપાય શોધી શક્યા.

19

પ્રોપગંડા –વિઘ્નોનો ઉપાય ...

- આવા સંજોગોમાં ધર્મ પરિવર્તન બે મુખ્ય સિદ્ધાંતો પર નિર્ભર કરે છે;
  1. ***ઇસ્લામનો મતલબ અને સંદેશને કડક અરબી આવરણથી જુદૂં પાડવાની*** સાહસિક વ્યૂહરચના.
  2. અમુક ***ખાસ જ્ઞાતિને લક્ષ બનાવીને*** ધર્મ પરિવર્તનના ***પ્રયાશોને કેન્દ્ર કરવા.*** ખાસ કરીને પછાત વર્ગ ઉપર ધ્યાન આપવું કારણ કે, અન્ય વર્ગની તુલનામાં આવા વર્ગના લોકો પર સમાજ કે જ્ઞાતિની પકડ ઓછી હોય છે.
- *ઇસ્લામના ધર્મ પ્રચારકોએ ઇસ્લામના ઉચ્ચ આદર્શોને અનુયાયીઓના પૂર્વજોના ધર્મ (એટલે હિંદૂ ધર્મ)ની પરિભાષા અને સંસ્કૃતિમાં સમજાવ્યું.*
- હિંદૂ ધર્મના પ્રચલિત અને સુંદર આદર્શો, સંસ્કારો, રીત રીવાજો, માન્યતાઓ, બંધનો વગેરેને અને ઇસ્લામી ગર્ભ/આત્મા/બીજની આસ પાસ જોડવામાં આવ્યું.

20

... પ્રોપગંડા –વિધ્નોનો ઉપાય ...

- વ્યક્તિગત ધર્મ પરિવર્તન અને સામુહિક ધર્મ પરિવર્તનના કારણે ધર્મ પરિવર્તન કરનારના દૃષ્ટિએ બહુ મોટો ફરક પડે છે. સામુહિક ધર્મ પરિવર્તનથી લોકોને સુવિધા રહે છે. તેમજ સંગતની અસર / પ્રભાવના કારણે ધર્મ પરિવર્તન સહેલું થઈ જાય છે.
- સામુહિક રીતે ધર્મ પરિવર્તન થઈ શકે તે માટે તેમના ધર્મના સંતોની ચમત્કારિક વાર્તાઓ કહેવામાં આવે જેથી તેની અલૌકિક શક્તિની વાતોમાં લોકો સંકળાઈ જાય.
- આવી રીતે નવા અનુંયાયી પોતાના *અણગમો અને વિરોધ છોડીને* તરતજ સતપંથ ધર્મનો એક *સનિષ્ઠ અને ચુસ્ત અનુયાયી બની જાય* અને ધર્મ પ્રચારકની વાતો પાળવા તૈયાર થઈ જાય.

21

... પ્રોપગંડા –વિધ્નોનો ઉપાય ...

- "અલૌકિક શક્તિ" અને "પરચાઓ" વાળી વાર્તાઓની મદદથી નવા અનુયાયીઓ જલદીથી નવો ધર્મ અપનાવી લે અને પોતાના અણગમો અને શંકાઓ છોડી દે તેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે.
- *ઇસ્લામને, છેલો યુગ એટલે કલિયુગનો, ધર્મ* તરીકે લોકો સમક્ષ મુકવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવે છે.
- હિંદુ ધર્મના સિદ્ધાંતોને ઇસ્લામમાં ભેળવવાના પ્રોપગંડા સિદ્ધાંત મુજબ "પહેલો ઈમામ, અલી તાલિબ"ને ભગવાન વિષ્ણુનો દસમો અવતાર તરીકે લોકો સમક્ષ રજુ કરવામાં આવ્યા.
- તેવીજ રીતે, ઈસ્માઈલી સંબંધ જાળવીને ઈમામને (શરૂઆતથી જ) ભગવાન વિષ્ણુનો અવતાર બતાવામાં આવ્યો છે અને તેણે નારાયણ અને નિષ્કલંકી અવતાર તરીકે નામ આપી ઓળખાવવામાં આવે છે.

22

... પ્રોપગંડા –વિઘ્નોનો ઉપાય

- કુરાનને આખરી વેદ (અથર્વ વેદ) તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યું છે. અન્ય ધાર્મિક પુસ્તકો અને સાહિત્યોને રદ્દ કરવામાં આવ્યા છે તેવું જાહેર કર્યું છે.
- બીજી બાજુ ભગવાનના અવતારની હિંદુ પરંપરા ચાલુ રાખી છે.
- વાર્તા આગળ વધારવા એવું બતાવવામાં આવ્યું છે કે અલી તાલિબ, જે ૧૦મો અવતાર છે, એ કોઈ સાધારણ ધાર્મિક નાયક નહોતો, કે જે ઇતિહાસમાં પ્રગટ થઇ પોતાના ચમત્કાર બતાવીને અંતમાં ગાયબ થઈ ગયો.
- અલીની દેવી શક્તિ, તેનાં ઉત્તરાધિકારી ઈમામમાં કહેવાતા ***“નિરંતર”*** રૂપે અવતાર લીધા રાખે છે.

23

પ્રોપગંડા –રૂઢિવાદી ઇસ્લામ સાથે સંલગ્ન

શું ઉપર જણાવેલું પ્રોપગંડાના કારણે નવો ધર્મ સ્થાપ્યો છે?

આ પ્રોપગંડા રૂઢિવાદી ઇસ્લામ સાથે કેવી રીતે સંલગ્ન છે તે જોઈશું.

24

પ્રોપગંડા –રૂઢિવાદી ઇસ્લામ સાથે સંલગ્ન ...

આગળ જણાવેલ પ્રોપગંડા સંપૂર્ણ રીતે ઇસ્લામના સિદ્ધાંતો સાથે સંલગ્ન છે.

- આપણે જાણીએ છીએ કે ઇસ્લામ હંમેશા દેવી અવતારને ઐતિહાસિક અને ફિલોસોફિક સિદ્ધાંત સાથે જોડીને ભગવાનની *અવતાર ધારણ કરવાની એકજ પ્રક્રિયા* છે તેવું માનવા નું પસંદ કરતું આવ્યું છે.
- આ બધું પહલા આદિ માનવ, બાબા આદમ, સાથે શરૂ થયું, જેને ભગવાનનો એક મહાન પૈગંબર અને પ્રચારક છે તેવું બતાવ્યું છે.
- સ્થાનિક વિચારધારા અને પરિસ્થિતિ સાથે અડચણ થવાની હાલતમાં *એવા સિદ્ધાંતને આગળ કરવામાં આવે કે જેના પ્રમાણે હિંદુ ધર્મના દેવો અને મહાન સંતો તો ભગવાન દ્વારા ધર્મ પ્રચાર કરવા માટે આ દેશમાં મોકલવામાં આવ્યા છે, તેવું બતાવવામાં આવે.*

25

... પ્રોપગંડા –રૂઢિવાદી ઇસ્લામ સાથે સંલગ્ન ...

- વિષયને એક કદમ આગળ વધારવા, હિંદુ ધર્મના વિકાસ ચક્રના આખરી ચરણમાં ઇસ્લામને ગોઠવેલું છે તેવો પ્રચાર કરવામાં આવ્યો.
- કુરાન છેલો અને નિર્ણાયક વેદ (અથર્વ વેદ) છે તેવું બતાવવા લાગ્યા.
- જેના કારણે આગાઉ થયેલ અવતારની ઉપરવટ જઈને રદ્દ કરી નાખ્યા અને ભગવાનના અવતાર ચક્રને પૂર્ણ થવાનું જાહેર કર્યું.
- *“સાચા” ધર્મ (એટલે સતપંથ)ને પ્રગટ કરવાની પ્રક્રિયામાં એવો સિદ્ધાન્ત રજુ કરવામાં આવ્યો કે ઈસાઈ, યહૂદી જેવાં અન્ય ધર્મની જેમ હિંદુ ધર્મને પણ આ પ્રક્રિયામાં પ્રારંભિક ચરણ અથવા પૂર્વ-તૈયારી રૂપે રજુ કરવામાં આવ્યું.*

26

… પ્રોપગંડા –રૂઢિવાદી ઇસ્લામ સાથે સંલગ્ન

- આ રીતે, શુદ્ધ ઇસ્લામની નજરથી જોઈએ તો ઇસ્લામ અને હિંદુ ધર્મ વચ્ચેનો અંતર ઓછો કરવા માટે ઈસ્માઈલી ધર્મ પ્રચારકોએ પદ્ધતિ અપનાવેલી હતી, તે ઇસ્લામના રૂઢિવાદી સિદ્ધાંતો અને વિચાર ધારા સાથે ક્યાંય ટકરાતી નથી.
- ટૂંકમાં પ્રોપગંડા એવી રીતે તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેના થકી હિંદુઓના ધર્મના મૂલ્યો, સિદ્ધાંતો અને આચાર-વિચારોને ભ્રષ્ઠ કરી પોતાના ધર્મ પર વિશ્વાસ છૂટી જાય.
- આ રીતે, હિંદુઓને આખરે ઇસ્લામ તરફ જતા રસ્તા પર ચાલતા કરી દેવા.

27

સંદર્ભ …

- ઈશ્તીઆક હુસૈન કુરેશી પુસ્તક "ધી મુસ્લિમ કમ્યૂનિટી ઓફ ધી ઇન્ડો-પાક સબકોંટિનેંટ" (કરાચી, 1977, pp. 41-2) માં લેખે છે કે, "દસ્તાવેજોમાં એવા ઘણા દાખલાઓ જોવા મળે છે કે જેમાં ઈસ્માઈલી ધર્મ પ્રચારકો એક બ્રાહ્મણ કે હિંદુ પુરોહિતનું રૂપ અપનાવીને જાહેર હિંદુ સિદ્ધાંતોનો વિરોધ ન કરતાં હિંદુ ધર્મના પાયાની ધારણાઓને માન્ય રાખી ઈસ્માઈલી માન્યતાઓ પરોક્ષ અને છુપી રીતે ગુસાડીને ધીરે-ધીરે ધર્મ પરિવર્તન માટે રસ્તો તૈયાર કર્યો."
- સંપૂર્ણ અને સક્ત પાલનના અભાવથી ઇસ્મૈલીઓ ક્યારેય ચિંતિત ન હતાં કારણ કે તેઓને પૂરી ખાતરી હતી કે આખરે અનુયાયીઓ ધર્મને સંપૂર્ણ રીતે અપનાવી લેશે જ.

28

... સંદર્ભ

- અલી અહમદ બ્રોહી "હિસ્ટરી ઓફ ટોંબસ્ટોનસ" (હૈદરાબાદ, 1987, pp. 133-4) માં કહે છે, "ઈસ્માઈલી ધર્મ અપનાવનાર કોઈ પણ વ્યક્તિ ઈમામ ઉપર શ્રદ્ધા રાખી, પીર અને અલીના વંશજોને પૂજ્ય ગણી, પોતાના પરંપરાગત રીત રિવાજો, નામો, જ્ઞાતિ ઓળખ રાખી શકે છે. આવી ઉદાર નીતિના કારણે લોહાણા, સુમરા, લંગા જેવી ઘણી જ્ઞાતિઓ ઈસ્માઈલી સતપંથ તરફ આકર્ષાયા."

29

1.4 ધર્મ પરિવર્તનની પદ્ધતિ

સતપંથના સ્થાપક... પીર સદરૂદ્દીન દ્વારા...
ધર્મ પરિવર્તન કરાવવા માટે અપનાવેલી પદ્ધતિ કેવી હતી?

30

પીર સદરૂદ્દીનની પદ્ધતિ

- "ઇસ્લામ ઇન નોર્થન ઈન્ડિયા" (અલીગઢ, 1993, p. 371) માં લેખક મુહમ્મદ ઉમર લખે છે કે, "હિંદુઓમાં ઇસ્લામ લોકપ્રિય થવા પાછળ નું મુખ્ય કારણ એ હોઈ શકે કે, મુસ્લિમ પ્રચારકો દ્વારા નવા હિંદુ અનુયાયીઓ પર પોતાના પરંપરાગત રીત રીવાજ છોડી દેવા માટે મજબૂર ન કરવામાં આવ્યું. તેઓએ એવી પરિકલ્પના કરી કે અનુયાયીઓ પોતાના મેળે ધીરે-ધીરે બિન-ઇસ્લામી રીત રિવાજો છોડી દેશે. આના કારણે હિંદુ દ્વારા ઇસ્લામ ધર્મ અપનાવ્યા બાદ પણ પોતાના પરંપરાગત રીત રિવાજો પાળતા હોવાના ઉલ્લેખો મળે છે."
- તેવીજ રીતે, ગીનાન, સાહિત્યોના અને પરંપરાના મૂળ સાર પરથી સમજાઈ આવશે કે પીર સદરૂદ્દીનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ લોકોને ધીરે-ધીરે ત્રણ (૩) ચરણમાં તેમનો ધર્મ પરિવર્તન કરાવવો. જે પદ્ધતિ તેમણે અપનાવી હતી તે ખાસ ધર્મ પ્રચારના ઢાંચા ઉપર આધારિત હતી.

31

પીર સદરૂદ્દીનની પદ્ધતિ
ચરણ 1: ગર્ભાવસ્થા

- શિષ્યોને નૈતિક અને સૈદ્ધાંતિક મૂલ્યોના મદદ દ્વારા સતપંથ ધર્મનો સરળ બોધ આપવામાં આવતો. પ્રવચનો, ગીનાનો અને સાહિત્યોમાં, લોકોની ભાષા અને બોલી ઉપયોગ કરી, સ્થાનિક સાંકેતિક પરિભાષા, જેમકે અલખ નિરંજન (આ વર્ણનીય), ગુરુ બ્રહ્મા (મોહમ્મદ), નર નકલંક (અલી), નર (ઇમામ), ઘટ-પાટ, જાપ વગેરે, ને વાપરવામાં આવતી.
- ગ્રામ જનોની ભાષામાં, ઉત્તમ કુશળતા વાપરીને ખાસ ગીનાનો રચવામાં આવ્યા, જેથી લોકોને તેમના પરંપરાગત ભજનો જેવી લહેજત મળે, જેમાં પીર સદરૂદ્દીન પોતાને ગુર સહદેવ અને ગુર હરિશ્ચંદ્રની ઉપાધિ આપે છે.
- હિંદુમાંથી મુસલમાન બદલવાની પ્રક્રિયાને સરળ બનાવવા પાછળ ભાર આપવામાં આવ્યો છે.

32

પીર સદરૂદ્દીનની પદ્ધતિ
ચરણ 2: મધ્યમ અવસ્થા

- બીજા ચરણમાં શિષ્યોને એકાંતમાં મધ-રાત્રે જપ કરવા માટે ગુરુ મંત્ર / સત શબ્દ આપવામાં આવે છે.
- શિષ્યોને જાણ કરવામાં આવે છે કે ભગવાન વિષ્ણુનો દસમો અવતાર અલી રૂપે અરબ ખંડમાં જન્મી ચૂક્યો છે અને હાલે "ઇમામ"ના રૂપમાં ઈરાનમાં વસે છે.
- ટૂંકમાં નવા અનુયાયીઓ સતપંથને પોતાની જૂની શ્રદ્ધાને પૂરો પાડતું એક પૂરક તરીકે જોતાં થઈ જાય છે. મોહમ્મદ પેગંબર અને અલીને પોતાના પૂર્વજોની પરંપરા સાથે સુસંગત સમજે છે.

33

પીર સદરૂદ્દીનની પદ્ધતિ
ચરણ 3: પરીવર્તન અવસ્થા

- શિષ્યોને ધ્યાનમાં લીન કરી દેવા પર ભાર આપવામાં આવે છે.
- તૈયાર પછી નવા અનુયાયીઓને તેમના જૂના રીત રિવાજોથી વિમુખ કરવાનું કામ પીર સદરૂદ્દીનએ શરૂ કર્યું. હિંદુઓની ક્રિયાઓની તર્કના આધારે નિંદા કરવાનું શરૂ કર્યું, જેવા કે વર્ણ ભેદ, મુર્તિ પુજા, ધાર્મિક સ્નાન, હિંદુ ફિલોસોફીની ૬ મુખ્ય વિચાર વાળી શાળાઓ, સન્યાસ અને ત્યાગની પરંપરા, વગેરે.
- ખરેખર પીર સદરૂદ્દીનએ લોકોની શ્રદ્ધા નું સૌમ્ય રીતે ઇસ્લામી કરણ કરી નાખ્યું હતું. પણ તેની સાથે સાથે, તેણે લોકોની સંસ્કૃતિ સાથે ક્યારે પણ અડચણ ઊભી નહોતી કરી. આના કારણે હિંદુ જન સમુદાયે ભારતીય રૂપ ધરાવતા ઇસ્લામના સિદ્ધાંતોને અપનાવી લીધો.

34

ધર્મ પરિવર્તન સૂત્ર

મુંબઈ હાઈ કોર્ટનો ૧૮૬૬નો વિખ્યાત આગા ખાન કેસનો નિષ્કર્ષ

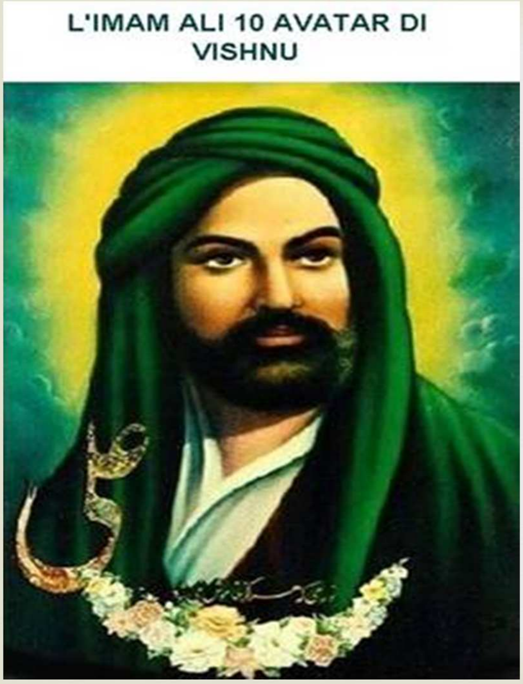
- ધર્મ પરિવર્તનના સુત્ર રૂપે ઈસ્માઈલી દાઈઓને (ધર્મ પ્રચારક) નિર્દેશન આપવામાં આવ્યું હતું કે. "જો તેમણે એક ઈસાઈને પ્રભાવમાં લઈને ધર્મ પરિવર્તન કરવું હોય તો તેમણે યહૂદીઓના જીદ્દીપણા અને મુસલમાનોના અજ્ઞાન ઉપર લાંબી ચોડી વાતો કરવી. ઈસાઈ ધર્મના મુખ્ય માન્યતાઓ પર શ્રદ્ધા દર્શાવીને ધીરેથી ઈશારો મૂકી દેવો કે એ બધું સાંકેતિક છે અને તેમાં કંઈ મોટો રહસ્ય છે. તેવું સુચાવવી, તેની સાચી હકીકત ફક્ત ઈસ્માઈલી ધર્મ આપી શકે તેવી વાતો કરવી. ઈસાઈઓએ ક્યાંક સાચી વાત સમજવામાં ભૂલ કરી છે અને સાચો ધર્મ એજ છે જે ઈસ્માઈલી ધર્મ પ્રચારક બતાવે તે."
- તેવીજ રીતે, જો એક યહૂદીનો ધર્મ પરિવર્તન કરાવવો હોય તો તેમણે પહેલાં ઈસાઈ અને મુસલમાનો વિરૂદ્ધ બોલી તેનો વિશ્વાસ જીતીને કહવું કે સાચો માસિયા આવશે અને એ કોઈ નહિ પણ અલી છે.
- **સાર: યોજના એવી છે કે પહેલાં અનુયાયીઓના પોતાના જુના ધર્મનો પ્રચાર કરવો અને તેની સાથે ભળી તેનો વિશ્વાસ જીતી તેણે ધીરે ધીરે એમ સમજાવવું કે એ જે કંઈ ધર્મ પળે છે એ ફક્ત સાંકેતિક છે. સાચો ભગવાન અલી છે અને સાચો ધર્મ શિયા મુસલમાન ધર્મ છે.**

35

1.5 ઈમામ અને અખંડ જ્યોત, કે ઇસ્લામી નુર, પાછળની ધારણા

ભગવાન વિષ્ણુનો જીવતા રૂપ ગણાતા ઈમામોની શ્રુંખલા..
અને બ્રહ્માંડની ઉત્પત્તિનું મૂળ ધરાવતી,
અખંડ જ્યોત (જેણે ઇસ્લામમાં નુર કહેવાય છે) પાછળની ધારણા

36

ઈમામ અલી
વિષ્ણુનો ૧૦મો અવતાર

આ ચિત્ર નીચે જણાવેલ ઇટલી વેબસાઈટ પરથી લેવામાં આવેલ છે.

http://www.tradizionesacra.it/imamali-krishna-vishnu.htm

37

ઈમામ અને અખંડ જ્યોત ...

- શરૂઆતથીજ ઇસ્લામ (અને ઇસ્મેલીસ્મ)માં પેગંબર અને ઈમામને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવ્યું છે. મહત્વના કામ માટે ભલે તેમણે ભગવાન એ પસંદ કર્યા હતાં, પણ તેઓ સાધારણ નાશવાન માણસ જ હતા.
- સાધારણ માણસથી ફક્ત ચડિયાતી બુદ્ધિનો ફરક હતો.
- સમય જતાં આ ચડિયાતી બુદ્ધિ ધીરે-ધીરે વધુ ને વધુ દૈવી થતી ગઈ અને અન્ય વિચાર ધારાઓના પ્રભાવ તેમજ ઇસ્લામનાં રહસ્યમય સિદ્ધાંતોના કારણે એ અખંડ જ્યોત (એણે અરબીમાં "નૂર" કહેવાય છે) બની ગઈ.

38

… ઈમામ અને અખંડ જ્યોત …

- જેમ સતપંથી "ખાના"નું નામ બદલીને જયતિ મંદિર કરવામાં આવ્યું, તેવીજ રીતે સતપંથી ખાનામાં બળતી "ઇસ્લામી નુરનું" નામ પણ બદલીને "અખંડ જ્યોત" કરવામાં આવ્યું. એનો મતલબ, સતપંથી મંદિરમાં જે અખંડ જ્યોત બળે છે, તે વાસ્તવમાં "ઇસ્લામી નુર" છે. તેનો હિંદુ ધર્મ સાથે કોઈ સંબંધ નથી.
- દિવ્યતા હોવાના કારણે, આ વસ્તુ, ઈમામ અને પેગંબરમાં પ્રગટ થયું, જેના કારણે તે કાયમી અને અવિનાશી બન્યું. સિદ્ધાંત એવી રીતે વિકસ્યો કે એ વસ્તુ હંમેશા ઈમામ અલીના વંશમાં એક ચોકસ લીટી/દોરીમાં ગાદીપતિ પિતા દ્વારા તેનાં નિમાતા ઉત્તર્ધીકારી પુત્રમાં કુદરતી રીતે ઉતરતું આવે છે એવું આ લોકો માને છે.
- અખંડિત દોરી પ્રમાણે હાલ ઈમામનું અસ્તિત્વ છે. તેવીજ રીતે ભવિષ્યમાં પણ હંમેશા અસ્તિવ રહશે. આ સંસારની રચના થઈ તે પહેલાંથી આ દોરીમાં ક્યારેય ખંડન નથી થયું.

39

… ઈમામ અને અખંડ જ્યોત

- એના પરિણામે, અનુયાયીઓ એવું માનવા લાગ્યા કે શ્રુષ્ટિની રચના પાછળ જે શક્તિ છે, તેજ શક્તિ "ઈમામીયત"ની અંદર છે. અને એટલા માટે પહેલો ઈમામ, એટલે અલી, અને તેનાં પછીના ઈમામો અને શ્રુષ્ટિના રચૈતા, એટલે ભગવાન, આ બધું એકજ છે.
- એટલે, તાર્કિક રીતે, હિંદુ માન્યતા મુજબ, ભગવાન વિષ્ણુનો અવતાર લેવાની શૃંખલા ચાલું રાખીને અલીએ અવતાર લેવાની વાતો ગોઠવી છે.

40

1.6 સૂફી આવરણ

સૂફી સિદ્ધાંતોનું ગ્રહણ કરવું...

41

સૂફી આવરણ ...

- સતપંથ ધર્મના સાહિત્યમાં, પહેલાથી તૈયાર, *ભાવ વ્યક્ત કરવાની, સૂફી રીત અપનાવીને* લેખકોએ પોતાની ભાવનાઓ અને નૈતિક મૂલ્યોને રજુ કર્યા છે.
- ત્યાર પછી, સૂફી પ્રતીક્વાદ (symbolism)નો સ્વરૂપ વાપરીને, આંતરિક કે બાહ્ય રીતે, *ચોરી છુપી* તેમના *પ્રતિબંધિત* (ઇસ્લામ સંબંધી) ઉદ્દેશને *સાંકેતિક રીતે ગુસાડી દેવામાં આવે.*
- સાહિત્યના લેખકનો સંદેશ આપવા પાછળનો લક્ષ પહેલાથી જાણવા વગર આવા બિન પરંપરાગત સાહિત્યોની સાચી સમજ લેવી બહુ કઠીન છે.

42

... સૂફી આવરણ

- સતપંથી પીર દ્વારા સામાન્ય જીવનમાં પણ સૂફી આવરણનો સફળ ઉપયોગ કર્યો છે.
- આજે પણ "શમ્સ તબરેઝ" કે જેમને મુલતાનમાં પીર "શમ્સ" કહેવામાં આવે છે, હસન દર્યા (હસન કબીરુદ્દીન) અને ઉચની બાજુના હાજી સદર શાહ (પીર સદરુદ્દીન) ને સૂફી પીર તરીકે માનવામાં આવે છે.
- **પીરાણાના ઈમામ શાહને પણ સૂફી પીરની ઉપમા આપવામાં આવેલ છે.**

43

1.7 સૂફી ભાવ

સૂફી ભાવના ફાયદા અને ગેરફાયદાઓ...

44

સૂફી ભાવ ...

- સૂફી ભાવમાં બાહ્ય આચરણ પર ક્યારેય ભાર આપવામાં આવ્યો નથી. હમેશાં સૂફી ઉપદેશને મહત્વ ગણ્યું છે.
- ધાર્મિક જીવનમાં નૈતિક અને આધ્યાત્મિક પળો પર ધ્યાન આપીને, સૂફી ભાવમાં ક્યારે પણ બાહ્ય આચરણ પર કોઈ વિશેષ લક્ષ નથી આપવામાં આવ્યું.
- આ વસ્તુ એક બાજુ ફાયદાકારક હતી, ત્યારે બીજી બાજુ એટલીજ જોખમી હતી.
- પ્રભુની દૈનિક પ્રાર્થનાનો પાઠ કરવા માટે કોઈ બંધન ન હોવાના કારણે હિંદુ અનુયાયીઓને વટલાવવાનું કામ બહુ સરળ બની ગયું.
- **પણ ઇસ્લામ સાથે સંબંધ ધરાવતા બાહ્ય ચિન્હોના અભાવને કારણે, હિંદુ ધર્મની પકડ તેમના પર કાયમ રહે તેવી શક્યતાઓ બની રહી.**

45

... સૂફી ભાવ

- આના કારણે જે અનુયાયીઓ ખરા ઈસ્માઈલી વિચાર ધારાને માનતા હતા, (દાખલા તરીકે ખોજાઓ) તેવા લોકો, ફેરફાર કરતા-કરતા, ચોખો ઇસ્લામ ધર્મ અપનાવતા ગયા અને હિંદુ ધર્મ અને તેની રીત રિવાજ છોડતા ગયા.
- **બીજી બાજુ જે લોકો ઈમામશાહી પીરોને માનતા હતા (ખોજાથી અલગ થયા પછી) હિંદુત્વના નિયમિત દબાવને કારણે ઇસ્લામથી લાંબા રહેવા લાગ્યા.**
- આમાં મુખ્ય મુદ્દો એ છે કે ઇસ્લામ સાથે સંબંધ ધરવતા બાહ્ય આચરણના અભાવને કારણે લોકો હિંદુ ધર્મ તરફ વળવા લાગ્યા.
- આ મુદ્દાના લીધે, પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો ઉપયોગ કરીને, પોતાનો ધર્મ વધારવા માટે કેવો ઉપયોગ કરે છે, તે આપણે આગળ જોશું.

46

1.8 ધર્મ સિદ્ધાંત

સતપંથનો ધર્મ સિદ્ધાંત પર એક આછી નજર

47

ધર્મ સિદ્ધાંત ...

- કુરાનમાં જણાવેલ સિદ્ધાંત પ્રમાણે, સતપંથ પણ એકજ ભગવાન, શ્રુષ્ટિના રચૈતાને, માને છે.
- પણ તેજ સમયે, સતપંથ હિંદુ ભગવાનના અવતારના સિદ્ધાંતનો પણ સ્વીકાર કરે છે.
- અખંડ જ્યોત કે “નુર”(આગાઉ જણાવેલ પ્રમાણે) જે જીવન અને અંતરાત્માનું મૂળ છે, એ એક જીવતા વ્યક્તિ પર કેન્દ્રિત થાય છે.
- આ માણસ શરીરથી સાધારણ માણસ જેવોજ હોય છે.

48

... ધર્મ સિદ્ધાંત ...

- પણ એ અખંડ જ્યોત અવિભાજીત હોવાના કારણે, અલગ-અલગ જગ્યાએ ટુકડામાં ન રહી શકે એટલે ભગવાન અને જ્યોત-ધારક વ્યક્તિ વચ્ચે સંપૂર્ણ સમીકરણ હોય છે.
- આ દિવ્ય વ્યક્તિ બીજો કોઈ નહિ પણ ઈમામ હોય છે જે અલીનો (મુહમ્મદ પેગંબરનો જમાઈ) વંશજ અને સીધી રેખા/દોરીનો ઉત્તરાધિકારી હોય છે.
- ઈમામને, એક દિવ્ય તેજ ધરાવતો, લોકોના નેતા તરીકે માનવામાં આવે છે અને દુનિયામાં હંમેશા ઈમામની હયાતી હોય તેવું પણ માનવામાં આવે છે.

49

... ધર્મ સિદ્ધાંત ...

- હીન્દુઓના ચાર યુગોનો સિદ્ધાંત લઈને, સમય ચક્રને ૪ યુગમાં વિભાજીત કરવામાં આવ્યું છે.
- દરેક યુગને અને કાળમાં ભાગલા કરવામાં આવ્યા છે, જેમાં ભગવાને અમુક રૂપમાં અવતાર લીધો છે.
  1. પહેલો યુગ, સતયુગ, અને તેના ચાર કાળમાં મચ્છ, કચ્છ, વરાહ અને નરસિંહ અવતાર થયા.
  2. બીજો, ત્રેતાયુગ અને તેમાં ત્રણ કાળ અને તેનાં ત્રણ અવતાર વામન, પરશુરામ અને રામ અવતાર થયા.
  3. ત્રીજો, દ્વાપર યુગમાં બે કાળ જેમાં કૃષ્ણ અને બુધ અવતાર થયા.
  4. **છેલ્લો અને નિર્ણાયક યુગમાં, કળીયુગમાં, એક કાળ છે, તેમાં એકજ અવતાર "અલી"નો છે.**
- આવી રીતે હિંદુઓના ૧૦ અવતારના સિદ્ધાંતને સમજાવવામાં આવ્યો છે અને છેલ્લા કાળમાં ઇસ્લામને જ માણસ જાતનો ધર્મ બતાવવામાં આવ્યો છે.

50

... ધર્મ સિદ્ધાંત ...

- દરેક અવતાર લેવા પાછળ ભગવાનનો મુખ્ય હેતુ કોઈ ખાસ દૈત્યને મારવાનો છે.
- એવીજ રીતે, કલિ યુગમાં, "કલિંગો" નામના દૈત્યને "નિષ્કલંકી નારાયણ" ઈમામ આવીને મારશે.
- કલિયુગ માટે અથર્વ વેદ રચવામાં આવ્યો છે અને બીજા અન્ય વેદોને રદ્દ કરવામાં આવ્યા છે, એમ કહેવામાં આવ્યું છે.

51

ચાર યુગના પૂજ્ય પાત્રોની યાદી

यदा यदा हि धर्मस्य ग्लानिर्भवति भारत । अभ्युत्थानमधर्मस्य तदात्मानं सृजाम्यहम् ॥
परित्राणाय साधूनां विनाशाय च दुष्कृताम् । धर्मसंस्थापनार्थाय सम्भवामि युगे युगे ॥
"ॐ नमो श्री निष्कलंकी नारायण जनार्दनाय भस्मायुधाय विद्महे दिव्यनेत्राय धीमहि, तन्नोज्वरहर: प्रचोदयात्

અ.નં.	વિગત	પહેલો સતયુગ	બીજો ત્રેતાયુગ	ત્રીજો દ્વાપરયુગ	ચોથો કલિયુગ
૧	વેદ	ઋગ્વેદ	યજુર્વેદ	સામવેદ	અથર્વવેદ
૨	યુગાન્તરસદગુરૂ	શ્રી અમરતેજ ઋષિ	શ્રી વશિષ્ઠ ઋષિ	શ્રી વેદવ્યાસ ઋષિ	શ્રી ઈમામશાહ મહારાજ
૩	ભક્તનું નામ	શ્રી પ્રહલાદ	શ્રી હરિશ્ચંદ્રરાજા	શ્રી યુધિષ્ઠિર	શ્રી કમળાકુંવર
૪	દાનવનું નામ	શ્રી હિરણ્યકશ્યિપ	રાવણ	દુર્યોધન	દઈત કાલીંગો
૫	યજ્ઞનું નામ	હસ્તિદાન યજ્ઞ	અશ્વદાન યજ્ઞ	ગૌદાન યજ્ઞ	વારી યજ્ઞ
૬	આસન ઘટ-પાટ	સોનાના	રૂપાના	ત્રાંબાના	માટીના
૭	જાપ	ૐ શ્રી નરસિંહ	ૐ શ્રી રામ	ૐ શ્રી કૃષ્ણ	ૐ શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણ
૮	વ્રત	સુદ ૧૧ને રવિવાર	સુદ ૧૪ ને મંગળવાર	સોમવતી અમાસ	સુદ ૨ને શુક્રવાર
૯	યુગનો પૂજ્ય રંગ	રક્ત વર્ણ	જરદ વર્ણ	શ્યામ વર્ણ	શ્વેતવર્ણ
૧૦	દિશા	ઉત્તર	પૂર્વ	દક્ષિણ	પશ્ચિમ
૧૧	તીર્થ	૨૪ તીર્થ	૧૮ તીર્થ	૧૪ તીર્થ	૧૨ તીર્થ
૧૨	અવતાર	(ચાર) શ્રી મચ્છ, શ્રી કુર્મ, શ્રી વરાહ, શ્રી નરસિંહ	(ત્રણ) શ્રી વામન, શ્રી પરશુરામ, શ્રી રામ	(બે) શ્રી કૃષ્ણ, શ્રી બુધ	(એક) શ્રી નિષ્કલંકી (કલ્કી) નારાયણ
૧૩	સ્થળ પૂજા	કાશ્મીર	અયોધ્યા	ગોકુળ	કુંવારીકા ક્ષેત્ર-પીરાણા
૧૪	ક્ષેત્ર	ચરણાપુરી	લંકાપુરી	મથુરા	પંચનદી-વૌઠા
૧૫	આયુધ	નખ	ધનુષ્ય	ચક્ર	તલવાર (ખાંડું)
૧૬	સતીઓના નામ	શ્રી બાઈ	શ્રી તારામતી	શ્રી દ્રૌપદી	શ્રી સુરજારાણી
૧૭	નદીઓના નામ	ગંગાજી	સરયુ	યમુનાજી	સાબરમતી
૧૮	મોક્ષપદ પામ્યા	પાંચ કરોડ	સાત કરોડ	નવ કરોડ	બાર કરોડ
૧૯	મનુષ્ય અવતાર	૩૫ અવતાર	૨૫ અવતાર	૧૬ અવતાર	૮ અવતાર
૨૦	મનુષ્ય આયુષ્ય	૧,૨૦,૦૦૦ વર્ષ	૧૨૦૦૦ વર્ષ	૧૨૦૦ વર્ષ	૧૨૦ વર્ષ
૨૧	દાગ	વાયુદાગ	જળદાગ	અગ્નિદાગ	ભુમિદાગ
૨૨	યુગનું આયુષ્ય	૧૭,૨૮૦૦૦ વર્ષ	૧૨,૯૬૦૦૦ વર્ષ	૮,૬૪૦૦૦ વર્ષ	૪,૩૨૦૦૦

સતપંથ પ્રકાશન સમિતિ
પ્રેરણાપીઠ-પીરાણા, તા.દસક્રોઈ, અમદાવાદ-૩૮૨૪૨૫

... ધર્મ સિદ્ધાંત ...

- ગીનાન પ્રમાણે, નકલંકી અવતાર પશ્ચિમથી આવશે (અલામત, ઈરાન તરફનો સંદર્ભ)
- તેનું મુખ્ય કાર્ય દાનવો સામે લડવાનું છે અને ખાસ કરીને કલિંગા/કલિંગો અને તેની દુષ્ટ અને પાપી કર્મોનો અંત લાવવાનો છે.
- ઈમામ મહદીના હાથે કલિંગાનો અંત એ અવતાર લેવા પાછળની મુખ્ય ભૂમિકા રહેશે, જેના કારણે કલિયુગનો અંત આવશે.
- ત્યાર બાદ નિષ્કલંકી નારાયણ, વિશ્વ કુંવારીકા (કુંવારિકા ધરતી) સાથે લગ્ન કરશે.
- જે જગ્યાએ લગ્ન થશે એ જગ્યા કુંવારિકા ક્ષેત્ર તરીકે ઓળખાશે અને ત્યાં ઈમામ શાહની કબર હશે.

54

... ધર્મ સિદ્ધાંત ...

- કલિંગાને દૈત્યોના રાજા તરીકે રજુ કરવામાં આવેલ છે પણ તેની પત્ની સુરજા રાણી (હિંદુ કલ્કી પુરાણમાં તેનો ઉલ્લેખ નથી) ધાર્મિક છે અને ધર્મ પરિવર્તન કરીને સતપંથ ધર્મ અપનાવેલો છે.
- પોતાની જવાબદારી પૂરી કરતા જે વફાદાર અનુયાયીઓ છે, તેઓ બચી જશે, અને એક ગુપ્ત પરંપરાના સભ્ય બનશે અને તેમણે "રીખીસર" અને "મોનીન" કહેવામાં આવશે.
- ૧૨ કરોડ માણસોને (૧૨ કરોડીની સોબત) મોક્ષ મળશે અને પ્રભુના બતાવેલ રસ્તા પર ચાલીને અમરાપુરી (વિશેષ સ્વર્ગ) મળશે, જ્યાં ફક્ત સાચા સતપંથીઓજ જઈ શકશે.

55

... ધર્મ સિદ્ધાંત ...

- વફાદાર સતપંથીઓ હજારો વર્ષો સુધી રાજ કરશે. ભગવાન બધા જીવોના કર્મોનો હિસાબ રાખશે અને તેના પ્રમાણે તેમણે સજા કરશે કે સારા ઇનામ આપશે.
- સુર અને પરિભાષા હિંદુ પૌરાણિક કથાઓ માંથી લેવામાં આવી છે. પછી ભલે તે કલ્કી પુરાણ હોય કે પછી ભાગવત પુરાણ જેવા અન્ય પુરાણ.
- ભારત ઉપમહાદ્વીપમાં નિઝારી પરંપરાના રીવાજ પ્રમાણે, આવા હિંદુ મૂલ્યોમાં બદલાવ કરીને તેમણે ઇસ્લામી રંગ આપી દેવામાં આવ્યો, જેના કારણે ધર્મમાં ઇસ્લામી મૂલ્યો શામેલ કરી શકાય.

56

... ધર્મ સિદ્ધાંત ...

- ઉપરાંત, તેમની પોતાની અને ઇસ્લામી પરિભાષાનો પણ સમાંતર વપરાશ ચાલુ રાખ્યો, જેમ કે નિષ્કલંકી અવતાર જેને "મહદી" અને "કૈયમ" પણ કહવામાં આવે છે, "સ્વામી રાજા શાહ", "રીખીસર" (વફાદાર) "મોમીન" વગેરે.
- નિષ્કલંકી નારાયણની સેનામાં હિંદુ પૌરાણિક કથાઓના પાત્રો અને ઇસ્લામી વ્યક્તિઓનો શમાવેશ છે.
- હિંદુઓમાંથી મહાભારતના પાત્રો જેમ કે પાંચ પાંડવો, કુંતી, દ્રૌપદી વગેરે અને અન્ય કથાઓમાંથી રાજા હરીશચંદ્ર અને ભક્ત પ્રહલાદનો પણ સમાવેશ છે.

57

... ધર્મ સિદ્ધાંત

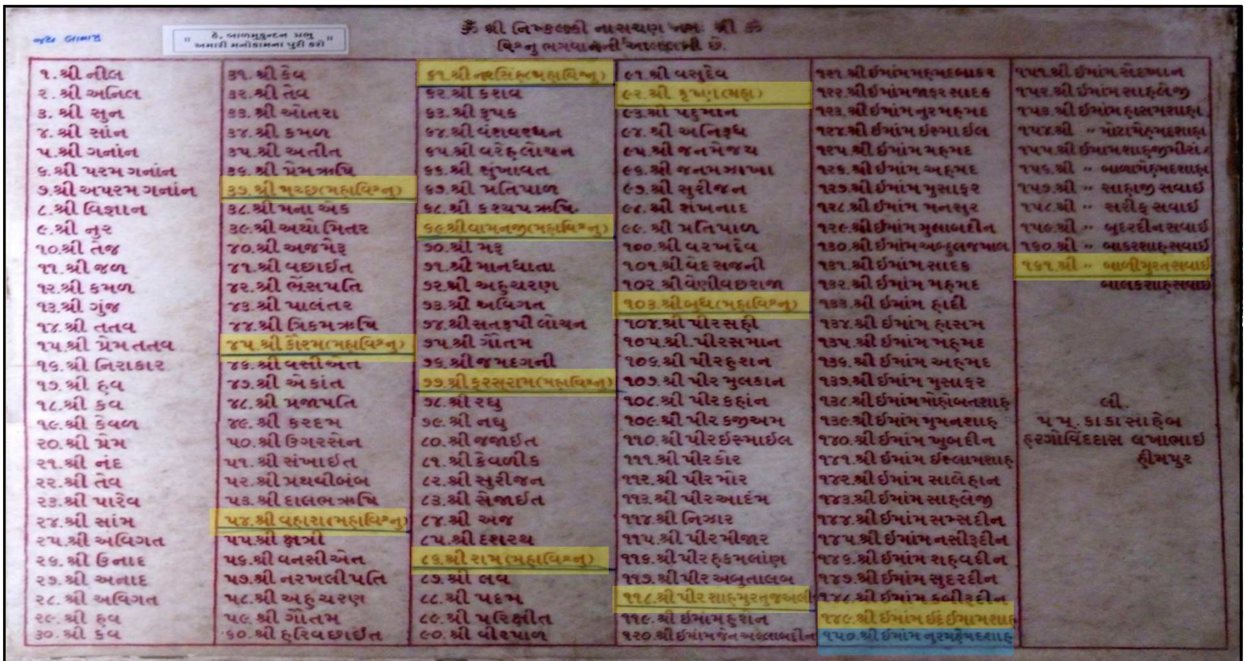
- ભયાનક સજાથી બચવા માટે એક વફાદાર સતપંથીઓની જવાબદારીમાં;
  - "પાવળ" પીવાનું આવે છે, તેમજ
  - ઈમાનદારીથી ધાર્મિક કર એટલે "દસોન્દ" અને "લાગાઓ" અચૂક ચૂકવવાનું પણ આવે છે.
- ભારતીય નિઝરીઓ દ્વારા સાચવેલા "મરણોપરાંત" વાતો અને "તારણહાર" લેખો પરથી જાણ થાય છે કે હિંદુ ધર્મની ઐતિહાસિક અને પુરાણીક વાર્તાઓ પરથી પ્રેરણા લેવામાં આવી છે. પરંતુ તેને આખરી અને મુખ્ય શૈલી અને દિશા ફક્ત ઈસ્માઈલી વિચારધારા (ફિલોસોફી) આપે છે.

58

1.9 દસ અવતાર
(સતપંથી આવૃત્તિ)

બહારથી હિંદુ રૂપ ધરાવતા સતપંથી દસ અવતારનો...
સાચા હિંદુ દસ અવતાર સાથે...
કોઈ સંબંધ ન હોવા પાછળના અમુક કારણો

59

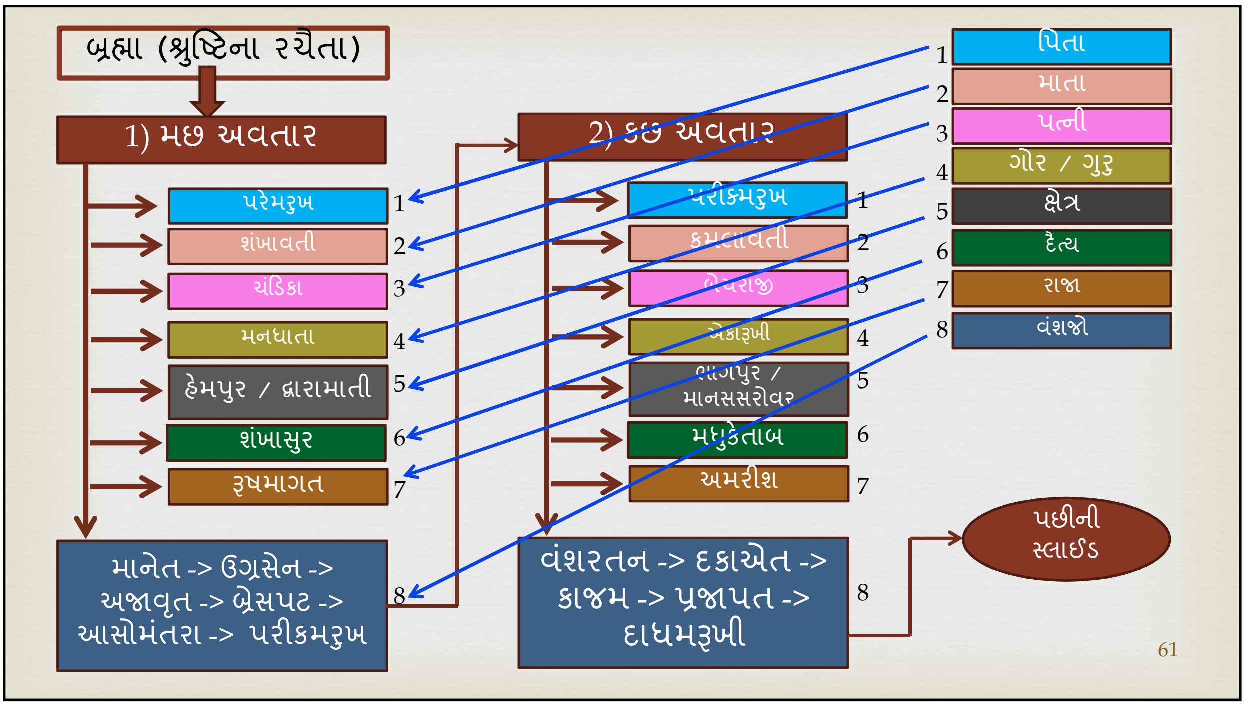

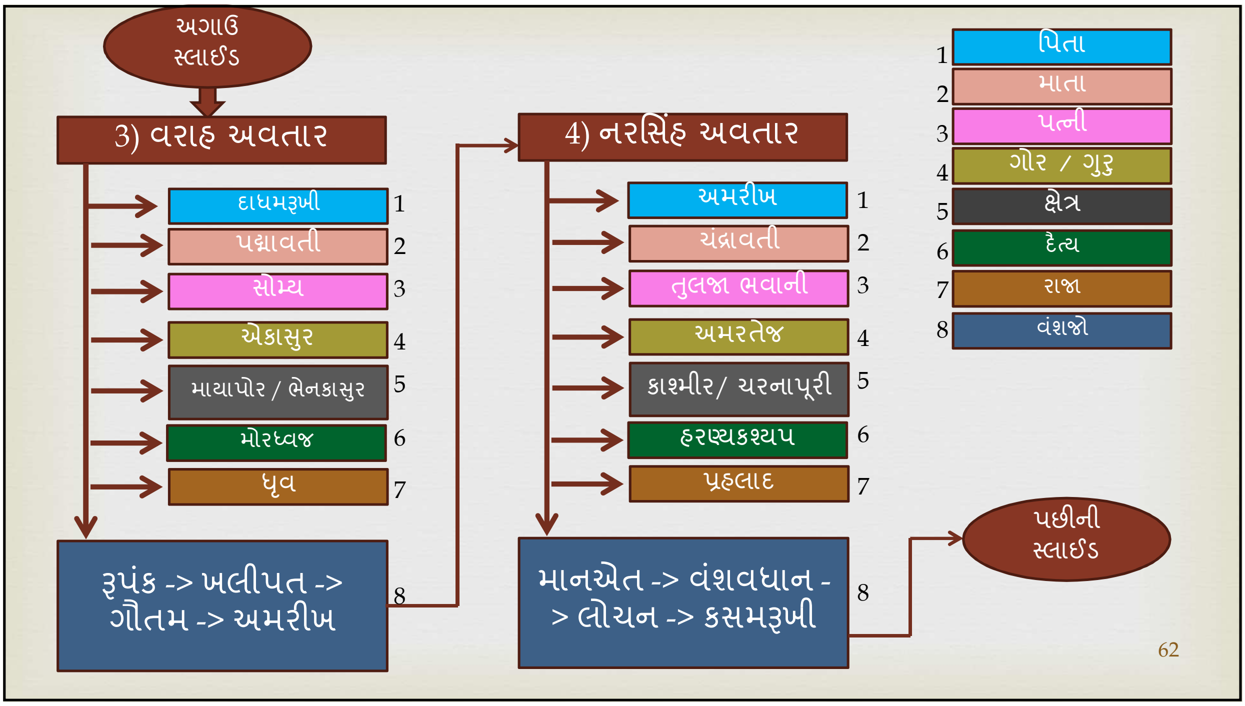
" હે, બાળમુકુન્દન પ્રભુ અમારી મનોકામના પૂરી કરો "

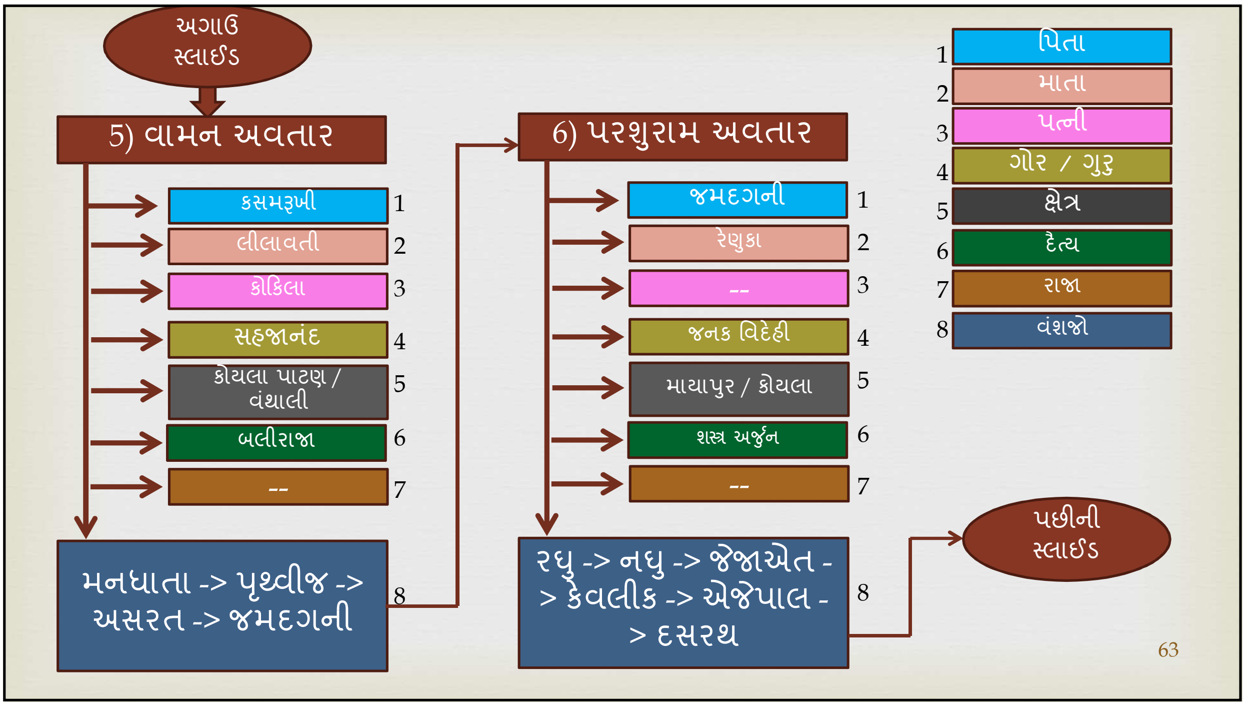
ૐ શ્રી નિષ્કલંકી નારાયણ નમઃ

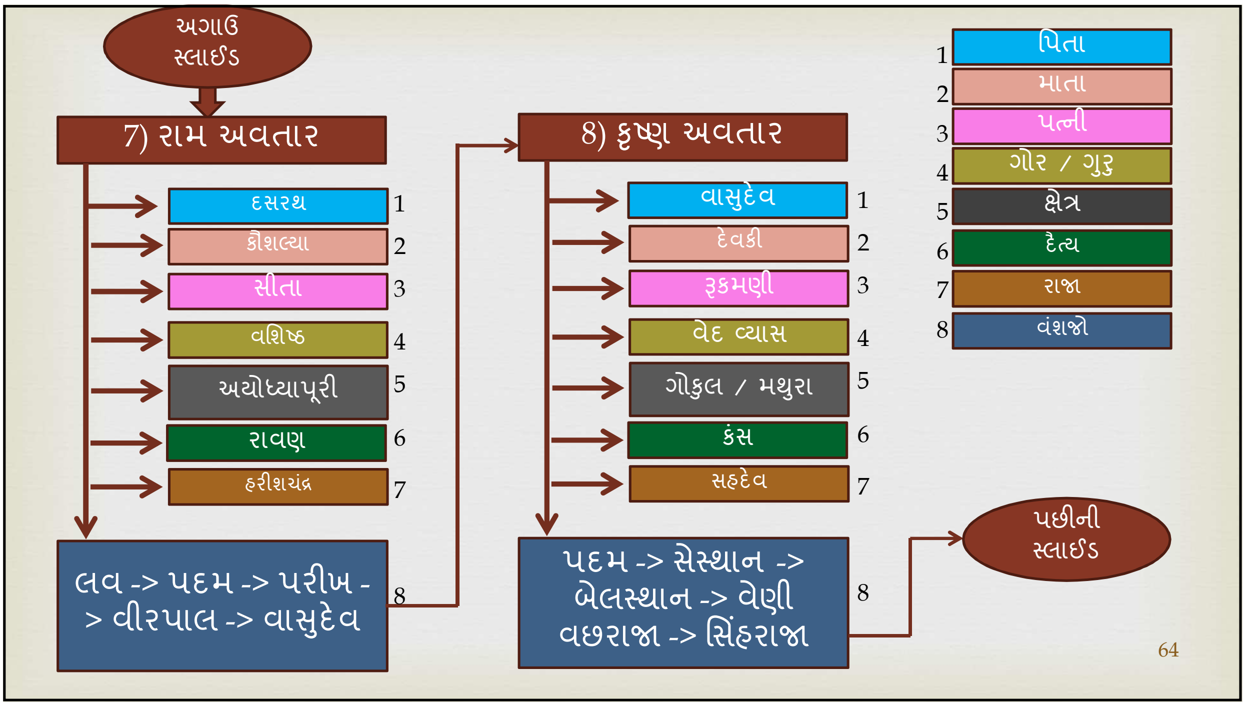
૧. શ્રી નીલ	૩૧. શ્રી કેવ	૬૧. શ્રી નરસિંહ(મહાવિષ્નુ)	૯૧. શ્રી વસુદેવ	૧૨૧. શ્રી ઈમાંમ મહમદબાકર	૧૫૧. શ્રી ઈમાંમ સૈદખાન
૨. શ્રી અનિલ	૩૨. શ્રી તેવ	૬૨. શ્રી કરાવ	૯૨. શ્રી કૃષ્ણ(મહા)	૧૨૨. શ્રી ઈમાંમ જાફર સાદક	૧૫૨. શ્રી ઈમાંમ સાહલેજી
૩. શ્રી સુન	૩૩. શ્રી ઓતરા	૬૩. શ્રી કૃપક	૯૩. શ્રી પદુમાન	૧૨૩. શ્રી ઈમાંમ નુરમહમદ	૧૫૩. શ્રી ઈમાંમ હાસમશાહ
૪. શ્રી સાંન	૩૪. શ્રી કમળ	૬૪. શ્રી વંશવરધન	૯૪. શ્રી અનિરૂધ	૧૨૪. શ્રી ઈમાંમ ઈસ્માઈલ	૧૫૪. શ્રી " મોટામિંહમદશાહ
૫. શ્રી ગનાંન	૩૫. શ્રી અતીત	૬૫. શ્રી વરેહલોચન	૯૫. શ્રી જનમેજય	૧૨૫. શ્રી ઈમાંમ મહમદ	૧૫૫. શ્રી ઈમામ શાહજીમીરાં
૬. શ્રી પરમ ગનાંન	૩૬. શ્રી પ્રેમઋષિ	૬૬. શ્રી સુંખાવત	૯૬. શ્રી જનમઝાખા	૧૨૬. શ્રી ઈમાંમ અહમદ	૧૫૬. શ્રી " બાબામહમદશાહ
૭. શ્રી અપરમ ગનાંન	૩૭. શ્રી મચ્છ(મહાવિષ્નુ)	૬૭. શ્રી પ્રતિપાળ	૯૭. શ્રી સુરીજન	૧૨૭. શ્રી ઈમાંમ મુસાફર	૧૫૭. શ્રી " સાહાજી સવાઈ
૮. શ્રી વિજ્ઞાન	૩૮. શ્રી મના એક	૬૮. શ્રી કશ્યપ ઋષિ	૯૮. શ્રી સંખનાદ	૧૨૮. શ્રી ઈમાંમ મનસુર	૧૫૮. શ્રી " સરીફ સવાઈ
૯. શ્રી નુર	૩૯. શ્રી અચો મિતર	૬૯. શ્રી વામનજી(મહાવિષ્નુ)	૯૯. શ્રી પ્રતિપાળ	૧૨૯. શ્રી ઈમાંમ મુબાબદીન	૧૫૯. શ્રી " બુદરદીન સવાઈ
૧૦. શ્રી તેજ	૪૦. શ્રી અજમેરૂ	૭૦. શ્રી મરૂ	૧૦૦. શ્રી વરખદેવ	૧૩૦. શ્રી ઈમાંમ અબ્દુલજમાલ	૧૬૦. શ્રી " બાકરશાહ સવાઈ
૧૧. શ્રી જળ	૪૧. શ્રી વછાઈત	૭૧. શ્રી માનધાતા	૧૦૧. શ્રી ચંદ સજની	૧૩૧. શ્રી ઈમાંમ સાદક	૧૬૧. શ્રી " બાળીમુરત સવાઈ
૧૨. શ્રી કમળ	૪૨. શ્રી ભેંસપતિ	૭૨. શ્રી અહુચરણ	૧૦૨. શ્રી વેણીવછરાજ	૧૩૨. શ્રી ઈમાંમ મહમદ	બાલકશાહ સવાઈ
૧૩. શ્રી ગુંજ	૪૩. શ્રી પાલંતર	૭૩. શ્રી અવિગત	૧૦૩. શ્રી બુધ(મહાવિષ્નુ)	૧૩૩. શ્રી ઈમાંમ હાદી	
૧૪. શ્રી તતવ	૪૪. શ્રી ત્રિકમઋષિ	૭૪. શ્રી સતરૂપી લોચન	૧૦૪. શ્રી પીરસહી	૧૩૪. શ્રી ઈમાંમ હાસમ	
૧૫. શ્રી પ્રેમતતવ	૪૫. શ્રી કોરમ(મહાવિષ્નુ)	૭૫. શ્રી ગૌતમ	૧૦૫. શ્રી પીરસમાન	૧૩૫. શ્રી ઈમાંમ મહમદ	
૧૬. શ્રી નિરાકાર	૪૬. શ્રી વસીએત	૭૬. શ્રી જમદગની	૧૦૬. શ્રી પીરહુશન	૧૩૬. શ્રી ઈમાંમ અહમદ	
૧૭. શ્રી હવ	૪૭. શ્રી એકાંત	૭૭. શ્રી ફરસરામ(મહાવિષ્નુ)	૧૦૭. શ્રી પીર મુલકાન	૧૩૭. શ્રી ઈમાંમ મુસાફર	
૧૮. શ્રી કવ	૪૮. શ્રી પ્રજાપતિ	૭૮. શ્રી રઘુ	૧૦૮. શ્રી પીર કહાંન	૧૩૮. શ્રી ઈમાંમ મોહોબતશાહ	લી.
૧૯. શ્રી કેવળ	૪૯. શ્રી કરદમ	૭૯. શ્રી નઘુ	૧૦૯. શ્રી પીર કજીઅમ	૧૩૯. શ્રી ઈમાંમ મુમનશાહ	પ.પૂ. કાકાસાહેબ
૨૦. શ્રી પ્રેમ	૫૦. શ્રી ઉગરસેન	૮૦. શ્રી જજાઈત	૧૧૦. શ્રી પીરઈસ્માઈલ	૧૪૦. શ્રી ઈમાંમ ખુબદીન	હરગોવિંદદાસ લખાભાઈ
૨૧. શ્રી નંદ	૫૧. શ્રી સંખાઈત	૮૧. શ્રી કેવળીક	૧૧૧. શ્રી પીરકોર	૧૪૧. શ્રી ઈમાંમ ઈસ્લામશાહ	હીમપુર
૨૨. શ્રી તેવ	૫૨. શ્રી પ્રથવીબંબ	૮૨. શ્રી સુરીજન	૧૧૨. શ્રી પીર મોર	૧૪૨. શ્રી ઈમાંમ સાલેહાન	
૨૩. શ્રી પારેવ	૫૩. શ્રી દાલભઋષિ	૮૩. શ્રી સેજાઈત	૧૧૩. શ્રી પીર આદંમ	૧૪૩. શ્રી ઈમાંમ સાહલેજી	
૨૪. શ્રી સાંમ	૫૪. શ્રી વહારા(મહાવિષ્નુ)	૮૪. શ્રી અજ	૧૧૪. શ્રી નિઝાર	૧૪૪. શ્રી ઈમાંમ સમ્સદીન	
૨૫. શ્રી અવિગત	૫૫. શ્રી ક્ષત્રી	૮૫. શ્રી દશરથ	૧૧૫. શ્રી પીરમીજાર	૧૪૫. શ્રી ઈમાંમ નસીરૂદીન	
૨૬. શ્રી ઉનાદ	૫૬. શ્રી વનસીએત	૮૬. શ્રી રામ(મહાવિષ્નુ)	૧૧૬. શ્રી પીર હકમલાંણ	૧૪૬. શ્રી ઈમાંમ શહવદીન	
૨૭. શ્રી અનાદ	૫૭. શ્રી નરખલીપતિ	૮૭. શ્રી લવ	૧૧૭. શ્રી પીર અબુતાલબ	૧૪૭. શ્રી ઈમાંમ સુદરદીન	
૨૮. શ્રી અવિગત	૫૮. શ્રી અહુચરણ	૮૮. શ્રી પદમ	૧૧૮. શ્રી પીર શાહમુરનુજઅલ	૧૪૮. શ્રી ઈમાંમ કબીરૂદીન	
૨૯. શ્રી હવ	૫૯. શ્રી ગૌતમ	૮૯. શ્રી પરિક્ષીત	૧૧૯. શ્રી ઈમામ હુશેન	૧૪૯. શ્રી ઈમાંમ ઈંદ ઈમામશાહ	
૩૦. શ્રી કવ	૬૦. શ્રી હરિવછાઈત	૯૦. શ્રી વીરપાળ	૧૨૦. શ્રી ઈમાંમજેન અલ્લાબદીન	૧૫૦. શ્રી ઈમાંમ નુરમહેમદશાહ	

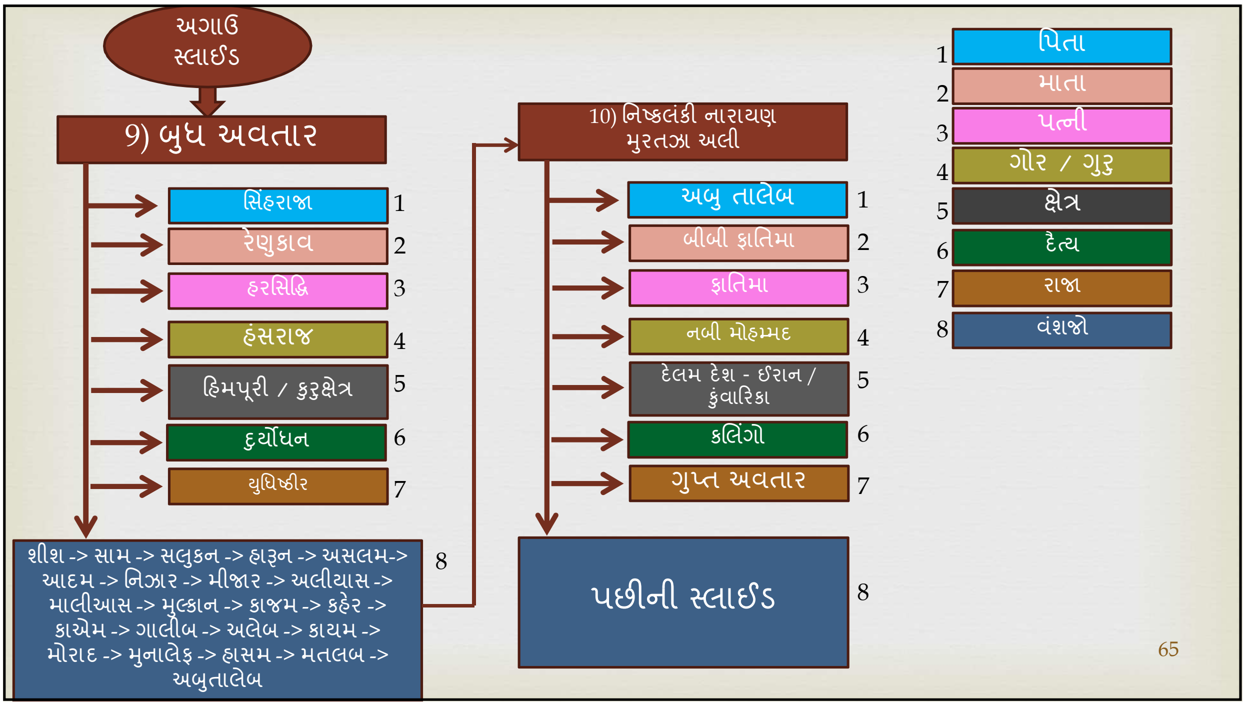
ભગવાન વિષ્ણુના અવતાર (સતપંથીઓ પ્રમાણે) દર્શાવતું શિલા લેખ

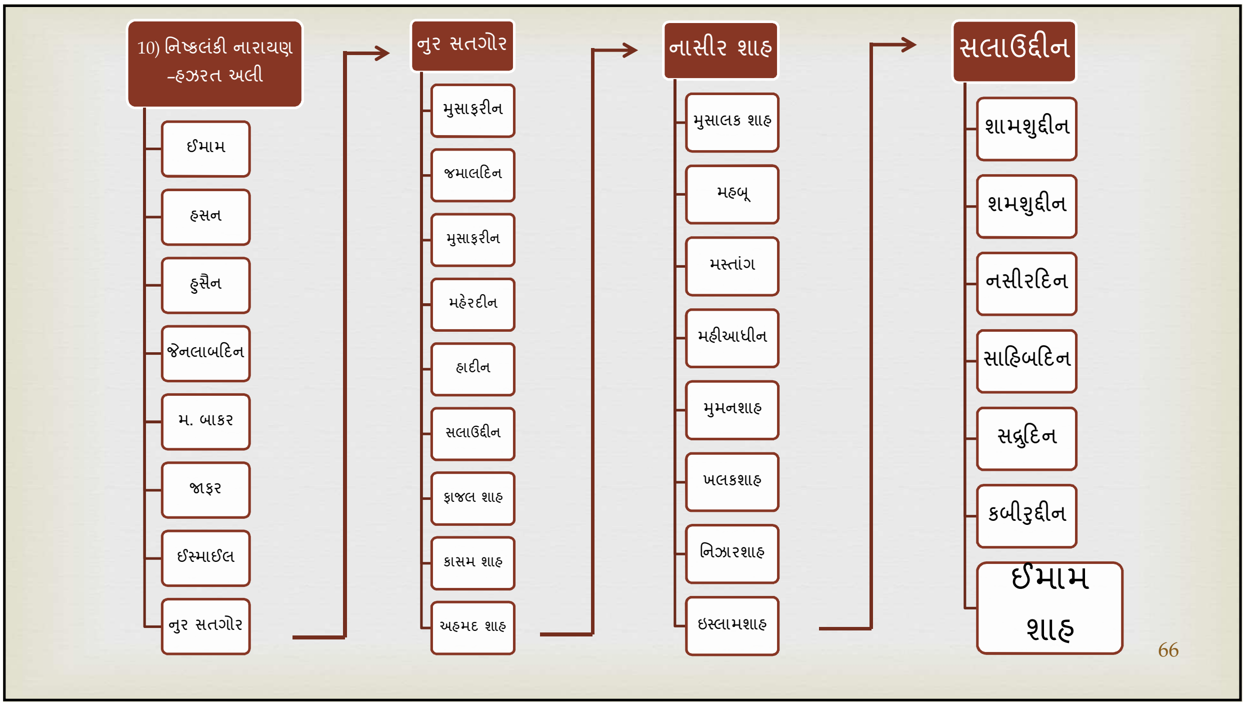

બ્રહ્મા (શ્રુષ્ટિના રચૈતા)
1) મછ અવતાર
પરેમરુખ
શંખાવતી
ચંડિકા
મનધાતા
હેમપુર / દ્વારામાતી
શંખાસુર
રૂષમાગત
માનેત -> ઉગ્રસેન -> અજાવૃત -> બ્રેસપટ -> આસોમંતરા -> પરીકમરુખ
2) કછ અવતાર
પરીક્ષમરુખ
કમલાવતી
બેચરાજી
એકારૂખી
માનસસરોવર
મધુકેતાબ
અમરીશ
વંશરતન -> દકાએત -> કાજમ -> પ્રજાપત -> દાધમરૂખી
પિતા
માતા
પત્ની
ગોર / ગુરુ
ક્ષેત્ર
દૈત્ય
રાજા
વંશજો
પછીની સ્લાઈડ
61

અગાઉ સ્લાઈડ
3) વરાહ અવતાર
દાધમરૂખી
પદ્માવતી
સોમ્ય
એકાસુર
માયાપોર / ભેનકાસુર
મોરધ્વજ
ધ્રુવ
રૂપંક -> ખલીપત -> ગૌતમ -> અમરીખ
4) નરસિંહ અવતાર
અમરીખ
ચંદ્રાવતી
તુલજા ભવાની
અમરતેજ
કાશ્મીર/ ચરનાપૂરી
હરણ્યકશ્યપ
પ્રહલાદ
માનએત -> વંશવધાન -> લોચન -> કસમરૂખી
પિતા
માતા
પત્ની
ગોર / ગુરુ
ક્ષેત્ર
દૈત્ય
રાજા
વંશજો
પછીની સ્લાઈડ
62

અગાઉ સ્લાઈડ
5) વામન અવતાર
કસમરૂખી 1
લીલાવતી 2
કોકિલા 3
સહજાનંદ 4
કોયલા પાટણ / વંથાલી 5
બલીરાજા 6
-- 7
મનધાતા -> પૃથ્વીજ -> અસરત -> જમદગની 8
6) પરશુરામ અવતાર
જમદગની 1
રેણુકા 2
-- 3
જનક વિદેહી 4
માયાપુર / કોયલા 5
શસ્ત્ર અર્જુન 6
-- 7
રઘુ -> નઘુ -> જેજાએત -> કેવલીક -> એજેપાલ -> દસરથ 8
1 પિતા
2 માતા
3 પત્ની
4 ગોર / ગુરૂ
5 ક્ષેત્ર
6 દૈત્ય
7 રાજા
8 વંશજો
પછીની સ્લાઈડ
63

અગાઉ સ્લાઈડ
7) રામ અવતાર
દસરથ 1
કૌશલ્યા 2
સીતા 3
વશિષ્ઠ 4
અયોધ્યાપૂરી 5
રાવણ 6
હરીશચંદ્ર 7
લવ -> પદમ -> પરીખ -> વીરપાલ -> વાસુદેવ 8
8) કૃષ્ણ અવતાર
વાસુદેવ 1
દેવકી 2
રૂકમણી 3
વેદ વ્યાસ 4
ગોકુલ / મથુરા 5
કંસ 6
સહદેવ 7
પદમ -> સેસ્થાન -> બેલસ્થાન -> વેણી વછરાજા -> સિંહરાજા 8
1 પિતા
2 માતા
3 પત્ની
4 ગોર / ગુરૂ
5 ક્ષેત્ર
6 દૈત્ય
7 રાજા
8 વંશજો
પછીની સ્લાઈડ
64

અગાઉ સ્લાઈડ
9) બુધ અવતાર
સિંહરાજા 1
રેણુકાવ 2
હરસિદ્ધિ 3
હંસરાજ 4
હિમપૂરી / કુરુક્ષેત્ર 5
દુર્યોધન 6
યુધિષ્ઠીર 7
શીશ -> સામ -> સલુકન -> હારૂન -> અસલમ-> આદમ -> નિઝાર -> મીજાર -> અલીયાસ -> માલીઆસ -> મુલ્કાન -> કાજમ -> કહેર -> કાએમ -> ગાલીબ -> અલેબ -> કાયમ -> મોરાદ -> મુનાલેફ -> હાસમ -> મતલબ -> અબુતાલેબ 8
10) નિષ્કલંકી નારાયણ મુરતઝા અલી
અબુ તાલેબ 1
બીબી ફાતિમા 2
ફાતિમા 3
નબી મોહમ્મદ 4
દેલમ દેશ - ઈરાન / કુંવારિકા 5
કલિંગો 6
ગુપ્ત અવતાર 7
પછીની સ્લાઈડ 8
1 પિતા
2 માતા
3 પત્ની
4 ગોર / ગુરુ
5 ક્ષેત્ર
6 દૈત્ય
7 રાજા
8 વંશજો
65

10) નિષ્કલંકી નારાયણ -હઝરત અલી
ઈમામ
હસન
હુસૈન
જૈનલાબદિન
મ. બાકર
જાફર
ઈસ્માઈલ
નુર સતગોર
નુર સતગોર
મુસાફરીન
જમાલદિન
મુસાફરીન
મહેરદીન
હાદીન
સલાઉદીન
ફાજલ શાહ
કાસમ શાહ
અહમદ શાહ
નાસીર શાહ
મુસાલક શાહ
મહબૂ
મસ્તાંગ
મહીઆધીન
મુમનશાહ
ખલકશાહ
નિઝારશાહ
ઇસ્લામશાહ
સલાઉદ્દીન
શામશુદ્દીન
શમશુદ્દીન
નસીરદિન
સાહિબદિન
સદ્રુદિન
કબીરુદ્દીન
ઈમામ શાહ
66

ઉપર જણાવેલ સ્લાઈડ પરથી જાણવા લાયક મુદ્દાઓ ...

ઉપર જણાવેલ સ્લાઈડ પરથી જાણવા લાયક મુખ્ય મુદ્દાઓ આ પ્રમાણે છે;

1. ભગવાનના પહેલા અવતારથી લઈને છેલ્લા અવતાર સુધી એ અખંડિત સીધી દોરીમાં / રેખામાં થયો છે. એટલે મછ અવતારથી લઈને મુર્તઝા અલીને આવરીને, ઈમામ શાહ સુધીનો વંશ (હરિવંશ) એકજ સીધી દોરી/રેખામાં થયો છે. (કુળ બદલતો નથી).
2. બીજા શબ્દોમાં, ભગવાન એકજ વંશમાં પેઢી દર પેઢી એકજ રેખામાં જન્મ લીધો છે.
3. સતપંથ મુજબ વંશજોની આ રેખાને “હરિવંશ” કહેવામાં આવે છે. (હરીવંશ મુદ્દાને પર ખાસ ધનમાં રાખજો).
4. ભગવાન એ પહેલાં ૯ અવતાર ભારતમાં લીધા.
5. છેલો અને ૧૦મો અવતાર ભગવાને, ઈરાન દેશમાં, લઇ લીધો છે. કોઈ પણ હિંદુ માટે આ વાત અજાયબ જેવી લાગશે.
6. હિંદુ દસ અવતાર મુજબ, ભગવાનનો દસમો અવતાર કલિયુગના અંત સમયેજ થશે. પણ સતપંથી દસ અવતારમાં ભગવાને ૧૦મો અવતાર લઈ લીધો છે.

67

... ઉપર જણાવેલ સ્લાઈડ પરથી જાણવા લાયક મુદ્દાઓ

7. ૧૦મો અવતાર બીજો કોઈ નથી. એ છે ઇસ્લામના સ્થાપક, મોહમ્મદ પેગંબરના જમાઈ, હઝરત અલી. અને અલી જ પહેલા ઈમામ છે.
8. માણસના નાશવાન શરીરની સીમાઓના કારણે ભગવાન એટલે અલી તેમના વંશજોની એક નિશ્ચિત રેખામાં ઉત્તરાધિકારીના રૂપે પાછા જન્મ લેતા રહેશે.
9. આ રેખાને ઈમામ શાહથી લઈને તેમના દીકરા નર મહમ્મદ શાહ સુધી જોડવામાં આવી છે જેના કારણે નર મહમ્મદ શાહ તેમના સમય કાળમાં જીવતા ઈમામ, એટલે અલીનો અવતાર, એટલે ભગવાન વિષ્ણુનો અવતાર, બતાવવામાં આવે છે.

68

હવે આપણે સતપંથી દસ અવતાર ઉપર પડેલો "હિંદુ પડદો" ઉપાડીને વાસ્તુ હકીકત જોઈએ...

69

પડદો હટાવીએ ...

- પહેલો અવતાર, મછ અવતાર, એટલે મછલીના વંશમાં માણસો જન્મે અને તેમાં કછ એટલે કાચબો અને પાછા માણસો. તેના પછી વરાહ એટલે સુવર અને તેના વંશમાં માણસો અને ત્યાર પછી નર+સિંહ.
- હિંદુ ધર્મમાં આપે સહું જાણીએ છીએ કે નરસિંહ અવતારમાં નરસિંહ ભગવાનના કોઈ માતા કે પિતા નહોતા. જયારે પ્રહલાદને તેમના પિતાએ ધખધખતા લોખંડના થાંભલાને ગળે લગાડવાનું કહ્યું ત્યારે લોખંડનો થાંભલો ફાડીને ભગવાને નરસિંહ અવતાર લીધો. ભગવાન જન્મ્યાં નહોતા તેઓ પ્રગટ થયા હતા.
- હિંદુ શાસ્ત્રોમાં ભગવાન નરસિંહના માતા પિતાનો ક્યાય ઉલ્લેખ નથી.

70

... પડદો હટાવીએ ...

- ત્યાર પછી, સતપંથી દસ અવતારમાં, નર+સિંહના વંશમાં પાછા માણસો જન્મ્યાં.
- ભગવાન પરશુરામએ ક્યારેય લગ્ન નહોતા કર્યા. આ વાત તો પ્રખ્યાત છે. તેઓ અખંડ બ્રહ્મચારી હતા. પણ સતપંથી દસ અવતારમાં તેઓના લગ્ન થયા હતા અને તેમના વંશજો પણ હતા.
- હિંદુઓ પ્રમાણે પરશુરામ વિષ્ણુનો અંશ અવતાર હતા અને તેમનો અવતાર, રામ અવતારના સમય કાળમાંજ થયો હતો. પણ સતપંથીઓ પ્રમાણે પરશુરામ અવતારના વંશમાં ૭મી પેઢીએ રામ જન્મ્યા છે.
- હિંદુઓ માટે આ વાર્તા પૂરે પૂરી ખોટી છે અને ચોખી બનાવટી છે.
- ત્યાર પછીનો અવતાર ભગવાન રામનો છે.
- આપણે જાણીએ છીએ કે ભગવાન પરશુરામ તો એક બ્રાહ્મણ હતા, તો તેમના વંશમાં ભગવાન રામ જે સૂર્યવંશી હતા, તે કેમ જન્મ્યાં.

71

... પડદો હટાવીએ ...

- આગળ વધીએ, સતપંથી દસ અવતાર કહે છે કે રામે રાવણને મારીને રાજા હરીશચંદ્રને તાર્યા.
- રાજા રામ અને રાજા હરીશચંદ્રની વાર્તાઓ આપણે સહુએ સાંભળેલી છે. બન્ને વાર્તાઓ વચ્ચે કોઈ સંબંધ નથી. તો પછી સતપંથી દસ અવતારમાં સંબંધ ક્યાંથી પેદા કરી લીધો.
- ત્યાર પછીનો અવતાર છે ભગવાન રામના વંશમાં ભગવાન કૃષ્ણનો.
- હિંદુ પુરાણો પ્રમાણે, ભગવાન કૃષ્ણ ચંદ્રવંશી હતા અને ભગવાન રામ સુર્યવંશી. આનો મતલબ બન્ને એક વંશના નહોતા. પણ સતપંથ દસ અવતારમાં બન્નેને એકજ વંશમાં જન્માવ્યા છે.
- સતપંથી ધર્મ પ્રચારકોએ પાછી ઘોર ભૂલ કરી.

72

... પડદો હટાવીએ ...

- વંશ આગળ વધારતા એ કહે છે કે ભગવાન કૃષ્ણના વંશમાં પદ્દમાન, પછી સેસ્થાન અને બેલસ્થાન વગેર થયા.
- પણ પદ્દમાનના દીકરા અનિરુધ તો ભૂલાઈ ગયા. અહીં પણ પાછી મોટી ભૂલ કરી નાખી.
- કૃષ્ણના ૮ મા વંશમાં બુધ અવતાર જન્માવી દીધા. પણ આપણે સહુ જાણીએ છીએ કે કૃષ્ણ અને બુધ વચે ૨૫૦૦ વર્ષોનો અંતર છે. સાધારણ રીતે ૮ પેઢી ૨૦૦ થી ૩૦૦ વર્ષોમાં થઇ જાય. પણ અહીં અંતર ૨૫૦૦ વર્ષનો છે. આ પણ સાબિત કરે છે કે સતપંથધર્મનો બુધ અવતાર એ સાચો બુધ અવતાર નથી.
- સતપંથી દસ અવતાર કહે છે કે ભગવાન બુધએ દૂર્યોધનને માર્યો. થોડી વાર આ વાતને સાચી માની લઈએ તો પણ કૃષ્ણના ૮ મી પેઢીમાં દૂર્યોધનને માર્યો. જયારે આપણે ખબર છે કે દૂર્યોધન કૃષ્ણના સમયમાંજ પાંડવોએ માર્યો હતો.

73

... પડદો હટાવીએ

- સતપંથી દસ અવતાર એમ કહે છે કે ભગવાન બુધએ પાંડવોને ગાય મારીને "ગૌ મેધ યજ્ઞ" કરવાનું કહ્યું.
- આખી દુનિયા જાણે છે કે "અહિંસા પરમોધર્મ"નો સુત્ર આપવા વાળા ભગવાન બુધ હતા. તો પછી ભગવાન બુધ કોઈ જાનવરને મારવાની સલાહ કેવી રીતે આપી શકે અને તે પણ પૂજ્ય ગાયને મારવાની સલાહ?
- પાંડવો અને ભગવાન બુધના વાર્તાલાપની વાર્તા, જેના પર સતપંથ ધર્મ ઉભો થયો છે, તેનો હિંદુ શાસ્ત્રોમાં ક્યાય ઉલ્લેખ નથી.
- આગળ વધતાં, ભગવાન બુધના વંશને મુસલમાનો સાથે જોડી દીવામાં આવ્યો.
- વિષ્ણુનો કહેવતો દસમો અવતાર, અલી, ને ભગવાન બુધના વંશમાં જોડી દીધો. હિંદુઓ માટે કેટલું.... ખોટું?

74

ભગવાને ૧૦માં થી ૯ અવતાર હિંદુઓમાં ભારતમાં લીધા, તો પછી, સતપંથીઓ પ્રમાણે ૧૦મો અવતાર શા માટે મુસલમાનોમાં ઈરાન દેશમાં લીધો?

75

… મુસલમાનોમાં ૧૦મો અવતાર શા માટે? …

- પહેલા ૯ અવતાર ભારતમાં હિંદુઓ વચ્ચે લીધા પછી ભગવાનને ૧૦મો અવતાર શા માટે મુસલમાનોમાં ઈરાનમાં લેવો પડ્યો? આવો સવાલ હિંદુઓ કરશેજ, એવી અપેક્ષા સતપંથના સ્થાપકોને હતીજ.
- આના માટે એક બિનબુનિયાદી, ખોટો અને ઊપજાવી કાઢેલો જવાબ તૈયાર કર્યો, જે નીચે પ્રમાણે છે.
- મહાભારતનું યુદ્ધ, જેમાં ભગવાન કૃષ્ણએ ગીતાનો ઉપદેશ આપ્યો હતો અને કૃષ્ણ ભગવાનની સલાહ પ્રમાણે પાંડવોએ તેમના કૌરવ ભાઈઓનો વધ કર્યો.

76

... મુસલમાનોમાં ૧૦મો અવતાર શા માટે?

- પણ બ્રાહ્મણો આ વાતને સમજી ન શક્યા અને પાંડવોને પાપના ભાગીદાર ઠરાવાયા. એટલે પાપથી મુક્તિ મેળવવા માટે "રાજસુય યજ્ઞ" કરવાની વાત કરી. (આ બધું પીર સદરૂદ્દીનની ગોઠવેલી વાતો છે.)
- જયારે ભગવાન કૃષ્ણને પાંડવો દ્વારા રાજસુય યજ્ઞ કરવાના વાતની જાણ થઇ ત્યારે, તેઓ ખુબ નારાજ થયા. ગીતાનો બોધ આપ્યા પછી પણ મને ભૂલી જાય છે... અને બ્રાહ્મણોની વાતોને સાચી માને છે, એવું સમજીને ક્રોધિત થયા.
- **એટલે ભગવાને જાહેર કર્યું કે ભલે હું ૧૦મો અવતાર હિંદુઓમાં લેવાનો હતો, પણ હવે પછી હું ૧૦મો અવતાર મુસલમાનોમાં હઝરત અલીના નામે અરબ ખંડમાં લઈશ.**
- આ બધીજ વાતો પીર સદરૂદ્દીનના દિમાગની ઊપજ છે તેનો હિંદુ શાસ્ત્રોમાં ક્યાય ઉલ્લેખ નથી.
- આ જગ્યાએ એક બીજી વાત જણાવવી જરૂરી છે કે બ્રાહ્મણો ગીતાનો બોધ ન સમજી શક્યા અને પાંડવોના હાથે રાજ સુય યજ્ઞ કરાવ્યો એટલે બ્રાહ્મણોને સાચા વેદોનું જ્ઞાન નથી, એવો એક નવો સિદ્ધાંત ઊપજાવી કાઢ્યો. **આ સિદ્ધાંતના કારણે, બ્રાહ્મણોને અજ્ઞાની ઠરાવી, સતપંથીઓ તેમની પૂજા અને કર્મકાંડ બ્રાહ્મણોના હાથે નથી કરાવતા.**

77

સતપંથ ધર્મને એક "સનાતન" ધર્મ તરીકે રજુ કરવાનો પ્રપંચ

78

"સનાતન" કડી મેળવવાનો પ્રયત્ન

સતપંથ ધર્મ સનાતન કાળથી અસ્તિત્વમાં છે એવી વાત મનાવવા એક નવો (હિંદુઓની નજરથી) પ્રપંચ તૈયાર કરવામાં આવ્યો. જે નીચે પ્રમાણે છે;

- ધરતીનો પહેલો મનુષ્ય, બાબા આદમનો વંશ વેલો, તેમના કહેવાતા પુત્રો સિસ્સામ, શ્લોકન વેગેર, થી લઈને મુર્તઝા અલી અને ઈમામ શાહને જોડવામાં આવ્યો છે. હિંદુ ધર્મમાં આ વાતને ટેકો આપતું કોઈ સાહિત્ય નથી.
- આવી રીતે સતપંથ ધર્મને સનાતન ધર્મ સાથે જોડવાની કોશિશ કરવામાં આવી છે.
- ત્યાર પછી વિષ્ણુનો નિરાકાર અવતારને ઈમામ શાહના પુત્ર નર મોહમ્મદ શાહ સાથે જોડવામાં આવ્યો.
- આ વાતો પાછળનો હેતુ એટલોજ છે કે અજાણ હિંદુઓને બેવકૂફ બનાવીને સતપંથ ધર્મ હિંદુ ધર્મ છે તેવું તેમના મનમાં ઠસાવી, તેમણે સતપંથ ધર્મ પાળતા કરી દેવા અને ધીરે ધીરે મુસલમાન ધર્મમાં પરિવર્તિત કરી દેવા.

79

1.10 સતપંથના સાહિત્ય

સતપંથ સાહિત્ય પર ઉડતી નજર

80

કોઈ પણ ધર્મનો અભ્યાસ, તેનાં સાહિત્યોના અભ્યાસ કરવા વિના અધુરો છે.

ધર્મ કેવી રીતે ચાલે છે? તેનું પાલન કેવી રીતે થાય છે? તેનો મર્મ શું છે? આવી બધી વાતોનો જવાબ ધર્મના સાહિત્યો પરથી મળી આવેશે.

81

<u>મહોર નબુવત:</u>

અલીની મહોર

<u>બરાખ:</u>

અમરાપુરી (સતપંથી સ્વર્ગ) લઈ જવા માટેનું વાહન

<u>દુલ દુલ ઘોડો:</u>

અલી, નિષ્કલંકી અવતારમાં આ ઘોડા પર બેસીને કલિંગો દૈત્ય સામે લડશે.

ઝુલફીકાર:

અલીની બેધારી તલવાર

સાહિત્ય

સતપંથ સાહિત્ય મુખ્ય બે પ્રકારમાં જોવા મળશે;

1. ગીનાન
2. દુઆ / કલમાં

83

1.10.1 ગીનાન સાહિત્ય

ગીનાન સાહિત્ય પર ઉડતી નજર

84

ગીનાન સાહિત્ય ...

- સતપંથીઓ દ્વારા ધાર્મિક ગીનાન પરંપરાને મુસલમાનોનું કુરાન અને હિંદુઓના વેદો જેટલી સત્તા અને માર્ગદર્શન આપતું ગણે છે.
- ગીનાન સાહિત્ય કાવ્ય રૂપમાં છે, જેમાં નીચે જણાવેલ મુદ્દાઓ વરેલા છે;

1) નૈતિક ભલામણ
2) ચમત્કારિક વાર્તાઓ (જેના કારણે લોકોનો પીર અને ઈમામ પર શ્રદ્ધા બેસે)
3) દંત કથાઓ અને આનંદલીન કવિતાઓ
4) હિંદુઓની ધાર્મિક લાગણી દુભાય તેવી રીતે હિંદુ ધર્મના મૂલ્યો, જેમ કે ભગવાનના અવતારો, મૂર્તિ પૂજા, યાત્રા સ્થળો વગેરે, ને ભ્રષ્ઠ કરી, ઇસ્લામી મૂલ્યોને ઉચ્ચ ગણવા.
5) નિષ્કલંકી નારાયણ અને નકલંકી અવતારના નામે કહેવાતા અલીની પ્રશંસા.
6) ઈમામ અને પીરની પ્રશંસા

85

... ગીનાન સાહિત્ય

7) અનુયાયીઓ દ્વારા ગીનાન, પીર અને ઈમામ પર કોઈ જાતની શંકા ન રાખવાની ભલામણ.
8) અનુયાયીઓને પીર અને ઈમામ બોધ આપે તેના ઉપર અંધ-વિશ્વાસ રાખીને માનવાની ભલામણ.
9) મોક્ષ મેળવવા માટે એક મોમીને (અનુયાયીઓ) શું કરવું જોઈએ.
10) પોતાની કમાઈમાંથી દસમો ભાગ, એટલે દસોન્દ, અને બીજા ધાર્મિક કર, ઈમાનદારીથી ચૂકવવાની વાત.
11) દસોન્દ ન દેવાને કારણે ભયંકર પરિણામ ભોગવવાની ડરામણી આપેલ છે.
12) જો અનુયાયીઓ તેમના મનમાં કોઈ પણ જાતની શંકા રાખશે તો મરણ પછી અમરાપુરી ભોગવવા નહિ મળે તેવી ભાવુક ચેતવણી પણ આપેલી છે.

86

ગીનાન સાહિત્યનો કેટલો મહત્વ

સતપંથી મુરીદ (અનુયાયી) માટે ગીનાનનું કેટલું મહત્વ છે?

- ગીનાન પીર દ્વારા લખવામાં આવ્યા છે.
- ફરમાન (આદેશ) પીર કે ઈમામ દ્વારા આપવામાં આવે છે.
- ઈમામ કહે છે કે ગીનાન અને ફરમાન વચ્ચે કંઈ ફરક નથી.
- પીર તેના ગીનાનમાં ઘણી જગ્યાએ લખે છે કે ગીનાનમાં ઈમામના ફરમાન શામેલ છે.
- પીર એમ લખે છે કે ગીનાનમાં કુરાનનો નિચોડ પણ શામેલ છે.
- બન્ને ગીનાન અને ફરમાનને સાચવીને રાખવાનું અને દિલમાં ઉતારીને રોજ તેનું પાલન કરવું.
- એક મુરીદના જીવનમાં ગીનાન અતિ મહત્વનું છે અને તેના વગર મોક્ષ નહિ મળે.

87

ગીનાન –ધર્મ સાથે બાંધી રાખતો પરિબળ ...

- દરેક મુરીદ / મોમીનની ફરજમાં ગીનાનનું પાલન કરવાનું આવે છે. એ મહત્વને નીચે જણાવેલ ભાવનાત્મક પરિબળોના ઉપયોગથી બાંધવામાં આવ્યું છે.

1. ફરમાનનું પાલન કરવાનું પહેલી ફરજમાં આવે છે. તેના કારણે દરેક મુરીદ સુધી ગીનાન પોહન્ચવા જોઈએ.
   - પહેલે પાળો તે સતગુરુની વાચા -
2. ગીનાન, અખંડ જ્યોત (નૂર) થી ભરપૂર છે. આ અખંડ જ્યોતના અભાવે જમાત (સતપંથ પાળનારા લોકોનો સમુદાય) નહિ ટકે.
   - ગીનાન બોલો રે નીત નૂરે ભર્યા -

88

... ગીનાન -ધર્મ સાથે બાંધી રાખતો પરિબળ ...

3. ગીનાનમાં, અખંડ જ્યોત માંથી નીકળેલા શબ્દો છે, માટે તેને વાંચજો
   - જીરે વીરા સતપંથ સતે જીલીયે -
4. ગીનાન વાંચવું જરૂરી છે. જે ફરમાન નહિ પાળે, તે અમરાપુરી નહિ જઈ શકે.

   એજી ફરમાન અમારો જે ના માનશે,
   વલી નહિ માનશે વાત;
   તે તથામ કિયાં નહિ પામશે,
   નહિ મળશે ગુર-નરને સાથ

89

... ગીનાન -ધર્મ સાથે બાંધી રાખતો પરિબળ ...

5. ગીનાન અને ફરમાનની જ્ઞાન જરૂર વાંચજો. પીર અને ઈમામ એકજ છે.
6. ફરમાનનું આજ્ઞાપાલન કરવાથીજ મુક્તિ મળે છે.

મોમીન ચેતામાની કહે છે;

એજી લાખ ચોરાશી તો છૂટીએ,
જો રહીએ આપણા સતગુરુ કે ફરમાન માહે,
દસોન્દ દીજે સતગુર મુખે,
તો વસો હોવે અમરાપુરી માંહે.

90

... ગીનાન –ધર્મ સાથે બાંધી રાખતો પરિબળ

7. ફરમાનની આજ્ઞા પાલન કરવાથી બરકત અને મોક્ષ મળે છે.
8. મોહમ્મદ પેગંબરે ઈમામને અને સેવકોને ફરમાન સીખવાડ્યા તેનાં કારણે તેઓ સમૃદ્ધ થયા.
9. ફરમાન મુક્તિ તરફ લઈ જશે. **શંકા કે બદલાવ કરવાની છૂટ નથી**.
10. ફરમાનનું પાલન જરૂરી છે. પીર પણ ઈમામની વાતનું પાલન કરે છે.
11. જયારે ઈમામ કોઈ કડક ફરમાન કરે છે, ત્યારે પીર પણ તેનું પાલન કરે છે.
12. ઈમામના શબ્દો બહું કીમતી છે. એ સર્વોપરી છે. તેના મુરીદ તેના દરેક ફરમાનનું પાલન કરે છે.
13. ફરમાનનું પાલન કરશો તો અખંડ જ્યોતના (નૂર) દર્શન થશે.
14. અને છેલે ફરમાનનું પાલન ન કરવાવાળાને ઘોર પરિણામ ભોગવવા પડશે.

91

1.10.2 દુઆ અને કલમા

સતપંથની ધાર્મિક ક્રિયા (પૂજા) વખતે પઢવામાં આવતી...
દુઆ અને કલમાઓ...
પર એક આછી ઝલક

92

દુઆ અને કલમા ...

આ જગ્યાએ આપણને એક વાત મગજમાં રાખવી જરૂરી છે કે હઝરત અલી, જે ઇસ્લામના સ્થાપક મોહમ્મદ પેગંબરના જમાઈ છે, તેને સતપંથીઓ તેમના દેવ તરીકે માને છે. અને તેમણે "વિષ્ણુનો ૧૦મો અવતાર" અને "નિષ્કલંકી નારાયણ" કે ક્યારેક ફક્ત "નારાયણ" તરીકે પણ સંબોધવામાં આવે છે.

- "દુઆ" શબ્દ અરબી ભાષાનો શબ્દ છે.
- સતપંથી પૂજા અને અન્ય ધાર્મિક ક્રિયાઓમાં દુઆ અને કલમાઓ બોલવામાં / પઢવામાં આવે છે.
- સતપંથની પૂજા બ્રાહ્મણોના હાથે નથી કરવામાં આવતી. મુખી કે સૈય્યદના હાથે કરવામાં આવે છે.
- સૈય્યદોને તેમના આદ્યાત્મિક ગુરુ માને છે અને ધાર્મિક બાબતોમાં સર્વોચ ગણે છે.
- મનુષ્યના જન્મથી લઈને, ધર્મ અંગીકારથી લઇ, મરણ અને મરણ પછી દાટવાની ક્રિયા સુધીના દરેક નાના મોટા પ્રસંગ માટે અલગ અલગ દુઆઓ છે.

93

... દુઆ અને કલમા ...

- દરેક નાના મોટા પ્રસંગ માટે અલગ-અલગ દુઆઓ છે, જેમ કે;
  1) ક્રિયાથી પહેલાં "દેવ સ્થાપન મંડાન"
  2) મુખીની તોબાં
  3) કળશને ધૂપ અને લોબાન લગાડવાની દુઆ
  4) વિષ્ણુ / બ્રહ્મા / મહેશ/ શક્તિ વગેરેને થાળ જમાડવાની દુઆ
  5) મુખીને પાવળ પીધાની દુઆ
  6) શુક્રવારી બીજનો ચંદ્ર જોવાની દુઆ
  7) નાદે અલીની દુઆ
  8) મુડદાને દાટવા પહેલાં અને પછીની દુઆ
  9) પાંચ કલમા
  10) મહોર નબુવત (અલીની મહોર)ની દુઆ
  11) અલીની અરજી વગેરે... વગેરે...

94

... દુઆ અને કલમા ...

- દરેક દુઆની શરૂઆત આનાથી થાય;

  "ૐ ફરમાનજી બીસ્મીલ્લા હરરહેમાન નરરહીમ
  સતગોર પાત્ર બ્રહ્મા ઇંદ્ર ઈમામશાહ આદ
  વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહ"

95

... દુઆ અને કલમા ...

- અને દરેક દુઆ આનાથી પૂરી થાય;

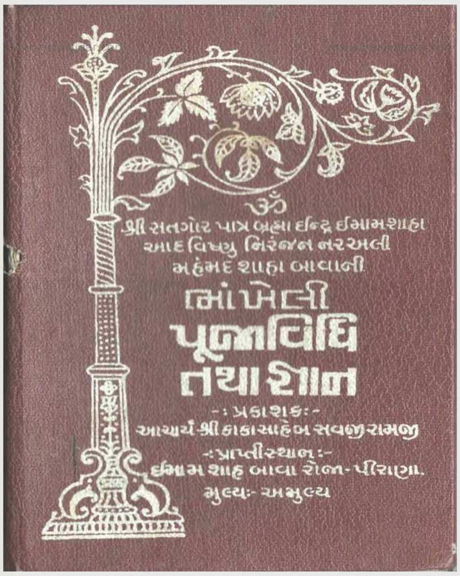
  "સતગોર ઈમામશાહ નરઅલી મહંમદશાહ
  હક લાએલાહ ઇલ્લલ્લાહો મહંમદુર રસુલીલ્લાહે"

96

… દુઆ અને કલમા

- સાલ ૧૯૮૨માં, તે વખતના પીરાણાના કાકા, શવજી રામજી એ “ભાંખેલી પૂજા વિધિ” નામની ચોપડી બહાર પાડી હતી.
- સતપંથીઓની મુખ્ય સંસ્થા, “ધી ઈમામ શાહ બાવા રોઝા સંસ્થાન કમીટી ટ્રસ્ટ”ના ચેરમેન પદે હમેશા કાકાજ હોય છે. આ સંસ્થા ઇમામ શાહ દરગાહની દેખ રેખ કરે છે. આ સંસ્થાના કાકાએ આ ચોપડી બહાર પાડેલી છે.
- દુયાઓ અને કલમાઓનું આ પુસ્તકમાં બહુ સારૂ સંકલન છે.
- હવે પછીના સ્લાઇડમાં, તે પુસ્તકનાં અમુક પાનાં અને તેની અંદરની વિષય વસ્તુઓ પર નજર કરીશું.

97

ભાંખેલી પૂજા વિધિ તથા જ્ઞાન

<u>પ્રકાશક:</u> કાકા સવજી રામજી,
ઈમામશાહ બાવા રોજા - પીરાણા

98

[૧૫]

(૧૧) દોવા કળસને ધુપ લોબાનની છે.

ૐ ફુરમાનજી બીસમીલ્લા હરરહેમાન નરરહીમ સતગોર પાત્ર બ્રહ્મા ઇંદ્ર ઇમામશાહા આદ વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહા તમારી દોવા.

આહે દરૂદ જાહેર દરૂદ, દરૂદ નબી ઉપર, અલ્લાહો ફાતીઆ. અગર જલે. પીડા ટલે. સાહેબ જાગે, સેતાન ભાગે. ધુપ તાંહા રૂપ. દેવ તાંહાં પુજા. અલખ નિરંજન નિરાકાર, અવર દેવ નહીં દુજા. સતગોર ઇમામશાહા નરઅલી મહંમદશાહા હકલા એલાહા ઇલ્લલ્લાહો મહંમદુર રસુલીલ્લાહે.

કળશને ધૂપ લોબાન લગાડવાની દુઆ

નબી (મોહમ્મદ પેગંબર) અને અલ્લાહ માટે પ્રાર્થના

99

[૧૧૬]

મુડદાંને દાટયા પછી બોલવાની દોવા.

(આ દોવા કબરને ફુલ લોબાન ચડાવ્યા પછી) પાસે ઉભા રહીને બોલવી.)

ૐ ફુરમાનજી બીસમીલ્લા હરરહેમા નરરહીમં સતગોર પાત્ર બ્રહ્મા ઇંદ્ર ઇમામશાહા આદ વિષ્નુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહા.

શ્રી નકલંકી નારાયણ સતપંથી જીવનો ફુરમાન ફાતીઓ મોક્ષની આશીશ, દુવા દાન, ફુલ લોબાન, આપની પવિત્ર મેહેરે, સતપંથના સરદાર કલજુગના દાતાર. પહોંચડાવો, જીવને દુખમાંથી છોડાવો. સુખ સોહેલાં કરો, દુઃખ દોહેલાં દુર કરો. શ્રી નકલંકી મુરતજાઅલી શ્રી નબીનુર સતગોર આશિશ કબુલ કરો. સતગોર પાત્ર ઇન્દ્ર ઇમામશાહા નરઅલી મહંમદશાહા હક લાએલાહા ઇલ્લલ્લાહો મહમ્મદુર રસુલીલ્લાહે.

મુડદાંને દાટયા પછી નાવાની દોવા.

ૐ ફુરમાનજી બીસમીલ્લા હરરહેમાન નરરહીમ સતગોર પાત્ર બ્રહ્મા ઇંદ્ર ઇમામશાહા આદ નારાયણ શ્રી નકલંકી ,નરઅલી મહંમદશાહા.

મુડદાને દાટયા પછી બોલવાની દુઆ

નીચે પ્રમાણેની પ્રાર્થના છે;

1) શ્રી નિષ્કલંકી મુરતજા અલી, અને
2) નબી-નૂર સતગોર (એટલે મોહમ્મદ પેગંબર)

100

 [૧૦૦]

(૫૮) દોવા રૂખેસરને મોડે છાંટ નાંખ્યાની છે

ૐ ફુરમાનજી બીસમીલ્લા હરરહેમાન નરરહીમ સતગોર પાત્ર બ્રહ્મા ઇન્દ્ર ઇમામશાહા આદ વિશ્નુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહા નબીનુર સતગોર તમારી દોવા.

અથરવેદી કાયમ પાયા, પીર શાહા નુરી અમર કાયા. અવલ આખર દેદાર આપો, ઈમાન સલામત રાખો. સત સલામત સબુરી આપો, કરોડ કરોડ ગુના કાપો. બોલે તે છુટે, ડરે તે તરે. નુર નકલંકી પીર શાહનું નુર જે રૂખેસર પીએ, તે જીવ બાર કરોડીની સોબતે મળે. સતગોર ઈંદ્ર ઇમામશાહા નરઅલી મહંમદશાહા હક લાએલાહા ઇલ્લલ્લાહો મહંમદુર રસુલીલ્લાહે.

રૂખેસર (વફાદાર મુરીદ) ને મોઢે છાંટ નાખવાની દુઆ

નોંધ:

- અથર વેદી... પીર શાહ
- નૂર (અખંડ જ્યોત)
- ડરે તે તરે
- બાર કરોડીની સોબત મળે

101

 [૧૦૦]

(૫૯) દોવા મુખીને પાવળ પીધાની છે.

ૐ ફુરમાનજી બીસમીલ્લા હરરહેમાન નરરહીમ સતગોર પાત્ર બ્રહ્મા ઈંદ્ર ઇમામશાહા આદ વિશ્નુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહા નબીનુર સતગોર તમારી દોવા.

તમે દેવ નિરંજન નિરાકાર, નકલંકી નારાયણ દસમા અવતાર. ઇશ્વર જુગોજુગના બ્રહ્માજી, પુરૂષ

 [૧૦૧]

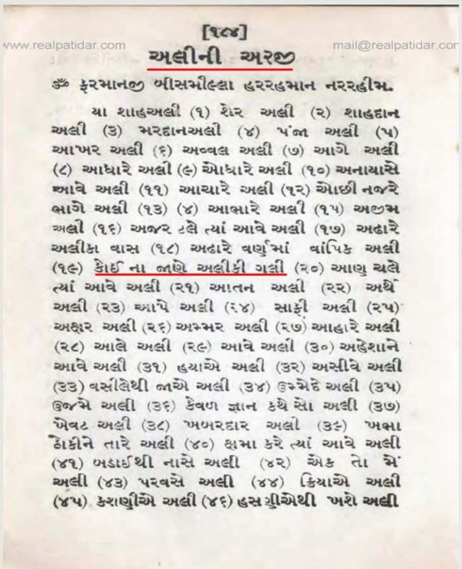
પાવળની છાંટેથી સપ્ત પાતાળ ને એકવીસ બ્રહ્માંડનાં બંધ બાંધ્યા તે નુર પાવળે બંધ બાંધ્યા. બ્રહ્મા વિશ્નુ મહેશ્વર કળસ માંહે કળા ધરી બેઠા. તે નુર છાંટના બાંધ્યા. હરી આલના હંસરાજા, પરી દેવના ટોળ, ૐકાર આલે બાદશાહ, પાતાળે દેવતાએ જમીન આકાશ, પવન પાણી ગુપતી પ્રકૃતી કુળ માંહે ગોત્ર માંહે, આણી વેળાએ જે કોઇ નુરની વાસના કરે, તે જીવની આસના પુરો. આદ બ્રહ્માએ ઘટ થાપીઓ ચોદશે નાખી ફેરાઇ, અનંતરૂપે ચરિત્ર કીધાં કરતા સુરત સોહી. સતગોર ઇન્દ્ર ઇમામશાહા નરઅલી મહંમદશાહા હક લાએલાહા ઇલ્લલ્લાહો મહંમદુર રસુલીલ્લાહે.

પાવળ પીવાની દુઆ

નોંધ:

1. જુવો કેવી રીતે હિંદુ દેવો જેવા કે બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશના નામો ને નિષ્કલંકી નારાયણ સાથે જોડીને વાપર્યા છે.
2. પાવળને નૂર સાથે જોડ્યું છે.

102

[૧૯૪]

www.realpatidar.com mail@realpatidar.com

અલીની અરજી

ૐ ફરમાનજી બીસમીલ્લા હરરહમાન નરરહીમ.

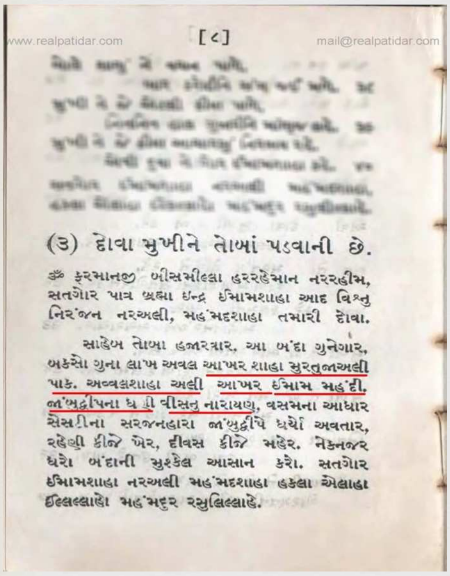
યા શાહઅલી (૧) શેર અલી (૨) શાહદાન અલી (૩) મરદાનઅલી (૪) પંજા અલી (૫) આખર અલી (૬) અવ્વલ અલી (૭) આગે અલી (૮) આધારે અલી (૯) ઓધારે અલી (૧૦) અનાયાસે આવે અલી (૧૧) આચારે અલી (૧૨) ઓછી નજરે ભાગે અલી (૧૩) (૪) આભારે અલી (૧૫) અજીમ અલી (૧૬) અજર ટલે ત્યાં આવે અલી (૧૭) અઢારે અલીકા વાસ (૧૮) અઢારે વર્ણમાં વાંપિક અલી (૧૯) કોઈ ના જાણે અલીકી ગલી (૨૦) આણુ ચલે ત્યાં આવે અલી (૨૧) આતન અલી (૨૨) અર્થે અલી (૨૩) આપે અલી (૨૪) સાફી અલી (૨૫) અક્ષર અલી (૨૬) અમ્મર અલી (૨૭) આહારે અલી (૨૮) આલે અલી (૨૯) આવે અલી (૩૦) અહેશાને આવે અલી (૩૧) હયાએ અલી (૩૨) અસીલે અલી (૩૩) વસીલેથી જાએ અલી (૩૪) ઉમ્મેદે અલી (૩૫) ઉજમે અલી (૩૬) કેવળ જ્ઞાન કથે સો અલી (૩૭) એવટ અલી (૩૮) ખબરદાર અલી (૩૯) ખમા ઠોકીને તારે અલી (૪૦) ક્ષમા કરે ત્યાં આવે અલી (૪૧) બડાઈથી નાસે અલી (૪૨) એક તો મેં અલી (૪૩) પરવસે અલી (૪૪) ક્રિયાએ અલી (૪૫) કુરાણીએ અલી (૪૬) હસ ગુીએથી ખરે અલી

અલીની અરજી

ખાસ નોંધ:

કોઈ ના જાણે અલિકી ગલી

103

[૮]

www.realpatidar.com mail@realpatidar.com

(૩) દાવા મુખીને તોબાં પડવાની છે.

ૐ ફરમાનજી બીસમીલ્લા હરરહેમાન નરરહીમ, સતગોર પાત્ર બ્રહ્મા ઇન્દ્ર ઈમામશાહા આદ વિશ્નુ નિરંજન નરઅલી, મહંમદશાહા તમારી દાવા.

સાહેબ તોબા હજારવાર, આ બંદા ગુનેગાર, બકસો ગુના લાખ અવલ આખર શાહા મુરતુજાઅલી પાક. અવ્વલશાહા અલી આખર ઈમામ મહંદી. જાંબુદ્વીપના ધણી વીસનુ નારાયણ, વસમના આધાર સેસડીના સરજનહારા જાંબુદ્વીપે ધર્યો અવતાર, રહેણી કીજે ખેર, દીવસ કીજે મહેર. નેકનજર ધરો બંદાની મુશ્કેલ આસાન કરો. સતગોર ઈમામશાહા નરઅલી મહંમદશાહા હકલા એલાહા ઈલ્લલ્લાહો મહંમદુર રસુલિલ્લાહે.

મુખીની તોબાં

નોંધ:

1) છેલો અવતાર – શાહ મુર્તઝા અલી
2) છેલો ઈમામ – ઈમામ મહંદી
3) અલીને જાંબુદ્વીપના (ભારત ઉપખંડના) ધણી અને વિષ્ણુ, નારાયણ તરીકે સંબોધન કરવામાં આવ્યું છે.

104

સારાંશ –ચરણ ૧ ...

1) સતપંથનો મૂળ:
- સતપંથ એક શિયા મુસ્લિમ શાખાનો નિઝારી ઈસ્માઈલી પેટા શાખાનો એક પંથ છે.

2) ઈમામ શાહની ભૂમિકા:
- ઈમામ શાહનો ભારત આવવા પાછળનો મકસદ ઇસ્લામનો ફેલાવો કરવાનો હતો અને તેમાં તેમને સારી સફળતા પણ મળી.

3) પ્રોપગંડા / પ્રચાર પદ્ધતિ:
- *ઇસ્લામના ધર્મ પ્રચારકોએ ઇસ્લામના ઉચ્ચ આદર્શોને અનુંયયોના પૂર્વજોના ધર્મ (એટલે હિંદુ ધર્મ)ની પરિભાષા અને સંસ્કૃતિમાં સમજાવ્યું.*
- હિંદુ ધર્મના પ્રચલિત અને સુંદર આદર્શો, સંસ્કારો, રીત રીવાજો, માન્યતાઓ, બંધનો વગેરેને અને ઇસ્લામી ગર્ભ/આત્મા/બીજની આસ પાસ જોડવામાં આવ્યું.
- ધર્મ પરિવર્તનના કાર્ય આસાનીથી પૂરું કરી શકે તે માટે કાળજીપૂર્વક અને સુનિયોજિત પ્રપંચ ગોઠવવામાં આવ્યો.

105

... સારાંશ –ચરણ ૧ ...

4) ઈમામ અને અખંડ જ્યોત:
- અલીને પહેલો ઈમામ અને વિષ્ણુનો દસમો અવતાર તરીકે મનાય છે અને તેમાં અંદર નુરનો (અખંડ જ્યોતનો) વાસ છે.
- આ નુર (અખંડ જ્યોત) પેઢી દર પેઢી, પિતા ઈમામ દ્વારા ઈમામની ગાદીના ઉત્તરાધિકારી પુત્રમાં કુદરતી રીતે ઉતરતું આવે છે.

5) સૂફી વાદ:
- સતપંથ ધર્મના પ્રચારકોએ સૂફી વાદના સિદ્ધાંતોને અપનાવીને સંગીતના દ્વારા અનુયાયીઓને આકર્ષ્યા.
- કદાચ આવું તેમના સાથે કોઈ બીજા ન કરી જાય એટલે, આજે પણ કટ્ટર મુસલમાનો સંગીતના વિરોધી છે.
- પણ તેમનો મુખ્ય ઉદ્દેશ હંમેશા લોકોનો ધર્મ પરિવર્તન કરાવવાનો જ હતો.

106

... સારાંશ –ચરણ ૧

6) ધર્મ સિદ્ધાંત:
- સતપંથ ધર્મ સિદ્ધાંત એમ કહે છે કે ભગવાન વિષ્ણુનો ૧૦મો અવતાર એક અરબ દેશમાં થશે અને ખરા સમય પર પ્રગટ થઈને કલિંગો નામના દૈત્યનો વધ કરશે અને કુંવારિકા ધરતી સાથે લગ્ન કરશે. ત્યાર બાદ દરેક મોમીન હજારો વર્ષો સુધી ધરતી ઉપર રાજ કરશે.

7) દસ અવતાર:
- હિંદુ દસ અવતારને ભ્રષ્ઠ કરીને તેમાં ઇસ્લામી તત્ત્વો ગુસાડવામાં આવ્યા અને હઝરત અલીને ભગવાન વિષ્ણુનો ૧૦મો અવતાર તરીકે જાહેર કર્યો.

8) ગીનાન સાહિત્ય:
- ગીનાન દ્વારા એવું સુનિશ્ચિત કરવામાં આવ્યું કે અનુયાયીઓ કોઈના પર શંકા ન કરે અને તેમના પર અંધ-વિશ્વાસ રાખે.

9) દુઆ અને કલમા
- દુઆઓ અને કલમાઓ એવી રીતે રચવામાં આવ્યા છે કે હિંદુ તત્વોને વાપરીને તેના મૂળ ઇસ્લામી રાખવામાં આવ્યા છે, જેથી અનુયાયીઓ આખરે ઇસ્લામ ધર્મ પાળતા થઈ જાય અને ઇસ્લામનેજ સાચો ધર્મ સમજે.

107

ખાસ નોંધ / અવલોકન / નિરીક્ષણ:

ગમે તેટલા હિંદુ તત્વો વાપર્યા હોય...
છેવટે સતપંથ પાળવાવાળાઓનો રસ્તો ઇસ્લામ તરફ જાય છે.

હિંદુઓની ધાર્મિક લાગણી દુભાવીને તેમનો ધર્મ ઊભો કર્યો છે.

108

ચરણ ૧ સમાપ્ત

109

2.1 સરકારી દસ્તાવેજ અને સંશોધનકારોનો નિષ્કર્ષ

સંશોધનકારો અને સરકારી દસ્તાવેજોનું શું કહેવાનું છે, તેની નોંધ લઇએ

110

<u>આપણે અત્યાર સુધી જે સમજયા છીએ તેની નીચે જણાવેલ માહિતીના આધારે પુષ્ટિ કરીએ...</u>

1) સંશોધનકારો અને વિદ્વાનોના નિષ્કર્ષ...

અને

2) સતપંથ વિષય પર સરકારી દસ્તાવેજો

111

વ્યાખ્યા ...

- સતપંથ, એટલે "સાચો પંથ" કે મોક્ષ માટેનો સાચો રસ્તો, એ ઇસ્લામના એક પંથનું નામ છે, જેમાં હિંદુ અને શિયા મુસલમાનોના ધાર્મિક સિદ્ધાંતો છે.

  -વાલ્દીમીર ઇવનોવ, સુવિખ્યાત રૂસી વિદ્વાન

- ખોજા મુસલમાનોનો પંથ

  -"જોડણી કોશ", ગુજરાત વિદ્યાપીઠ દ્વારા પ્રકાશિત

112

... વ્યાખ્યા ...

- સતપંથ એ ધર્મ છે ઈસ્માઈલી ખોજા, મતિયા પંથ, પીરાણા પંથ, ઈમામ શાહી પંથ, નિઝારી પંથનો

  - ભગવદ્ગોમંડળ, ગુજરાતી એનસાયક્લોપીડિયા (Encyclopedia)

- સતપંથ એ ખોજા મુસલમાનોનો પંથ છે.

  - ગુજરાતી લેક્ષિકોન –ગુજરાતી શબ્દ કોશ (Dictionary) www.gujaratilexicon.com

113

... વ્યાખ્યા ...

- મુમના / મોમના:

  1. કણબી જ્ઞાતિનો એક ભાગ
  2. હિંદુઓનો એક ભાગ જે પીરાણા પંથનો મુસલમાની ધર્મ પાળે છે.
  3. એ લોકોનો સમુદાય જેણે પીરાણાના સૈય્યદ ઈમામ શાહે વટલાવીને શિયા મુસલમાન બનાવ્યા.
  4. તેમના રીત રીવાજ, ક્રિયાઓ અને આચરણો અડધા હિંદુ જેવા છે અને અડધું મુસલમાન જેવા છે.
  5. ... ... વગેર

- ગુજરાતી લેક્ષિકોન, ગુજરાતી ભાષાનો એક મોટો અને વ્યાપક શબ્દ કોશ.

114

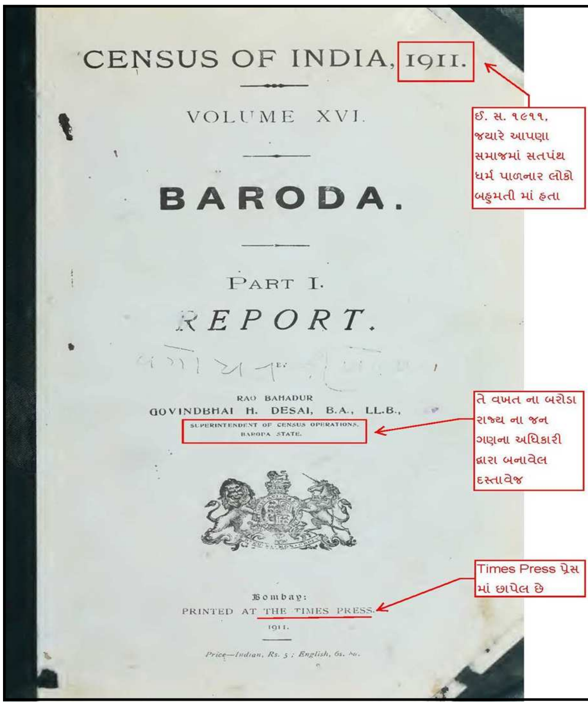
… વ્યાખ્યા

- પીરાણા પંથ:

  કાકા પંથ, મતિયા પંથ, સતપંથ જેને ઈમામ શાહએ ૧૫મી સદીમાં સ્થાપ્યો… …

  -ગુજરાતી લેક્ષિકોન

115

CENSUS OF INDIA, 1911.

VOLUME XVI.

BARODA.

PART I.

REPORT.

RAO BAHADUR
GOVINDBHAI H. DESAI, B.A., LL.B.,
SUPERINTENDENT OF CENSUS OPERATIONS,
BARODA STATE.

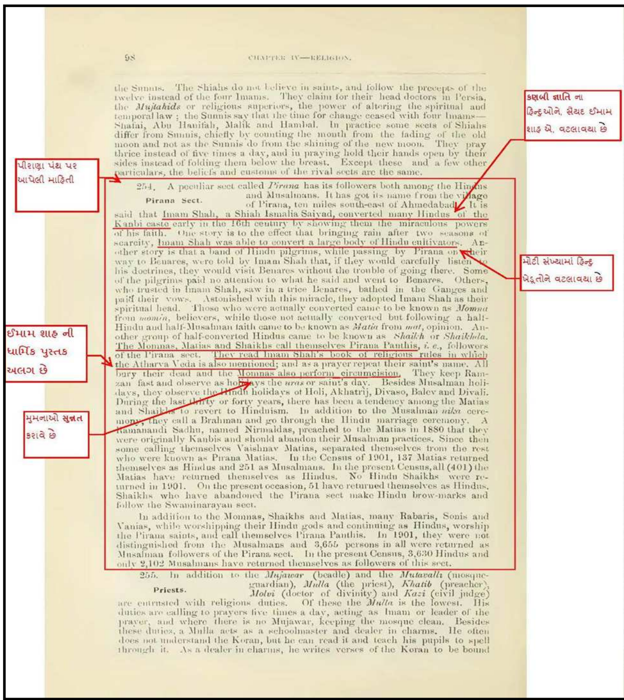
Bombay:
PRINTED AT THE TIMES PRESS.
1911.

Price—Indian, Rs. 5 ; English, 6s. 8d.

ભારતની વસ્તી ગણતરી -1911 –ખંડ XVI –બરોડા –ભાગ 1 -1/3

અંગ્રેઝ સરકારે ભારતની વસ્તી ગણતરી કરી હતી, તેમાં પીરાણા પંથ ઉપર માહિતી આપેલ છે અને પીર અને મુરીદ વચ્ચેના સંબંધોના બારામાં લખેલ છે.

116

98 CHAPTER IV—RELIGION.

the Sunnis. The Shiahs do not believe in saints, and follow the precepts of the twelve instead of the four Imams. They claim for their head doctors in Persia, the *Mujtahids* or religious superiors, the power of altering the spiritual and temporal law; the Sunnis say that the time for change ceased with four Imams—Shafai, Abu Hanifah, Malik and Hambal. In practice some sects of Shiahs differ from Sunnis, chiefly by counting the month from the fading of the old moon and not as the Sunnis do from the shining of the new moon. They pray thrice instead of five times a day, and in praying hold their hands open by their sides instead of folding them below the breast. Except these and a few other particulars, the beliefs and customs of the rival sects are the same.

Pirana Sect. 254. A peculiar sect called *Pirana* has its followers both among the Hindus and Musalmans. It has got its name from the village of Pirana, ten miles south-east of Ahmedabad. It is said that Imam Shah, a Shiah Ismalia Saiyad, converted many Hindus of the Kanbi caste early in the 16th century by showing them the miraculous powers of his faith. One story is to the effect that bringing rain after two seasons of scarcity, Imam Shah was able to convert a large body of Hindu cultivators. Another story is that a band of Hindu pilgrims, while passing by Pirana on their way to Benares, were told by Imam Shah that, if they would carefully listen to his doctrines, they would visit Benares without the trouble of going there. Some of the pilgrims paid no attention to what he said and went to Benares. Others, who trusted in Imam Shah, saw in a trice Benares, bathed in the Ganges and paid their vows. Astonished with this miracle, they adopted Imam Shah as their spiritual head. Those who were actually converted came to be known as *Momna* from *momin*, believers, while those not actually converted but following a half-Hindu and half-Musalman faith came to be known as *Matia* from *mat*, opinion. Another group of half-converted Hindus came to be known as *Shaikh* or *Shaiklola*. The Momnas, Matias and Shaikhs call themselves Pirana Panthis, *i. e.*, followers of the Pirana sect. They read Imam Shah's book of religious rules in which the Atharva Veda is also mentioned; and as a prayer repeat their saint's name. All bury their dead and the Momnas also perform circumcision. They keep Ramzan fast and observe as holidays the *uras* or saint's day. Besides Musalman holidays, they observe the Hindu holidays of Holi, Akhatrij, Divaso, Balev and Divali. During the last thirty or forty years, there has been a tendency among the Matias and Shaikhs to revert to Hinduism. In addition to the Musalman *nika* ceremony, they call a Brahman and go through the Hindu marriage ceremony. A Ramanandi Sadhu, named Nirmaldas, preached to the Matias in 1880 that they were originally Kanbis and should abandon their Musalman practices. Since then some calling themselves Vaishnav Matias, separated themselves from the rest who were known as Pirana Matias. In the Census of 1901, 137 Matias returned themselves as Hindus and 251 as Musalmans. In the present Census, all (401) the Matias have returned themselves as Hindus. No Hindu Shaikhs were returned in 1901. On the present occasion, 51 have returned themselves as Hindus. Shaikhs who have abandoned the Pirana sect make Hindu brow-marks and follow the Swaminarayan sect.

In addition to the Momnas, Shaikhs and Matias, many Rabaris, Sonis and Vanias, while worshipping their Hindu gods and continuing as Hindus, worship the Pirana saints, and call themselves Pirana Panthis. In 1901, they were not distinguished from the Musalmans and 3,655 persons in all were returned as Musalman followers of the Pirana sect. In the present Census, 3,630 Hindus and only 2,102 Musalmans have returned themselves as followers of this sect.

Priests. 255. In addition to the *Mujawar* (beadle) and the *Mutavalli* (mosque-guardian), *Mulla* (the priest), *Khatib* (preacher), *Molvi* (doctor of divinity) and *Kazi* (civil judge) are entrusted with religious duties. Of these the *Mulla* is the lowest. His duties are calling to prayers five times a day, acting as Imam or leader of the prayer, and where there is no Mujawar, keeping the mosque clean. Besides these duties, a Mulla acts as a schoolmaster and dealer in charms. He often does not understand the Koran, but he can read it and teach his pupils to spell through it. As a dealer in charms, he writes verses of the Koran to be bound

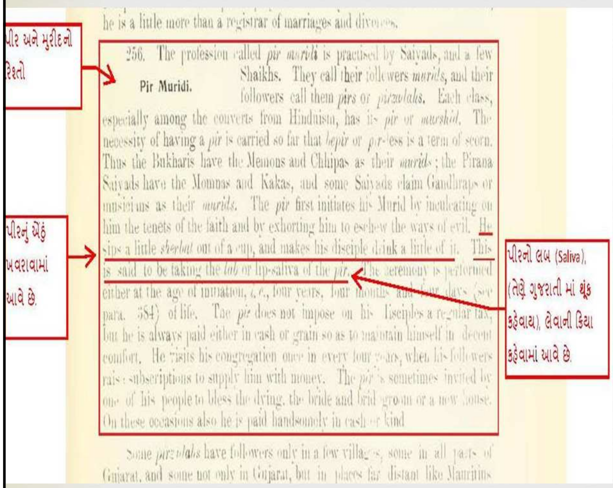
ભારતની વસ્તી ગણતરી -1911 –ખંડ XVI –બરોડા –ભાગ 1 -2/3

પાન ૯૮માં **પીરાણા પંથ** ઉપર માહિતી મળશે

અમુક નોંધ લેવા જેવાં મુદ્દાઓ:

1) કણબી જ્ઞાતિના હિંદુઓને ઈમામ શાહે વટલાવ્યા
2) ઈમામશાહીઓનું ધાર્મિક પુસ્તક, અથર્વ વેદ, એ અલગ છે.
3) મુમનાઓ (અનુયાયીઓ) સુન્નત કરાવે છે.

117

he is a little more than a registrar of marriages and divorces.

Pir Muridi. 256. The profession called *pir muridi* is practised by Saiyads, and a few Shaikhs. They call their followers *murids*, and their followers call them *pirs* or *pirzadahs*. Each class, especially among the converts from Hinduism, has its *pir* or *murshid*. The necessity of having a *pir* is carried so far that *bepir* or *pir*-less is a term of scorn. Thus the Bukharis have the Memons and Chhipas as their *murids*; the Pirana Saiyads have the Momnas and Kakas, and some Saiyads claim Gandhraps or musicians as their *murids*. The *pir* first initiates his Murid by inculcating on him the tenets of the faith and by exhorting him to eschew the ways of evil. He sips a little *sherbat* out of a cup, and makes his disciple drink a little of it. This is said to be taking the *lab* or lip-saliva of the *pir*. The ceremony is performed either at the age of initiation, *i.e.*, four years, four months and four days (see para. 584) of life. The *pir* does not impose on his disciples a regular tax, but he is always paid either in cash or grain so as to maintain himself in decent comfort. He visits his congregation once in every four years, when his followers raise subscriptions to supply him with money. The *pir* is sometimes invited by one of his people to bless the dying, the bride and bridegroom or a new house. On these occasions also he is paid handsomely in cash or kind

Some *pirzadahs* have followers only in a few villages, some in all parts of Gujarat, and some not only in Gujarat, but in places far distant like Mauritius

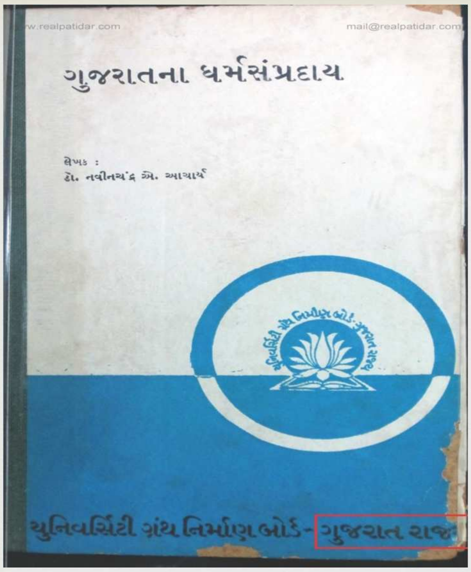
ભારતની વસ્તી ગણતરી -1911 –ખંડ XVI –બરોડા –ભાગ 1 -3/3

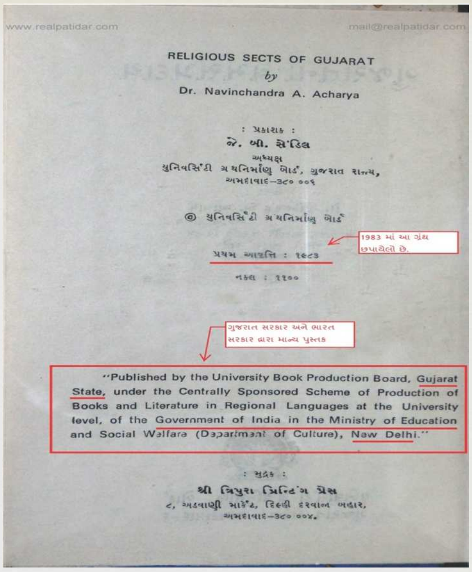
પીરાણાના **પીર અને મુરીદ** વચ્ચેના સંબંધો પાન ૯૯ માં જોવા મળશે.

ખાસ મુદ્દાઓ:

1) "શરબત"ને પીર એંઠું કરે અને તેના પછી તેના અનુયાયી (મુરીદ) એને પીએ.
2) આ ક્રિયાને "લબ" કે "થુંક" લેવાની ક્રિયા કહેવાય.

118

RELIGIOUS SECTS OF GUJARAT
by
Dr. Navinchandra A. Acharya

: પ્રકાશક :
જે. બી. સેંડિલ
અધ્યક્ષ
યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય,
અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૬

© યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

પ્રથમ આવૃત્તિ : ૧૯૮૩

1983 માં આ ગ્રંથ છપાયેલો છે.

નકલ : ૧૧૦૦

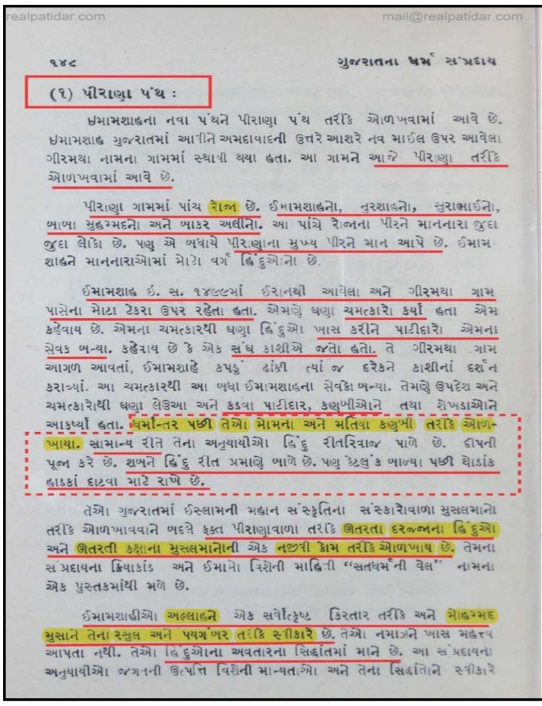
ગુજરાત સરકાર અને ભારત સરકાર દ્વારા માન્ય પુસ્તક

"Published by the University Book Production Board, Gujarat State, under the Centrally Sponsored Scheme of Production of Books and Literature in Regional Languages at the University level, of the Government of India in the Ministry of Education and Social Welfare (Department of Culture), New Delhi."

: મુદ્રક :
શ્રી ત્રિપુરા પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ
૮, અડવાણી માર્કેટ, દિલ્હી દરવાજા બહાર,
અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૪.

"ગુજરાતના ધર્મ સંપ્રદાય"; વર્ષ ૧૯૮૩માં, ગુજરાત યુનિવર્સિટી દ્વારા કેન્દ્રિય સરકારની એક યોજના હેઠળ છાપી છે.

119

૧૪૮ ગુજરાતના ધર્મ સંપ્રદાય

(૧) પીરાણા પંથ :

ઇમામશાહના નવા પંથને પીરાણા પંથ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. ઇમામશાહ ગુજરાતમાં આવીને અમદાવાદની ઉત્તરે આશરે નવ માઈલ ઉપર આવેલા ગીરમથા નામના ગામમાં સ્થાયી થયા હતા. આ ગામને આજે પીરાણા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

પીરાણા ગામમાં પાંચ રોજા છે. ઈમામશાહનો, નુરશાહનો, સુરાભાઈનો, બાબા મુહમ્મદનો અને બાકર અલીનો. આ પાંચે રોજાના પીરને માનનારા જુદા જુદા લોકો છે. પણ એ બધાયે પીરાણાના મુખ્ય પીરને માન આપે છે. ઈમામશાહને માનનારાઓમાં મોટો વર્ગ હિંદુઓનો છે.

ઈમામશાહ ઈ. સ. ૧૪૯૯માં ઈરાનથી આવેલા અને ગીરમથા ગામ પાસેના મોટા ટેકરા ઉપર રહેતા હતા. એમણે ઘણા ચમત્કારો કર્યા હતા એમ કહેવાય છે. એમના ચમત્કારથી ઘણા હિંદુઓ ખાસ કરીને પાટીદારો એમના સેવક બન્યા. કહેવાય છે કે એક સંઘ કાશીએ જતો હતો. તે ગીરમથા ગામ આગળ આવતાં, ઈમામશાહે કપડું ઢાંકી ત્યાં જ દરેકને કાશીનાં દર્શન કરાવ્યાં. આ ચમત્કારથી આ બધા ઈમામશાહના સેવકો બન્યા. તેમણે ઉપદેશ અને ચમત્કારોથી ઘણા લેઉઆ અને કડવા પાટીદાર, કણબીઓને તથા શેખડાઓને આકર્ષ્યા હતા. ધર્માન્તર પછી તેઓ મોમના અને મતિયા કણબી તરીકે ઓળખાયા. સામાન્ય રીતે તેના અનુયાયીઓ હિંદુ રીતરિવાજ પાળે છે. દીપની પૂજા કરે છે. શબને હિંદુ રીત પ્રમાણે બાળે છે. પણ કેટલુંક બાળ્યા પછી થોડાંક હાડકાં દાટવા માટે રાખે છે.

તેઓ ગુજરાતમાં ઈસ્લામની મહાન સંસ્કૃતિના સંસ્કારોવાળા મુસલમાનો તરીકે ઓળખાવવાને બદલે ફક્ત પીરાણાવાળા તરીકે ઊતરતા દરજ્જાના હિંદુઓ અને ઊતરતી કક્ષાના મુસલમાનોની એક નજીવી કોમ તરીકે ઓળખાય છે. તેમના સંપ્રદાયના ક્રિયાકાંડ અને ઈમામો વિશેની માહિતી "સતધર્મની વેલ" નામના એક પુસ્તકમાંથી મળે છે.

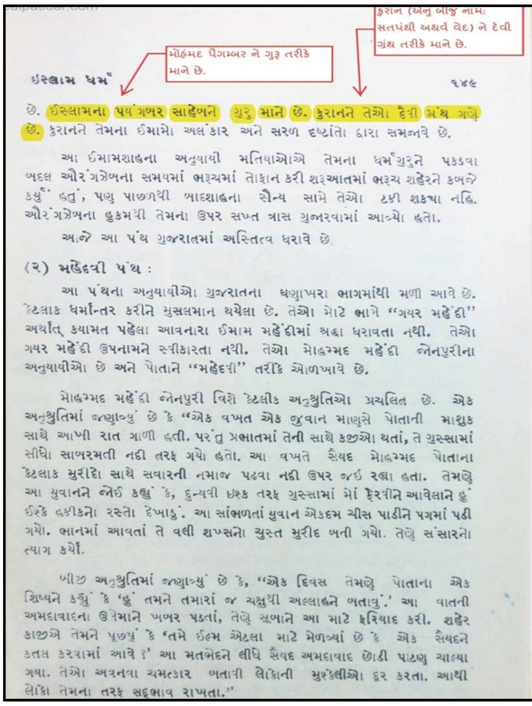
ઈમામશાહીઓ અલ્લાહને એક સર્વોત્કૃષ્ટ કિરતાર તરીકે અને મોહમ્મદ મુસાને તેના રસુલ અને પયગંબર તરીકે સ્વીકારે છે. તેઓ નમાઝને ખાસ મહત્ત્વ આપતા નથી. તેઓ હિંદુઓના અવતારના સિદ્ધાંતમાં માને છે. આ સંપ્રદાયના અનુયાયીઓ જગતની ઉત્પત્તિ વિશેની માન્યતાઓ અને તેના સિદ્ધાંતોને સ્વીકારે

પાન ૧૪૮: પીરાણા પંથ

મુખ્ય મુદ્દાઓ:

1) પીરાણામાં ૫ કબરો છે; ઈમામ શાહ, નુરશાહ, સુરાભાઈ, બાવા મોહમ્મદ અને બાકર અલીનો
2) ઈમામ શાહ ઈરાનથી આવેલા અને ઘણા પાટીદારોનો ધર્માન્તર કરાવ્યો હતો.
3) ધર્માન્તરણ પછી તેઓને "મોમના" અને "મતિયા" કણબી તરીકે ઓળખાયા
4) તેઓ ઉતરતા દરજ્જાના હિંદુઓ અને ઊતરતી કક્ષાના મુસલમાન તરીકે ઓળખાયા
5) "અલ્લાહ"ને સર્વોત્કૃસ્ટ કિરતાર તરીકે માને છે.
6) મુહમ્મદ મુસાને અલ્લાહના પેગંબર તરીકે સ્વીકારે છે.

120

ઇસ્લામ ધર્મ ૧૪૯

છે. ઈસ્લામના પયગંબર સાહેબને ગુરુ માને છે. કુરાનને તેઓ દૈવી ગ્રંથ ગણે છે. કુરાનને તેમના ઈમામો અલંકાર અને સરળ દૃષ્ટાંતો દ્વારા સમજાવે છે.

આ ઈમામશાહના અનુયાયી મતિયાઓએ તેમના ધર્મગુરુને પકડવા બદલ ઔરંગઝેબના સમયમાં ભરૂચમાં તોફાન કરી શરૂઆતમાં ભરૂચ શહેરને કબજે કર્યું હતું, પણ પાછળથી બાદશાહના સૈન્ય સામે તેઓ ટકી શક્યા નહિ. ઔરંગઝેબના હુકમથી તેમના ઉપર સખ્ત ત્રાસ ગુજારવામાં આવ્યો હતો.

આજે આ પંથ ગુજરાતમાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે.

(૨) મહેદવી પંથ :

આ પંથના અનુયાયીઓ ગુજરાતના ઘણાખરા ભાગમાંથી મળી આવે છે. કેટલાક ધર્માન્તર કરીને મુસલમાન થયેલા છે. તેઓ મોટે ભાગે "ગયર મહેંદી" અર્થાત્ કયામત પહેલા આવનારા ઈમામ મહેંદીમાં શ્રદ્ધા ધરાવતા નથી. તેઓ ગયર મહેંદી ઉપનામને સ્વીકારતા નથી. તેઓ મોહમ્મદ મહેંદી જોનપુરીના અનુયાયીઓ છે અને પોતાને "મહેદવી" તરીકે ઓળખાવે છે.

મોહમ્મદ મહેંદી જોનપુરી વિશે કેટલીક અનુશ્રુતિઓ પ્રચલિત છે. એક અનુશ્રુતિમાં જણાવ્યું છે કે "એક વખત એક જુવાન માણસે પોતાની માશુક સાથે આખી રાત ગાળી હતી. પરંતુ પ્રભાતમાં તેની સાથે કજીઓ થતાં, તે ગુસ્સામાં સીધો સાબરમતી નદી તરફ ગયો હતો. આ વખતે સૈયદ મોહમ્મદ પોતાના કેટલાક મુરીદો સાથે સવારની નમાજ પઢવા નદી ઉપર જઈ રહ્યા હતા. તેમણે આ યુવાનને જોઈ કહ્યું કે, દુન્યવી ઇશ્ક તરફ ગુસ્સામાં મોં ફેરવીને આવેલાને હું ઈશ્કે હકીકનો રસ્તો દેખાડું. આ સાંભળતાં યુવાન એકદમ ચીસ પાડીને પગમાં પડી ગયો. ભાનમાં આવતાં તે વલી શખ્સનો ચુસ્ત મુરીદ બની ગયો. તેણે સંસારનો ત્યાગ કર્યો.

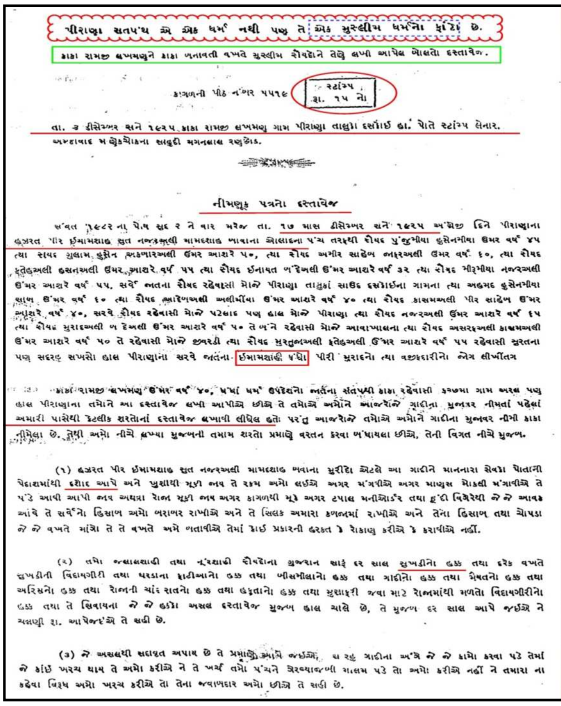
બીજી અનુશ્રુતિમાં જણાવ્યું છે કે, "એક દિવસ તેમણે પોતાના એક શિષ્યને કહ્યું કે 'હું તમને તમારાં જ ચક્ષુથી અલ્લાહને બતાવું.' આ વાતની અમદાવાદના ઉલેમાને ખબર પડતાં, તેણે સૂબાને આ માટે ફરિયાદ કરી. શહેર કાજીએ તેમને પૂછ્યું કે 'તમે ઈલ્મ એટલા માટે મેળવ્યાં છે કે એક સૈયદને કતલ કરવામાં આવે?' આ મતભેદને લીધે સૈયદ અમદાવાદ છોડી પાટણ ચાલ્યા ગયા. તેઓ અવનવા ચમત્કાર બતાવી લોકોની મુશ્કેલીઓ દૂર કરતા. આથી લોકો તેમના તરફ સદ્ભાવ રાખતા."

પાન ૧૪૯: પીરાણા પંથ

...મુખ્ય મુદ્દાઓ

7) મોહમ્મદ પેગંબરને ગુરુ માને છે
8) કુરાનને (જેને સતપંથી અથરવેદ પણ કહે છે) તેઓ દૈવી ગ્રંથ ગણે છે.

121

કાગળની પીઠ નંબર ૫૫૧૯ સ્ટાંમ્પ રૂા. ૧૫ નો

તા. ૩ ડીસેમ્બર સને ૧૯૨૫ કાકા રામજી લખમણ ગામ પીરાણા તાલુકા દસ્ક્રોઈ હાં. પોતે સ્ટાંમ્પ લેનાર.
અમદાવાદ માણેકચોકના સાહુકી મગનલાલ રણછોડ.

નીમણૂક પત્રનો દસ્તાવેજ

સંવત ૧૯૮૨ના પોષ સુદ ૨ ને વાર મંગળ તા. ૧૭ માસ ડીસેમ્બર સને ૧૯૨૫ અંગ્રેજી દિને પીરાણાના હઝરત પીર ઈમામશાહ સુત નજરઅલી મામદશાહ બાવાના ઓલાદના પંચ તરફથી સૈયદ પુંજુમીયા હુસેનમીયા ઉમર વર્ષ ૪૫ તથા સૈયદ ગુલામ હુસેન અકબારઅલી ઉમર આશરે ૫૦, તથા સૈયદ અમીર સાહેબ જાફરઅલી ઉમર વર્ષ ૬૦, તથા સૈયદ ફતેહઅલી હસનઅલી ઉમર આશરે વર્ષ ૫૫ તથા સૈયદ ઈનાયત બંદેઅલી ઉંમર આશરે વર્ષ ૩૨ તથા સૈયદ મીરૂમીયા નજરઅલી ઉંમર આશરે વર્ષ ૫૫, સર્વે જાતના સૈયદ રહેવાસી મોજે પીરાણા તાલુકાં સાઉદ દસ્ક્રોઈના ગામના તથા અહમદ હુસેનમીયા સાબ ઉંમર વર્ષ ૬૦ તથા સૈયદ આદેબઅલી અલીમીંયા ઉંમર આશરે વર્ષ ૪૦ તથા સૈયદ કાસમઅલી પીર સાહેબ ઉંમર આશરે વર્ષ ૪૦, સરવે સૈયદ રહેવાસી મોજે પરબાદ પણ હાલ મોજે પીરાણા તથા સૈયદ નજરઅલી ઉંમર આશરે વર્ષ ૬૫ તથા સૈયદ મુરાદઅલી બંદેઅલી ઉંમર આશરે વર્ષ ૫૦ તે બંને રહેવાસી મોજે આવાખાલના તથા સૈયદ અસરફઅલી કાસમઅલી ઉંમર આશરે વર્ષ ૫૦ તે રહેવાસી મોજે જીવરડી તથા સૈયદ મુરતુજાઅલી ફતેહઅલી ઉંમર આશરે વર્ષ ૫૫ રહેવાસી સુરતના પણ સદરહુ સખસો હાલ પીરાણાના સરવે જાતના ઈમામશાહી ધંધો પીરી મુરાદનો તથા વઝીફદારીનો જોગ લીખીંતગ

કાકા રામજી લખમણ ઉંમર વર્ષ ૪૦, ધંધો ધર્મ ઉપદેશનો જાતના સંતપંથી કાકા રહેવાસી કચ્છમા ગામ અરલ પણ હાલ પીરાણાના તમોને આ દસ્તાવેજ લખી આપીએ છીએ તે તમોએ અમોને આજરોજે ગાદીના મુજાવર નીમતાં પહેલાં અમારી પાસેથી કેટલીક શરતોનાં દસ્તાવેજ લખાવી લીધેલ હતો પરંતુ આજરોજે તમોએ અમોને ગાદીના મુજાવર નીમી કાકા નીમેલા છે. તેથી અમો નીચે લખ્યા મુજબની તમામ શરતો પ્રમાણે વરતન કરવા બંધાયલા છીએ, તેની વિગત નીચે મુજબ.

(૧) હઝરત પીર ઈમામશાહ સુત નજરઅલી મામદશાહ બવાના મુરીદો એટલે આ ગાદીને માનનારા સેવકો પોતાની પેદાશમાંથી દશોદ આપે અને ખુશાથી મૂકી જાય તે રકમ અમો લઈએ અગર મંગાવીએ અગર માણુસ મોકલી મંગાવીએ તે પંડે આવી આપી જાય અથવા રોજા મૂકી જાય અગર કાગળથી મૂકે અગર ટપાલ મનીઓર્ડર તથા હુંડી વિગેરેથી જે જે આવક આવે તે સર્વેનો હિસાબ અમો બરાબર રાખીએ અને તે સિલક અમારા કબજામાં રાખીએ અને તેનો હિસાબ તથા ચોપડા જે જે વખતે માંગો તે તે વખતે અમે બતાવીએ તેમાં કોઈ પ્રકારની હરકત કે રોકાણ કરીએ કે કરાવીએ નહીં.

(૨) તમો જલાલશાહી તથા નુરશાહી સૈયદોના ગુજરાન સારૂ દર સાલ સુખડીનો હક્ક તથા દરેક વખતે સુખડીની વિદાયગીરી તથા ઘરડાના ફાટીઆનો હક્ક તથા બીસમીલાનો હક્ક તથા ગાદીનો હક્ક તથા મૈયતનો હક્ક તથા અરિસનો હક્ક તથા રોજાની ચાંદરાતનો હક્ક તથા હફતાનો હક્ક તથા મુસાફરી જવા માટે રોજામાંથી મળતો વિદાયગીરીનો હક્ક તથા તે સિવાયના જે જે હકો અસલ દસ્તાવેજ મુજબ હાલ ચાલે છે, તે મુજબ દર સાલ આપે જઈએ ને ચલણી રૂા. આપેજઈએ તે સહી છે.

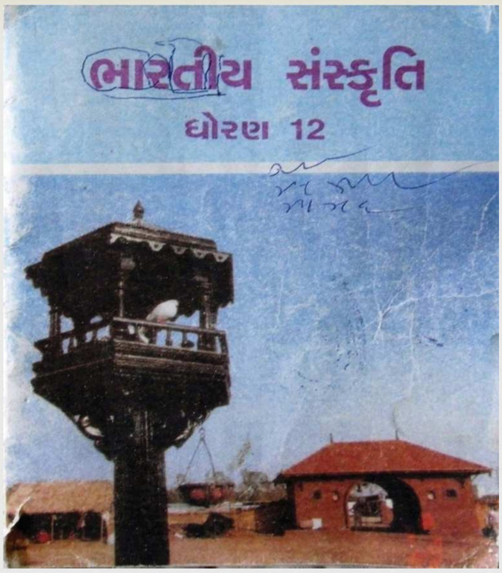
(૩) જે અસલથી સદાવ્રત અપાય છે તે પ્રમાણે આપે જઈએ, ચ રહે ગાદીના અંગે જે જે કામો કરવા પડે તેમાં જે કાંઈ ખરચ થાય તે અમો કરીએ ને તે ખર્ચ તમો પંચને ગેરવ્યાજબી માલમ પડે તો અમો કરીએ નહીં ને તમારા ના કહેવા વિરૂધ અમો ખરચ કરીએ તો તેના જવાબદાર અમો છીએ તે સહી છે.

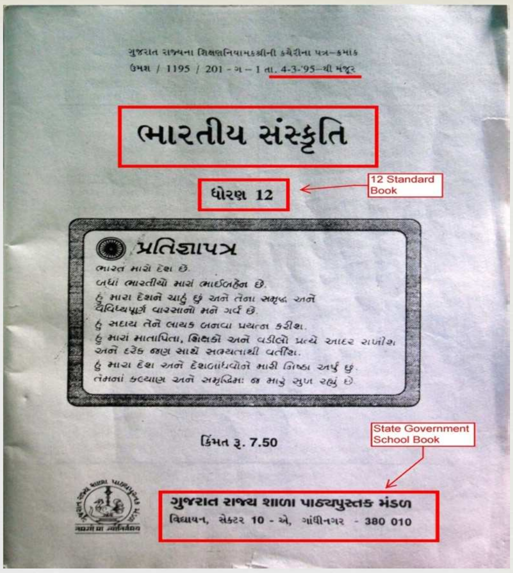
કાકાને નીમવા વખતે...
પીરાણાના સૈય્યદો અને કાકા રામજી લક્ષ્મણ વચ્ચે...
તા. ૦૩-૧૨-૧૯૨૫નો કરાર

મુખ્ય મુદ્દાઓ:

1) આ કરારની શરૂઆતમાજ એવું લખ્યું છે કે "પીરાણા સતપંથ એ એક ધર્મ નથી પણ તે એક મુસ્લિમ ધર્મનો ફાંટો છે".
2) કાકા અનુયાયીઓ પાસેથી "દસોન્દ" ભેગી કરીને સૈય્યદોને આપશે.
3) એ બીજા પૈસા પણ ભેગા કરીને સૈય્યદોને આપશે.

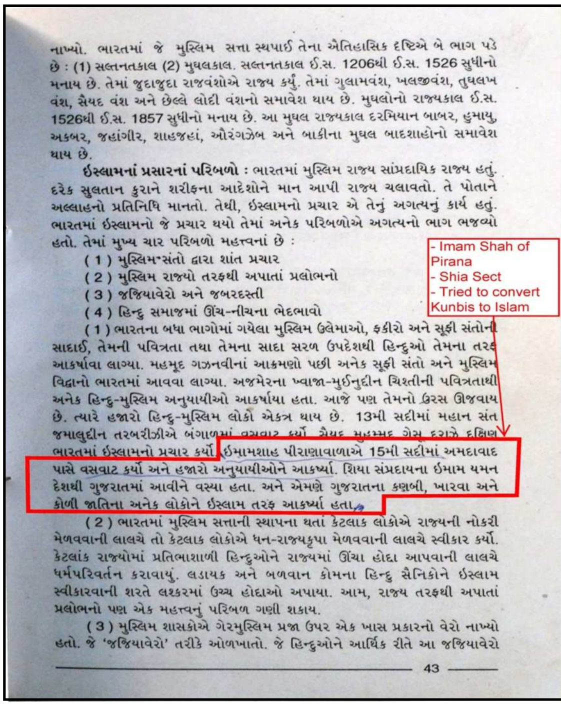
122

"ભારતીય સંસ્કૃતિ" ધોરણ ૧૨નું પાઠ્ય પુસ્તક – ગુજરાત સરકાર દ્વારા વર્ષ ૧૯૯૫માં બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું.

123

નાખ્યો. ભારતમાં જે મુસ્લિમ સત્તા સ્થપાઈ તેના ઐતિહાસિક દૃષ્ટિએ બે ભાગ પડે છે : (1) સલ્તનતકાલ (2) મુઘલકાલ. સલ્તનતકાલ ઈ.સ. 1206થી ઈ.સ. 1526 સુધીનો મનાય છે. તેમાં જુદાજુદા રાજવંશોએ રાજ્ય કર્યું. તેમાં ગુલામવંશ, ખલજીવંશ, તુઘલખ વંશ, સૈયદ વંશ અને છેલ્લે લોદી વંશનો સમાવેશ થાય છે. મુઘલોનો રાજ્યકાલ ઈ.સ. 1526થી ઈ.સ. 1857 સુધીનો મનાય છે. આ મુઘલ રાજ્યકાલ દરમિયાન બાબર, હુમાયુ, અકબર, જહાંગીર, શાહજહાં, ઔરંગઝેબ અને બાકીના મુઘલ બાદશાહોનો સમાવેશ થાય છે.

ઈસ્લામનાં પ્રસારનાં પરિબળો : ભારતમાં મુસ્લિમ રાજ્ય સાંપ્રદાયિક રાજ્ય હતું. દરેક સુલતાન કુરાને શરીફના આદેશોને માન આપી રાજ્ય ચલાવતો. તે પોતાને અલ્લાહનો પ્રતિનિધિ માનતો. તેથી, ઈસ્લામનો પ્રચાર એ તેનું અગત્યનું કાર્ય હતું. ભારતમાં ઈસ્લામનો જે પ્રચાર થયો તેમાં અનેક પરિબળોએ અગત્યનો ભાગ ભજવ્યો હતો. તેમાં મુખ્ય ચાર પરિબળો મહત્ત્વનાં છે :

(1) મુસ્લિમ સંતો દ્વારા શાંત પ્રચાર
(2) મુસ્લિમ રાજ્યો તરફથી અપાતાં પ્રલોભનો
(3) જજિયાવેરો અને જબરદસ્તી
(4) હિન્દુ સમાજમાં ઊંચ-નીચના ભેદભાવો

(1) ભારતના બધા ભાગોમાં ગયેલા મુસ્લિમ ઉલેમાઓ, ફકીરો અને સૂફી સંતોની સાદાઈ, તેમની પવિત્રતા તથા તેમના સાદા સરળ ઉપદેશથી હિન્દુઓ તેમના તરફ આકર્ષાવા લાગ્યા. મહમૂદ ગઝનવીનાં આક્રમણો પછી અનેક સૂફી સંતો અને મુસ્લિમ વિદ્વાનો ભારતમાં આવવા લાગ્યા. અજમેરના ખ્વાજા-મુઈનુદ્દીન ચિશ્તીની પવિત્રતાથી અનેક હિન્દુ-મુસ્લિમ અનુયાયીઓ આકર્ષાયા હતા. આજે પણ તેમનો ઉરસ ઊજવાય છે. ત્યારે હજારો હિન્દુ-મુસ્લિમ લોકો એકત્ર થાય છે. 13મી સદીમાં મહાન સંત જમાલુદ્દીન તરબરીઝીએ બંગાળમાં વસવાટ કર્યો. સૈયદ મુહમ્મદ ગેસૂ દરાઝે દક્ષિણ ભારતમાં ઈસ્લામનો પ્રચાર કર્યો. ઈમામશાહ પીરાણાવાળાએ 15મી સદીમાં અમદાવાદ પાસે વસવાટ કર્યો અને હજારો અનુયાયીઓને આકર્ષ્યા. શિયા સંપ્રદાયના ઈમામ યમન દેશથી ગુજરાતમાં આવીને વસ્યા હતા. અને એમણે ગુજરાતના કણબી, ખારવા અને કોળી જાતિના અનેક લોકોને ઈસ્લામ તરફ આકર્ષ્યા હતા.

(2) ભારતમાં મુસ્લિમ સત્તાની સ્થાપના થતાં કેટલાક લોકોએ રાજ્યની નોકરી મેળવવાની લાલચે તો કેટલાક લોકોએ ધન-રાજ્યકૃપા મેળવવાની લાલચે સ્વીકાર કર્યો. કેટલાંક રાજ્યોમાં પ્રતિભાશાળી હિન્દુઓને રાજ્યમાં ઊંચા હોદ્દા આપવાની લાલચે ધર્મપરિવર્તન કરાવાયું. લડાયક અને બળવાન કોમના હિન્દુ સૈનિકોને ઈસ્લામ સ્વીકારવાની શરતે લશ્કરમાં ઉચ્ચ હોદ્દાઓ અપાયા. આમ, રાજ્ય તરફથી અપાતાં પ્રલોભનો પણ એક મહત્ત્વનું પરિબળ ગણી શકાય.

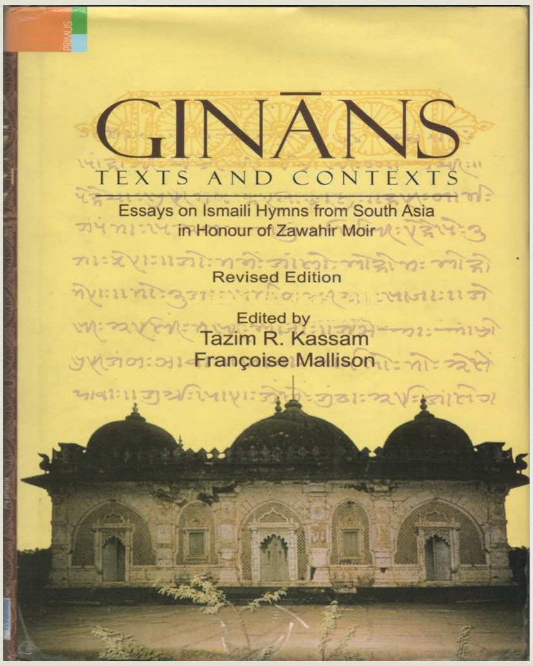
(3) મુસ્લિમ શાસકોએ ગેરમુસ્લિમ પ્રજા ઉપર એક ખાસ પ્રકારનો વેરો નાખ્યો હતો. જે 'જજિયાવેરો' તરીકે ઓળખાતો. જે હિન્દુઓને આર્થિક રીતે આ જજિયાવેરો

43

પાન ૪૩ - ભારતીય સંસ્કૃતિનો ઇતિહાસ

ઈમામ શાહ પીરાણાવાળાએ ૧૫મી સદીમાં અમદાવાદ પાસે વસવાટ કરીને, "કણબીઓ"ને શિયા મુસ્લિમ ધર્મ અપાવ્યો.

124

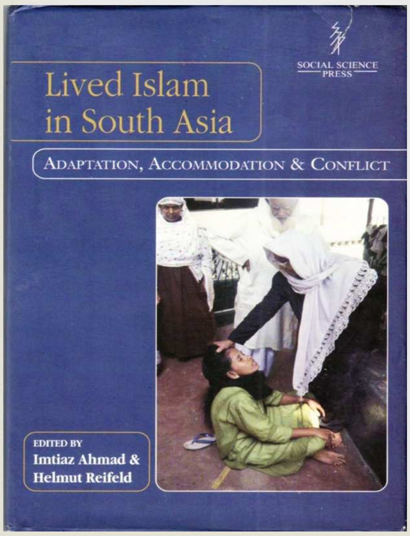

ગીનાનસ
ટેક્સ્ટસ અને કોનટેક્સ્ટસ
(Ginans; Texts and Contexts)

- વિદ્વાનોના ગીનાન ઉપર લેખોનો સુંદર સંગ્રહ આ પુસ્તકમાં છે.
- સતપંથીઓ દ્વારા ગવાતા ગીનાનો પર ઊંડી માહિતી આ પુસ્તકમાં મળશે.

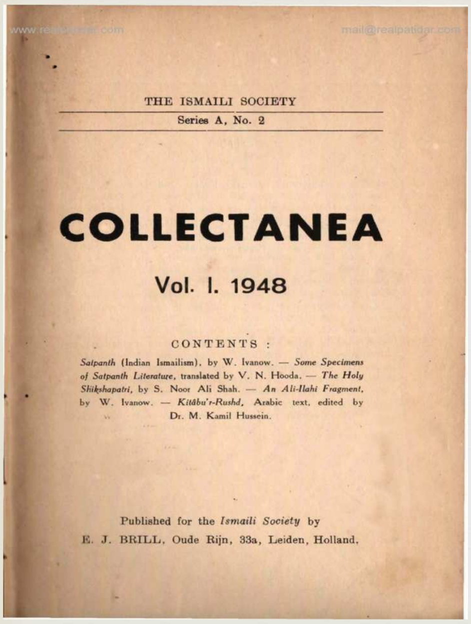
125

લીવ્ડ ઇસ્લામ ઇન સાઉથ એશિયા
ભાગ IV, ચેપ્ટર 11

1) પાન 214: સતપંથ એ એક સુનિયોજિત ધર્માંતર કરાવવાની યોજના છે.
2) **પાન 220: વર્ષ ૧૯૭૬નાં એક કોર્ટ કેસમાં સતપંથીઓએ કોર્ટ સામે રજુ કર્યું હતું કે નિષ્કલંકી નારાયણ વિષ્ણુનો દસમો અવતાર છે. ઈમામ શાહના દીકરા મુહમ્મદ શાહ*ને તેઓ આદિ વિષ્ણુ અને તેમની માતાને આદિ શક્તિ તરીકે માને છે.**
3) પાન 221: ઈમામને વિષ્ણુનો ૧૦મો અવતાર અને ફાતિમાને દેવી શક્તિ તરીકે માને છે.
4) પાન 225: ૧૯૯૮માં એક કોર્ટ કેસમાં જવાબ આપતા કરસન કાકાએ કોર્ટને કહ્યું કે પીરાણાની સંસ્થા "બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ ૧૯૫૦" હેઠળ "કેટેગરી E" માં નોંધાયેલ છે. કરસન કાકાએ કહ્યું કે એનો મતલબ એમ થાય કે એ ટ્રસ્ટ બિનધર્મી છે. (એક બિન હિંદુ અને બિન મુસલમાન ટ્રસ્ટ)
5) પાન 226: "… પીરાણામાં પૂજા માટે ત્રીયામી મૂર્તિ નથી બેસાડી. દીવાલ પર દોરેલાં ચિત્રો માત્ર શોભા વધારવા માટે છે."
6) પાન 227: "… ઈસ્માઈલી સંબંધ જાળવીને ઈમામને હંમેશા વિષ્ણુનો અવતાર માનવામાં આવે છે અને ખોજા અને પીરાણા સતપંથના ગીનાન સાહિત્યોમાં તેણે નારાયણ અને નિષ્કલંકી અવતાર તરીકે માનવામાં આવે છે.
7) પાન 227 : "ॐ ચિન્હનો બેવડો મતલબ કાઢીને સતપંથી પુસ્તકોમાં એવી રીતે છાપવામાં આવ્યું કે હિંદુના ॐ ને જમણેથી ડાબી બાજુ વાંચે તો "અલી" વંચાય"
8) પાન 230: "…બન્ને હિંદુ અને મુસલમાન – **હિંદુ રીવાજથી અને મુસલમાન ધર્મથી**".

126

THE ISMAILI SOCIETY
Series A, No. 2

COLLECTANEA

Vol. I. 1948

CONTENTS :

Satpanth (Indian Ismailism), by W. Ivanow. — *Some Specimens of Satpanth Literature*, translated by V. N. Hooda. — *The Holy Shikshapatri*, by S. Noor Ali Shah. — *An Ali-Ilahi Fragment*, by W. Ivanow. — *Kitâbu'r-Rushd*, Arabic text, edited by Dr. M. Kamil Hussein.

Published for the *Ismaili Society* by
E. J. BRILL, Oude Rijn, 33a, Leiden, Holland.

કલેક્ટેનીયા

લે. વાલ્દમીર ઇવાનોવ

Collectanea by Wladimir Ivanow

જન્મથી રૂસી, વાલ્દમીર ઇવાનોવ, સતપંથ વિષય પર સંશોધન કરવાવાળા પહેલાં આધુનિક જમાનાના લેખક છે.

આ પુસ્તકના મુખ્ય મુદ્દાઓ:

1) સતપંથને કલિયુગનો ધર્મ તરીકે રજુ કરવાનો પ્રયાસ છે.
2) પહેલો ઈમામ, અલી, ને ભગવાનનો ૧૦મો અવતાર તરીકે રજુ કર્યો.
3) કુરાનને છેલ્લો વેદ જાહેર કર્યો અને આગાઉના વેદો અને સાહિત્યોને રદ્દ જાહેર કર્યા
4) પુસ્તકના મુખ્ય વિષયો;
   1) ઇતિહાસ
   2) પ્રોપગંડા
   3) ધર્મ સિદ્ધાંત
   4) સાહિત્ય
   5) ગરબી ગીનાન
   6) પીર શમસના ચમત્કારો

127

પીરાણા સતપંથની પોલ અને સત્યનો પ્રકાશ

ૐ

હિંદુ ધર્મને નામે ચાલતા, અર્ધદગ્ધ, કબ્રસ્તાની

પીરાણા-''સતપંથ'' ની પોલ;

અને

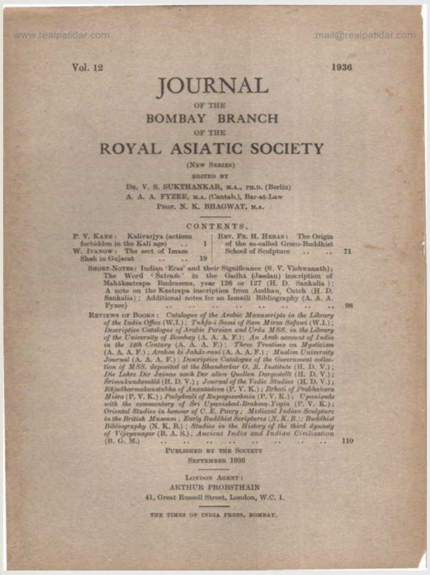
સત્યનો પ્રકાશ.

ભાગ ૧ લો.

લેખક અને પ્રકાશકઃ
પટેલ નારાયણજી રામજીભાઈ કોન્ટ્રાક્ટર
કે. વીરાણી. તા. નખત્રાણા (કચ્છ)

1) નારાયણ રામજી લીંબાણી / કોન્ટ્રાકટર પહેલા વ્યક્તિ હતા, જેણે વર્ષ ૧૯૨૬માં પીરાણા સતપંથના છુપા ભેદો અને રસ્યો બહારી દુનિયા સામે મુક્યા.
2) ખુબ ઊંડાણથી સંશોધન કરીને આ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે. તેમાં હિંદુઓને છેતરીને, તેમના ધર્મમાં પરોક્ષ રીતે ઇસ્લામી તત્વો ઘુસાડીને મુસલમાન બનાવવાનો પ્રપંચ ખુલ્લો કરે છે.
3) સતપંથ હિંદુ ધર્મ ન હોવા છતાં, તેના અનુયાયીઓને સતપંથ હિંદુ ધર્મ છે એવું ઠાસવામા આવતું.
4) ઘણા બધા ગીનાનોને આ પુસ્તકમાં છાપવામાં આવ્યા છે. સતપંથીઓ માટે ગીનાન જાણવાનું એક મોટું સાધન બની ગયું.
5) તેમની જ્ઞાતિને પાછા હિંદુ ધર્મમાં વાળવાનો તેમની લડતના બારામાં જાણકારી આપી છે.
6) વાલ્દમીર ઇવાનોવ સહીત ઘણા મહાન વિદ્વાનો આ પુસ્તકનો સંદર્ભ લેતા હોય છે.
7) સતપંથની સાચી જાણકારી મેળવવા માટે આ પુસ્તક વાંચવું અનિવાર્ય છે.

128

www.realpatidar.com mail@realpatidar.com

Vol. 12 1936

JOURNAL
OF THE
BOMBAY BRANCH
OF THE
ROYAL ASIATIC SOCIETY
(New Series)
EDITED BY
Dr. V. S. SUKTHANKAR, M.A., Ph.D. (Berlin)
A. A. A. FYZEE, M.A. (Cantab.), Bar-at-Law
Prof. N. K. BHAGWAT, M.A.

CONTENTS.

P. V. Kane: Kalivarjya (actions forbidden in the Kali age) .. 1
W. Ivanow: The sect of Imam Shah in Gujarat 19
Rev. Fr. H. Heras: The Origin of the so-called Greco-Buddhist School of Sculpture 71

Short-Notes: Indian 'Eras' and their Significance (S. V. Vishwanath); The Word 'Śatraṁ' in the Gadhā (Jasdan) inscription of Mahākṣatrapa Rudrasena, year 126 or 127 (H. D. Sankalia); A note on the Kṣatrapa inscription from Andhau, Cutch (H. D. Sankalia); Additional notes for an Ismaili Bibliography (A. A. A. Fyzee) 98

Reviews of Books: *Catalogue of the Arabic Manuscripts in the Library of the India Office* (W.I.); *Tuhfa-i Sami of Sam Mirza Safawi* (W.I.); *Descriptive Catalogue of Arabic Persian and Urdu MSS. in the Library of the University of Bombay* (A. A. A. F.); *An Arab account of India in the 14th Century* (A. A. A. F.); *Three Treatises on Mysticism* (A. A. A. F.); *Araboṅ ki Jahāz-rani* (A. A. A. F.); *Muslim University Journal* (A. A. A. F.); *Descriptive Catalogue of the Government collection of MSS. deposited at the Bhandarkar O. R. Institute* (H. D. V.); *Die Lehre Der Jainas nach Der alten Quellen Dargestellt* (H. D. V.); *Śrimukundamālā* (H. D. V.); *Journal of the Vedic Studies* (H. D. V.); *Rājadharmakaustubha of Anantadeva* (P. V. K.); *Bṛhati of Prabhākara Miśra* (P. V. K.); *Padyāvalī of Rupagosvāmin* (P. V. K.); *Upaniṣads with the commentary of Śri Upanishad-Brahma-Yogin* (P. V. K.); *Oriental Studies in honour of C. E. Pavry*; *Medieval Indian Sculpture in the British Museum*; *Early Buddhist Scriptures* (N. K. B.); *Buddhist Bibliography* (N. K. B.); *Studies in the History of the third dynasty of Vijayanagar* (B. A. S.); *Ancient India and Indian Civilization* (B. G. M.) 110

Published by the Society
September 1936

London Agent:
ARTHUR PROBSTHAIN
41, Great Russell Street, London, W.C. 1.

THE TIMES OF INDIA PRESS, BOMBAY.

"ગુજરાતમાં ઈમામશાહનો પંથ"

JBBRAS - Vol 12 -1936

1) નારાયણ રામજી દ્વારા પીરાણા સતપંથની પોલ ચોપડી બહાર પાડવાના ૧૦ વરસ પછી, વાલ્દમીર ઇવાનોવએ ઈમામશાહી પર આ સુંદર લેખ લખ્યો.
2) આ પુસ્તકમાં ઈમામશાહીઓનો ઈમામશાહથી લઈને તેના છેલ્લા ઉત્તરાધિકારી સુધીનો વંશ વેલાની નોંધ આપેલ છે.
3) ખોજાઓ અને ઈમામશાહીઓનો (સતપંથ) ધર્મ સિદ્ધાંત એક હોવા છતાં, ઈમામશાહીઓ કેવા સંજોગોમાં અને કયા કારણોસર મુખ્ય સતપંથ (ખોજાઓ) થી અલગ થયા.
4) અન્ય ઇતિહાસકારો દ્વારા, સતપંથના ઇતિહાસ બારામાં લેખોની નોંધ પણ મળશે.

129

મુંબઈ હાઈ કોર્ટનો વર્ષ ૧૮૬૬નો પ્રખ્યાત ખોજા કેસ

- વર્ષ ૧૮૬૬નો પ્રખ્યાત મુંબઈ હાઈ કોર્ટના ખોજા કેસમાં સતપંથ એક મુસલમાની પંથ છે તેવું જાહેર થયું.
- એ કેસમાં બે મુદ્દા એવા હતા જેના ઉપર કેસનો નિર્ણય નિર્ધારિત હતો;
  1. સર્વસામાન્ય રીતે ધર્મ છુપાવવા માટે "તાકિયા" નું થતું પાલન.
  2. નવા અનુયાયીઓનો ધર્માન્તરણ કરવવાની રીત. ધીરેથી તેમના હાલના ધર્મ માટે શંકાઓ ઉભી કરાવવી અને પછી તેના ઉપાયમાં સતપંથ રજુ કરવો.
- છેલ્લે, "દસ અવતાર ગીનાન"ના આધારે કોર્ટે નિર્ણય લીધો કે ખોજાઓ શિયા મુસલમાન છે.

130

સરકારી ગેઝેટીઅર

- ભારતીય ગેઝેટીઅર (ભાગ ૧, ૧૯૭૩)
- ભારતીય ગેઝેટીઅર, કચ્છ ૧૯૮૦ – સતપંથી મુમના
- મુંબઈ પ્રેસીડેનસી ગેઝેટીઅર (ખંડ ૪, પાન ૩૭-૪૧)
- મુંબઈ પ્રેસીડેનસી ગેઝેટીઅર (ખંડ ૯, ભાગ ૨, પાન ૩૭-૪૧)
- અમદાવાદ જિલ્લો ગેઝેટીઅર, ભારત સરકાર, પાન ૨૧૦-૧૧, ૧૮૮-૮૯, ૯૨૦-૨૧
- અમદાવાદ જિલ્લો ગેઝેટીઅર, ભારત સરકાર, પાન ૮, ૬૧, ૬૬

131

અન્ય સંદર્ભ સામગ્રી

1. કચ્છના કડવા પાટીદારોનો ઇતિહાસ
2. પંચમ વેદ (ભાગ ૧ થી ૭)
3. ખોજા વૃતાંત (1892)
4. ખોજા કોમનો ઇતિહાસ (1908)
5. મોમીન કોમનો ઇતિહાસ (1936)
6. તવારીખી પીર - I (1914) & II (1935)
7. દસ અવતાર – સૈય્યદ અહમદ અલી ખાકી
8. ઈસ્માઈલી વિરલા (1932)
9. ધી ઈસ્માઈલીસ: દેઅર હિસ્ટરી એન્ડ ડોકટરીન (1990)
10. ગુપ્ત પંથ કા સોજરા
11. ઈસ્માઈલીસમનો સ્થાપક
12. હરિવંશ – આઠિયા સતપંથીઓ
13. દુઆ જ્ઞાન - આઠિયા સતપંથીઓ

132

2.2 ક.ક.પા. જ્ઞાતિ અને સતપંથ

સતપંથ પાળવાવાળા સહુથી મોટા સમુદાયનું...
તે ધર્મના વિષય ઉપર શું કહેવું છે?
આવો જોઈએ

133

ક.ક.પા. જ્ઞાતિ અને સતપંથ ...

સતપંથ ધર્મના ૮૫% અનુયાયીઓની જ્ઞાતિનો તે ધર્મ વિષય શું કહે છે અને તેમના દસ્તાવેજોમાં કેવી હકીકત દબાયેલી છે, તે જોઈએ

- ઈમામ શાહે ઘણા હીન્દુઓનું ધર્માન્તર કરાવ્યું હતું. તેમાં મુખ્ય કચ્છના કડવા પાટીદારો હતા.
- પીરાણા સતપંથના અનુયાયીઓની તુલના કરીએ તો એક વખતે ૮૫% થી વધારે અનુયાયીઓ આ જ્ઞાતિના હતા.
- બીજી કોઈ જ્ઞાતિએ પીરાણા સતપંથનો, આવી મોટી સંખ્યામાં, અંગીકાર નહોતો કર્યો.

134

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિ અને સતપંથ ...

- આજે પણ પીરાણા સતપંથને માનનારાઓમાં બહુ મોટી સંખ્યા ક.ક.પા. જ્ઞાતિની જ છે.
- પીરાણાની દરગાહની દેખ રેખ માટે જે ટ્રસ્ટ બનાવામાં આવ્યું છે, એ ટ્રસ્ટમાં આ જ્ઞાતિના ટ્રસ્ટીઓ મુખ્ય છે.
- એ ટ્રસ્ટમાં ૧ ચેરમેન અને ૧૦ ટ્રસ્ટી છે, જેના ૭ ટ્રસ્ટી ક.ક.પા. જ્ઞાતિના છે અને ૩ સૈય્યદો છે. ગાદીપતિ "કાકા" હોદ્દાની રૂએ ચેરમેન હોય છે. કાકા પણ ક.ક.પા. જ્ઞાતિના હોય છે. ક.ક.પા જ્ઞાતિ ૮:૩ ની બહુમતી ભોગવે છે.
- ટ્રસ્ટ બોર્ડ છોડીને, લગભગ બીજા બધા સંચાલકો પણ ક.ક.પા. જ્ઞાતિના જ છે.

135

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિ અને સતપંથ ...

- ક.ક.પા. જ્ઞાતિનું એક મુખ્ય અને શક્તિ શાળી કેન્દ્ર સ્થાન ગણાતી સંસ્થા, શ્રી અખિલ ભારતીય કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજ, (અ.ભા.ક.ક.પા.) (www.abkkpsamaj.org) ના દસ્તાવેજોનો અભ્યાસ કર્યા વગર સતપંથ વિષય પર કરેલો કોઈ પણ અભ્યાસ અધુરો છે.
- સતપંથ અને પીરાણામાં થતી ગતિવિધિઓની, અંદરની છુપી અને સાચી માહિતી મેળવવા માટે, અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજ અને તેના લોકો, સહુંથી મોટો શ્રોત છે.
- જો કોઈને પીરાણા ધર્મ પ્રચાર અને પાલનની રીત જાણવી હોય, તેમજ તેનો સાચો મર્મ સમજવો હોય તો અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજના લોકો અને તેના દસ્તાવેજોનું અધ્યેયન કરવું અનિવાર્ય છે.

136

… ક.ક.પા. જ્ઞાતિ અને સતપંથ …

- જ્ઞાતિ અધિવેશનો, સભાઓ, જનરલ સભાઓ, મિટિંગ, સમિતિની બેઠકો, સમાજના નેતાઓના ભાષાનો, સમાચારો, માસિક પત્રિકાઓ અને તેના જેવાં અસંખ્ય દસ્તાવેજોમાં પીરાણા સતપંથ ઉપર સાચી માહિતી મળશે.
- સમાજના નેતાઓની અને સમાજના લોકોની લાગણીઓ પરથી પણ ઘણી માહિત મળે તેમ છે.
- તે દસ્તાવેજોથી મળેલી માહિતીની પુષ્ટિ સમાજના વરિષ્ઠ લોકોને મળીને કરીએ તો એક વાત ચોકસ સાફ થાય છે કે લોકોને, પીરાણા સતપંથ હિંદુ ધર્મ છે એમ કહીને તેમને તે ધર્મ પાળતા કરી દઈને છેતરવામાં આવ્યા હતા.
- જયારે લોકોને હકીકતની જાણ થઇ કે જે ધર્મ તેઓ પાળે છે, તે કંઈ હિંદુ ધર્મ નથી, ત્યારે તેઓ પીરાણા સતપંથથી વિમુખ થવા લાગ્યા અને પાછા સનાતન હિંદુ ધર્મનો અંગીકાર કરવા લાગ્યા.

137

… ક.ક.પા. જ્ઞાતિ અને સતપંથ …

- આ માહિતી, લોકોની લાગણીઓ, તેમના અનુભવો, બનાવો અને તેવી અન્ય ખુબ સચ્ચાઈઓ જાણવા મળશે, જેમાં નીચે જણાવેલ શ્રોત મુખ્ય છે;

નં.	તારીક	વિગત
1	01-Aug-1918	ક.ક.પા. જ્ઞાતિ જાહેર સભા, દાણા બંદર, મુંબઈ
2	28-Mar-1920	ક.ક.પા. જ્ઞાતિ જાહેર સભા, વિરાણી મોટી
3	08-Aug-1920	૧લું. ક.ક.પા. જ્ઞાતિ અધિવેશન, કરાચી
4	07-Oct-1922	૨જું. ક.ક.પા. જ્ઞાતિ અધિવેશન, કરાચી
5	18-Apr-1924	૩જું. ક.ક.પા. જ્ઞાતિ અધિવેશન, ઘાટકોપર
6	1944-45	ક.ક.પા. સનાતન સમાજ – વાર્ષિક અહેવાલ

Contd…

138

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિ અને સતપંથ

નં.	તારીક	વિગત
7	02-Apr-1944	ઉમિયા માતાજી મંદિર, વાંઢાય –પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવનો રિપોર્ટ
8	10-May-1960	૧લું – અ.ભા.ક.ક.પા. અધિવેશન, નખત્રાણા નખત્રાણા સ્થિત, અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજની રચના અને વિદ્યાર્થીઓ માટે બૉર્ડિંગ સ્કુલના ઉદ્ઘાટનનો રિપોર્ટ
9	23-May-1977	૨જું -અ.ભા.ક.ક.પા. અધિવેશન, નખત્રાણા
10	19-May-1985	૩જું -અ.ભા.ક.ક.પા. અધિવેશન, નખત્રાણા
11	30-Apr-1993	૪થું -અ.ભા.ક.ક.પા. અધિવેશન, નખત્રાણા
12	12-May-2010	૫મું – અ.ભા.ક.ક.પા. અધિવેશન, નખત્રાણા

139

3.1 તાકિયા

ઇસ્લામનું એક ખતરનાક અને છુપું, અસરકારક હથિયાર

140

મહત્વનો પ્રશ્ન

આ ઘડીએ સ્વાભાવિક છે કે બધાના મનમાં અમુક સવાલો ઊભા થતા હશે જેમ કે;;

1) હિંદુઓની લાગણી દુભાવીને તેમની ધાર્મિક આસ્થાનો દુરુપયોગ શા માટે સતપંથના ફેલાવા માટે કર્યો?

2) એવું કયું કારણ છે કે ફક્ત હિંદુજ સતપંથના અનુયાયીઓ છે, કોઈ મુસલમાન નથી?

3) સતપંથના ધર્મ પ્રચારકો કેવી રીતે મોટી સંખ્યામાં હિંદુઓને આંકર્ષી ને તેમનું ધર્મ પરિવર્તન કરાવી શક્યા?

જવાબ છે: **તાકિયા**

141

તાકિયા એટલે શું?...

- કુરાન તાકિયાની મંજૂરી આપે છે. એક મુસલમાનને બીજા કાફર (ગેર-મુસલમાન) સામે તાકિયા વાપરવાની કુરાન છૂટ આપે છે.
- એક કાફરને છેતરવાની છૂટ, મુખ્ય રૂપે, કુરાનની આયાત ૩:૨૮ આપે છે.

> "કોઈ મુસલમાને બીજા મુસલમાનને છોડીને કાફર (ગેર-મુસલમાન) સાથે દોસ્તી અને સહયોગ ન કરવી. જો કરશે તો તેનો અલ્લાહ સાથે સંબંધ નહિ રહે – ફક્ત કાફરથી બચવા માટે તેની દોસ્તી રાખવાની છૂટ છે."

- મહમ્મદ બીન જરીર અત-ટાબરી (d. 923), કુરાનની અધિકારત્વ અને માન ધરાવતી ટિપ્પણી કરતાં આયાત ૩:૨૮ને નીચે પ્રમાણે સમજાવ્યો છે;

> "જો તમે (મુસલમાન) કોઈ ગેર-મુસલમાનના અધિકાર ક્ષેત્રની નીચે હો, અને પોતાના હિત સાચવવા માટે કોઈકનો ડર હોય, ત્યારે તમે તમારી જબાનથી તેમની સાથે વફાદાર રહેજો પણ પોતાના દિલમાં તેમની માટે વેર રાખજો... ધ્યાન રાખજો, અલ્લાહએ મુસલમાનોને ગેર-મુસલમાનો સાથે દોસ્તીનો કે નજીકનો સંબંધ રાખવાની મનાઈ કરી છે. ફક્ત જયારે ગેર-મુસલમાન તેમનાથી વધારે તાકાત વાળા હોય તોજ તેવાં સંજોગોમાં તેમને છૂટ આપવામાં આવી છે. જો એવી પરિસ્થિતિ હોય તો પોતાનો ધર્મ બચાવીને ભલે તેમની સાથે દોસ્તાના સંબંધ રાખે"

142

… તાકિયા એટલે શું?

- તાકિયાનો મતલબ લોકોને "છેતરીને" ઇસ્લામના શરણોમાં લઈ આવવું. તેનાં માટે કોઈ પણ રીત અપનાવી શકાય, જેમ કે;
  - ખોટું બોલવું
  - તોડી મરોડીને વિકૃત નિવેદનો કરવા
  - છુપાવવું
  - વિષયને બીજા રસ્તે લઇ જવું
  - ખોટી દોસ્તીના દાવા કરવા વગેર વગેર
- તાકિયાને ફક્ત સ્વ-બચાવ માટે નહિ પણ "સક્રિય છેતરપીંડી" માટે વપરાય છે.
- ૭ મી સદીથી મુસલમાનો તાકિયા વાપરીને પોતાના "દુશ્મનો"ને ગૂંચવવા, મૂંઝવવા અને તેમના ભાગલા પાડી, તેમના ઉપર જીત હાસલ કરીને ઇસ્લામના શરણમાં લઈ આવવા માટે વાપરે છે.
- ખોટું કરવાને નૈતિકતા અને મુલ્યો સાથે કોઇ સંબંધ નથી. એ ફક્ત ઇસ્લામને વધારવા માટે અને તેમ કરતી વખતે પોતાને બચવા માટે છે.

143

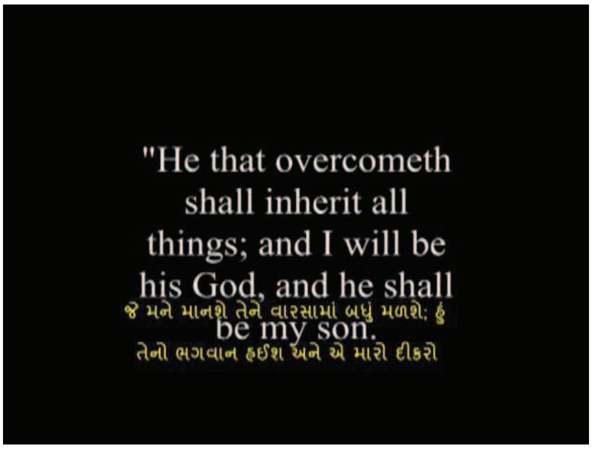
આગામી સ્લાઈડમાં હવે આપણે જોશું,

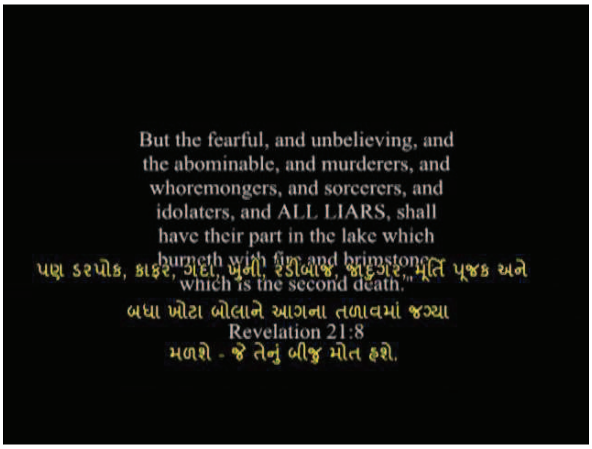
તાકિયા સમજાવતો વિડિઓ

(સમય અવધી: 4m–42s)

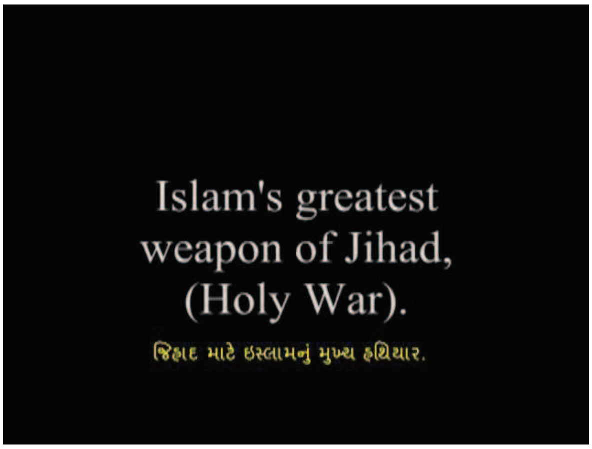
પુરો વિડિઓ અહીં જોઈ શકશો:
http://www.youtube.com/watch?v=KEC11YJ2oCk

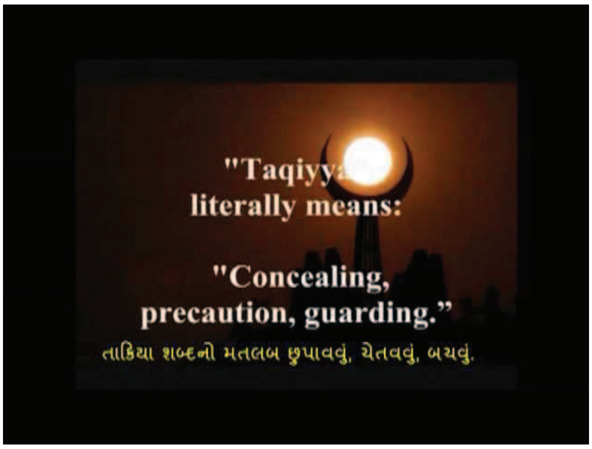
144

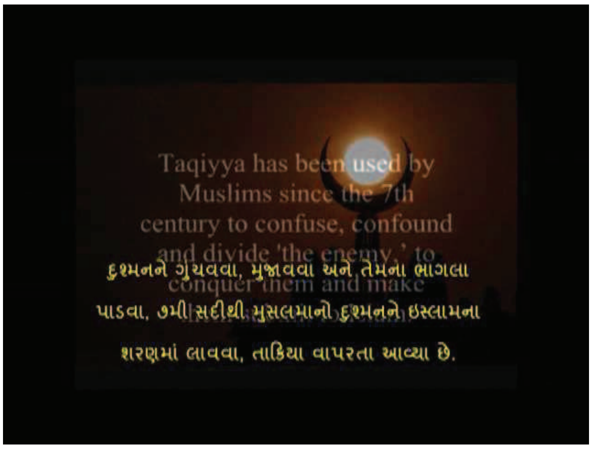

"He that overcometh
shall inherit all
things; and I will be
his God, and he shall
be my son.
જે મને માનશે તેને વારસામાં બધું મળશે; હું
તેનો ભગવાન હઈશ અને એ મારો દીકરો

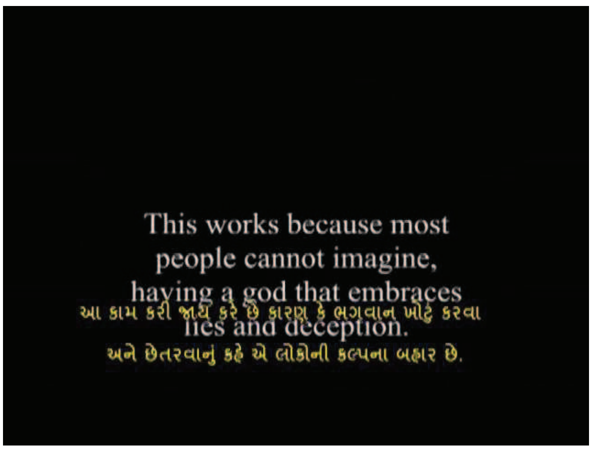

But the fearful, and unbelieving, and
the abominable, and murderers, and
whoremongers, and sorcerers, and
idolaters, and ALL LIARS, shall
have their part in the lake which
burneth with fire and brimstone:
which is the second death."
Revelation 21:8
પણ ડરપોક, કાફર, ગંદા, ખુની, રંડીબાજ, જાદુગર, મૂર્તિ પૂજક અને
બધા ખોટા બોલાને આગના તળાવમાં જગ્યા
મળશે - જે તેનું બીજુ મોત હશે.

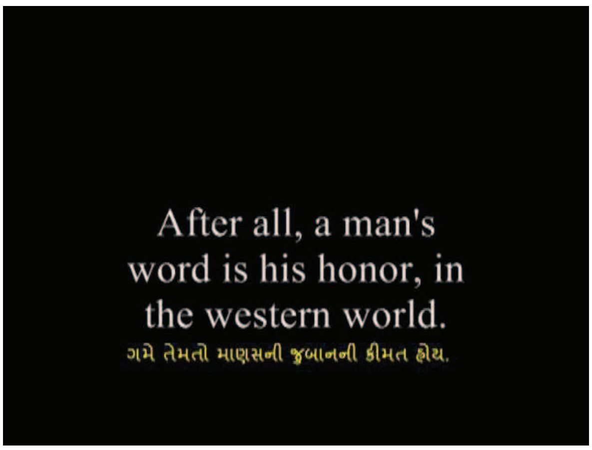

Taqiyya
તાકિયા

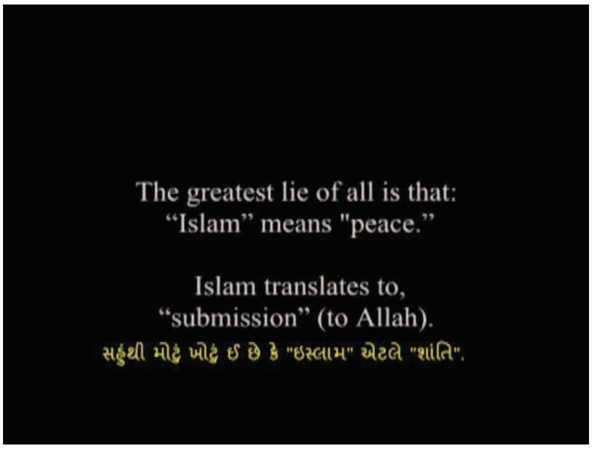

Islam's greatest
weapon of Jihad,
(Holy War).
જિહાદ માટે ઇસ્લામનું મુખ્ય હથિયાર.

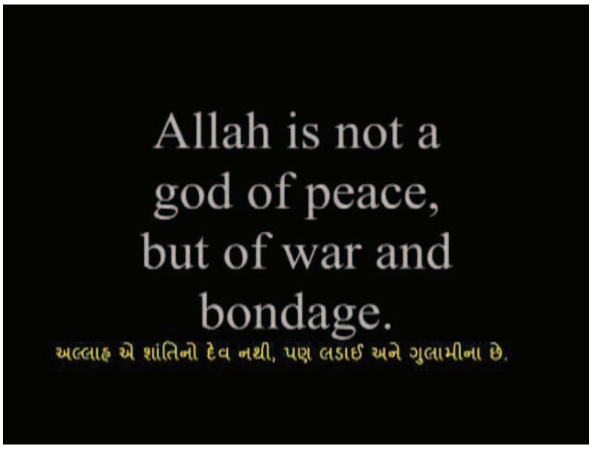

"Taqiyya
literally means:
"Concealing,
precaution, guarding."
તાકિયા શબ્દનો મતલબ છુપાવવું, ચેતવવું, બચવું.

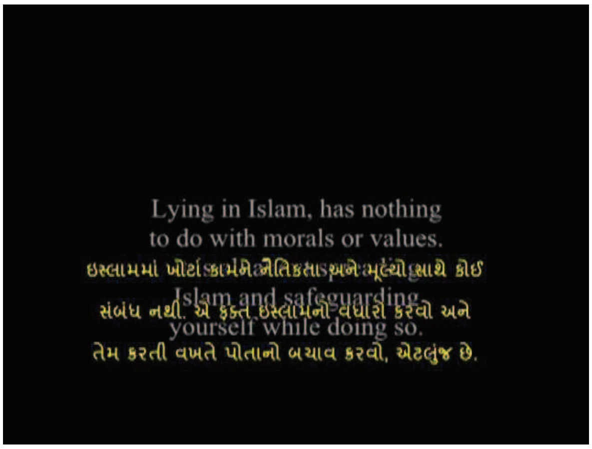

Taqiyya has been used by
Muslims since the 7th
century to confuse, confound
and divide 'the enemy,' to
conquer them and make
દુશ્મનને ગુંચવવા, મુંજાવવા અને તેમના ભાગલા
પાડવા, ૭મી સદીથી મુસલમાનો દુશ્મનને ઇસ્લામના
શરણમાં લાવવા, તાકિયા વાપરતા આવ્યા છે.

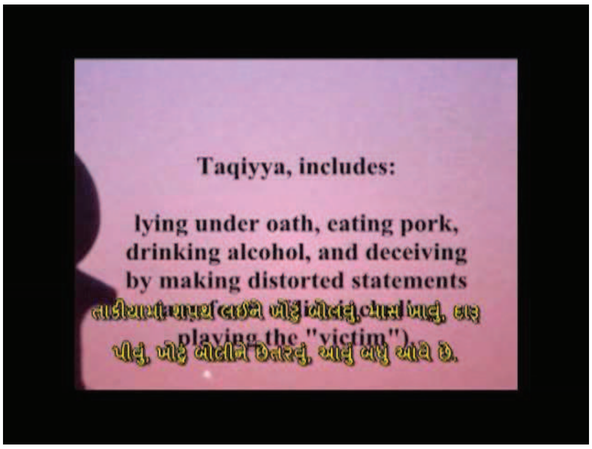

This works because most
people cannot imagine,
having a god that embraces
lies and deception.
આ કામ કરી જાય કે છે કારણ કે ભગવાન ખોટું કરવા
અને છેતરવાનું કહે એ લોકોની કલ્પના બહાર છે.

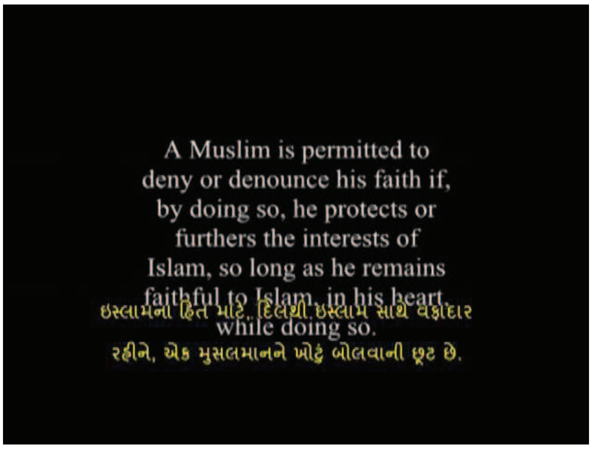

After all, a man's
word is his honor, in
the western world.
ગમે તેમતો માણસની જબાનની કીમત હોય.

The greatest lie of all is that:
"Islam" means "peace."
Islam translates to,
"submission" (to Allah).
સહુથી મોટું ખોટું ઈ છે કે "ઇસ્લામ" એટલે "શાંતિ".

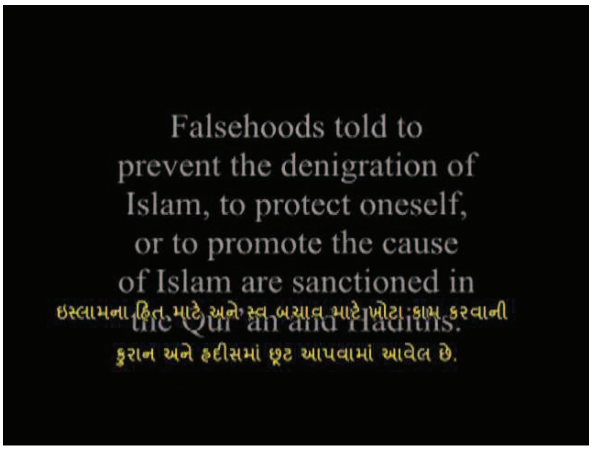

Allah is not a
god of peace,
but of war and
bondage.
અલ્લાહ એ શાંતિનો દેવ નથી, પણ લડાઈ અને ગુલામીના છે.

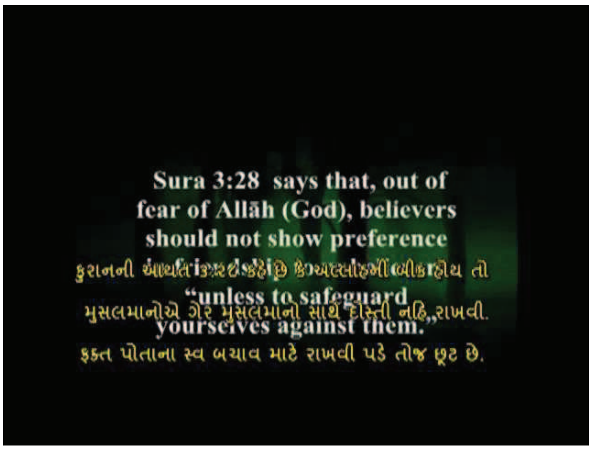

Lying in Islam, has nothing
to do with morals or values.
ઇસ્લામમાં ખોટાં
Islam and safeguarding
સંબંધ નથી. એ ફક્ત ઇસ્લામનો વધારો કરવો અને
yourself while doing so.
તેમ કરતી વખતે પોતાનો બચાવ કરવો, એટલુંજ છે.

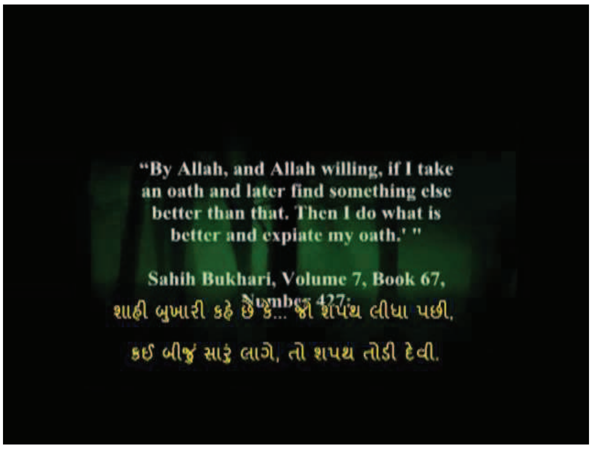

Taqiyya, includes:
lying under oath, eating pork,
drinking alcohol, and deceiving
by making distorted statements
playing the "victim").
પીવું, ખોટું બોલીને છેતરવું, આવું બધું આવે છે.

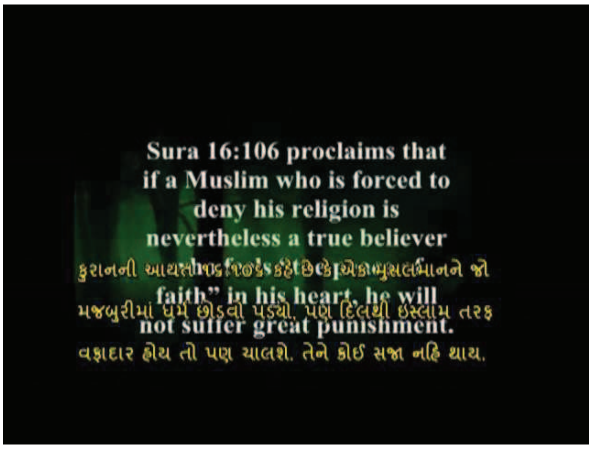

A Muslim is permitted to
deny or denounce his faith if,
by doing so, he protects or
furthers the interests of
Islam, so long as he remains
faithful to Islam, in his heart,
ઇસ્લામના હિત માટે, દિલથી ઇસ્લામ સાથે વફાદાર
while doing so.
રહીને, એક મુસલમાનને ખોટું બોલવાની છૂટ છે.

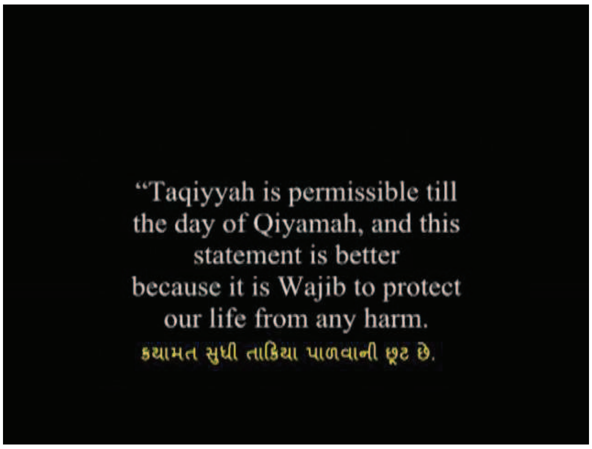

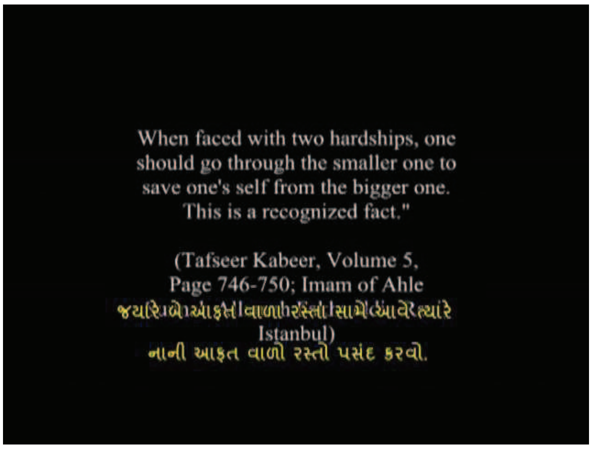

Falsehoods told to
prevent the denigration of
Islam, to protect oneself,
or to promote the cause
of Islam are sanctioned in
ઇસ્લામના હિત માટે અને સ્વ બચાવ માટે ખોટા કામ કરવાની
કુરાન અને હદીસમાં છૂટ આપવામાં આવેલ છે.

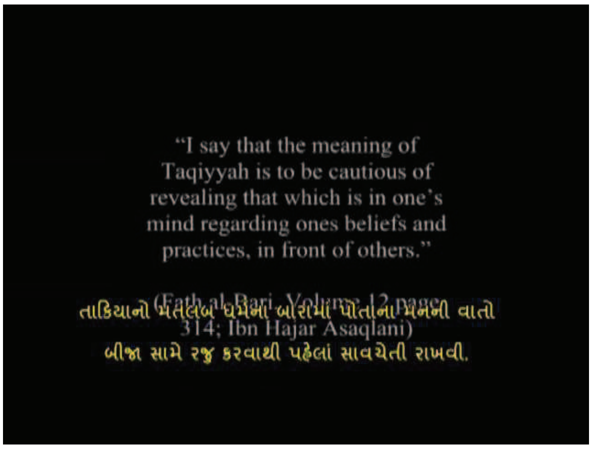

Sura 3:28 says that, out of
fear of Allāh (God), believers
should not show preference
"unless to safeguard
મુસલમાનોએ ગેર મુસલમાનો સાથે દોસ્તી નહિ રાખવી.
yourselves against them."
ફક્ત પોતાના સ્વ બચાવ માટે રાખવી પડે તોજ છૂટ છે.

"By Allah, and Allah willing, if I take an oath and later find something else better than that. Then I do what is better and expiate my oath.' "
Sahih Bukhari, Volume 7, Book 67,
શાહી બુખારી કહે છે કે... જો શપથ લીધા પછી,
કઈ બીજું સારૂં લાગે, તો શપથ તોડી દેવી.

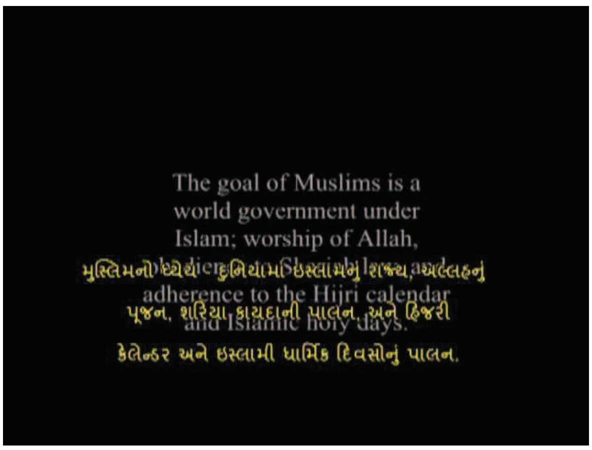

Sura 16:106 proclaims that if a Muslim who is forced to deny his religion is nevertheless a true believer
faith" in his heart, he will not suffer great punishment.
મજબુરીમાં ધર્મ છોડવો પડયો, પણ દિલથી ઇસ્લામ તરફ
વફાદાર હોય તો પણ ચાલશે. તેને કોઈ સજા નહિ થાય.

"Taqiyyah is permissible till the day of Qiyamah, and this statement is better because it is Wajib to protect our life from any harm.
કયામત સુધી તાકિયા પાળવાની છૂટ છે.

When faced with two hardships, one should go through the smaller one to save one's self from the bigger one. This is a recognized fact."
(Tafseer Kabeer, Volume 5, Page 746-750; Imam of Ahle Istanbul)
નાની આફત વાળો રસ્તો પસંદ કરવો.

"I say that the meaning of Taqiyyah is to be cautious of revealing that which is in one's mind regarding ones beliefs and practices, in front of others."
314; Ibn Hajar Asaqlani)
બીજા સામે રજૂ કરવાથી પહેલાં સાવચેતી રાખવી.

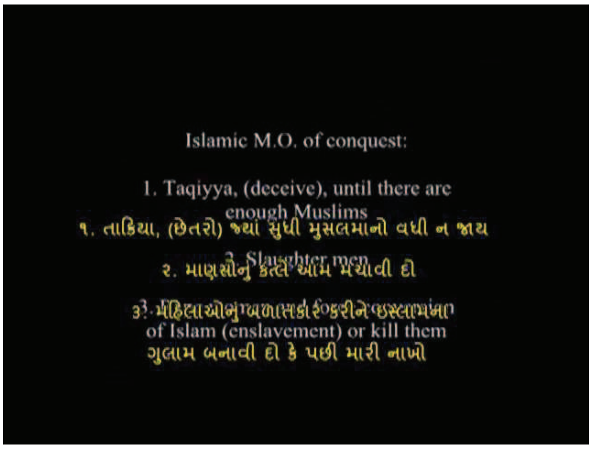

Sura 9:6 "Allah and His Messenger dissolve (treaty) obligations
અલ્લાહ અને પેગંબરે નાસ્તિક પુજક સાથે
રીશ્તો/સમજોતો તોડી નાખ્યો છે.

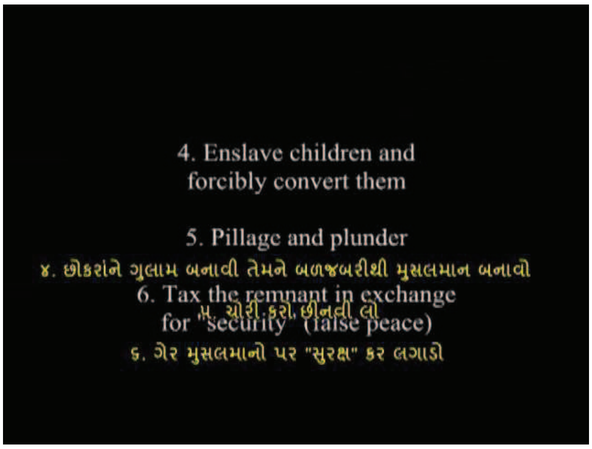

The goal of Muslims is a world government under Islam; worship of Allah,
adherence to the Hijri calendar
પૂજન, શરિયા કાયદાની પાલન, અને હિજરી
કેલેન્ડર અને ઇસ્લામી ધાર્મિક દિવસોનું પાલન.

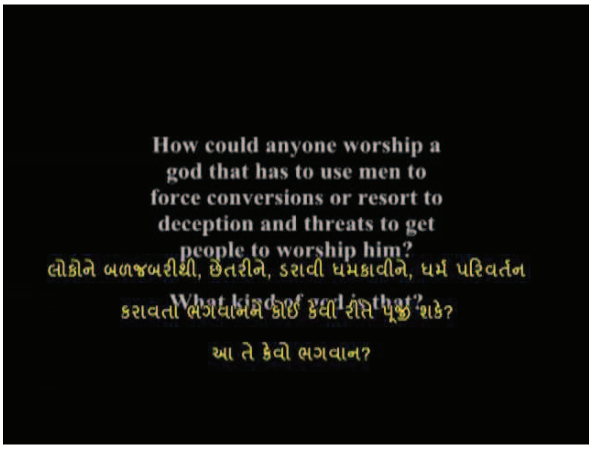

Taqiyya is a weapon of Jihad, in the broad path to eternal damnation.
છેલ્લી લડાઈ સુધી તાકિયા, એ જિહાદનો હથિયાર છે.

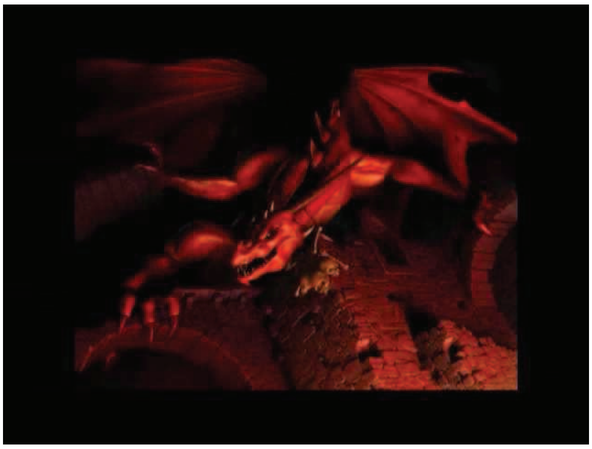

As Satan is the Father of all lies...
કારણ કે શૈતાન બધા ખોટાનો જન્મ દાતા છે...

Islamic M.O. of conquest:
1. Taqiyya, (deceive), until there are enough Muslims
૧. તાકિયા, (છેતરો) જ્યાં સુધી મુસલમાનો વધી ન જાય
૨. માણસોનું કત્લે આમ મચાવી દો
૩. મહિલાઓનું બળાત્કાર કરીને ઇસ્લામમાં
of Islam (enslavement) or kill them
ગુલામ બનાવી દો કે પછી મારી નાખો

4. Enslave children and forcibly convert them
5. Pillage and plunder
૪. છોકરાંને ગુલામ બનાવી તેમને બળજબરીથી મુસલમાન બનાવો
6. Tax the remnant in exchange for "security" (false peace)
૫. ચોરી કરો, છીનવી લો
૬. ગેર મુસલમાનો પર "સુરક્ષ" કર લગાડો

How could anyone worship a god that has to use men to force conversions or resort to deception and threats to get people to worship him?
લોકોને બળજબરીથી, છેતરીને, ડરાવી ધમકાવીને, ધર્મ પરિવર્તન કરાવતા ભગવાનને કોઈ કેવી રીતે પૂજી શકે?
What kind of god is that?
આ તે કેવો ભગવાન?

Afghanistan
Sri Lanka
Pakistan
Kashmir
Kenya
Bangladesh

www.rawa.org

BEHEAD
THOSE
WHO
INSULT
ISLAM

ખાલી જગ્યા રાખવામાં આવી છે.

145

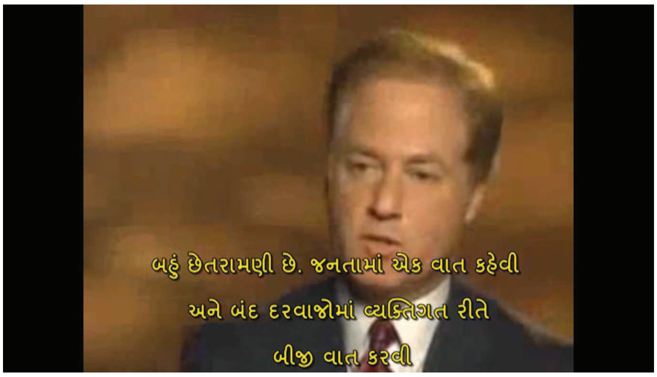
આગામી સ્લાઈડમાં હવે આપણે જોશું,

છેતરપીંડી સમજાવતા વિડિઓ

(સમય અવધી: 1m–22s)

પુરો વિડિઓ અહીં જોઈ શકશો:
http://www.youtube.com/watch?v=dbIrWj6gDDk

146

બહું છેતરામણી છે. જનતામાં એક વાત કહેવી
અને બંદ દરવાજોમાં વ્યક્તિગત રીતે
બીજી વાત કરવી

Washington D.C.
1993
Oslo Peace Agreement
યાસર અરાફત, આ બેવડી નીતિમાં માહેર હતા...

...જાહેરમાં આતંકવાદનો વિરોધ કરવો અને
અહિંસાની વાતો કરવી

Yassir Arafat
I condemn completely
this terrorist activity.
હું આતંકવાદને સખ્ત શબ્દોમાં વખોડી કાઢું છું.

અને પછી ચોરી છુપી બંદ દરવાજા પાછળ
આતંકવાદને સમર્થન આપવું

Palestinian TV
1996
Yassir Arafat
Jihad. Jihad.
Jihad. Jihad.
જિહાદ... જિહાદ... જિહાદ... જિહાદ

ક્યારેક તમે જોશો કે એક મુસલમાન જે ઉદાર લાગતો હશે...

2002
London
અમે પહેલાં પહેલાંપણ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૧ પછી, કહ્યું
Al-Muhajiroun
છે કે નિર્દોષ લોકોથી ભરેલા પ્લેનને

2002
London
Anjem Choudary
Al-Muhajiroun
મકાનો સાથે અથડાવવા એ બરાબર નથી

પણ તેનાં કર્મો થી.... તે એટલો ઉદાર નહિ હોય

September 11th, 2003
North London
આપે અહીં ભેગા થયા છીએ...
શાનદાર ૧૯ ના બારામાં વાતો કરવા

જે લોકોએ બે વર્ષ પહેલાં, આજે, આ દુનિયાને બે ગુટમાં બાટી દીધી
ઇસ્લામનો ગુટ અને ગેર ઇસ્લામ કે કાફરનો ગુટ

September 11th, 2003
North London
Anjem Choudary
Al-Muhajiroun
જેને દુનિયાભરમાં જિહાદને જીવતું કરી દીધું છે

શાનદાર ૧૯... એ પ્રસંગ... જેમાં અપહરણ કર્તાઓ
ન્યુ યોર્ક પર થેયલા હુમલાને માનવતા હતાં

શાનદાર ૧૯... એ પ્રસંગ... જેમાં અપહરણ કર્તાઓ
Al-Muhajiroun
ન્યુ યોર્ક પર થેયલા હુમલાને માનવતા હતાં

છેતરપીંડી એટલી છુપી અને અસરકારક છે... કે
The Investigative Project
મને ડર છે, આપણે આ લડાઈ હારી રહ્યા છીએ

ખાલી જગ્યા રાખવામાં આવી છે.

147

છેતરપીંડી એટલી છુપી
અને અસરકારક છે...
કે, આપણે આ લડાઈ
હારી રહ્યા છીએ

148

તાકિયાના શિકારને પણ
ખબર ન પડે તેવું, આ
ઘાતક તાકિયાથી બચવા
માટે શું કરી શકાય?

149

તાકિયા સામે એક મોટું
હથિયાર છે...

જાગૃતિ

લોકોને તાકિયાના બારામાં ખબર
હશે, તો તેનાં સામે બચી શકશે.

તો, હવે જોશું તાકિયાને કેમ ઓળખાય...

150

તાકિયા ...

- સોગંદ લઈને ખોટું બોલવું, માસ ખાવું, દારુ પીવું, મુદ્દાને તોડી મરોડીને વિકૃત નિવેદનો કરવાની (કઈ પણ ખોટું કરવું, પોતે કોઈકનો "શિકાર" હોવાનો ડોળ કરવો) તાકિયા છૂટ આપે છે.
- પોતાના બચાવ અને ઇસ્લામના ફાયદા માટે, *ઇસ્લામ સાથે દિલથી વફાદાર રહીને,* પોતે મુસલમાન હોવાનો ઇનકાર કરવાનો અને ધર્મ છોડવાની પણ એક મુસલમાનને છૂટ છે.
- વાસ્તવમાં ઇસ્લામના સિદ્ધાંતોમાં ગૂંથાયલી જે "છેતરપીંડી" છે, તેને રણભૂમિનું (લડાઈનું) કૌશલ્ય (ગુણ) તરીકેનો દરજો આપવામાં આવે છે અને ઘણી વખત તેને શુરવીરતા, સાહસ, ધૈર્ય અને સ્વ-ત્યાગથી પણ મહાન ગણવામાં આવે છે.

151

... તાકિયા ...

- બીજા પ્રમુખ વિદ્વાનોએ, જેમ કે અબુ' અબ્દુલ્લાહ અલ-કુર્તુબી (1214-73) અને મુહીદ-દિન બીન અલ-અરબી (1165-1240), તાકિયાને, મુસલમાનોના કર્મ છુપાવવા માટે વાપરી શકાય એમ કહ્યું છે.
- બીજા શબ્દોમાં, મુસલમાનો એક કાફર (ગેર-મુસલમાન) થી પણ ખરાબ રીતે વરતી શકે. દાખલ તરીકે, મૂર્તિની પૂજા કરવી, ખોટી ગવાહી દેવી, બીજા મુસલમાનોની કમજોરી કાફર સામે ખુલ્લી કરવી – એવું બધુંજ કરવાની છૂટ છે પણ મુસલમાનનો જીવ ન જવો જોઈએ.

"કોઈ પણ મજબુરી વગર પણ તાકિયા વાપર્યો હોય તો પણ કાફરમાં ગણતરી નહિ થાય – ભલે પછી નરકની યાતના ભોગવવા જેટલું પાપ કેમ ન કર્યું હોય"

152

... તાકિયા ...

- જિહાદ ઉપર બનાવેલી એક અરબી કાનૂની પુસ્તિકામાં જણાવ્યું છે કે કાનુન માટે ઇસ્લામની ચાર મુખ્ય શાળાઓએ (schools of law) એવી પરિભાષા કરી છે કે, "યુદ્ધમાં છેતરપીંડી વાજબી છે... છેતરપીંડી લડાઈની એક કળા છે. – એવું ઉલેમાઓ માને છે"
- વધુમાં, "મુકરમ" પ્રમાણે, આ છેતરપીંડીને તાકિયા કહેવાય: "દુશ્મનને છેતરવા માટે તાકિયા વાપરવાની છૂટ છે."
- અલ-અરબી એવું એલાન કરે છે કે "હદીસમાં (મોહમ્મદ પેગંબરના ઉપદેશો અને કર્મો) લડાઈમાં છેતરપીંડીનો ઉપયોગ સારી રીતે દર્શાવામાં આવ્યો છે. *વાસ્તવમાં સાહસ અને હિમ્મતથી વધારે મહત્વ છેતરપીંડીને આપ્યું છે."*

153

... તાકિયા ...

- અલ-મુનીર (d. 1333) લખે છે, "યુદ્ધ એટલે છેતરપીંડી..., એનો મતલબ કે, એક ધાર્મિક યોદ્ધા માટે, ઉત્તમ અને પરિપૂર્ણ યુદ્ધ છે એ છેતરપીંડીનું ન કે ટકરાવનું. કારણ કે ટકરાવના મૂળ ખતરાથી બચીને, છેતરપીંડી દ્વારા જીત હાસલ કરી શકાય અને પોતાને થનારા સંભવિત નુકસાનથી પણ બચી શકે "
- મોહમ્મદ પેગંબરએ યાદગાર ઘોષણા કરી હતી કે, "યુદ્ધ એટલે છેતરપીંડી"

154

તાકિયા -વિરોધાભાષી આયાતો

કુરાનના વિરોધાભાષી આયાતોની સાથે તાકિયાની વ્યાખ્યા કેવી રીતે કરવી;

- ધ્યાન પૂર્વક વાંચનાર કોઈપણ વ્યક્તિ, કુરાનના વિરોધાભાષી આયાતોથી અજાણ ન રહી શકે. ખાસ કરીને જેવી રીતે શાંતિ અને સહનશીલતાની આયાતોની લગોલગ હિંસાત્મક અને અસહનશીલતાની આયાતો છે.
- લડાઈ અને શાંતિની આયાતોના બારામાં આદર્શ વિચારધારા એમ છે કે જ્યારે મુસલમાનો કમજોર હોય અને લઘુમતીમાં હોય ત્યારે શાંતિ અને સહનશીલતાની આદર્શવાદી વાતો કરવી અને તેવી રીતે તેઓએ વર્તવું; પણ જ્યારે તેઓ મજબુત શક્તિશાળી હોય ત્યારે, લડાઈ અને વિજયની આયાતોમાં જણાવ્યા પ્રમાણે, ઘાતક હુમલો કરવો.

155

... તાકિયા

- હદીસ (મોહમ્મદ પેગંબરના ઉપદેશો અને કર્મો) આધારિત, એક લોકપ્રિય મુસ્લિમ કહેવત પ્રમાણે, બની શકે તો હાથથી (બળથી) જિહાદ લડવી, નહિ તો જુબાનથી લડવી (પ્રચાર કરીને) અને જો એ પણ ન થાય તો, દિલથી કે પોતાના ઈરાદાઓથી લડવી.
- *હદીસ:* "જો કોઈ કામ કરવા માટે તમે શપથ લીધી હોય અને પાછળથી બીજું કંઈ સારું લાગે તો તમારે શપથ તોડીને જે સારું હોય એ કરવું"
- **તાકિયા એ ગેર-મુસલમાન માટે એક નિષ્ક્રિય અને ગુપ્ત ખતરો છે.**

156

તાકિયાને કેવી રીતે ઓળખવું?

તાકિયાના વપરાશને નીચે જણાવેલ મુખ્ય મુદ્દાથી ઓળખી શકાય

નં	મુદ્દો	નં.	મુદ્દો
1	સામેવાળા સામે હોશિયારી વાપરવી	2	પોતે શિકાર હોવાનો નાટક કરવો
3	યાતનાઓનો ખોટા દાવો કરવો	4	તથ્યો સાથે છેડછાડ કરીને મુજવણ ઉભી કરવી
5	સતામણીનો નાટક કરવો	5A	ગડબડી ફેલાવી
6	સામેવાળાનો વાંક કાઢવો	7	ટાળવું
8	"સબુત"ની માંગણી કરવી	9	નકારી દેવું
10	મતભેદોનો ફાયદો લેવો	11	ધર્મનું અપહરણ થયું
12	વ્યક્તિગત હુમલો કરવો		

ઉપર જણાવેલ મુદ્દાઓને સમજાવતો એક નાનો વિડિઓ, આગળની સ્લાઈડમાં જોશું 157

આગામી સ્લાઈડમાં હવે આપણે જોશું,

તાકિયાને ઓળખવા માટે...
એક મુક (Silent) વિડિઓ

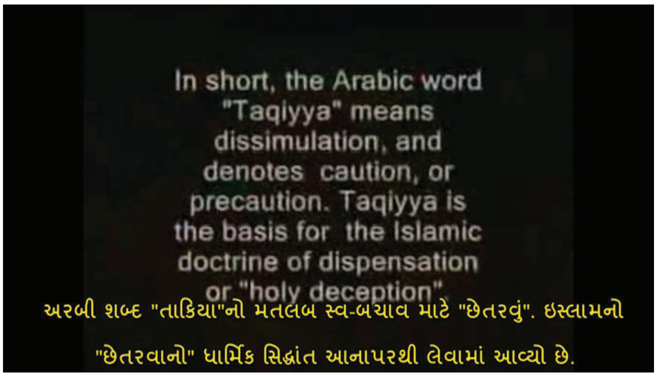
(સમય અવધી: 5m–37s)

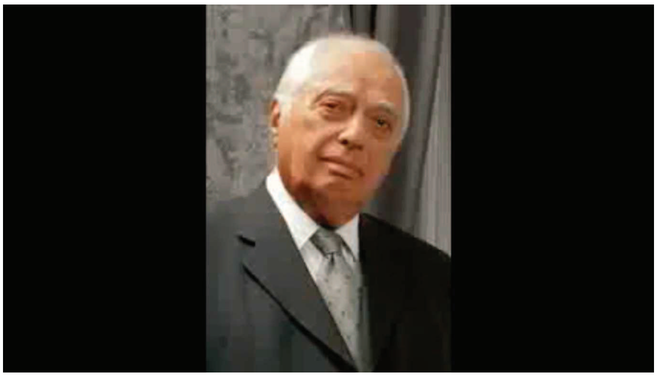
પુરો વિડિઓ અહીં જોઈ શકશો:
http://www.youtube.com/watch?v=TDPUoTxjcDM

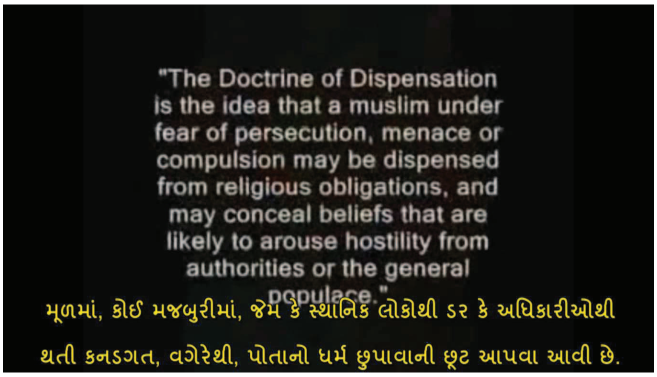
158

What Is Taqiyya?
તાકિયા એટલે શું?

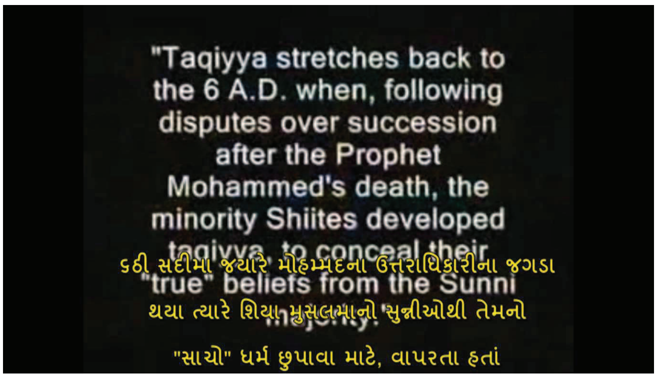

In short, the Arabic word "Taqiyya" means dissimulation, and denotes caution, or precaution. Taqiyya is the basis for the Islamic doctrine of dispensation or "holy deception".
અરબી શબ્દ "તાકિયા"નો મતલબ સ્વ-બચાવ માટે "છેતરવું". ઇસ્લામનો
"છેતરવાનો" ધાર્મિક સિદ્ધાંત આનાપરથી લેવામાં આવ્યો છે.

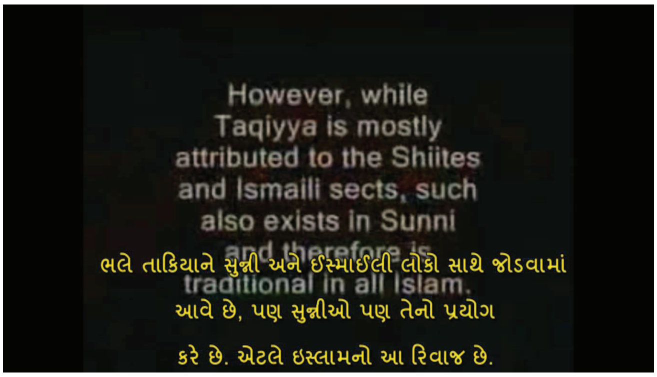

"The Doctrine of Dispensation is the idea that a muslim under fear of persecution, menace or compulsion may be dispensed from religious obligations, and may conceal beliefs that are likely to arouse hostility from authorities or the general populace."
મૂળમાં, કોઈ મજબુરીમાં, જેમ કે સ્થાનિક લોકોથી ડર કે અધિકારીઓથી
થતી કનડગત, વગેરેથી, પોતાનો ધર્મ છુપાવાની છૂટ આપવા આવી છે.

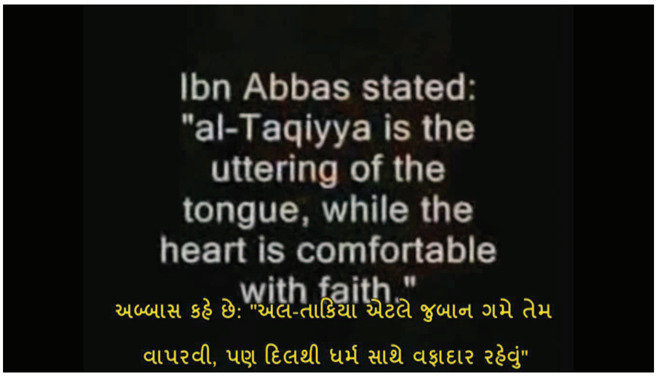

"Taqiyya stretches back to the 6 A.D. when, following disputes over succession after the Prophet Mohammed's death, the minority Shiites developed taqiyya to conceal their "true" beliefs from the Sunni majority."
૬ઠી સદીમાં જ્યારે મોહમ્મદના ઉત્તરાધિકારીના જગડા
થયા ત્યારે શિયા મુસલમાનો સુન્નીઓથી તેમનો
"સાચો" ધર્મ છુપાવા માટે, વાપરતા હતાં

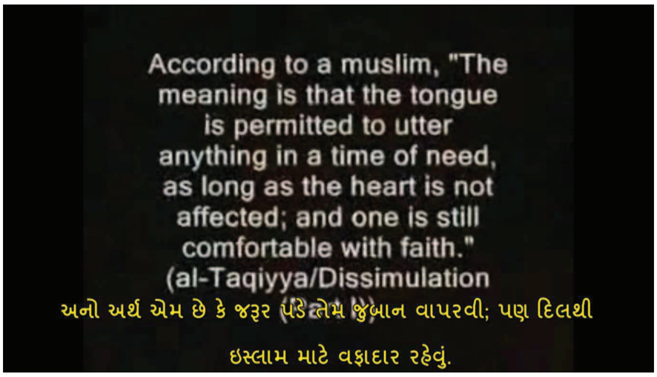

However, while
Taqiyya is mostly
attributed to the Shiites
and Ismaili sects, such
also exists in Sunni
and therefore is
traditional in all Islam.
ભલે તાકિયાને સુન્ની અને ઈસ્માઈલી લોકો સાથે જોડવામાં
આવે છે, પણ સુન્નીઓ પણ તેનો પ્રયોગ
કરે છે. એટલે ઇસ્લામનો આ રિવાજ છે.

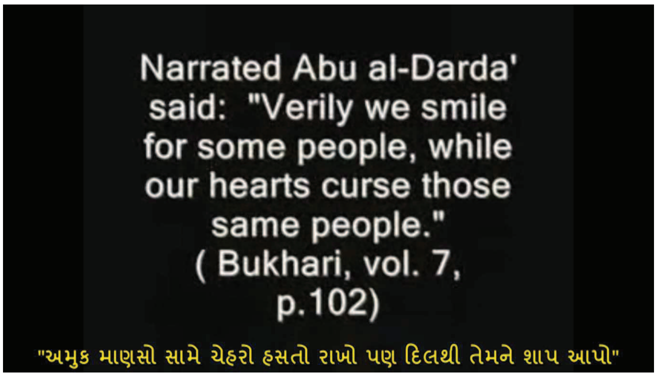

Abulcasis (Abul-Kassim)

Ibn Abbas stated:
"al-Taqiyya is the
uttering of the
tongue, while the
heart is comfortable
with faith."
અબ્બાસ કહે છે: "અલ-તાકિયા એટલે જુબાન ગમે તેમ
વાપરવી, પણ દિલથી ધર્મ સાથે વફાદાર રહેવું"

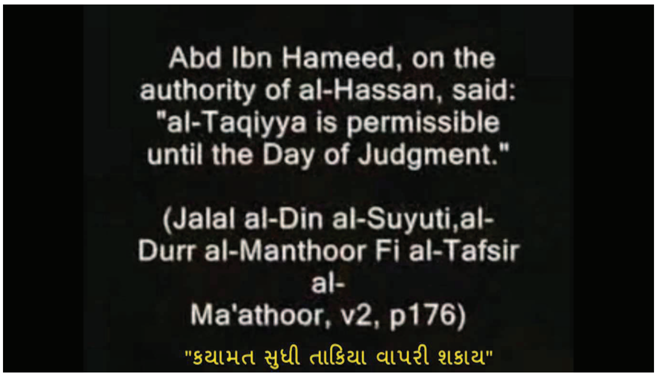

According to a muslim, "The
meaning is that the tongue
is permitted to utter
anything in a time of need,
as long as the heart is not
affected; and one is still
comfortable with faith."
(al-Taqiyya/Dissimulation
અનો અર્થ એમ છે કે જરૂર પડે તેમ જુબાન વાપરવી; પણ દિલથી
ઇસ્લામ માટે વફાદાર રહેવું.

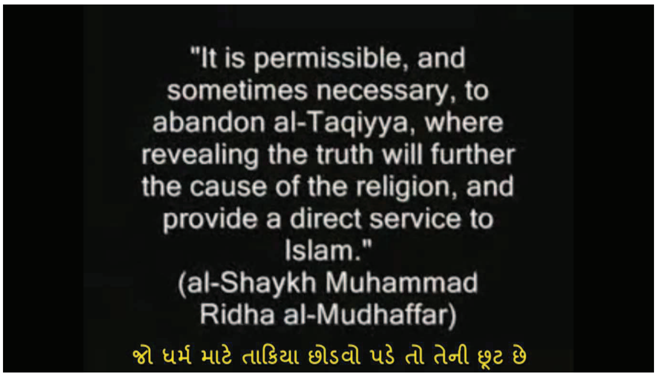

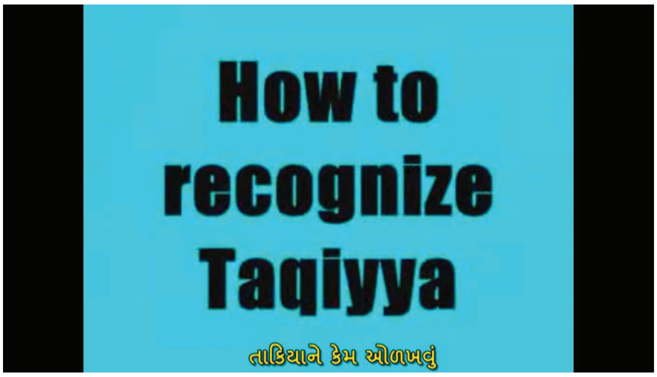

Narrated Abu al-Darda'
said: "Verily we smile
for some people, while
our hearts curse those
same people."
(Bukhari, vol. 7,
p.102)
"અમુક માણસો સામે ચેહરો હસતો રાખો પણ દિલથી તેમને શાપ આપો"

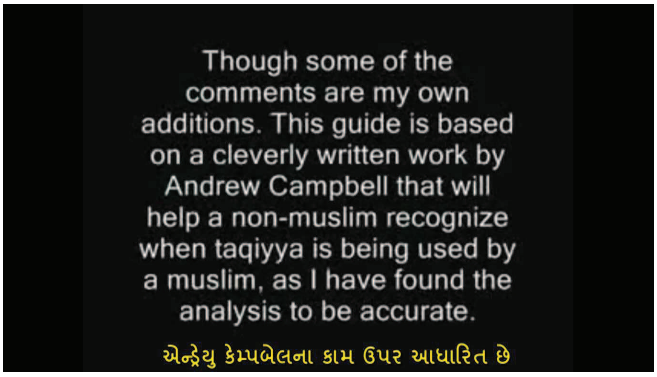

Abd Ibn Hameed, on the authority of al-Hassan, said: "al-Taqiyya is permissible until the Day of Judgment."
(Jalal al-Din al-Suyuti,al-Durr al-Manthoor Fi al-Tafsir al-Ma'athoor, v2, p176)
"કયામત સુધી તાકિયા વાપરી શકાય"

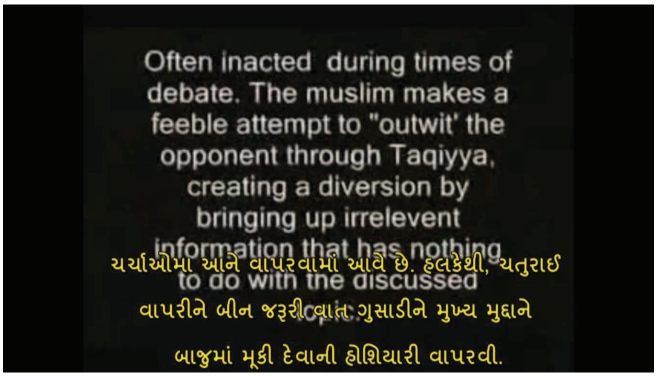

"It is permissible, and sometimes necessary, to abandon al-Taqiyya, where revealing the truth will further the cause of the religion, and provide a direct service to Islam."
(al-Shaykh Muhammad Ridha al-Mudhaffar)
જો ધર્મ માટે તાકિયા છોડવો પડે તો તેની છૂટ છે

How to recognize Taqiyya
તાકિયાને કેમ ઓળખવું

Though some of the comments are my own additions. This guide is based on a cleverly written work by Andrew Campbell that will help a non-muslim recognize when taqiyya is being used by a muslim, as I have found the analysis to be accurate.
એન્ડ્રેયુ કેમ્પબેલના કામ ઉપર આધારિત છે

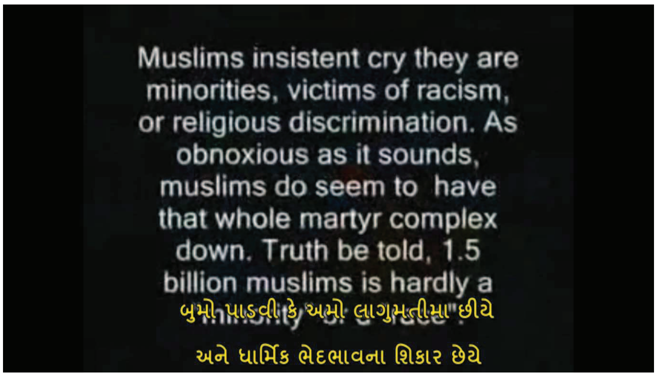

#1-
Outwitting the Opponent
૧. સામેવાળા સામે હોશિયારી વાપરવી

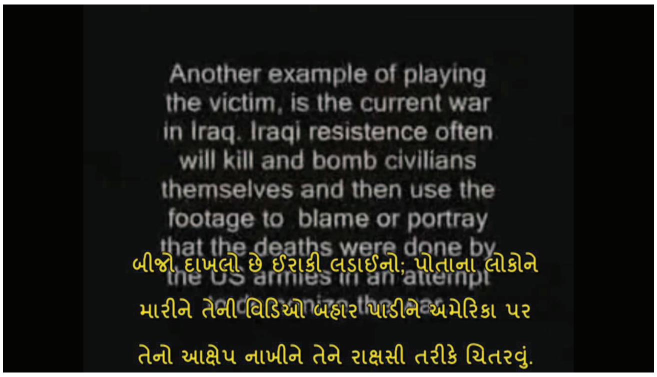

Often inacted during times of debate. The muslim makes a feeble attempt to "outwit' the opponent through Taqiyya, creating a diversion by bringing up irrelevent information that has nothing to do with the discussed
ચર્ચાઓમા આને વાપરવામાં આવે છે. હલકેથી, ચતુરાઈ વાપરીને બીન જરૂરી વાત ગુસાડીને મુખ્ય મુદ્દાને બાજુમાં મૂકી દેવાની હોશિયારી વાપરવી.

#2-
Playing
the Victim
૨. પોતે શિકાર હોવાનો નાટક કરવો

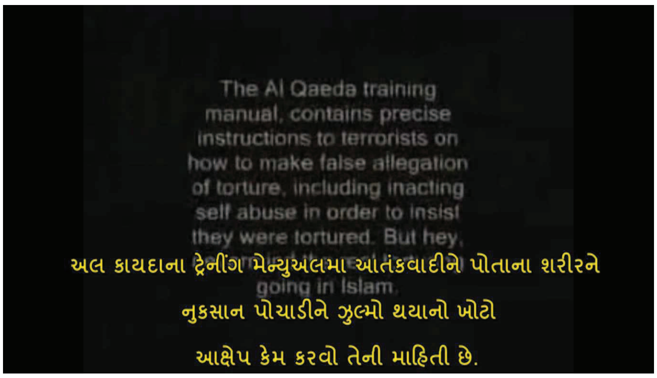

Muslims insistent cry they are
minorities, victims of racism,
or religious discrimination. As
obnoxious as it sounds,
muslims do seem to have
that whole martyr complex
down. Truth be told, 1.5
billion muslims is hardly a
બુમો પાડવી કે અમો લઘુમતીમા છીયે
અને ધાર્મિક ભેદભાવના શિકાર છેયે

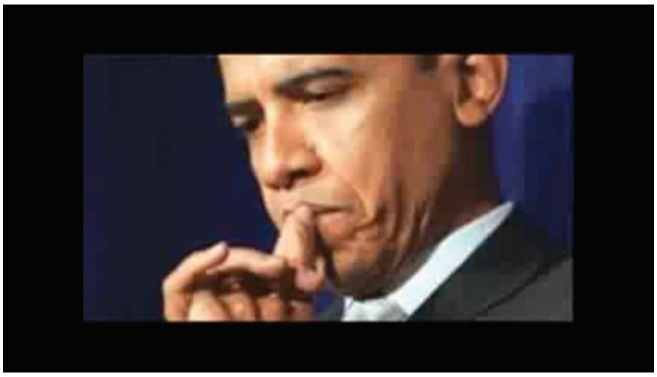

Another example of playing
the victim, is the current war
in Iraq. Iraqi resistence often
will kill and bomb civilians
themselves and then use the
footage to blame or portray
બીજો દાખલો છે ઈરાકી લડાઈનો; પોતાના લોકોને
મારીને તેની વિડિઓ બહાર પાડીને અમેરિકા પર
તેનો આક્ષેપ નાખીને તેને રાક્ષસી તરીકે ચિતરવું.

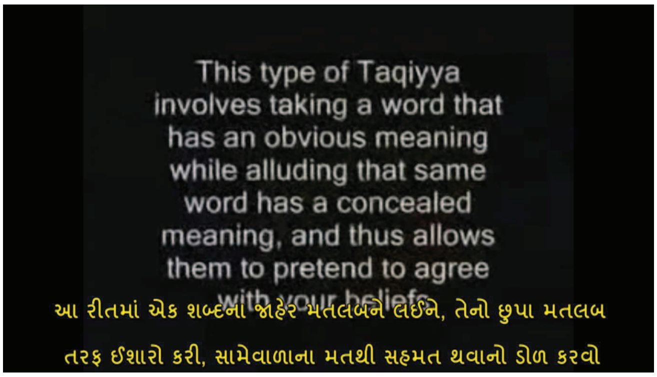

#3-False
Claims of
Torture
૩. યાતનાઓનો ખોટા દાવો કરવો

The Al Qaeda training
manual, contains precise
instructions to terrorists on
how to make false allegation
of torture, including inacting
self abuse in order to insist
they were tortured. But hey,
અલ કાયદાના ટ્રેનીંગ મેન્યુઅલમા આતંકવાદીને પોતાના શરીરને
નુકસાન પોચાડીને ઝુલ્મો થયાનો ખોટો
આક્ષેપ કેમ કરવો તેની માહિતી છે.

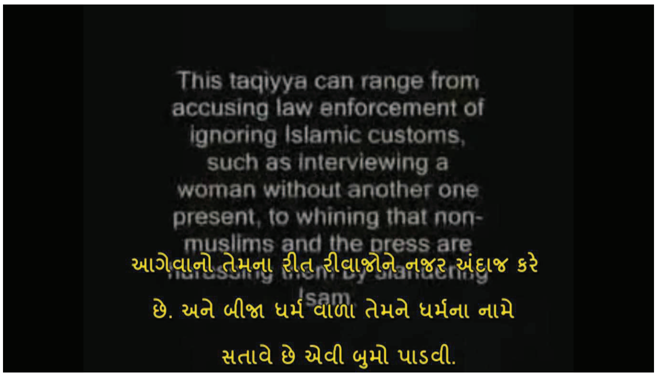

#4-
Manipulated
Amibiguity
૪. તથ્યો સાથે છેડછાડ કરીને મુજવણ ઉભી કરવી

This type of Taqiyya
involves taking a word that
has an obvious meaning
while alluding that same
word has a concealed
meaning, and thus allows
them to pretend to agree
with your beliefs
આ રીતમાં એક શબ્દના જાહેર મતલબને લઈને, તેનો છુપા મતલબ
તરફ ઈશારો કરી, સામેવાળાના મતથી સહમત થવાનો ડોળ કરવો

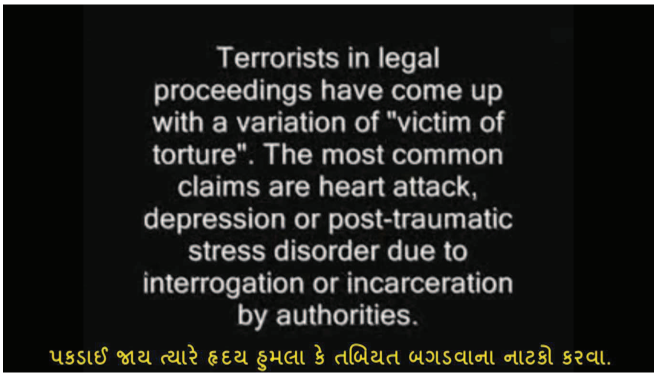

#5-Crying
Harassment
૫. સતામણીનો નાટક કરવો

We don't want any
APOLOGIES from
foreign people. We want
Acts to prove their respect
for the prophet Mohamad.

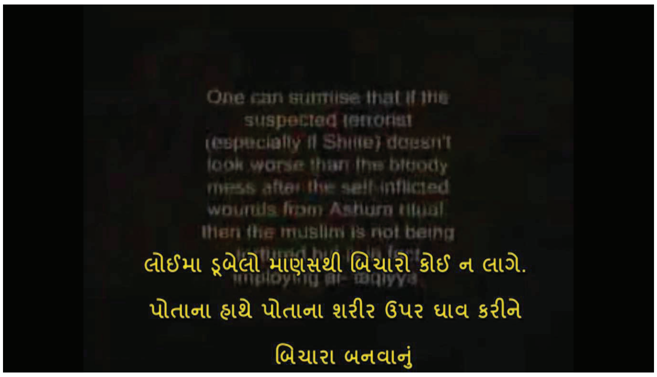

This taqiyya can range from
accusing law enforcement of
ignoring Islamic customs,
such as interviewing a
woman without another one
present, to whining that non-
muslims and the press are
Isam
આગેવાનો તેમના રીત રીવાજોને નજર અંદાજ કરે
છે. અને બીજા ધર્મ વાળા તેમને ધર્મના નામે
સતાવે છે એવી બુમો પાડવી.

#5- Post-
Arrest Islamic
Disorder
૫-અ. ગડબડી ફેલાવી

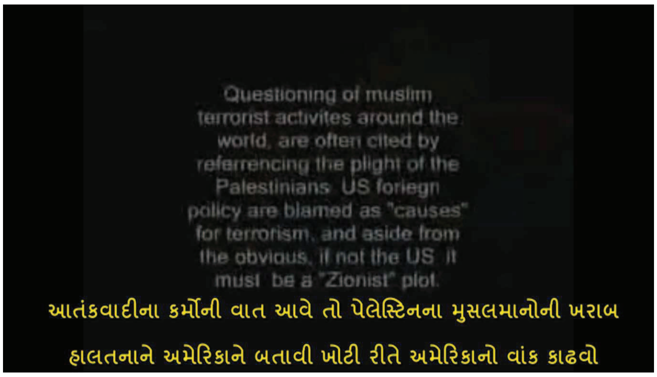

Terrorists in legal proceedings have come up with a variation of "victim of torture". The most common claims are heart attack, depression or post-traumatic stress disorder due to interrogation or incarceration by authorities.
પકડાઈ જાય ત્યારે હૃદય હુમલા કે તબિયત બગડવાના નાટકો કરવા.

One can surmise that if the suspected terrorist (especially if Shiite) doesn't look worse than the bloody mess after the self-inflicted wounds from Ashura ritual then the muslim is not being
લોઈમા ડૂબેલો માણસથી બિચારો કોઈ ન લાગે.
પોતાના હાથે પોતાના શરીર ઉપર ઘાવ કરીને
બિચારા બનવાનું

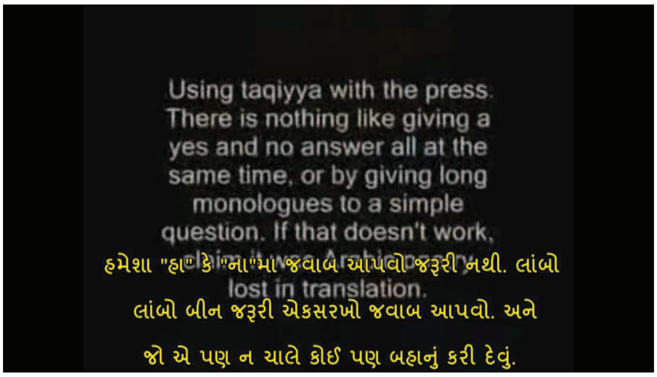

#6 -Blame the Enemy
૬. સામેવાળાનો વાંક કાઢવો પર મૂકી દેવો

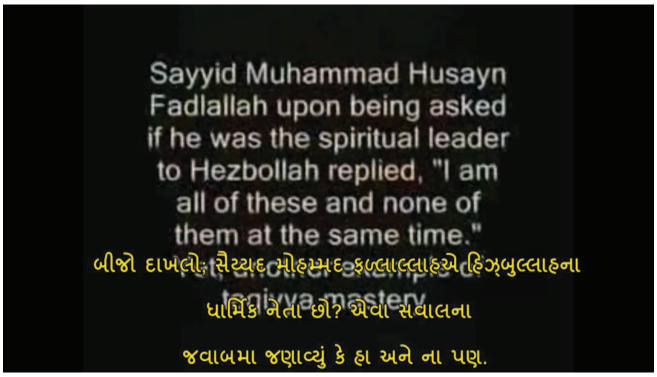

Questioning of muslim terrorist activites around the world, are often cited by referrencing the plight of the Palestinians. US foriegn policy are blamed as "causes" for terrorism, and aside from the obvious, if not the US it must be a "Zionist" plot.
આતંકવાદીના કર્મોની વાત આવે તો પેલેસ્ટિનના મુસલમાનોની ખરાબ
હાલતનાને અમેરિકાને બતાવી ખોટી રીતે અમેરિકાનો વાંક કાઢવો

#7-Evasion
૭. ટાળવું

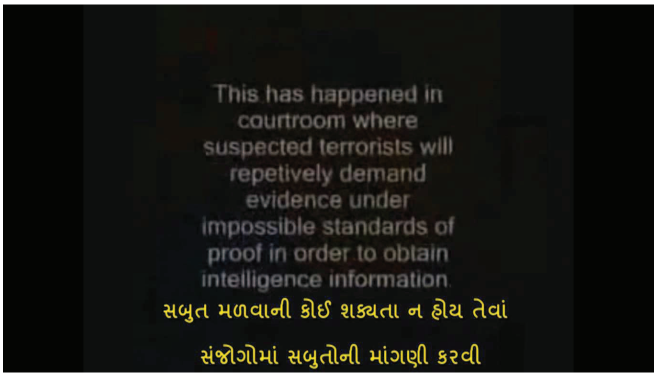

Using taqiyya with the press.
There is nothing like giving a
yes and no answer all at the
same time, or by giving long
monologues to a simple
question. If that doesn't work,
lost in translation.
હમેશા "હા" કે "ના"મા જવાબ આપવો જરૂરી નથી. લાંબો
લાંબો બીન જરૂરી એકસરખો જવાબ આપવો. અને
જો એ પણ ન ચાલે કોઈ પણ બહાનું કરી દેવું.

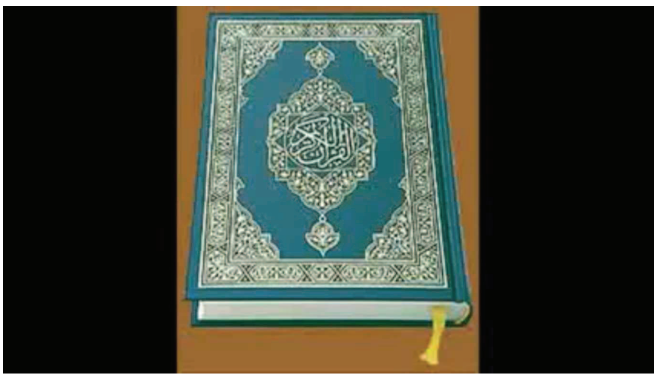

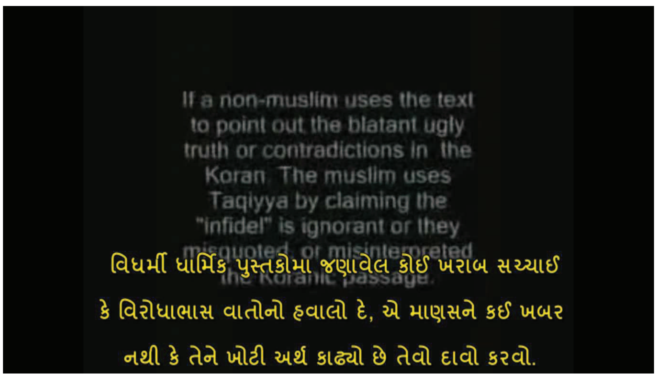

Sayyid Muhammad Husayn
Fadlallah upon being asked
if he was the spiritual leader
to Hezbollah replied, "I am
all of these and none of
them at the same time."
બીજો દાખલો: સૈય્યદ મોહમ્મદ ફઝ્લાલ્લાહએ હિઝબુલ્લાહના
ધાર્મિક નેતા છો? એવા સવાલના
જવાબમા જણાવ્યું કે હા અને ના પણ.

#8-
Demanding
"Evidence"
૮. "સબુત"ની માંગણી કરવી

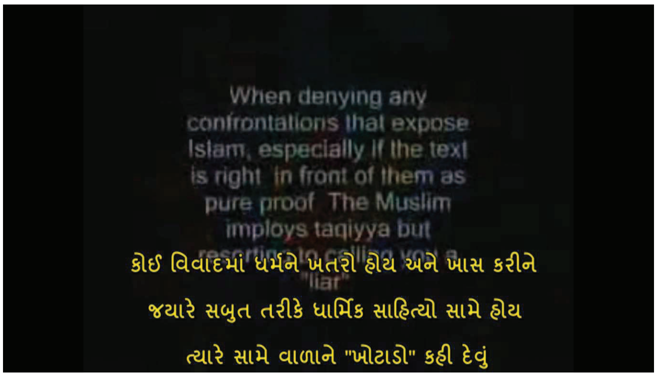

This has happened in
courtroom where
suspected terrorists will
repetively demand
evidence under
impossible standards of
proof in order to obtain
intelligence information.
સબુત મળવાની કોઈ શક્યતા ન હોય તેવાં
સંજોગોમાં સબુતોની માંગણી કરવી

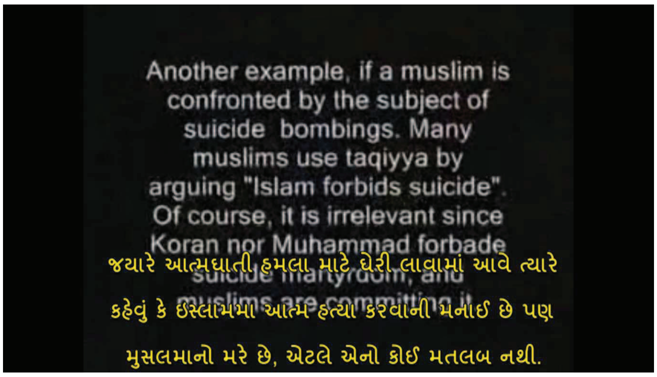

If a non-muslim uses the text
to point out the blatant ugly
truth or contradictions in the
Koran. The muslim uses
Taqiyya by claiming the
"infidel" is ignorant or they
વિધર્મી ધાર્મિક પુસ્તકોમા જણાવેલ કોઈ ખરાબ સચ્ચાઈ
કે વિરોધાભાસ વાતોનો હવાલો દે, એ માણસને કઈ ખબર
નથી કે તેને ખોટી અર્થ કાઢ્યો છે તેવો દાવો કરવો.

#9-Denial
૯. નકારી દેવું

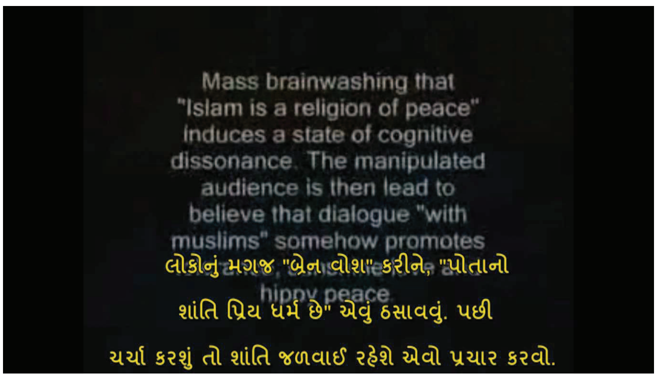

When denying any
confrontations that expose
Islam, especially if the text
is right in front of them as
pure proof The Muslim
imploys taqiyya but
"liar"
કોઈ વિવાદમાં ધર્મને ખતરો હોય અને ખાસ કરીને
જયારે સબુત તરીકે ધાર્મિક સાહિત્યો સામે હોય
ત્યારે સામે વાળાને "ખોટાડો" કહી દેવું

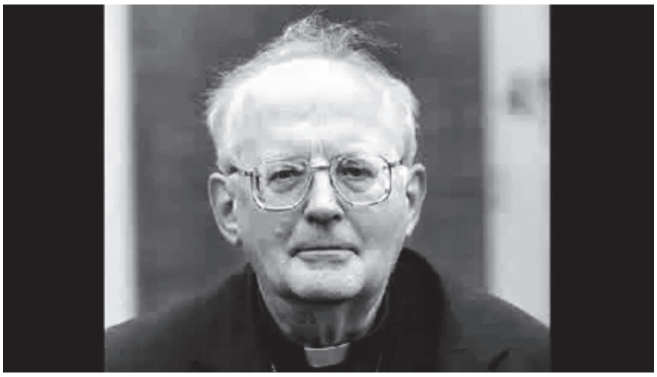

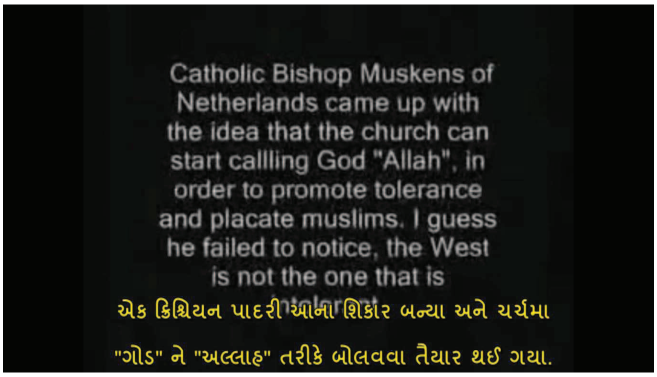

Another example, if a muslim is
confronted by the subject of
suicide bombings. Many
muslims use taqiyya by
arguing "Islam forbids suicide".
Of course, it is irrelevant since
Koran nor Muhammad forbade
જયારે આત્મઘાતી હમલા માટે ઘેરી લાવામાં આવે ત્યારે
કહેવું કે ઈસ્લામમા આત્મ હત્યા કરવાની મનાઈ છે પણ
મુસલમાનો મરે છે, એટલે એનો કોઈ મતલબ નથી.

#10 -Exploiting
Cognitive
Dissonance
૧૦. મતભેદોનો ફાયદો લેવો

PEACE

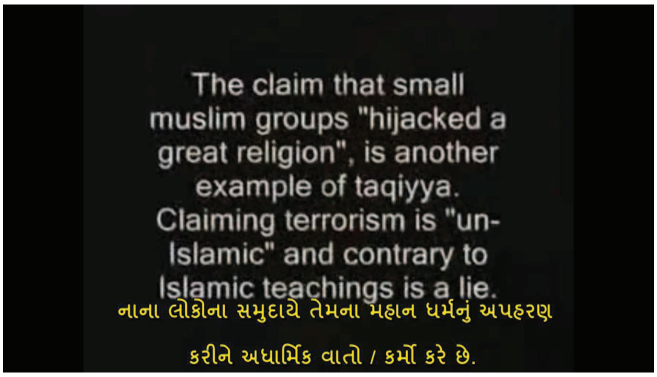

Mass brainwashing that
"Islam is a religion of peace"
induces a state of cognitive
dissonance. The manipulated
audience is then lead to
believe that dialogue "with
muslims" somehow promotes
hippy peace.
લોકોનું મગજ "બ્રેન વોશ" કરીને, "પોતાનો
શાંતિ પ્રિય ધર્મ છે" એવું ઠસાવવું. પછી
ચર્ચા કરશું તો શાંતિ જળવાઈ રહેશે એવો પ્રચાર કરવો.

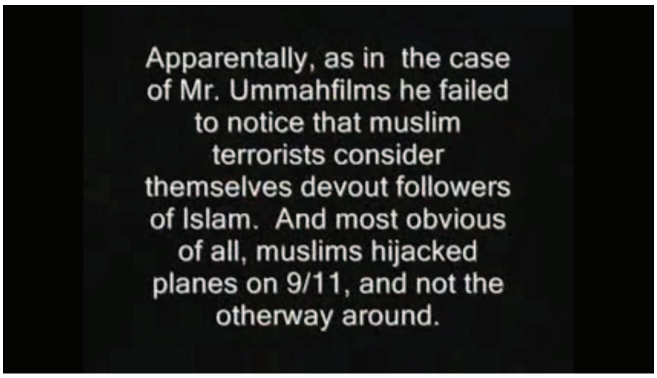

Catholic Bishop Muskens of
Netherlands came up with
the idea that the church can
start callling God "Allah", in
order to promote tolerance
and placate muslims. I guess
he failed to notice, the West
is not the one that is
એક ક્રિશ્ચિયન પાદરી આના શિકાર બન્યા અને ચર્ચમા
"ગોડ" ને "અલ્લાહ" તરીકે બોલવવા તૈયાર થઈ ગયા.

#11- Islam
Was
Hijacked
૧૧. ધર્મનું અપહરણ થયું

Who hijacked
my religion?

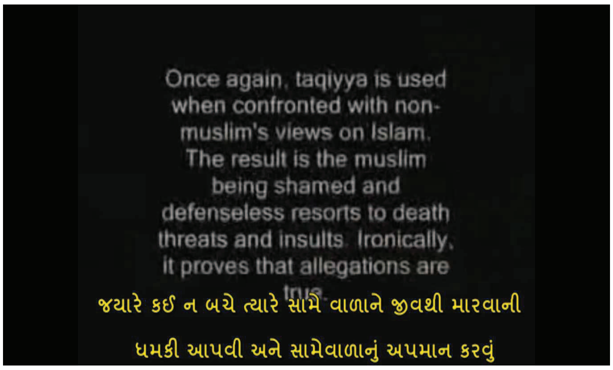

The claim that small
muslim groups "hijacked a
great religion", is another
example of taqiyya.
Claiming terrorism is "un-
Islamic" and contrary to
Islamic teachings is a lie.
નાના લોકોના સમુદાયે તેમના મહાન ધર્મનું અપહરણ
કરીને અધાર્મિક વાતો / કર્મો કરે છે.

Apparentally, as in the case
of Mr. Ummahfilms he failed
to notice that muslim
terrorists consider
themselves devout followers
of Islam. And most obvious
of all, muslims hijacked
planes on 9/11, and not the
otherway around.

#12-
Ad Hominem
Attacks
૧૨. વ્યક્તિગત હુમલો કરવો

ખાલી જગ્યા રાખવામાં આવી છે.

ખાલી જગ્યા રાખવામાં આવી છે.

159

3.2 પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો પ્રયોગ

તાકિયાના પ્રયોગના અમુક દાખલાઓ

160

પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો પ્રયોગ ...

લગભગ બધા સંશોધનકારો અને વિદ્વાનો તેમજ કોર્ટોએ પણ પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાના થતા વપરાશની નોંધ લીધી છે.

અમુક દાખલાઓ / મુદ્દાઓ:

1) સતપંથની સ્થાપના: સતપંથની સ્થાપનાનો હેતું તાકિયાની મદદથી હિંદુઓને મુસલમાન બનાવાનું છે. તેનાં કારણે લોકો હિંદુ ઓળખ રાખીને ધીરેધીરે ઇસ્લામી પ્રથાઓને ક્રમવાર અપનાવી શકે.

2) હિંદુ ધાર્મિક પુસ્તકોને ભ્રષ્ટ કર્યા: અથર્વ વેદ, ગીતા, પુરાણ જેવાં મુખ્ય હિંદુ ધાર્મિક પુસ્તકોને ભ્રષ્ટ કર્યા. કલિયુગમાં કુરાનને અથર્વ વેદ તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યો. હિંદુઓને ભ્રમિત કરીને તેમને મુસલમાન બનાવવાની સોચી સમજી ચાલ હતી.

161

... પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો પ્રયોગ ...

3) હિંદુ દેવોના અવતારને ભ્રષ્ટ કરવા –બુધ અવતાર, દસ અવતાર, કલ્કી અવતાર વગેર: હિંદુ દેવોના અવતારને ભ્રસ્ટ કરીને તેમાં ઇસ્લામી તત્વો ગુસાડી દીદા. ત્યાર બાદ એવું ઠાસાવામાં આવ્યું કે જો મોક્ષ જોઈતો હોય તો ઇસ્લામનો અંગીકાર કરવો પડે.

4) ઇસ્લામી તત્વોને હિંદુ દેવોના નામો અપાયા: હઝરત અલીનું નામ નિષ્કલંકી નારાયણ, બીબી ફાતિમાને આધ્ય શક્તિ, મોહમ્મદ પેગંબરને બ્રહ્મા, ઈમામ શાહને બ્રહ્માનો અવતાર, ઈમામ શાહ બાવાનું નામ ઈમામ શાહ મહારાજ વગેરે વગેરે. જો સતપંથ ચોખો હોત, તો શા માટે આવા ભ્રામક નામ રાખવા પડ્યા?

162

... પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો પ્રયોગ ...

5) **હિંદુ વિધિઓ ભ્રષ્ટ કરી:** હિંદુ ધાર્મિક વિધિઓને એવી રીતે ભ્રષ્ટ કરવામાં આવી કે જેના થકી લોકોની હિંદુ ધર્મ ઉપર આસ્થા ઓછી થઈ જાય. *જનોઈ* ઉતરાવવામાં આવી. મુડદાઓને હિંદુઓની જેમ બાળવાને બદલે, દાટવાની પ્રથા શરૂ કરાઈ, વગેર વગેરે.

6) હિંદુઓની આસ્થાને ભ્રષ્ટ કરવામાં આવી. ગાયને મરવાથી સ્વર્ગ મળે, ગંગા નદી, મંદિરો, મૂર્તિ પૂજા, બ્રાહ્મણો વગેરને શાપિત બતાવીને લોકોના મનથી ઉતારી દેવામાં આવ્યા, વગેર વગેર. (વાંચો બુધ અવતાર ગીનાન). તેવીજ રીતે ગીનાનમા એવું પણ બતાવામાં આવ્યું છે કે, પથ્થર, પશુ અને વૃક્ષને પૂજવા નહિ. જો પુજશો, તો સવાપોર દિવસ ચડશે ત્યાં લગી છાતી પર પથ્થર લઈને ફરશો. તેથી આ ત્રણેને પૂજવા નહિ. આવી રીતે લોકોને ડરાવીને હિંદુ ધાર્મિક રીત રીવાજોને પાળતા બંધ કરાવ્યા.

163

... પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો પ્રયોગ ...

7) **હિંદુ ધાર્મિક / ભક્તિ ભજનો/ગીતોને ભ્રષ્ટ કરવામાં આવ્યા:** નવરાત્રીમાં ગવાતી ગરબીને પહેલી વહેલી ભ્રષ્ટ કરવામાં આવી. જુવો પીર સદ્દીન લેખીત ગરબી ગીનાન.

8) **જન્નતપૂરી અને મોમીન ચેતામાણી જેવી છેતરામણી વાર્તાઓ રચવામાં આવી.**

- **જન્નતપુરી** – લોકોને સતપંથ તરફ આકર્ષવા આ વાર્તા રચવામાં આવી.
- **મોમીન ચેતામાણી** –ઈમામ અને સતપંથ ધર્મ ઉપર શંકા કરે અને દસોન્દ ન આપે તો, તે લોકોને તેના કહેવાતા ખરાબ પરિણામોથી ડરાવવા માટે વાર્તા રચી.

164

... પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો પ્રયોગ ...

9) **હિંદુઓને તેમના મૂળથી ઉખડી કાઢવાનો પ્રયત્ન:** પ્રાગજી કાકા અને ઈમામ શાહના વંશજ સૈય્યદ વાલીમીયાએ કચ્છના ત્રણે પાંચડાઓની તા. ૧૨-૦૧-૧૮૭૭ના એક સભા બોલાવીને ક.ક.પા. જ્ઞાતિના લોકોને બ્રાહ્મણોના હાથે ક્રિયા કરવા પર પ્રતિબંધ મુકવાનો આદેશ આપ્યો.

10) તેવીજ રીતે, વહીવંચાઓ પર પ્રતિબંધ મુકીને, તેમની પાસે પોતાના પરિવારની નોંધ ન કરાવવાના આદેશ બહાર પાડ્યા.

11) આ બધા આદેશોનો મૂળ હેતું લોકોને તેમના હિંદુ મૂળથી જુદા કરવાનો પ્રયત્ન હતો.

165

... પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો પ્રયોગ ...

12) **સનાતની નેતાઓને બદનામ કરવાનો પ્રપંચ (1/2):** તાકિયાની એક રણનીતિ પ્રમાણે સનાતાનીઓની હિતની વાત કરવાવાળા લોકો સામે તદ્દન ખોટા વ્યક્તિગત આક્ષેપો કરવામાં આવે છે. દાખલા તરીકે નારાયણ રામજીએ લક્ષ્મીનારાયણ સંપ્રદાય સ્થાપવાની બનાવટી વાર્તા (વધુ માહિતી માટે જુઓ www.realpatidar.com/series, Series 21). તેમજ સંત ઓધવરામ, હિમ્મતભાઈ, રમેશભાઈ વગેરેના સામે પણ હડહડતા ખોટા ઊપજાવી કાઢેલા આંક્ષેપો કરે છે. હાલમાં જે ઈમૈલો સતપંથીઓ મુકે છે, તેમાં વપરાતી ભાષાએ તો સામાજિક વિવેકની બધી હદ્દો પાર કરી દીધી છે.

- સતપંથીઓ દ્વારા સનાતાની નેતાઓને વ્યક્તિગત રીતે ઉતારીપાડવા કોશિશનો મુખ્ય હેતું સનાતાની નેતાઓને બદનામ કરીને તેમની સચ્ચાઈ અને ઈમાનદારી પર સવાલ મૂકી દેવો. જેથી સતપંથ વિરુદ્ધ કરેલું તેમના કામ પર અજાણ લોકો શંકા કરે.
- સનાતનીઓને બદનામ કરવાનો હેતું, લોકોને મુજવણમાં મુકીને સનાતની નેતાઓના કામ પ્રત્યે લોકોનું માન ઓછું કરવાનું પણ છે.

166

... પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો પ્રયોગ ...

12) સનાતની નેતાઓને બદનામ કરવાનો પ્રપંચ (2/2):

- પણ, સતપંથીઓ તેમની રણનીતિની આડ અસરથી બચી ન શક્યા. તેમનું "ખોટું" જલદીથી લોકો સામે આવી ગયું અને તેનાં કારણે સતપંથનો વિષય લોકોમાં જાગતો રહ્યો. સનાતની નઝરથી આ વાતથી તેમને ઘણી મદદ મળી અને લોકોને સતપંથ વિરુદ્ધ લડવા માટે ભેગા કરી શક્યા.
- આજે પણ સતપંથીઓ આ રણનીતિ વાપરે છે. પણ સનાતાનીઓ ભાગ્યશાળી છે કે તેમને નુકસાન થવાને બદલે ફાયદો થઈ રહ્યો છે.

167

... પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો પ્રયોગ ...

13) મનગડંત સિદ્ધાંતો ઉભા કરવામાં આવે (1/2):

- તેમના "નવા" પગલાઓને વાજબી ઠરાવવા માટે હાલતે ચાલતે નવા સિદ્ધાંતો બહાર નીકળી આવે છે.
- હમણા એક નવો સિદ્ધાંત પેદા થયો છે. આ સિદ્ધાંત છે, નવી ચોપડીઓ બહાર પાડવાના પગલાંને વ્યાજબી ઠરાવવા માટે ઉપયુક્ત કારણો પેદા કરવા. આ નવો સિદ્ધાંતમાં એમ કહે છે કે, મુસલમાન રાજાઓએ સતપંથની ધાર્મિક પુસ્તકો બદલી નાખી હતી. એટલે તેમને પાછી બદલીને મૂળ પુસ્તકો રજુ કરે છે.
- વાસ્તવમાં કોઈપણ મુસ્લિમ રાજાએ સતપંથના સાહિત્યો સાથે કોઈ બદલાવ નથી કરાવ્યા. ક.ક.પા. જ્ઞાતિએ હિંદુ રાજાઓની પ્રજા તરીકે આ ધર્મને સેંકડો વર્ષો પાળ્યો. સાહિત્યો બદલવા પર કોઈ જોર નહોતું.
- ભારતમાં હિંદુઓ માટે ઓરંગઝેબથી વધારે ક્રૂર કોઈ પણ મુસલમાન રાજા નહોતો. એક બાજુ એવા ઓરંગઝેબ પાસેથી પ્રમાણ પત્ર મેળવાની ઉંચી ઉંચી વાતો કરે છે તો બીજી બાજુ તેનાં જેવાં મુસ્લિમ રાજાઓએ પુસ્તકો બદલી એવી ડિંગો મારે છે.

168

... પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો પ્રયોગ ...

13) મનગડંત સિદ્ધાંતો ઉભા કરવામાં આવે (2/2):

- ભારત આઝાદ થયું એને ૬૦ વર્ષ થયા. તે પહેલાં ૨૦૦ વર્ષ અંગ્રેજોએ રાજ્ય કર્યું. એટલે છેલ્લા ૨૬૦ વર્ષમાં તો કોઈ મજબુરી નોહતીને? જો મુસલમાનોએ સાહિત્યો બદલી નાખ્યા હતાં, તો ૨૬૦ વર્ષ સુધી કેમ પાછા મૂળ સાહિત્યો ન લઈ આવ્યા.
- હાલમાં, કહેવાતા નવા સાહિત્યો, બહાર પાડ્યા તે પહેલાં, ઈમામ શાહના કાળથીજ, સતપંથના સાહિત્યો, કોઈ પણ ફેર ફાર વગર ચાલ્યા.
- આ બધું સૂચવે છે કે, તાકિયા વાપરીને, મનગડંત નવા સિદ્ધાંતો પેદા કરે છે. પહેલી નજરમાં ભલે સાચા લાગે, પણ જરા ઊંડો વિચાર કરીએ તો, સચ્ચાઈ સામે આવી જાય છે.

169

... પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો પ્રયોગ ...

14) મૂળ સાહિત્યોને છુપાવામાં આવે છે (1/2):

- સતપંથના સાહિત્યોને શા માટે છુપાવી રાખવામાં આવે છે? સતપંથના "બધા" સાહિત્યોને શા માટે છપાવીને પ્રસિદ્ધ નથી કરવામાં આવતા? તેમની પાસે જેટલાં સાહિત્યો છે, તેની યાદી પણ બહાર નથી પાડતા.
- ઈમામ શાહના હસ્ત લેખીત, તેમનું મુખ્ય સાહિત્ય જેને "મૂળબંધ" કહે છે, જેમાંથી દસ અવતાર જેવાં બીજા સાહિત્યો બહાર પાડવામાં આવ્યા છે, તેવાં મૂળબંદને શા માટે છુપાવી રાખ્યું છે? જો તેઓ સાચા છે તો કોઈ પણ કાના મંત્ર બદલાવ્યા વગર, ઈમામ શાહે જેમ લખ્યું હોય તેમ, તે પુસ્તકને સતપંથના અનુયાયીઓ માટે છપાવીને પ્રસિદ્ધ કરવું જોઈએ. જે નથી કરતા.
- આજ સુધી સાહિત્યોમાં કરેલા ફેરફારોનો આધાર મૂળબંદ છે એમ કહીને નવા સાહિત્યો બહાર પાડવામાં આવ્યા. પણ જો એક વખત મૂળબંદ બહાર પાડે તો વારંવાર સાહિત્યો બદલાવવાનો રસ્તો બંધ થઇ જાય અને પોલ ખુલી જાય, એટલા માટે મૂળબંધને આજ સુધી બહાર પાડવામાં નથી આવ્યો એવું લાગે છે.

170

... પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો પ્રયોગ ...

14) મૂળ સાહિત્યોને છુપાવામાં આવે છે (2/2):

- હિંદુઓની ગીતા અને મુસલમાનોનું કુરાન છુપવામાં ક્યારેય નથી આવ્યું. તો પછી સતપંથીઓ શા માટે મૂળબંધને છુપાવે છે? આખી ડાળ તો કાળી નથીને?
- બીજો દાખલો; ઈમામ શાહએ લખેલા દસ અવતારની ચોપડી, તેઓ મર્યાને લગભગ ૫૦૦ વર્ષ પછી, પહેલી આવૃત્તિ વર્ષ 2002માં પીરાણાની સંસ્થાએ બહાર પાડી. ૫૦૦ વર્ષ પછી તેમને આ ચોપડી ક્યાંથી મળી? સેંકડો વર્ષોથી દસ અવતારની જે ચોપડી લોકો વાંચતા હતાં, તેનું શું થયું? તેમને, મૂળ દસ અવતારની, ચોપડી બદલવાનો હક્ક, કોણે આપ્યો? પૂછવા માટે આના જેવાં ઘણા સવાલો છે, પણ જવાબ નથી મળતા.
- તે ચોપડીઓ વિષે બીજી મજાની વાત એ છે કે જયારે કોઈ ચોપડીને ચોખા હિંદુ ધર્મ સાથે જોડી ન શકે, ત્યારે તે ચોપડીની પ્રસિદ્ધિની તારીક છાપવામાં નથી આવતી. તેમજ છપાવનાર વ્યક્તિનું નામ સરનામું પણ છાપવામાં નથી આવતું.
- પીરાણામાં પુસ્તક વેચવાની દુકાનમાં પુસ્તકોનું બિલ પણ નથી આપવામ આવતું. બિલ માંગીએ તો પુસ્તકોમાં છપાયલી કિંમત વતાડી દેવામાં આવે છે.

171

... પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો પ્રયોગ ...

15) હિંદુની ધારણાઓને બદલવાનો પ્રયત્ન:

- બધી માનવ જાતમાં, કોઈ ઉચ્ચી માનવ જાતિ હોય તો, એ મુસલમાન જ છે એવું પૂરેપૂરું ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ઠસાવેલ હતું.
- જયારે નીચલા વરણના લોકોને અડવાથી આભડછેટ લાગતી હતી, ત્યારે છાંટ લેવાની પ્રથા હતી. જેમકે કોઈ નીચલા વરણના માણસને છબી ગયા પછી, પાણીની છાંટ લીધા વગર ઘરમા ન જવાતું
- પણ ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં, તાકિયાના મદદથી, એવું ઠસાવામાં આવ્યું હતું કે, જો નીચલા વરણના માણસને છબ્યા પછી કોઈ મુસલમાનને છબીલો તો છાંટ ન લેવી પડે અને તેઓ પવિત્ર થઇ જાય.
- જયારે બીજા હિંદુઓ, મુસલમાનોથી દૂરી જાળવતા, ત્યારે ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે, મુસલમાનોને ઉચ્ચ ગણાવી, તેમને સતપંથીઓની નજીક લાવવાના પ્રયાસ કરવામાં આવતો.

172

... પીરાણા સતપંથ દ્વારા તાકિયાનો પ્રયોગ...

16) દસ્તાવેજોને જોઈએ તો, કોઈપણ જાતની શંકા વગર, ખબર પડી આવે છે કે સુરક્ષાની કોઈ ચિંતા ન હોવા છતાં તાકિયાનો પ્રયોગ થતો આવ્યો છે. ચોખું સમજાઈ આવે છે કે હિંદુઓને છેતરવા માટે તાકિયાનો પ્રયોગ કરીને સતપંથને હિંદુ ધર્મ તરીકે ખપાવાનો પ્રયત્ન હતો.

17) ઉપર જણાવેલ વાતની પુષ્ટિ માટે જોઈએતો ખબર પડશે કે સેંકડો વર્ષોથી ક.ક.પા. જ્ઞાતિ ઉપર સતપંથનું પ્રભુત્વ હતું. જ્ઞાતિમાં પીરાણા સતપંથને કોઈ વાતનો ભય નહોતો. તો પછી તાકિયાનો સતત પ્રયોગ શા માટે કરવાની જરૂર પડી?

18) જરૂર ન હોવા છતાં, તાકિયાનો પ્રયોગ કરવા પાછળનો હેતું એમ દર્શાવે છે કે હિંદુઓ ને વટલાવીને મુસલમાન બનાવવાના પ્રપંચ શિવાય કઈ નહોતું. 173

લોકો તાકિયાના શિકાર બની ગયા હતા.

તાકિયા એટલો અસરકારક હતો કે લોકોને કોઈ જાતની શંકા પણ ન થઈ કે તેમની સાથે કઈક ખોટું થઈ રહ્યું છે.

174

હમણાં સુધીની સમજણ

પીરાણા સતપંથ (બહારથી ભલે હિંદુ જેવો દેખાતો હોય) **વાસ્તવિકતામાં, શિયા મુસલમાનોનું, નીઝારી ઈસ્માઈલી પંથનું, એક ફાટું છે**

175

4. ચરણ ૨

ઇમામ શાહ પછીનો કાળ

176

મુદ્દાઓ

- આ ચરણમાં નીચે મુજબની વસ્તુઓ પર નજર કરશું;
  1. ઈમામશાહી પક્ષની ફૂટ
  2. કાકાની ભૂમિકા
  3. ઈમામ શાહની પેઢી
  4. ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિ
  5. પીરાણા સતપંથમાં અશાંતિ
  6. નવનિર્મિત તાકિયા
  7. અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજની ઉદારતા અને તેની સાથે દગો
  8. અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજમાં બીજી ક્રાંતિ
  9. આશંકાઓ

177

4.1 ઈમામશાહી પક્ષની ફૂટ

કેવા સંજોગોમાં અને કયા કારણો સર...
ઈમામશાહીઓ, મુખ્ય સતપંથ (એટલે ખોજાઓ) થી..
અલગ થયા.

178

ઈમામ શાહના ગુજરી જવા પછી...
તેમની ગાદી પર...
તેમના પુત્ર અને ઉત્તરાધીકારી...
નર મહમ્મદ શાહ...
("નર અલી")બેઠા.

179

ઈમામશાહીની ફૂટ ...

- સતપંથનો મૂળ સિદ્ધાંત, અનુયાયીઓ દ્વારા દસોન્દ (આવકનો દસમો ભાગ) અને અન્ય ધાર્મિક લાગાઓના (કરના) પૈસા આપવાનો છે.
- તે પૈસા પર ઈરાનના ઈમામનો હક્ક રહેતો. એટલે જે પૈસા ભેગા થાય તે ઈરાન સ્થિત ઈમામ પાસે મોકલી આપવામાં આવતા.
- આ પરંપરા ઈમામ શાહના કાળ/વખતમાં પ્રચલિત હતી અને તેમના પછી, તેમના દીકરા નર મોહમ્મદ શાહના શરૂઆતના સમયમાં પણ ચાલતી હતી.
- એટલે ધર્માન્તર કરેલા લોકોનો નવો સમુદાય શરૂઆતમાં ઈરાનના ઈમામ સાથે વફાદાર હતો.
- એટલે તે સમય સુધી, સતપંથમાં કોઈ ફૂટ નહોતી પડી.

180

… ઈમામશાહીની ફૂટ …

- નર મોહમ્મદ શાહે, ઈમામશાહી પંથને (ઈમામ શાહને માનવાવાળા) મુખ્ય સતપંથ પંથમાંથી ૧૬મી સદીમાં અલગ કર્યો.
- *સતવેણી જી વેલ* નામના ગીનાનમાંથી આ ઐતિહાસિક માહિતી મળી આવે છે.

181

… ઈમામશાહીની ફૂટ

- નર મોહમ્મદ શાહના સત્તાના શરૂઆતના દિવસોમાં પણ, પરંપરા પ્રમાણે, ઈરાન સ્થિત “ઈમામ” સુધી પૈસા મોકલવામાં આવતા.
- પણ ત્યાર બાદ, નર મોહમ્મદ શાહે વિદ્રોહ કરીને પૈસા મોકલવાનું બંદ કર્યું અને એક ખેતા નામનો અનુયાયી, જેના પાછળ ૧૮૦૦૦ હિંદુઓનો સાથ હતો, તેવાને નર મોહમ્મદ શાહએ આદેશ કર્યો કે હવે પછી, જે કંઈ પૈસા ભેગા થાય, તે તેમને આપવા. ઈરાન મોકલવા નહિ.
- ખેતાએ ચોખ્ખી “ના” પડી દીધી અને લાંબો ઝગડો ચાલ્યો, નાત બહાર કરવાનું થયું અને છેલ્લે ફૂટ પડી.
- આના કારણે વિધિસર ઈમામશાહીઓ, મુખ્ય સતપંથથી (એટલે ખોજા કોમ) અલગ થઈ ગયા.

182

ફૂટની અસર

ઈમામશાહીઓ પર ફૂટની કેવી અસર પડી:

- નર મોહમ્મદ શાહે જે ફૂટ પાડી હતી, તેનાં કારણે, ઈસ્માઈલીઓના દૃષ્ટિકોણથી, ઈમામશાહી પંથને ભારે અને અગણિત નુકસાન થયું.
- ઈસ્માઈલી ધર્મના અનુયાયી બનવા કરતાં, તેઓ "પીરાણાવાળા" તરીકે, હલકા હિંદુઓ અને ઉતરતા મુસલમાનોની કોમ બનીને રહી ગયા.
- બીજી બાજુ, મુખ્ય સતપંથ કોમ, ખોજા કોમ, ધીરે-ધીરે, ઇસ્લામને અપનાવતા ગયા.
- રૂઢિવાદી મુસલમાનો, ઈમામશાહીઓને મુસલમાન નથી ગણતા, તેમજ ચુસ્ત હિંદુઓ તેમને હિંદુ નથી ગણતા.

183

4.2 કાકાની ભૂમિકા

રોઝા/દરગાહની દેખરેખ કરતા મુજાવર, કાકાની, ભૂમિકા

184

કાકાની ભૂમિકા ...

- ઈમામશાહી સમુદાયમાં બધા અનુયાયીઓ હિંદુ હતા.
- સ્વ-બચાવ અને વ્યૂહાત્મક કારણોને લઈને અનુયાયીઓ, પોતાના ધર્માન્તરને છુપું રાખતા. તેમને બાહ્ય દેખાવ હિંદુઓ જેવો રાખવાની છૂટ હતી.
- અને જેઓએ પોતાનો ધર્મપરિવર્તન નહોતો છુપાવ્યો, તેઓ પણ પોતાની જ્ઞાતિથી અલગ થવા નહોતા માગતા.
- સતપંથના પ્રચારકો અને અનુયાયીઓ વચ્ચે પરસ્પર સમજુતી રહે અને એક બીજાં સાથે સંપર્કમાં રહે તે માટે, કાકાને નીમવામાં આવતા. અનુયાયીઓને સલાહ આપીને તેમની મુજવણ દૂર કરવાના કામની સાથે તેનું મુખ્ય કામ દસોન્દ અને લાગાના પૈસા, અનુયાયીઓ પાસેથી, ભેગા કરીને, પીર સુધી પોચાડવાનું છે.
- કાકાને અનુયાયીઓના સમુદાયમાંથી ચુંટવામાં આવે છે.

185

... કાકાની ભૂમિકા ...

- જયારે કાકાને નીમવામાં આવે છે, ત્યારે તેની ધાર્મિક વિધિ સૈય્યદો દ્વારા કરવામાં આવે છે.
- પરંપરાગત રીતે કાકાના બે નામ હોય છે, એક હિંદુ નામ અને બીજું મુસ્લિમ નામ. દાખલા તરીકે, નાયા કાકાને પીર નસીરુદ્દીન કહેવામાં આવતા. તેવી રીતે કરસન કાકાને પીર કરીમ કહેવામાં આવતા.
- કાકાની ગાદી એક સંસ્થાનું સ્થાન છે. શરૂઆતમાં કાકા નામની ગાદી રૂપે સંસ્થાકીય ફેરફાર ગામ સ્તરે ચાલુ કરવામાં આવી અને ધીરે ધીરે કેન્દ્રમાં પ્રસરી ગઈ.
- પીરાણાના કેન્દ્રમાં કાકાને લાવવાનું મુખ્ય કારણ નર મોહમ્મદ શાહના દીકરાઓ વચ્ચે આપસમાં વેર ઝગડા.
- પોતાના મરણ પછી, ઝગડતા દીકરાઓમાં, નિષ્પક્ષ રીતે પીરાણાની કમાઈનો બટવારો થાય તે માટે, એક વ્યવસ્થાની ગરજ સમજી, નર અલીએ (નર મોહંમદ શાહનું બીજું નામ), કાકાની ભૂમિકા વધારી નાખી. પૈસા ભેગા કરવા માટે પેટા કાકાઓમાંથી એક મુખ્ય કાકાને નીમ્યા અને તેનું વધારાનું કામ કબરની દેખરેખ કરવાનું પણ હતું.

186

… કાકાની ભૂમિકા

- કાકાને આજીવન માટે નીમવામાં આવતા અને કાકાને ગૃહ સંસાર ત્યાગ કરવો પડતો. વળતરમાં કાકાને ખાવાનું અને કપડાં મળતા.
- પણ વાસ્તવમાં, (સંશોધનકારોના કહેવા પ્રમાણે) ઇતિહાસ ગવાહ છે, કે ઈમામશાહી સમુદાયમાં, કાવતરાઓ અને કૃષ્ટનો અખૂટ (કદી સમાપ્ત ન થાય તેવો) મૂળ કાકાની ગાદી છે.
- પૈસાના જોરે, કાકાની તાકાત વધતી ગઈ. પોતાને ધર્મ ગુરુ અને પંથનો સર્વસર્વા માનવા લાગ્યા.

187

પીરાણાના કાકાઓની યાદી

1	શાણા	11	નુર મોહમ્મદ	21	નથુ (3)
2	શેરમોહમ્મદ	12	ભૂલા	22	પેથા
3	અબ્દુલ્લાહ	13	પોચા	23	કરમશી
4	ઈબ્રાહીમ	14	પ્રાગજી	24	લક્ષ્મણ
5	રહીમ (1)	15	નથુ (1)	25	રામજી
6	કરીમ મોહમ્મદ	16	દીપા (અબ્દુર રહીમ)	26	સવજી
7	સામદ	17	મનજી	27	કરસન
8	હસન	18	નથુ (2)	28	નાનક દાસ (હાલ)
9	રહીમ (2)	19	નાગજી		
10	રાજે મોહમ્મદ	20	શામજી		

નોંધ: અમુક જગ્યાએ, તાકિયાના કારણે, મુસલમાન કાકાઓના નામ બદલીને હિંદુ નામો રાખવામાં આવ્યા છે.

188

4.3 ઈમામ શાહની પેઢી

ઈમામ શાહના, પેઢી દર પેઢીના, ઉત્તરાધિકારીઓની નોંધ
(કહેવાતા હરિવંશની નોંધ)

189

1
- ઈમામ શાહ
- જન્મ:1452 મરણ: 1513 (62 years)
- કબર: - પીરાણા

2
- નર મોહમ્મદ
- જન્મ: 1469-70 મરણ: 1533-34
- કબર: – પીરાણા, ઈમામ શાહની કબરની બાજુમાં

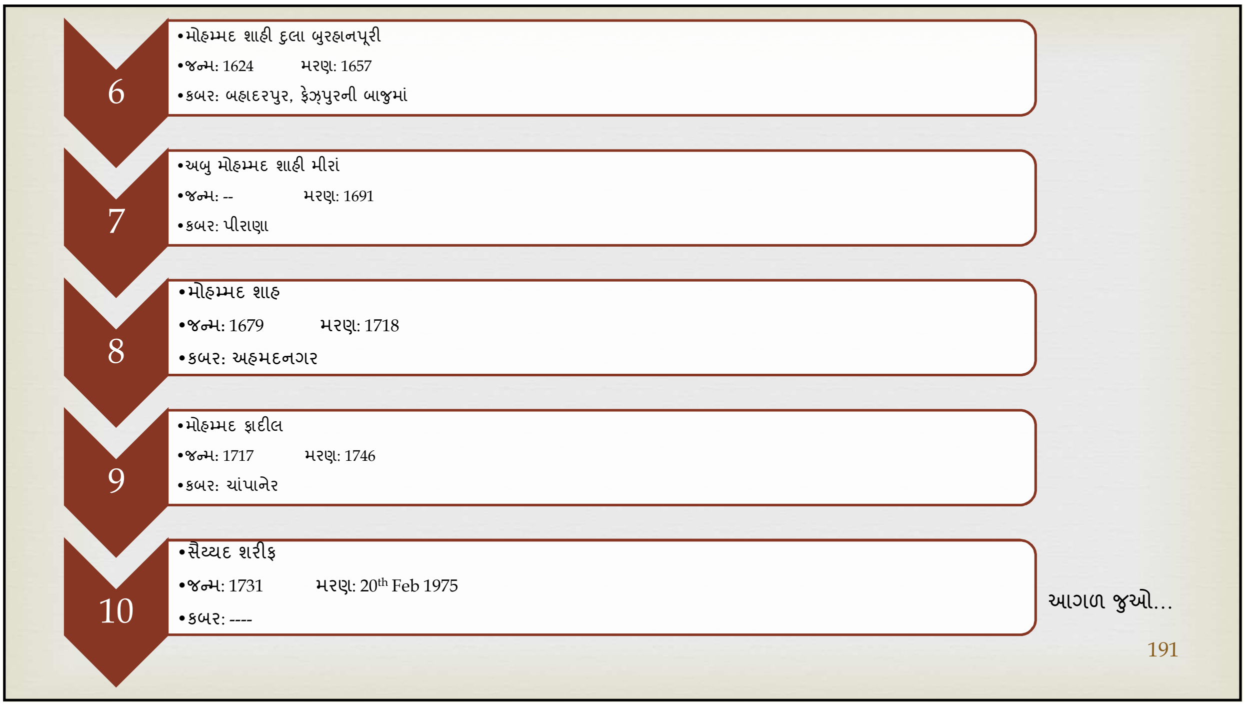
3
- સૈદુદ્દીન (સેદ) ખાન
- જન્મ મરણ 1572
- કબર: – પીરાણા, ઈમામ શાહા દરગાહની બાજુમાં

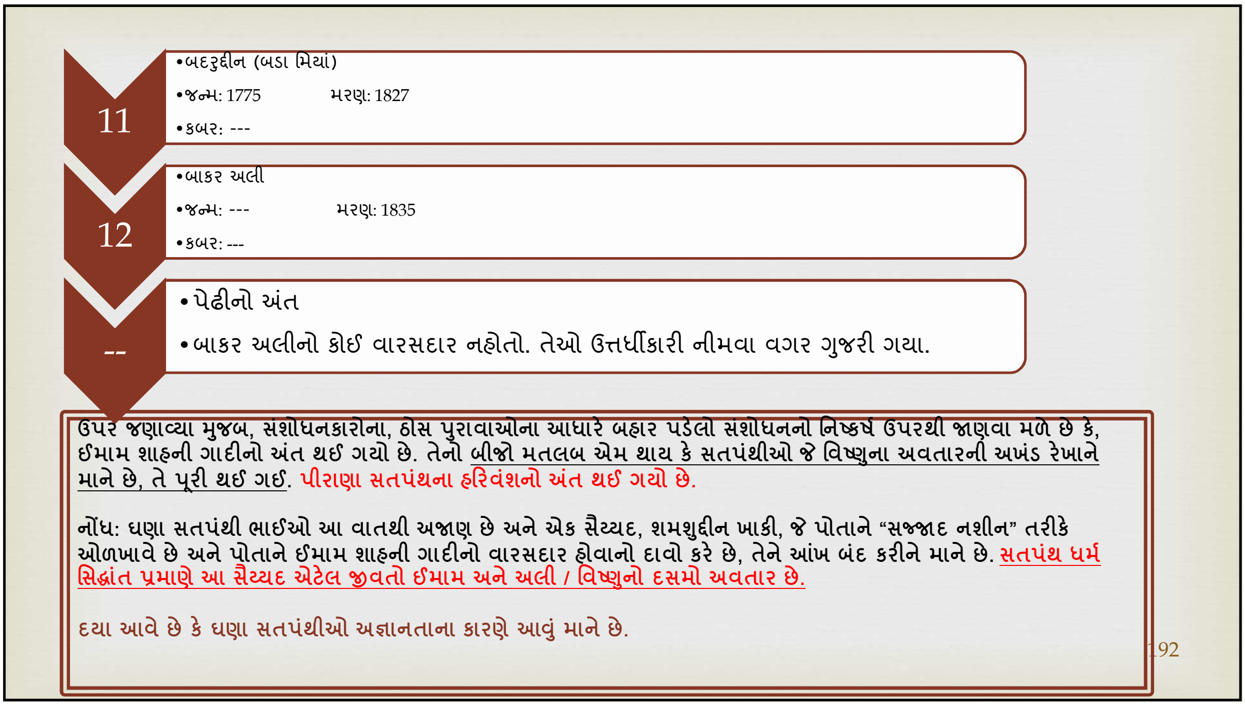
4
- અબુ અલી હાશિમ
- જન્મ: 1559-60 મરણ: 1612
- કબર: ----

5
- અબુ મોહમ્મદ હાશિમ
- જન્મ: 1597 મરણ: 1636
- કબર: ----

આગળ જુઓ...

190

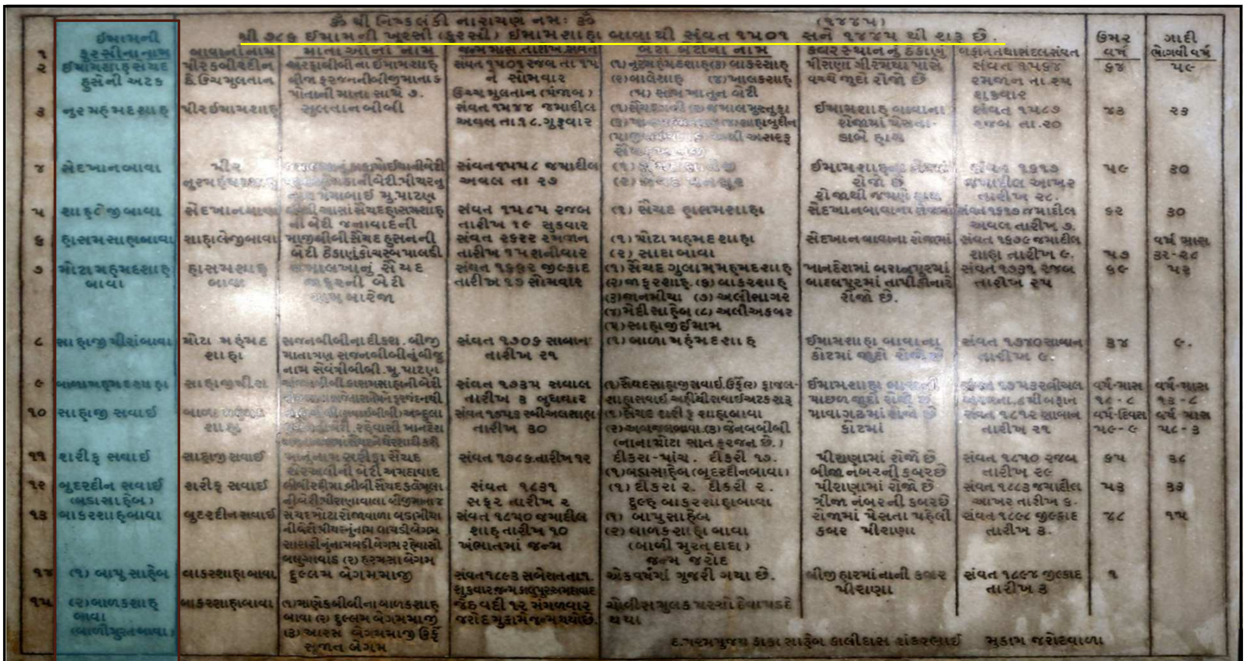

6
•મોહમ્મદ શાહી દુલા બુરહાનપૂરી
•જન્મ: 1624 મરણ: 1657
•કબર: બહાદરપુર, ફેઝપુરની બાજુમાં
7
•અબુ મોહમ્મદ શાહી મીરાં
•જન્મ: -- મરણ: 1691
•કબર: પીરાણા
8
•મોહમ્મદ શાહ
•જન્મ: 1679 મરણ: 1718
•કબર: અહમદનગર
9
•મોહમ્મદ ફ઼દીલ
•જન્મ: 1717 મરણ: 1746
•કબર: ચાંપાનેર
10
•સૈય્યદ શરીફ
•જન્મ: 1731 મરણ: 20th Feb 1975
•કબર: ----
આગળ જુઓ…
191

11
•બદરુદ્દીન (બડા મિયાં)
•જન્મ: 1775 મરણ: 1827
•કબર: ---
12
•બાકર અલી
•જન્મ: --- મરણ: 1835
•કબર: ---
--
•પેઢીનો અંત
•બાકર અલીનો કોઈ વારસદાર નહોતો. તેઓ ઉત્તર્ધીકારી નીમવા વગર ગુજરી ગયા.
ઉપર જણાવ્યા મુજબ, સંશોધનકારોના, ઠોસ પુરાવાઓના આધારે બહાર પડેલા સંશોધનનો નિષ્કર્ષ ઉપરથી જાણવા મળે છે કે, ઈમામ શાહની ગાદીનો અંત થઈ ગયો છે. તેનો બીજો મતલબ એમ થાય કે સતપંથીઓ જે વિષ્ણુના અવતારની અખંડ રેખાને માને છે, તે પૂરી થઈ ગઈ. પીરાણા સતપંથના હરિવંશનો અંત થઈ ગયો છે.
નોંધ: ઘણા સતપંથી ભાઈઓ આ વાતથી અજાણ છે અને એક સૈય્યદ, શમશુદ્દીન ખાકી, જે પોતાને "સજ્જાદ નશીન" તરીકે ઓળખાવે છે અને પોતાને ઈમામ શાહની ગાદીનો વારસદાર હોવાનો દાવો કરે છે, તેને આંખ બંદ કરીને માને છે. સતપંથ ધર્મ સિદ્ધાંત પ્રમાણે આ સૈય્યદ એટેલ જીવતો ઈમામ અને અલી / વિષ્ણુનો દસમો અવતાર છે.
દયા આવે છે કે ઘણા સતપંથીઓ અજ્ઞાનતાના કારણે આવું માને છે.
192

નવો સિદ્ધાંત ઊભો કરવામાં આવ્યો

- હરિવંશનો અંત થયો હોવા છતાં, અશરફ શાહ સૈય્યદને લઈને, એક નવો દિલચસ્પ સિદ્ધાંત ઊભો કરવામાં આવ્યો છે. એ વાત પ્રમાણે, હિંદુઓ પર અત્યાચાર કરનારો, કુખ્યાત અને ક્રૂર મુસલમાન રાજા, ઔરંગઝેબે પ્રમાણીત કર્યું કે અશરફ શાહ બાવા, ઈમામ શાહની ગાદીનો ઉત્તરાધિકારી છે.
- આશ્ચર્યની વાત છે કે અમુક લોકો આ વાતને સાચી માને છે અને ઈમામ શાહની ગાદીના દાવેદાર, શમશુદ્દીન ખાકીને માને છે.
- હાલમાં તા. ૨૩-૦૨-૨૦૧૦થી શમશુદ્દીન બાવાના દીકરા, સલાઉદ્દીન બાવા ખાકી પોતે "સજ્જાદ નશીન" હોવાનો દાવો કરે છે.
- "હરિવંશના ઉત્તરાધિકારી" સૈય્યદનો એવો પ્રચાર રહ્યો છે કે "ગાદીપતિ" સૈય્યદ શિવાય કોઈ પણ અન્ય સય્યદોને માનવા નહિ. પછી ભલે હરિવંશના સૈય્યદનો સગો ભાઈ કાં ન હોય.

193

ઈમામશાહની પેઢી દર્શાવતું શિલા લેખ. અગાઉ જણાવેલ પેઢીની યાદી અને આ લેખમાં થોડોજ ફરક છે.

4.4 ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિ

કચ્છ કડવા પાટીદાર (ક.ક.પા.) જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિ
અને
તેની પીરાણા સતપંથ પર અસર

195

ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

1. ક.ક.પા. જ્ઞાતિ અને પીરાણા સતપંથ વચ્ચે સંબંધ

- ક.ક.પા. જ્ઞાતિ અને પીરાણા સતપંથ વચ્ચે ખાસ સંબંધ છે.
- અગાઉની સ્લાઈડમાં આપે જોયું કે પીરાણા પંથીઓમાં મોટી બહુમતી ધરાવતો વર્ગ ક.ક.પા. જ્ઞાતિનો છે.
- એટલે સ્વાભાવિક છે કે ક.ક.પા. જ્ઞાતિના લોકોની ધાર્મિક આસ્થા, વિચારો અને ક્રિયાઓની પીરાણા સતપંથ ઉપર અસર પડે.
- હવે પછીની સ્લાઈડોમાં જોશું કે કેવા વિપરીત અને દયનીય અવસ્થામાં ક.ક.પા.જ્ઞાતિમાં, વર્ષ ૧૯૨૦ થી ૧૯૬૦ વચ્ચે ક્રાંતિ સર્જાઈ અને તેની પીરાણા સતપંથ પર કેવી અસર થઈ.

196

… ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર …

2. ઈમામ શાહની સફળતા પાછળના મુખ્ય કારણો:

- ઈમામ શાહની સફળતા પાછળનું મુખ્ય કારણ હતું કે ઈમામ શાહ ચમત્કાર કરવામાં બહુ નિપુણ હતા.
- તેમની ચમત્કાર કરી શકવાની શક્તિના કારણે, કાશીની યાત્રાએ નીકળેલા એક સંઘને કાશી વિશ્વનાથના દર્શન, હજારો કિલોમીટર દૂર, પીરાણામાંજ કરાવી દીધા અને તેમને કાશી જવા ન દીધા. આ વાતના લીધે, લોકોની પરિકલ્પના તેમના પર આંકર્ષાઈ અને તેઓ ઈમામ શાહના ચમત્કારી શક્તિને માનવા લાગ્યા.
- બીજી વાર્તા એવી છે કે ત્રણ વરસથી સતત દુષ્કાળ પડવાના કારણે ત્રાસેલા ખેડૂતો ઈમામ શાહ પાસે મદદ માંગવા ગયા અને ઈમામ શાહે વર્ષાદ કરાવ્યો. ગરીબ ખેડૂતોને આ વાતનો ચમત્કાર લાગ્યો અને ઈમામ શાહને માનવા લાગ્યા.
- ઘણી નાની મોટી ચમત્કારની વાતો ચાલે છે. અમુક વાતો ગીનાનમાં પણ છે, જે ફક્ત અભણ, ગરીબ, અજ્ઞાન અને અંધ-શ્રદ્ધામાં ડૂબેલા વર્ગના લોકોની કલ્પનાને આકર્ષી શકે.
- એક વખત લોકો તેમણે માનવા લાગ્યા એટલે ઈમામ શાહે ધીરેથી (શિયા મુસ્લિમનનો એક પંથ) સતપંથને કલિયુગનો સાચો હિંદુ ધર્મ તરીકે તેમની સામે રજુ કર્યો.
- **ભણતરનો અભાવ, ગરીબી અને અજ્ઞાનતાની સાથે ઈમામ શાહનો, ઉપર જણાવેલ પ્રમાણેનો, ચમત્કાર વાળા સારા અનુભવના લીધે લોકોની શંકા કરવાની શક્તિ ચાલી ગઈ અને લોકોએ ઈમામ શાહ પર અંધ-વિશ્વાસ મુક્યો. જે રીતથી ઈમામ શાહએ, હિંદુ તત્વો ભરેલો સતપંથ ધર્મ લોકો સામે પ્રસ્તુત કર્યો, તેના કારણે લોકોએ તેણે તરતજ અપનાવી લીધો.**

197

… ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર …

3. સતપંથનો અંગીકાર:

- શુક્રવાર તા. ૧૯-૧૦-૧૫૩૪ ના કડવા પાટીદાર ("ક.પા.") જ્ઞાતિના (આ જ્ઞાતિને "કણબી" કે "કુણબી" તરીકે પણ ઓળખાય છે) અમુક લોકોએ ઈમામ શાહનો ધર્મ, સતપંથનો અંગીકાર કર્યો.
- આ લોકોએ સતપંથ ધર્મ સ્વીકારીને "મુમના મુસલમાન" બની ગયા હતા.
- આજે પણ ભુજના સંગ્રાહલય (musuem) માં મુમના કણબીની મૂર્તિ છે.
- તે કાળમાં ક.પા.જ્ઞાતિ મહેસાણા જીલ્લામાં ઊંઝાની આસ પાસ વસ્તી હતી.
- ધીરે-ધીરે જ્ઞાતિના અન્ય હિંદુ સભ્યોને તેમના સતપંથીભાઈઓના મુસલમાની ધર્મની જાણ થઈ.

198

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

4. કચ્છમાં સ્થળાંતર:

- લોકોને જયારે સતપંથ ધર્મ, એક મુસલમાની ધર્મ છે, એવી ખબર પડી, ત્યારે સતપંથ પાળતા લોકોનો જ્ઞાતિએ બહિષ્કાર કર્યો. આના કારણે સતપંથીપઓને તેમનો દેશ (મહેસાણા) છોડીને કચ્છ તરફ પલાયન કરવું પડ્યું.
- મહેસાણા જેવાં ફળદ્રુપ પ્રદેશને છોડીને કચ્છ જેવાં સુખા ભઠ પ્રદેશમાં જઈને વસવું કઈ સહેલું કામ નહોતું. કચ્છ જેવાં સુખા રણ અને દુષ્કાળ જેવાં પ્રદેશમાં ખેતી કરવી એ એક ખેડૂતને માટે દુસ્વપ્ન જેવી વાત છે.
- કચ્છમાં આવ્યા પછી તેઓ પહેલાં ભચાઉની બાજુમાં સિકરા ગામમાં આવીને વસ્યા.
- કચ્છમાં આવીને વસવાટના કારણે તેમણે "કચ્છ કડવા પાટીદાર"ની નવી ઓળખ મળી. આજે ૫૦૦ વર્ષ પછી પણ આ જ્ઞાતિના ઘરમાં ગુજરાતી ભાષા બોલાય છે. આજે પણ મોટા ભાગના લોકોને કચ્છી ભાષા નથી આવડતી.
- ઉપર જણાવેલ હકીકત સહુંથી મોટો સબુત છે કે કચ્છ કડવા પાટીદાર જ્ઞાતિ ગુજરાતથી કચ્છમાં આવીને વસી.

199

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

5. હિંદુ રીત રીવાજ અને ક્રિયાઓનું પાલન:

- મોમના મુસલમાનની ઓળખ ધરાવીને, ઘણા કષ્ઠ વેઠીને કચ્છ જેવાં દૂર્ગમ પ્રદેશમાં વસ્યા, પણ તેઓ હંમેશા એવું માનતા હતા કે તેઓ સાચા હિંદુ છે.
- કેમ ન સમજતા? તેમના રીત રીવાજો અને ક્રિયાઓ હિંદુઓ જેવી હતી. લગ્ન અને મરણની ક્રિયાઓ પણ હિંદુઓનાં જેવીજ હતી (તા. ૧૯-૦૧-૧૭૭૬ સુધી). દિવાળી, નવરાત્રી, ગોકુળ આઠમ જેવાં ત્યોહારો પણ મનાવતા.
- ઈમામ શાહના વંશજ સૈય્યદોને પૂજ્ય ગણતા, દસોન્દ અને લાગા આપતા અને ક્યારેકજ પીરાણાની યાત્રા કરતા. હજી સુધી, તેના શિવાય તેમનામાં મુસલમાનોના કોઈ રીવાજ ગુસ્યા નહોતા.
- જ્ઞાતિ અભણ, ગરીબ, અજ્ઞાની અને હિંદુ અને સતપંથ ધર્મથી અજાણ હોવાના કારણે, સૈય્યદોનાં મોખિક સૂચનાઓ માનવા શિવાય કોઈ ઉપાય નહોતો. આના કારણે તેમની ખોટી માન્યતાઓ પળાતી રહી.

200

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

6. ક.ક.પા. જ્ઞાતિનું વિશ્રામ નાકરાણીને આપેલું વચન (1/2):

- ક.ક.પા. જ્ઞાતિના ગેઢેરા અને આગેવાન શ્રી વિશ્રામબાપા નાકરાણી, કચ્છની સીમાની બાજુમાં આવેલું "શિકરા" ગામમાં આવ્યા. તે વખતે ક.ક.પા.જ્ઞાતિનું મથક શિકરા ગામ હતું. કચ્છના અંદરના ગામોમાં હજી જ્ઞાતિ એટેલી બધી ફેલાયલી નહોતી.
- વિશ્રામ બાપા ક.ક.પા. સમાજના ગેઢેરા હતાં. અખો ક.ક.પા. સમાજ તેમને માનતો હતો.
- સવંત 1685ના એટલે વર્ષ 1628-29માં તેઓ માંદા પડ્યા અને છેલ્લી ઘડી આવી ગઈ.
- પણ તેમનો જીવ નહોતો જતો. તડફડિયાં મારતા હતા. એટલે તેમને પૂછ્યું કે બાપા તમારી ઈચ્છા શું છે? તમારી સદગતિ કેમ નથી થતી?

201

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

6. ક.ક.પા. જ્ઞાતિનું વિશ્રામ નાકરાણીને આપેલું વચન (2/2):

- બાપાએ કહ્યું કે આપણે મોટી ભૂલ કરીને ઈમામ શાહને માનતા માની ગયા છીએ. એક મુસલમાનને ધર્મ ગુરુ બનાવી દીધા. દૂર્ભાગ્યવશ હવે પાછું તો વળી શકાય તેમતો નથી. પણ જો આપણને હિંદુ બનીને રહેવું હોય તો, મને બે વચન આપો.
  1. તમે ક્યારેય "ગોકુળિયું" નહિ છોડો. તેના કારણે ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં હંમેશા કૃષ્ણ ભગવાનનો જન્માષ્ઠમી ઉત્સવ મનાવતા આવ્યા છે. (સૈય્યદો "ખાનાં"ની અંદર જન્માષ્ઠમી મનાવવા ન આપતાં, એટલે ખાનાંની ચાલીમા જન્માષ્ઠમી મનાવવાનો રિવાજ થઈ ગયો.)
  2. મુસલમાનોને ક.ક.પા. જ્ઞાતિ ઊતરતી કોમ માને છે. એટલે ઊતરતી કોમનું રાંધેલું ન ખાજો. પરમાટી (નોન વેજ) ન ખાતા. (એક મુસ્લિમ ધર્મ પાળવા છતાં આજ સુધી ક.ક.પા. જ્ઞાતિ નોન-વેજ નથી ખાતી)
- ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે બાપાને આપેલ બે વચનોને ક.ક.પા. જ્ઞાતિ આજ સુધી પાળતી આવી છે. અને તેનાં કારણે સૈય્યદો, લાખ કોશિશ કરવા છતાં, આ જ્ઞાતિના ખાનપાનને ભ્રસ્ટ ન કરી શક્યા.

202

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

7. કેશરા પરમેશ્વરાનો બળવો:

- તા. ૧૯-૦૧-૧૭૭૬ અને શુક્રવારના એ ઐતિહાસિક ઘટના થઇ, જેમાં ભવિષ્યની ક્રાંતિનું બીજ રોપાયું.
- તે વખતના પીરાણાના કાકા, પ્રાગજી અને સૈય્યદ વાલીમીયાએ નખત્રાણામાં જ્ઞાતિ પંચની એક સભા બોલાવી.
- તેમની હાજરીમાં જ્ઞાતિનાં બ્રાહ્મણ અને વહીવંચાને રજા દેવામાં આવી અને તેમના પર પ્રતિબંધ મુકવામાં આવ્યો.
- જ્ઞાતિને તેમના હિંદુ મૂળમાંથી ઉખેડી નાખવાનો પ્રયાસ હતો. જેના પરિણામે જ્ઞાતિને મુસલમાન બનાવવાનું પ્રપંચ હતું. કારણ કે ભારતની વર્ણ વ્યવસ્થામાં વ્યક્તિગત ધર્માન્તરણ સફળ ન થાય. જ્ઞાતિનો ધર્મ બદલે તોજ તે સફળ થઈ શકે.

203

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

8. જ્ઞાતિમાં પહેલી ફૂટ:

- જ્ઞાતિના આગેવાન જેઓ નેત્રા ગામના મુખી પણ હતા, તે શ્રી કેશરા તેજા સાંખલા (કેશરા પરમેશવરા)ને, આ પ્રપંચની ગંધ પડી ગઈ. એજ સભામાં તેમણે તે ઠરાવનો વિરોધ કર્યો.
- પણ તે ઠરાવને અટકાવી શકે તેટલો તેમને સાથ ન મળ્યો. એટલે તેમના અમુક સાથીદારોને લઈને સભાનો બહિષ્કાર કર્યો.
- પોતાના ગામમાં જઈને તેમણે ગામના લોકોને સૈય્યદો અને કાકાના રચેલા પ્રપંચની હકીકત સમજાવી.
- સ્વામી નારાયણ સંપ્રદાયના સાધુના પ્રભાવમાં આવીને તે ગામોના લોકોએ સામુહિક રીતે હિંદુ ધર્મનો સ્વામી નારાયણ સંપ્રદાયનો અંગીકાર કર્યો.
- ભલે કેશરા પરમેશ્વરાની સાથે નાની સંખ્યામાં માણસો હતા, પણ આ ઘટનાથી લોકોના મનમાં સતપંથનો હિંદુ હોવાના દાવા પર શંકા કાયમ માટે બેસી ગઈ.
- દૂર્ભાગ્યવશ જ્ઞાતિના અન્ય સભ્યો પીરાણા સતપંથને પાળતા રહ્યા. સૈય્યદોને પૂજ્ય ગણતા અને તેમને ધર્મ ગુરૂ તેમજ આધ્યાત્મિક ગુરુ માનતા રહ્યા.

204

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

9. મહાન નેતા નારાયણ રામજી લીંબાણીનો જન્મ:

- જ્ઞાતિમાં સૈય્યદોના આગમનને શુભ ગણાતું. અનુયાયીઓ સૈય્યદોના આગમનને મોટી સંખ્યામાં મળીને મનાવતા અને તેમને પૈસા અને બીજી કીમતી વસ્તુઓ ભેટ આપતા. સૈય્યદોના એંઠાને પ્રસાદ માનતા અને અનુયાયીઓમાં બાટવામાં આવતો.
- સૈય્યદો છોકરાંને ભણાવવાની ના પડતા. સૈય્યદોને ધર્મ ગુરુ માનતા એટલે લોકો તેમની વાતો પર આંધળો વિશ્વાસ રાખતા અને તેમની વાતોને પાળતા.
- અજ્ઞાનતાની સાથે, કોઈપણ સંજોગોમાં, દસોન્દ અને લાગાઓ આપવાની મજબૂરી હતી. દુઃખોમાં વધારો કરવા માટે કચ્છમાં વારે ગડીયે પડતા દુષ્કાળો તો હતાજ. લોકોની હાલત જાનવરોથી પણ ખરાબ હતી.
- આવા દયનીય અને ખરાબ પરિસ્થિતિમાં કેશરા પરમેશ્વરાના બળવાના ૧૦૮ વરસ પછી, તા. ૨૨-૫-૧૮૮૩નાં રોજે જ્ઞાતિના મહાન નેતા, શ્રી નારાયણજી રામજી લીંબાણીનો જન્મ ગામ વિરાણી મોટીમાં થયો.
- નારાયણ રામજી લીંબાણીએ, તેમના પિતાની દેખ રેખ હેઠળ પાંચમી ધોરણ સુધીનો અભ્યાસ પુરો કર્યો. તે વખતે પાંચમાં ધોરણ સુધી ભણેલા આખી જ્ઞાતિમાં ફક્ત બીજા ચાર જણજ હતા.

205

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

10. નિર્ણાયક ઘડી - (1 / 2):

- તેમના પિતાની જેમ, નારાયણ રામજી પણ એક કુશળ મકાન બનાવાના ઠેકેદાર અને કારીગર હતા. ધંધામાં પોતાનું કિસ્મત અજમાવા તેઓ વર્ષ ૧૯૦૨માં મુંબઈ આવ્યા અને તેમાં તેમને ખુબ સફળતા પણ મળી.
- ત્યારે વર્ષ ૧૯૦૮માં, તેમના જીવનમાં એવી ઘટના ઘટી કે તેના થકી તેમનું જીવન સદાય માટે બદલી ગયું. આ ઘટનાની જ્ઞાતિ પર પણ કાયમી અસર થઈ
- એક દિવસ, ઘર બનાવવાના નવા ઠેકા માટે શેઠ શ્રી કેશવજી દામજીને મળ્યા. સંજોગવશાત આ શેઠ પણ કચ્છના વતની હતા અને તેઓ ભાટિયા જ્ઞાતિના હતા.
- શ્રી કેશવજી દામજીએ મકાન બનાવાનો ઠેકોતો નારાયણ રામજીને આપ્યો પણ તેમને એક વાત કહી, જેનાથી નારાયણ બાપાનું જીવન બદલાઈ ગયું.

206

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

10. નિર્ણાયક ઘડી - (2 / 2):

- તેમણે કચ્છી ભાષામાં કટાક્ષ કરતા કહ્યું કે "એ દેખાયછે હિંદુ જેવા, પણ ધર્મમાં તો એ કાફર છે – ન ઈ હિંદુ અને ન ઈ મુસલમાન. આલોકોમાં મરે ત્યારે દાટે અને પરણે ત્યારે દુઆ પડે "
- આ વાત સંભાળીને નારાયણ બાપાને જાણે ઝટકો લાગ્યો અને ચિંતન કરવા લાગ્યા કે હિંદુ હોવા છતાં મારી જ્ઞાતિના ધર્મનું આવું અપમાન કેમ? શું મારી જ્ઞાતિ હિંદુ નથી?
- સચ્ચાઈ જાણવાની જિજ્ઞાસાના કારણે તેઓ સત્યની ખોજ કરવા નીકળ્યા.
- હિંદુ ધર્મના ઘણા આગેવાનોને મળ્યા અને સાચો હિંદુ ધર્મ શું છે તે જાણ્યું. તેમણે એ પણ જાણ્યું કે પીરાણા સતપંથ એ હિંદુઓને વટલાવીને મુસલમાન બનાવવા માટે તૈયાર કરેલો એક વ્યવસ્થા રૂપે પ્રપંચ છે. જેમાં અનુયાયીઓની અજ્ઞાનતાનો લાભ લઈને પોતે સાચો હિંદુ ધર્મ પળે છે તેવું ખોટું ઠસાવીને મુસલમાન ધર્મ પાળતા કરી દેવું.

207

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

11. સતપંથ ધર્મનું જ્ઞાન લીધું:

- લાંબા સમય સુધી સતત મહેનત કર્યા બાદ, નારાયણ બાપાએ સતપંથ ધર્મના જ્ઞાન પર મહારથ હાંસલ કરી લીધો.
- તેમના જ્ઞાનનું સ્તર એટલું ઉચ્ચ હતું કે આગળ જતાં તેમને એક પુસ્તક બહાર પાડયું જેનું નામ "પીરાણા સતપંથની પોલ અને સત્યનો પ્રકાશ" હતું. પીરાણા સતપંથના છુપા ભેદ બહારી દુનિયા સામે મુકતું આ પહેલુ પુસ્તક હતું.
- આજે પણ, આ વિષયના, પ્રખ્યાત લેખકો અને વિદ્વાનો, આ પુસ્તકનો સંદર્ભ લેતા હોય છે.

208

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

12. ક્રાંતિની શરૂઆત:

- સતપંથ ધર્મનું જ્ઞાન લીધા પછી, નારાયણ બાપા તેમના સાથીદરો અને મિત્રો સાથે ચર્ચા કરવા લાગ્યા અને તેમના વિચારોને લોકોનો ટેકો મળવા લાગ્યો.
- તા. ૦૪-૦૬-૧૯૦૮નાં તેમના ૭ મિત્રો સાથે, ત્રંબકેશ્વરની પવિત્ર ભૂમિમાં દેશ શુદ્ધિ કરાવીને જનોઈ ધારણ કરીને સનાતન હિંદુ ધર્મનો અંગીકાર કર્યો.
- શરૂઆતમાં નાની સભાઓ ભરવા લાગ્યા અને તેમાં સતપંથની સચ્ચાઈ લોકો સામે મુકતા. ઘણા લોકો તેમની વાતોથી પ્રભાવિત થયા અને તેમના વિચારોનું સમર્થન કરવા લાગ્યા.
- જ્યારે જ્ઞાતિના લોકોને ખબર પડતી કે જે ધર્મ તેઓ પાળે છે, તે કઈ હિંદુ ધર્મ નથી, ત્યારે લોકોને મોટો આઘાત લાગતો.
- ધીરે-ધીરે લોકોનો સાથ મળતો ગયો અને લોકો હિંદુ ધર્મ અંગીકાર કરવાની તૈયારી બતાવતા ગયા.
- તેમણે "સંપૂર્ણ વિભાજન"ની રણનીતિ અપનાવી. સતપંથીઓના પડછાયાથી પણ કોઈ સંબંધ ન રાખવાના હિમાયતી હતા.

209

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

13. લાંબા સમય માટે સફળતા ઝીલવી ન શકાઈ:

- તેમણે અભિયાન વર્ષ ૧૯૦૮માં શરૂ કર્યું અને ૧૯૨૦ના દાયકાના શરૂઆતમાં શિખર સુધી પોહચ્યું.
- તે સમયે, નારાયણ બાપા અને તેમના જમણા હાથ સમાન શ્રી રતનશી ખીમજી ખેતાણીની સાથે મળીને તેઓએ ઘણા ગામોમાં સભાઓ કરી. તેઓ ત્રણ, જંગી, જ્ઞાતિ સંમેલન પૂર્ણ કરવામાં પણ સફળ રહ્યા.
- એમની સભાઓમાં પીરાણા સતપંથને સદાય માટે ત્યાગવાના ઠરાવો, સર્વાનુમતે, પસાર કરવામાં આવતા.
- ઘણા પરિવારોએ સનાતન હિંદુ ધર્મનો અંગીકાર પણ કર્યો.
- પણ શરૂઆતની સફળતા ધીરે-ધીરે ઠંડી પડવા લાગી.
- જે લોકોએ નારાયણ બાપાના પ્રભાવમાં આવીને હિંદુ ધર્મ સ્વીકાર્યો હતો, તેઓ પાછા પીરાણા સતપંથનો અંગીકાર કરવા લાગ્યા. નારાયણ બાપા અને તેમના અભિયાન માટે આ બહુ મોટો ધક્કો હતો.

210

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

14. નિષ્ફળતાના કારણો – (1 / 2):

- વિઘ્નના બે મુખ્ય કારણો હતા;

1. જે લોકોએ હિંદુ ધર્મ સ્વીકાર્યો હતો, તેઓને સતપંથીઓ દ્વારા તરતજ જ્ઞાતિ બહાર મૂકવામાં આવતા. જ્ઞાતિમાં સતપંથીઓ મોટી બહુમતીમાં હતા.

- જ્ઞાતિ બહાર કરેલા લોકોને વ્યવહારિક અડચણો થવા લગી કારણકે તેમના સગાં સંબંધીઓ પીરાણા સતપંથીઓ હતા. સગાં સંબંધીઓ દ્વારા તેઓપર દબાણ મુકવામાં આવતું અને તેમનું રોજબરોજના જીવનમાં તેમને સતાવવાના પ્રયત્નો થતા. તેમનું જીવન ખુબ મુશ્કેલીમાં મૂકી દેવામાં આવતું.

2. નારાયણ બાપા આર્ય ધર્મના હિમાયતી હતા. આર્ય ધર્મને ચોખા હિંદુ ધર્મનું એક ફાટું ગણાય છે. આજના યુગમાં ભણેલા વર્ગને પણ આર્ય ધર્મની ક્રિયાઓ પાળવી અઘરી લાગે છે.

211

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

14. નિષ્ફળતાના કારણો – (2 / 2):

- સેંકડો વર્ષોથી હિંદુત્વથી વિમુખ રહેવાના કારણે, જ્ઞાતિ હિંદુ ધર્મના મૂલ્યો અને સિદ્ધાંતો ભૂલી ચુકી હતી. તેવીજ રીતે રોજબરોજની ક્રિયાઓ પણ ભૂલી ગઈ હતી.
- પરિસ્થિતિ એવી હતી કે જાણે, એક બાળમંદિરના વિદ્યાર્થીને ૧૦માં ધોરણમાં ભરતી કર્યો હોય. સ્વાભાવિક છે કે આવા સંજોગોમાં વિદ્યાર્થી મુજવાઈ જાય અને અભ્યાસમાં તેનું મન ન લાગે. છેલ્લે ભણવાનું છોડી દે.
- એટલે નવા નિશાળિયાના રૂપે તાજા બનેલા હિંદુઓને હિંદુ ધર્મનો એક ચુસ્ત પંથ પળાવવામાં નિષ્ફળ રહ્યા.

212

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

15. નારાયણ બાપાના પ્રયત્નો નિરર્થક ન ગયા:

- પરિસ્થિતિ દિવસે દિવસ બગડતી ગઈ. નારાયણ બાપાના ઘરે રોજ સવાર થતી અને સાદડી ભરાતી. લોકો પાઘડી ઉતારીને બાપાના પગમાં મુકીને કહેતા કે અમારાથી આ ધર્મ (હિંદુ) નહિ પળાય. બાપાના સાથીદારો પણ ઓછા થવા લાગ્યા.
- નારાયણ બાપા અને તેમના સાથીદારોને બહુ મોટો આઘાત લાગ્યો, જેનાથી તેઓ ક્યારેય બહાર ન આવી શક્યા.
- જ્ઞાતિને પાછા હિંદુ ધર્મમાં લાવવામાં બાપા સફળ ન થયા.
- પણ, બાપાની મહેનત સંપૂર્ણ રીતે નિરર્થક ન ગઈ. જ્ઞાતિને તેનો સાચો ધર્મ સમજાઈ ગયો. જ્ઞાતિમાં જે જાગૃતિ તેઓ લઇ આવ્યા હતા, તેના કારણે એટલીતો ચિનગારી ઉત્પન્ન થઇ કે આગળ જતાં બીજા લોકો, એ ચિનગારીની મદદથી, સમાજમાં ધર્મ ક્રાંતિની જ્વાળા લગાડી શક્યા.

213

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

16. ઓધવરામ મહારાજનું આગમન:

- આવા સંજોગોમાં એક સાચા સંત, શ્રી ઓધવરામ મહારાજનું જ્ઞાતિના હિતાર્થે આગમન થયું. નારાયણ બાપાના જમણા હાથ સમાન ગણાતા, વિરાણી મોટી ગામના બીજા મહાન વીર, શ્રી રતનશી ખીમજી ખેતાણી સાથે તેમનો ભેટો થયો.
- નારાયણ બાપા અને તેમના સાથીદારોની કાર્ય પ્રણાલીની સમજણ લીધા પછી, ઓધવરામ મહારાજે રતનશી બાપાને **"સદભાવના"**ની રાહ/રણનીતિ બતાવી.
- સતપંથીઓથી દૂર રહેવાના બદલે સતપંથીઓ સાથે સંપર્ક બનાવી તેમને પ્રેમથી જીતવાની રણનીતિ બનાવી હતી. સમય જતાં આ રણનીતિ બહુ કારગર સાબિત થઈ.
- આ રણનીતિએ સુનિશ્ચિત કર્યું કે લોકો પીરાણા સતપંથની બેડીઓથી આઝાદ થઈને હમેશ માટે હિંદુ ધર્મનો અંગીકાર કરી શકે અને ધર્માન્તરની પ્રક્રીયા બહુ સહેલી કરવામાં આવી.

214

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

17. "સદભાવના" રણનીતિની સફળતા:

- જાત અનુભવથી મોટો કોઈ પણ અનુભવ ન હોઈ શકે. જયારે, રતનશી બાપાએ, ઓધવરામ મહારાજે બતાવેલી રણનીતિ તેમના પોતાના ઘરમાં વાપરીને તેમના ભાઈઓના પરિવારને સનાતન ધર્મ અપનાવા માટે રાજી કરી લીધા, ત્યારે તેમને ઓધવરામ મહારાજ માટે અટૂટ શ્રદ્ધા અને વિશ્વાસ જાગ્યો.
- તેમની રણનીતિ કારગરતો હતીજ, પણ સાથે નારાયણ બાપાની સંપૂર્ણ વિભાજનની રણનીતિની ખામીઓથી પીડાતી નહોતી.
- સતપંથીઓથી દૂર રહેવાના બદલે, તેમને માન આપી, તેમના સાથે સંપર્ક જાળવીને તેમને સનાતન ધર્મ અપનાવા માટે રાજી કર્યા.
- રતનશી બાપા અને તેમના સાથીદારો, ઓધવરામ મહારાજ સાથે મળીને ગામે ગામ ફર્યા અને અગણિત સભાઓ કરીને લોકોને સનાતન (હિંદુ) ધર્મ અપનાવા માટે રાજી કર્યા.
- પીરાણા સતપંથ સમાજથી જુદા થઈને રતનશી બાપા અને તેમના સાથીદારોએ નવી 'કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજ" ઉભી કરી, જે સનાતનીઓ (હિંદુઓ) ની કેન્દ્રિય સમાજ હતી.

215

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

18. લક્ષ્મીનારાયણ મંદિરો બંધાયા:

- ભવિષ્યમાં લોકો પાછા સતપંથ ધર્મ તરફ ન વળે, તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે, ધાર્મિક અને સામાજીક માળખું ઉભું કરવાની જરૂર જણાઈ. જેમકે મંદિરો અને સમાજ વાડીઓ.
- આ વાતનું મહત્વ સમજીને ઓધવરામ મહારાજે, દેસલપર વાંઢાયમાં કડવા પાટીદારોના કુળદેવી ઉમિયા માતાજીનું મંદિર બાંધવામાં ખુબ અંગત રસ લીધો.
- પણ હજી જ્ઞાતિને તેમના આરાધ્ય દેવ નહોતા મળ્યા. પીરાણા સતપંથ ધર્મના કારણે જ્ઞાતિ તેમના મૂળ આરાધ્ય દેવને ભૂલી ગઈ હતી. ઓધવરામ મહારાજે દૂરંદેશી વાપરીને જ્ઞાતિને લક્ષ્મીનારાયણ ભગવાન તરીકે આરાધ્ય દેવ સુચવ્યા. તેના કારણે જ્ઞાતિને હિંદુ તરીકેની આગવી ઓળખ મળી અને તે ઓળખ આજ દિવસ સુધી કાયમ રહી.
- રતનશી બાપાએ કચ્છના ક.ક.પા. જ્ઞાતિના અંદાજીત 65 જેટલાં ગામોમાં જઈને લક્ષ્મીનારાયણ મંદિરની સ્થાપના કરી.
- રતનશી બાપાના આવા પ્રયાસોના કારણે હિંદુઓ નું મનોબળ મજબૂત થયું અને લોકોનો સાથ મળતો ગયો.

216

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

19. ઓધવરામ મહારાજનો પ્રભાવ અને રતનશી બાપાની લાગણી ભરી હાકલ:

- રતનશી બાપા લાગણી ભર્યા ભાષણ માટે પ્રખ્યાત હતા. તેમના ભાષણોથી લોકોના દિલ જીતી લેતા અને લાગણીથી લોકો રડવા લગતા. તેમને સાથ મળતો ઓધવરામ મહારાજના પ્રભાવનો. ઓધવરામ મહારાજ તેમના ભાષણો દ્વારા શ્રોતાઓ પર એવો જબરદસ્ત પ્રભાવ છોડતા કે લોકો ધર્મ પરિવર્તન કરી હિંદુ બનવા માટે તરતજ તૈયાર થઈ જતા.
- લોકોનું દિલથી પરિવર્તન થયું હતું. કોઈએ તેમના પર જોર જબરદસ્તી નહોતી કરી.
- પૂર્વજોના સાચા અને મહાન હિંદુ ધર્મની જાણવાની સાથે તેમના બે મહાન અને લોકપ્રિય નેતાઓ પર અટૂટ વિશ્વાસના કારણે લોકોના દિલ જીતવામાં તેઓ સફળ રહ્યા.

20. સરળ ધાર્મિક ક્રિયાઓ અપનાવી:

- ઉપર જણાવેલ મુદ્દાઓની સાથે સાથે સરળ અને પાળવા લાયક ધાર્મિક ક્રિયાઓ અપનાવવાના કારણે લોકો સહલીય અનુભવવા લાગ્યા. લોકોને, ઓધવરામ મહારાજે રજુ કરેલો હિંદુ ધર્મ પાળવામાં અને સમજવામાં બહુ સહેલો અને વહેવારિક લાગ્યો.
- નવા ધર્મ (હિંદુ ધર્મ)માં, જ્ઞાતિને પાયમાલ કરી દેતા, દસોન્દ અને અન્ય ધાર્મિક લાગાઓ ભરવાની કોઈ જરૂરી નહોતી.
- ધાર્મિક કર ભરવાની ફરજમાંથી આજાદી મળી ગઈ. લોકો ખુશખુશાલ થઈ ગયા. તેમની ખુશીનો કોઈ માપ ન રહ્યો અને હિંદુ ધર્મ અપનાવા લાગ્યા.

217

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર ...

21. જ્ઞાતિનો ધર્મ પરિવર્તન:

- હિંદુ ધર્મમાં દસોન્દ અને લાગાઓ ભરવાની ગરજ ન હોવાના કારણે જ્ઞાતિની ઝડપી પ્રગતિ થઈ. લોકોની આર્થિક પ્રગતિની સાથે તેમની કમાણીમાં બરકત થવા લાગી.
- ૧૯૨૦ના દાયકાના મધ્યમાં, સનાતાનીઓની કેન્દ્રીય સમાજની જે રચના થઈ હતી, તે સમાજ ખુબ સારી રીતે કામ કરતી હતી. આ સંસ્થા સનાતાનીઓના હિત માટે બનાવામાં આવી હતી અને ધીરે ધીરે પીરાણા સતપંથ સમાજથીએ મોટી સમાજ બની ગઈ.
- એજ સમય દરમ્યાન, રતનશીબાપા અને તેમના સાથીદારો, એક સુનિયોજિત યોજના મુજબ, ગામના આગેવાનોને મળીને તેમના દિલ જીતવાનું કામ અંદરો અંદર ચાલુ રાખ્યું.
- થોડા સમયમાંજ, ઓધવરામ મહારાજે બતાવેલ રણનીતિ ચમત્કાર કરવા લાગી.
- એક સમય એવો આવ્યો કે લગભગ સંપૂર્ણ જ્ઞાતિ હિંદુઓની મુખ્ય ધારામાં જોડાઈ ગયા.

218

... ક.ક.પા. જ્ઞાતિમાં ક્રાંતિની અસર

22. ઓપચારિક અને કાયદેસરની સંસ્થા/સમાજની રચના:

- ઓધવરામ મહારાજની પ્રેરણા થઈ અને પાછો એવો સમય આવ્યો, જયારે સમાજમાં કેળવણીની અત્યંત મહત્તા સમજાઈ. વિદ્યાર્થીઓ માટે સમાજે નખત્રાણામાં એક મોટી અને આલીશાન બૉર્ડિંગ સ્કુલ બાંધી.
- નવી કેન્દ્રીય સમાજ, જે લગભગ ૪ દાયકા જેટલી જૂની હતી, બહુ સારા અને અસરકારક સામાજીક કામો કરતી હતી. ભવિષ્યનું ધ્યાન રાખીને, વર્ષ ૧૯૬૦માં આ સમાજને એક ઓપચારિક અને કાયદેસરનું રૂપ આપવામાં આવ્યું. આજે આ સમાજને "કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજ" (ટૂંકમાં "ક.ક.પા.") તરીકે ઓળખાય છે. જેનું પાછળથી નામ બદલીને "અખિલ ભારતીય કચ્છ કડવા પાટીદાર સમાજ" (ટૂંકમાં "અ.ભા.ક.ક.પા.") કરવામાં આવ્યું.
- રતનશી બાપાના સંસર્ગના કારણે તેમના સાથીદારો બહુ લોકપ્રિય બની ગયા હતા. તેઓએ આ કાયદેકીય સંસ્થાનો પાયો નાખ્યો અને પહેલા ટ્રસ્ટી અને કારોબારી સભ્યો બન્યા. દુર્ભાગ્યવશ, તે સમયે રતનશી બાપાની તબિયત સારી નહોતી રહેતી.
- આ સ્કૂલના મકાનમાં સમાજનું કેન્દ્રિય કાર્યાલય રાખવામાં આવ્યું, જે આજે પણ છે.

219

ક્રાંતિ પછી પણ કેમ સતપંથ ચાલ્યો

- કોઈ પણ સાધારણ વ્યક્તિના મનમાં એક સવાલ થશે કે જો સતપંથ, હિંદુ ધર્મ નથી અને તેનાઅનુયાયીઓને હિંદુ ધર્મ પાળવો હતો, તો પછી સતપંથ સાથે કેમ ટકી રહ્યા છે?
- ધ્યાન પૂર્વક ચિંતન કરીએ તો આનો જવાબ મળશે.
- સતપંથના અનુયાયીઓને બે મુખ્ય ભાગમાં બાટી શકાય;

1. <u>જાણકાર લોકો:</u> આ લોકોને ખબર છે કે સતપંથ હિંદુ ધર્મ નથી. પણ ધર્મમાં શ્રદ્ધા હોવાના કારણે તેઓ એ ધર્મ પાળે છે.
2. <u>અજાણ લોકો:</u> આ લોકો સતપંથની સચ્ચાઈથી અજાણ છે. તાકિયાની મદદથી, સતપંથના નેતાઓએ, આ લોકો પર એવું ઠોકી બેસાડ્યું છે કે બીજા લોકોની વાત ન માનવી અને ખાસ કરીને તેમના સનાતની ભાઈઓની તો નહીજ. દયા આવે છે કે આજના આધુનિક યુગમાં પણ આ લોકો બેવકૂફ બની રહ્યા છે અને જૂની પરંપરા પાળ્યા રાખે છે.

220

4.6 પીરાણા સતપંથમાં અશાંતિ

ખરાબ દોરથી ગુજરતું પીરાણા સતપંથમાં સર્જાઈ અશાંતિ

221

પીરાણા સતપંથમાં અશાંતિ ...

1. ગબડતી પરિસ્થિતિ:

- સરુઆતમાં નારાયણ બાપાનો લોકો ઉપર હિંદુ ધર્મના નામે ઊંડો પ્રભાવ અને પાછળથી રતનશી બાપા દ્વારા કારગર અને ઘાતક પ્રહારોના કારણે પીરાણા સતપંથનો જુઠાણાના પાયાપર બનેલો પત્તાનો કિલ્લો પડવા લાગ્યો.
- લોકોને ખુબજ સારી રીતે સમજાઈ ગયું હતું કે, જે ધર્મ તેમને પાળવો હતો, તેની આજુ બાજુ પીરાણા સતપંથ આવતો જ નહોતો.
- લોકોને ગેર હિંદુ ધર્મ પાળવામાં કોઈ રસ નહોતો.
- પીરાણા સતપંથના છુપા ભેદો લોકો સામે આવી ગયા હતા. પીરાણા સતપંથના અનુયાયીઓની સંખ્યા જલદી-જલદી ઘટવા લાગી. તેઓ હિંદુ ધર્મ અપનાવા માટે માનસિક રીતે તૈયાર થઇ ગયા હતા. રતનશી બાપા અને તેમના સાથીદારોના પ્રયાસોમાં રંગ દેખાવા લાગ્યો.

222

... પીરાણા સતપંથમાં અશાંતિ ...

2. આંતરિક લડાઈઓ -1931 કોર્ટ કેસ –(1 / 2):

- તે કાળમાં પીરાણા સતપંથની સંસ્થા વિવાદો અને આંતરિક જગડાઓથી ઘેરાયલી હતી.
- 1931 નો પ્રખ્યાત કોર્ટ કેસ જેનો પીરાણા સતપંથ ઉપર આગામી અને કાયમી અસર પડી અને સંસ્થાનો વહીવટ કરવાની રીત કાયમ માટે બદલી ગઈ. આ કેસ સૈય્યદો અને સતપંથના અનુયાયીઓ (કાકાનો સાથ મેળવીને) વચ્ચે ઘણો લાંબો ચાલ્યો.
- પીરાણાની મિલકત અને દસોન્દના પૈસા પર હક્કનો વિવાદ હતો.
- 1939માં જયારે કેસનો નિર્ણય આવ્યો, ત્યારે કોર્ટે એક ટ્રસ્ટ બનાવવાનો ફેસલો આપ્યો. આ ટ્રસ્ટનું નામ છે “ધી ઈમામ શાહ બાવા રોઝા સંસ્થાન કમીટી ટ્રસ્ટ” અને રજિસ્ટર નં ઈ-૭૩૮ છે. જે આજે પણ આ સંસ્થા પીરાણાની મિલકતની દેખરેખ કરે છે.
- કાકાના એકલા હાથે થતા સંસ્થાના સંચાલનમાં સૈય્યદોને પહેલો વહેલો, કાયદેસર રીતે, ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી તરીકે ભાગ લેવા મળ્યો.

223

... પીરાણા સતપંથમાં અશાંતિ ...

2. આંતરિક લડાઈઓ -1931 કોર્ટ કેસ –(2 / 2):

- ટ્રસ્ટના ૭ ટ્રસ્ટી ક.ક.પા જ્ઞાતિના હોય છે અને ૩ સૈય્યદો હોય છે. અને પીરાણાના કાકા, હોદ્દાની રૂએ ટ્રસ્ટના ચેરમન હોય છે.
- સૈય્યાદોના હાથે થતી કીર્યાઓ માટે તેમને આપવાના પૈસા નક્કી કરવામાં આવ્યા. તેવીજ રીતે ધાર્મિક પ્રસંગોમાં સૈય્યદોને આપવાની ભેટ પણ નક્કી કરવામાં આવી.
- હરિવંશના ગાદી પતિ સૈય્યદ શિવાયના, પીરાણાના સૈય્યદો અને કાકા વચ્ચે નાના મોટા ઝગડા ચાલ્તાજ રહ્યા.
- કાકા અને સૈય્યદો વચ્ચે વેર જગડાના કારણે અનુયાયીઓની સંખ્યા ઘટતી ગઈ. તેમની પોલ લોકોસામે આવી ગઈ હતી. જુજ કટ્ટરવાદી અનુયાયીઓજ બચ્યા હતા.

224

... પીરાણા સતપંથમાં અશાંતિ ...

3. સજીવન કરવાના નિષ્ફળ પ્રયાસો -(1 / 2):

- પીરાણા સતપંથમાં અંદરો અંદર જગડા ચાલતા હતા, ત્યારે એક જલાલશાહી સૈય્યદ, બાવા અહમદ અલી ખાકીએ પીરાણાના સહોત્યોને ફરીથી લખવાનું કામ શરૂ કર્યું.
- અહમદ અલી ખાકીએ, ઈમામ શાહના વંશજ અશરફ શાહ બાવાના વારસદાર હોવાનો દાવો કર્યો. તેઓ ઈમામ શાહની ગાદીના સીધા ઉત્તરાધિકારી ન હોવા છતાં, તેઓએ પીરાણા સતપંથના જીવતા ઈમામ (ભગવાન વિષ્ણુનો ૧૦મો અવતાર) હોવાનો પણ દાવો કર્યો.
- ભગવાન વિષ્ણુનો ૧૦મા અવતારના વારસદારને "હરિવંશી" તરીકે માનવામાં આવે છે. એટલે અમુક સતપંથીઓ તેમને "હરીવંશી સૈય્યદ" તરીકે માનવા લાગ્યા હતા.
- પીરાણા સતપંથની ગબડતી હાલતથી તેઓ વાકેફ હતા અને તેના ઉપાયમાં તેઓએ તાકિયાનો પ્રયોગ કરવાનું શરૂ કર્યું. તેઓએ સાહિત્યોમાંથી અરબી શબ્દો કાઢીને હિંદુ શબ્દો મુકવાનું નક્કી કર્યું.
- વેદો, પુરાણો, કુરાન, બાઈબલનું ઊંડું જ્ઞાન લીધું અને સંસ્કૃત ભાષા પર પ્રભુત્વ મેળવી લીધું.
- તેઓએ ઘણી પુસ્તકો છાપી, જેમાં સતપંથીઓનું દસ અવતાર નામનું પુસ્તક મુખ્ય છે.

225

... પીરાણા સતપંથમાં અશાંતિ ...

3. સજીવન કરવાના નિષ્ફળ પ્રયાસો -(2 / 2):

- ચતુરાઈ વાપરીને સતપંથી દસ અવતારના અરબી શબ્દોના અર્થને હિંદુ / ભારતીય ભાષાઓમાં સમજાવ્યો.
- પુસ્તકના લેખને ગુજરાતી ભાષામાં લોકો (ખાસ કરીને ક.ક.પા. જ્ઞાતિ) સમક્ષ એવી રીતે રજુ કરવાનું શરૂ કર્યું, જાણે તે પુસ્તકો સાચા હિંદુ ધર્મનાજ હોય અને તેમાં મહંદ અંશે સફળતા પણ મળી.
- એમની દલીલ હતી કે ભાષા ફક્ત વાત પહોંચાડવાનું એક માધ્યમ છે. ભલે સાહિત્યોના મૂળમાં અરબી શબ્દો વાપરીને તૈયાર કરવામ આવ્યા હોય, પણ તેઓ હંમેશા હિંદુ ધર્મનાજ સાહિત્યો છે. સાહિત્યોના શબ્દો બદલાવતી વખતે ચતુરાઈ વાપરીને મૂળ ઇસ્લામી મૂલ્યો સાથે કોઈ છેડછાડ નહોતી કરી.
- તેમના દસ અવતારમાં સંસ્કૃત શ્લોકાના ખોટા અર્થઘટન રજુ કર્યા અને તેના દ્વારા ઇસ્લામી મૂલ્યોને ગુસાડવામાં આવ્યા.
- ઇસ્લામી મૂલ્યોને સાચવતો એક દાખલા તરીકે, તેમના પુસ્તકમાં તેઓએ ગાયની હત્યાને પણ વાજબી ગણવાની હિંમત દેખાડી દીધી. જુઓ "ગૌ મેધ યજ્ઞ" દસ અવતારના પાના નં ૩૪૮.
- તેમની ઘણી કોશિશ કરવાં છતાં તેઓ સતપંથને હિંદુ ધર્મ તરીકે ખપાવામાં નિષ્ફળ રહ્યા. તેઓ ફક્ત જુજ અનુયાયીઓનેજ સાચવી શક્યા.

226

... પીરાણા સતપંથમાં અશાંતિ

4) 1973 કોર્ટ કેસ:

- વર્ષ ૧૯૭૩માં એક બીજો કોર્ટ કેસ દાખલ કરવામાં આવ્યો. ૧૯૩૯ના કોર્ટ કેસમાં આપેલ નિર્ણય ઉપર ફેર બદલ કરવા માટેની અરજી કરવામાં આવેલ હતી.
- સૈય્યદોએ તેમને અપાતા હક્કના પૈસાઓ અને બીજા લાગાઓમાં વધારો માંગ્યો હતો.
- તેઓએ કોર્ટ સામે રજૂઆત કરી હતી કે ઈમામ્ શાહ જન્મથી મુસલમાન હતા અને મર્યા ત્યાં સુધી મુસલમાન રહ્યા. તેઓ રોજ નમાઝ પડતા હતા અને ક્યારેય હિંદુ સંત નહોતા.
- **તેની સામે સતપંથીઓ એ રજૂઆત કરી કે ઈમામ શાહ નિષ્કલંકી નારાયણને માનતા હતા, જે ભગવાન વિષ્ણુનો ૧૦મો અવતાર છે. ઈમામ શાહના દીકરા નર મોહમ્મદ શાહને આદી વિષ્ણુ તરીકે અને તેમની માતાને આદ શક્તિ તરીકે માનવામાં આવે છે.**
- અનુયાયીઓ મુજવણમાં પડી ગયા અને કોની વાતનો ભરોસો કરવો તેની ખબર નહોતી પડતી.
- અનુયાયીઓની સંખ્યા ભયાનક સ્તરે આવી ગઈ હતી અને સાથે સાથે સંસ્થાની આર્થિક પરિસ્થિતિ પણ પાયમાલ થઈ ગઈ હતી.

227

4.6 નવનિર્મિત તાકિયા

કરસન કાકાને ગાદી પર બેસાડીને પીરાણાને સજીવન કરવાના પ્રયાસો

228

નવનિર્મિત તાકિયા ...

1. પુષ્ઠભૂમિ (Background):

- ૧૯૩૦ અને ૧૯૯૦ વચ્ચેના થોડાજ દાયકાઓમાં, કચ્છના ઈમામ શાહી પાટીદારોની બહુમતી ધરાવતા સતપંથી ગામોમાં શાનદાર પરિવર્તન થયાં.
- ગામે ગામ પરંપરાગત સતપંથી (જુના) "ખાના"ઓની બાજુમાં, નવાં "નિયમિત" હિંદુ લક્ષ્મીનારાયણ મંદિરો બંધાયા.
- જે સંખ્યામાં લોકો સતપંથ છોડવા લાગ્યા એ પીરાણાના કરતાહરતાઓ માટે બહું મોટી ચિંતાનો વિષય હતો.
- આ સમયે, સજ્જાદ નશીનનો દાવો કરનાર શમશુદ્દીન ખાકી જે પોતાને પીર અને છુપા ઈમામનો મુખ્ય અધિકારી હોવાનો દાવો કરતો હતો, તેને પાછી તાકિયાની રીત પાળવાનું શરૂ કરી દીધું.
- આગાઉ સ્લાઈડ 190 થી 192માં જણાવ્યા પ્રમાણે, જે સતપંથીઓને ઈમામ શાહનો વંશ પુરો થઈ ગયો હોવાની ખબર નહોતી, તેવા લોકો અંધ વિશ્વાસ રાખીને તેમને માનવા લાગ્યા.
- પોતાના પાટીદાર મિત્રોની મદદ લઈને પોતાના જુના મિત્ર પટેલ કરસન અરજણ છાભૈયાને "કાકા"ની ગાદી પર બેસાડી દીધા.

229

... નવનિર્મિત તાકિયા ...

2. નવનિર્મિત તાકિયા - (1 / 3):

- સતપંથનું અસ્તિત્વ ખતરામાં જોઈને, ગુપ્તી સમુદાયના નેતા એટલે મુખ્ય કાકા કે કબરના મુજાવર કે રખેવાળે, સજ્જાદ નશીનનો દાવો કરનાર, શમસુદ્દીન બાવાના માર્ગદર્શન હેઠળ, પંથનું બાહ્ય હીન્દુવાદી સુધારા કરવાનું શરૂ કર્યું.
- આનો હેતુ એટલોજ હતો કે સતપંથના અનુયાયીઓને સનાતની ભાઈઓની નિંદા ન સહવી પડે. અને સતપંથને મુસ્લિમ ધર્મ સમજીને છોડીને ગયેલા અનુયાયીઓ પાછા સતપંથમાં વળે.
- આના કારણે ગુપ્તીઓ પોતાની ઓળખ એક રૂઢીવાદી હિંદુ તરીકે હોવાનો મજબુત દાવો કરી શકે અને ઇસ્લામનો કોઈ પ્રભાવ ન હોવાનું પણ કહી શકે.
- તેમના નવા બંધાયલા "*ખાનાઓ*"નો આંકાર પણ એક પરંપરાગત હિંદુ મંદિરોના જેવો આપવામાં આવ્યો. તે ખાનાઓના નામ વિષ્ણુના ૧૦માં અવતાર આધારિત "*નિષ્કલંકી મંદિર*" તરીકે રાખવામાં આવ્યા.
- તેવીજ રીતે પીરાણાની દરગાહનું નામ બદલીને "*સમાધી*" રાખવામાં આવ્યું. અને પીરાણાને "*પ્રેરણા પીઠ*"નું નામ આપવામાં આવ્યું.

230

... નવનિર્મિત તાકિયા ...

2. નવનિર્મિત તાકિયા - (2 / 3):

- જાણકાર અને વિદ્વાન સતપંથીઓને ગીનાનને ફરીથી લખવાનું નાજુક કામ આપવામાં આવ્યું, જેમાં આ ભક્તિમય ગીતોમાં ઇસ્લામી શબ્દો અને સંદર્ભોને બદલાવીને તેની જગ્યાએ હિંદુ શબ્દો મુકવામાં આવ્યા.
- હાલમાં પીરનો દાવો કરનાર શમશુદ્દીન ખાકીના સ્વર્ગસ્ત પિતા અહમદ અલી ખાકીએ સતપંથ પર છપાવેલા પુસ્તકો અને લેખો પર પ્રતિબંદ મુકવામાં આવ્યો અને ઉપર જણાવેલ પ્રમાણે ફરીથી લખાયેલા, જુના પુસ્તકોનો મૂળ સંદેશ બદલ્યા વગર, બાહ્ય હિંદુ રૂપ ધરાવતા, નવા પુસ્તકોનું જાહેરમાં પીરાણાના પુસ્તકાલયમાં પ્રદર્શિત કરીને તેનું વેચાણ કરવાનું શરૂ કર્યું.
- એક પ્રખ્યાત લેખક અને સંશોધનકાર, જેઓ ઈમામશાહીઓના લેખો પર અધિકાર ધરાવતા હોય એવું મનાય છે, તેવા આ લેખક, સંયોગવશ, કચ્છના એક ગામમાં, સતપંથના જૂના ધાર્મિક સાહિત્યોને, બાહ્ય હિંદુ રૂપ આપવાનું કામ કરતા એવા એક વ્યક્તિને પણ મળ્યાં હતા.

231

કરેલાં અમુક બદલાવો

જુની પરિભાષા	નવી પરિભાષા
હુસૈનના પરિવારમાં	હરિવંશમાં
અલી શાહ / નર મોહમ્મદ શાહ	નિષ્કલંકી નારાયણ
શાહ / ઈમામ	હરી / વિષ્ણુ
મસ્જીદ / ખાનું / જગ્યું	મંદિર
સદ્દદીન	સહદેવ
કુદરતી ધર્મ	મહા ધર્મ
ખુદા	નિષ્કલંકી
કબર	સમાધી
વફાત પામીયા	સમાધી લીધી
સાહેબજી	પરમાત્મા

232

ફેરફારોને કેવી રીતે સમજવામાં આવ્યા

- ભાષાતો ફક્ત વિચારો સમજવાનું એક સાધન છે, એવો સિદ્ધાંત ઊભો કરવામાં આવ્યો.
- મોટા ભાગના અનુયાયીઓને અરબી ભાષાને મુસલમાનો સાથે જોડે છે અને તેનાં કારણે અસુવિધા અનુભવે છે અને બીજી કોમ સામે અરબી ભાષાના શબ્દો ધરાવતા ધર્મની વાતો કરવામાં શરમાય છે. એટલે અરબી શબ્દોને હટાવીને હિંદુ/ભારતીય શબ્દો મૂકી દેવાંમાં આવ્યા છે. જો આ બદલાવો ન કરત તો મોટા ભાગના અનુયાયીઓ સતપંથને છોડી દેત, જે સતપંથને પોસાતજ નહિ.
- કોની પૂજા કરો છો એ મહત્વનું છે ન કે કઈ ભાષામાં કરો છો. નિષ્કલંકી નારાયણ કહો કે અલી કહો, કોઈ ફરક પડતો નથી. બન્ને અલ્લાહના નામ છે. તેઓ હિંદુદેવોના નામ નથી. આવી રીતે સમજાવીને ઇસ્લામના મૂળ તત્વોને પાછળના દરવાજે ગુસડવાનું સુનિશ્ચિત કર્યું છે.
- આવી રીતે સમજાવ્યા બાદ જુના સતપંથી જો ન સમજે અને જૂની વાતો પકડી રાખે તો તેને એવો જવાબ આપવામાં આવે છે કે; જો તમને એમ લાગતું હોય કે મૂળ શબ્દો નહોતા બદલવા તો મૂળ પુસ્તકો વાંચવાથી તમને કોણ રોકે છે? મૂળ પુસ્તકો વાંચોને.

233

… નવનિર્મિત તાકિયા …

2. નવનિર્મિત તાકિયા - (3 / 3):

- ગુજરાતમાં હિંદુ રાષ્ટ્રીયતાની ભાવના મજબુત હોવાના કારણે પીરાણા પરંપરાને બચાવવાના હેતુથી આ ફેર ફારો કરવામાં આવ્યા.
- "અધીકુર્ત" રીતે કરેલાં ફેર ફરો / બદલાવો તાકિયાના કારણે કરવામાં આવેલ.
- તાજા ફેરફારોના કારણે એવું જોવામાં આવ્યું છે કે સતપંથી સમાજની નવી પેઢી આ ફેરફારોને તરતજ સ્વીકારી લે છે તેના કારણે તેમના સનાતની ભાઈઓ સાથે એકતા અને સહકાર જાળવી રાખી શકે. સાથે-સાથે હિંદુ વાદી પરિસ્થિતિમાં રાહત અનુભવી શકે.
- આના પરિણામે નવજુવાન વર્ગને અસલી સતપંથનો ઇસ્લામ સાથે સંબંધ છે તેનાથી તે સંપૂર્ણ રીતે અજાણ છે.

234

... નવનિર્મિત તાકિયા ...

3. મૂળ ઓળખને ટકાવવી – (1 / 2):

- મક્કમ પણે હિંદુ દેખાવ અપનાવીને, સાહિત્યો અને ક્રિયાઓમાં "ફેરબદલ" કરવાનું મુખ્ય કારણ સતપંથની આગવી ઓળખ ટકાવી રાખવાનો પ્રયત્ન હતો.
- શમશુદ્દીન ખાકીએ, આવી રીતે હિંદુત્વના હિમાયતીઓ દ્વારા થતી ટીકાને અટકવાની સાથે એવા સમયે કે જ્યારે અનુયાયીઓની સંખ્યા ચિંતા જનક રીતે ઘટતી હતી, ત્યારે સતપંથનું અસ્તિત્વ સુનિશ્ચિત કર્યું.
- આ કોશીસ કંઈ સહેલી નહોતી. એક સર્કસના કલાબાજીમાં સંતુલન જાળવવા જેવું કઠીન કામ હતું. એક બાજુ સતપંથને હિંદુ રૂપ આપવાનું કામ હતું ત્યારે બીજી બાજુ તેની આગવી ઓળખ સચવાઈ રહે (હિંદુ ધર્મમાં ભળી ન જાય) તેનું ખાસ ધ્યાન રાખવાની જરૂર હતી.
- બીજી બાજુ, તેમના પિતા, અહમદ અલી ખાકી, દ્વારા છપાયેલા પુસ્તકો અને લેખોએ તેમનું કામ સહેલું કરી દીધું હતું. કારણ કે તે લેખોને "હિંદુ" પરિભાષા વાપરીને પહેલાંથી તૈયાર કરવામાં આવેલ હતા.

235

... નવનિર્મિત તાકિયા

3. મૂળ ઓળખને ટકાવવી – (2 of 2):

- મુંબઈ સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ અધિનિયમ ૧૯૫૦ હેઠળ પીરાણાનું ટ્રસ્ટ કેટેગરી "E" માં નોંધાયલું હોવાના કારણે કરસન કાકાને મદદ મળી. અક્ષર "E" માં બિનસાંપ્રદાયિક સંસ્થાઓને નોંધવામાં આવે છે. એટલા માટે, અધિકૃત રીતે, સતપંથની ક્રિયાઓ ચોખી મુસ્લિમ અને ચોખી હિંદુ ક્રિયા છે એમ ન કહી શકવાનું તેમને કારણ મળી ગયું.
- ૧૩-૦૮-૧૯૯૮ના કરસન કાકા સામે દાખલ થયેલા એક કોર્ટ કેસમાં જવાબ આપતા કરસન કાકાએ રજૂઆત કરી હતી કે પીરાણામાં પૂજા કરવા હેતુ ભગવાનના ત્રીયામી (મૂર્તિ) ચિત્ર નથી લગાડવામાં આવ્યા. જે ચિત્રો છે, તે ફક્ત સજાવટ માટેજ છે.
- હિંદુઓના ધાર્મિક અને પૂજ્ય ॐ ચિન્હનો બેવડો મતલબ કાઢીને સતપંથી પુસ્તકોમાં એવી રીતે છાપવામાં આવ્યું કે હિંદુના ॐ ને જમણેથી ડાબી બાજુ વાંચે તો, અરબી શબ્દોમાં, "અલી" વંચાય (જુવો સ્લાઈડ નં. 37નું ફોટું).
- તાકિયાના સિદ્ધાંતો પ્રમાણે, બદલાઓ ફક્ત બાહ્ય હતા. સાચી ઓળખ ક્યારે પણ બદલવામાં આવી નહોતી.
- રણનીતિ બહુ સરળ હતી. તાકિયા વાપરીને એવી પરિસ્થિતિ નિર્માણ કરવી કે જેમાં જયારે જોઈએ ત્યારે સતપંથને હિંદુ ધર્મ સાથે જોડી શકાય અને જરૂર જણાય ત્યારે ઇસ્લામનો ભાગ પણ બતાવી શકાય. સાહિત્યો અને ક્રિયાઓનો બેવડો અર્થ આપી, જેવો જરૂર પડે તેવો અર્થ ઉભો કરી હિંદુ કે મુસ્લિમ ધર્મ સાથે જોડી શકાય.

236

હિંદુ ધાર્મિક નેતાઓની ભૂમિકા

- તાકિયાની મદદથી, વર્ષ 1931માં, સૈય્યદ અહમદ અલી ખાકી ઇસ્લામી ધારણાઓને વૈદિક તત્વો સાથે જોડવામાં એટલા સફળ રહ્યા કે હિંદુ મહાસભાએ સતપંથને શંકા મુક્ત જાહેર કરીને વૈદિક ધર્મ જાહેર કર્યો.
- ૧૯૯૦ થી ૨000 વચ્ચેના દાયકામાં સતપંથીઓ દ્વારા, તાકિયા વાપરીને, સાધુ સંમેલનો પણ આયોજીત કરવામાં આવ્યા. અને તેમાં તેમને મહદ અંશે સફળતા પણ મળી.
- ત્યાર પછી અવિચલદાસ મહારાજ જેવા અમુક હિંદુ ધાર્મિક નેતાઓએ પીરાણા સતપંથને એક હિંદુ પંથ તરીકે જાહેર કર્યો.
- પણ હિંદુ નેતાઓએ કહેવાતા પ્રમાણ પત્રો અમુક શરતો ને આધીન આપ્યા હતા. તે શરતો હતી કે પીરાણાના સંચાલકોએ પંથને હિંદુ ધર્મ તરફ વાળવો અને સતપંથને ઇસ્લામ તરફ જતાં અટકાવવો.
- પણ હિંદુ ધાર્મિક નેતાઓને પીરાણા દ્વારા તાકિયાના થતા પ્રયોગની જાણ ન હોવાની પૂરે પૂરી સંભાવના દેખાય છે. વાસ્તવમાં હિંદુ નેતાઓ તાકિયાના શિકાર થયા છે એવું ચોખું દેખાઈ આવે છે.
- આના કારણે કાકાનો બન્ને પક્ષો સાથે સારો સંબંધ જળવાઈ રહ્યો. હિંદુઓ તેમના કામને પસંદ કરવાં લાગ્યા અને તેમને સાથ આપવા લાગ્યા, ત્યારે બીજી બાજુ, સૈય્યદ મુસ્લામનોને ખબર હતી કે કાકા તાકિયાનો પ્રયોગ કરી રહ્યા છે. એટલે હાલની પરિસ્થિતિ થોડા દિવસ માટેજ છે. જયારે હિંદુઓનું દબાણ ઓછું થઈ જશે, ત્યારે તેઓ પાછા ઇસ્લામી મૂળ તરફ વળી જશે.

237

4.7 અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજની ઉદારતા અને તેની સાથે દગો

અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજના સદસ્યોની લાગણીનો દુભાવ

238

અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજ સાથે દગો ...

1. અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજની ઉદારતા:

- 1980ના દાયકાના અંતસુધીમાં લગભગ સંપૂર્ણ ક.ક.પા. જ્ઞાતિ હિંદુ ધર્મ અપનાવી ચુકી હતી.
- બાકીના બચી ગયેલા જુજ સતપંથીઓને હિંદુ ધર્મમાં ભળાવવા માટે અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજે ઉદાર નીતિ અપનાવીને તેમને દિલથી આવકાર્યા. સમાજના અન્ય લોકોના સંપર્કમાં આવીને જલદીથી પોતાનો સતપંથ ધર્મ છોડી દે, અને પોતાના ભાઈઓ પોતાથી અલગ ન થઈ જાય તેવી ઊચ્ચ ભાવના રાખીને સતપંથીઓને સમાજના કાર્યક્રમોમાં ભાગ લેવાની છૂટ આપવામાં આવી.
- દૂર્ભાગ્યવશ અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજના નેતાઓને તાકિયાની કોઈ જાણકારી નહોતી. એના કારણે સતપંથીઓ તાકિયા પાળે છે તે વાતથી તેઓ સંપૂર્ણ રીતે અંધારામાં રહ્યા. બાહ્ય હિંદુ દેખાવના કારણે તેઓ છેતરાઈ ગયા. સતપંથીઓ ફેર ફાર કરીને હિંદુ ધર્મમાં ભળવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે એમ સમજીને તેઓ નિશ્ચિંત થઇ ગયા.
- સમાજના સાધારણ સભ્યને પણ આવુંજ લાગતું હતું. સતપંથીઓ હિંદુ ધર્મ અપનાવવાના સાચા રસ્તા પર ચાલી રહ્યા છે અને જલદીથી હિંદુ બની જશે એમ સમજી રહ્યા હતા. કોઈએ સતપંથીઓ પર શંકા ન કરી.

239

... અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજ સાથે દગો ...

2. સામાજીક સંબંધો ફરી સ્થાપ્યા:

- જયારે સનાતાનીઓની કે હિંદુઓની નવી સમાજ રચાઈ, ત્યારે સતપંથીઓ સાથે દીકરીની લેવડ દેવડ સહિતના બધા સામાજીક સંબંધો કાપવામાં આવ્યા હતા. તે સંબંધો ફરીથી ચાલુ કરી દેવામાં આવ્યા.
- 1980ના દાયકાના અંતમાં રહી ગયેલા સતપંથીઓને સમાજમાં ભળાવવાના હેતુ થી અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજના લોકોએ ઉદાર નીતિ અપનાવીને કપાયેલા સામાજીક સંબંધો ફરીથી જોડ્યા.
- અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજની ઉદાર નીતિના કારણે સતપંથીઓ પર સમાજ વિશ્વાસ મુકવા લાગી.
- સતપંથીઓને પણ સમાજનો એક ભાગ ગણવામાં આવવા લાગ્યા. બીજા હિંદુ સભ્યોના જેટલું તેમને પણ માન સન્માન મળવા લાગ્યું.

240

... અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજ સાથે દગો ...

3. સમાજ ઉપર પરોક્ષ નિયંત્રણ:

- પણ સતપંથીઓએ ચતુરાઈથી એક રણનીતિ બનાવી અને તેના પ્રમાણે ધીરે-ધીરે અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજની ("સમાજ") સંસ્થાઓમાં પગ પેસરો કરતા ગયા. જલદીથી કેન્દ્રીય સમાજ અને ગામ સ્તરની સમાજોમાં પણ ઉચ્ચ હોદ્દાઓ ભોગવવા લાગ્યા.
- ષડયંત્ર એટલું ઊંડું હતું કે સમાજના સનાતની નેતાઓની તાકાત અને કમજોરીની નોંધ લેવાતી.
- સનાતની નેતાઓની કમજોરીનો ફાયદો લઈને તેમના ખરાબ સમયમાં તેમને મદદ કરીને તેમને પોતાના શચમાં લઈ લેવામાં આવતા.
- તેમની શચમાં આવેલા સનાતની નેતોઓ તેમનો વિરોધ નહિ કરી શકે એમ જાણીને સતપંથીઓ પરિસ્થિતિનો ફાયદો લેવા લાગ્યા. અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજને નબળી કરી દેવાનો તેમનો છુપો કાર્યક્રમ ચોરીછુપીથી આગળ વધારવા લાગ્યા.
- પરિસ્થિતિ એટલી ખરાબ થઇ ગઈ હતી કે સમાજ અને સમાજના નેતાઓ (સનાતની નેતાઓ) પરોક્ષ રીતે સતપંથીઓના નિયંત્રણમાં આવી ગયા.

241

... અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજ સાથે દગો ...

4. ચતુરાઈ ભર્યો પ્રચાર (1/2):

- અ.ભા.ક.ક.પા.સમાજ ઉપર નિયંત્રણ ધરાવતા સતપંથી નેતાઓ હમેશા પીરાણા સતપંથ અને તેની સંસ્થાઓ સાથે વફાદાર રહ્યા.
- અ.ભા.ક.ક.પા.સમાજ નબળી થતી ગઈ, પણ બીજી બાજુ, સતપંથીઓએ પીરાણા સતપંથની સંસ્થાઓમાં ધાર્મિક અને સામજિક પ્રગતિ કરતા ગયા. જ્યારે બીજી બાજુ અ.ભા.ક.ક.પા.માં બેઠેલા તેમના માણસોએ સનાતાનીઓની પ્રગતિ અટકાવવાના પૂરે પુરા પ્રયાસો કરતા રહ્યા.
- સમાજનું નિયંત્રણ મેળવ્યા બાદ, તેઓએ સમાજ અને ધર્મ જુદા હોવાનો નવો સિદ્ધાંત ઉભો કરવાં લાગ્યા. સમાજમાં દરેક વ્યક્તિને કોઈ પણ ધર્મ પાળવાની છૂટ છે તેવી વાતો કરવાં લાગ્યા.
- આ સિદ્ધાંતના મદદથી, સમાજમાં કોઈને પણ ધાર્મિક મુદ્દાઓ ઉપાડવા નહોતા દેવામાં આવતા. સતપંથીઓને જે જોઈતું હતું, તે મળવા લાગ્યું. આમ કરવાથી સનાતાનીઓની પાસેથી તેમની ધાર્મિક પ્રચારો, ચિંતાઓ અને વાતો રજુ કરવાનો મંચ પણ છીનવી લીધો.

242

www.realpatidar.com
mail@realpatidar.com

… અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજ સાથે દગો …

<u>4. ચતુરાઈ ભર્યો પ્રચાર (2/2):</u>

- રણનીતિ બહુ સરળ હતી. સમાજમાં કોઈ પણ વ્યક્તિને કોઈ પણ ધર્મ પાળવાની છૂટ છે, એવી વાત ચલાવીને સમાજમાં ધર્મ માટે શૂન્ય અવકાશ ઊભો કરી દેવો.
- કારણકે સનાતાનીઓ પાસે (આજ સુધી) ધર્મનું મુખ્ય સ્થાન ન હતું. લોકો ધાર્મિક મુદ્દાઓ પર મુજાઈ જાય અને કોઈ પણ ધાર્મિક પ્રવાહમાં ભળી જાય તેવી રીતે કમજોર બની જાય.
- જયારે સમાજમાં આ કમજોરી વધી જાય ત્યારે સતપંથ ધર્મને લોકો સામે મુકીને તેમને સતપંથના પ્રવાહમાં ભળતા કરી દેવા.

243

… અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજ સાથે દગો …

<u>5. પ્રચારની અસર:</u>

- ચતુરાઈથી બનાવેલ રણનીતિ અને પ્રોપગંડા કામ કરી ગયું. સનાતનીઓના હિતની વાત કરવા વાળાઓ દબાવમાં આવતા ગયા. સમાજ અને ધર્મ જુદા છે એવી વાતો કહીને ઘણી વખત સનાતાનીઓને સમાજમાં બોલવા પણ ન દેવાતું.
- સનાતાનીઓ પાસે પોતાની વાત રજુ કરવા માટે કોઈ મંચ ન રહેવાના કારણે, તેઓના મનમાં ક્રોધ, બેચૈની અને નારાજગી ઉકળવા લાગી.
- બીજી બાજુ સતપંથીઓ પાસે પોતાના ધાર્મિક ઉદ્દેશોને પાર પાડવા માટે તેમની સંસ્થાઓ તૈયાર હતી. તેની મદદથી પોતાના ધાર્મિક કામો પુરા કરતા રહ્યા. ધાર્મિક મુદ્દા પર સનાતાનીઓ લગભગ પ્રેક્ષક તરીકે રહી ગયા.
- જે લોકો સનાતાનીઓના હિતનું કામ કરતા, તેમનું મનોબળ તોડવા માટે, તેમના સામે ખોટી પોલીસ ફરિયાદો અને ખોટા કોર્ટ કેસો દાખલ કરવામાં આવતા.

244

... અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજ સાથે દગો ...

6. રમેશભાઈ (રમણીકભાઈ) વાઘડીયા સાથે એક ક્રૂર ઘટનાનો દાખલો:

- વર્ષ 2005માં રમેશભાઈએ, નારાયણ રામજી લીંબાણીના પુસ્તક "પીરાણા સતપંથની પોલ અને સત્યનો પ્રકાશ"માં થી અમુક મુખ્ય લેખોને ચોપાનિયા/પેમ્પલેટમાં છપાવ્યા અને તે પેમ્પલેટને તેમના ગામનાં લોકોમાં વિતરિત કર્યું. સ્વાભાવિક છે કે સતપંથીઓને આ વાત પસંદ ન પડી.
- સતપંથીઓએ કાવતરું રચીને એક ખોટી પોલીસ અને કોર્ટ ફરિયાદ નોંધાવી. તેમાં તેઓએ એવો દાવો કર્યો કે બેંગલોરમાં રહેવા વાળા રમેશભાઈ, તેમના પિતા અને તેમના દાદા પીરાણામાં જઈને ધાક ધમકી કરીને માર ફૂટ કરી. પોતાનો કેસ વધુ મજબુત કરવા માટે તેઓએ રાતો રાત શાક્ષીદાર પણ ઉભા કરી લીધા.
- જયારે વાસ્તવમાં તેમના પરિવારના કોઈ પણ સદસ્ય ક્યારે પણ પીરાણા ગયાજ નથી.
- રમેશભાઈને સબક શીખાડવા માટે, તેમના પરિવારને સંડોવીને તેમને સતાવવાનું દુષ્કૃત્ય પાછળનો મુખ્ય ઉદ્દેશ, સમાજના સામાન્ય વર્ગને એક કડક સંદેશો આપવાનો હતો. પણ જોશમાં હોશ ખોઈ બેઠા અને ભૂલી ગયા કે રમેશભાઈના દાદા તેવખતે ૯૭ વર્ષના છે. જે ઉમરમાં ચાલી ન શકાય, તે ઉમરમાં તેઓએ માર પીટ કરી? અને તે પણ ૧૫૦૦ કી.મી. દૂર જઈને?

245

... અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજ સાથે દગો ...

7. અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજ લગભગ પાંગળી:

- આ સમય દરમ્યાન ખોટી પોલીસ ફરિયાદો અને કોર્ટ કેસોની સંખ્યા ચિંતાજનક સ્તરે પોહચી ગઈ. ગામે ગામથી ખોટા કેસોના અસંખ્ય દાખલાઓ મળવા લાગ્યા. બધા કેસો પાછળ મુખ્ય હેતું સનાતાનીઓને હેરાન પરેશાન કરવાનું હતું.
- ખોટી પોલીસ ફરિયાદો અને કોર્ટ કેસો દાખલ કરવાનો કોઈ મોકો છોડવામાં ન આવતો કે જેના થકી સમાજમાં એવો ડરનો સંદેશ મોકલી શકાય કે જુવો સતપંથની સામે થશો તો આવા હાલ થશે.
- લોકોમાં ડરનો માહોલ ઊભો કરવામાં તેઓ ઘણી હદ્દ સુધી સફળ પણ રહ્યા. આના કારણે કોઈ પણ જગ્યાએ સતપંથની વાત આવે તો લોકોની પ્રતિક્રિયા એવી થવા લાગી કે "જવાદોને કોણ માથાકૂટ કરે અને સતપંથીઓ સામે દુશ્મની વોરે".
- કોઈના સાથ વગર, સનાતાનીઓ અસહાય મહેસુસ કરવા લાગ્યા. સનાતાનીઓની કન્દ્રીય સંસ્થા લગભગ નિષ્ક્રિય બની ચુકી હતી. લોકોને સમાજનું ગૌરવ અને સક્રિયતા પાછી લાવવા માટે કોઈ રસ્તો સુજતો નહોતો.

246

... અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજ સાથે દગો

8. દગો સંપૂર્ણ હતો:

- ગામે ગામમાં સતપંથના અત્યાચારોની વાતો થતી. પણ કોઈનામાં તેની સામે બોલવાની હિમ્મત અને તાકાત નહોતી.
- સતપંથીઓને માન અને પ્રેમ સાથે પોતાનામાં ભળાવવાની "સદભાવના" જે સનાતાનીઓએ ઉદાર નીતિ અપનાવીને દેખાડી હતી, તેનાં બદલામાં તેમને દગો મળ્યો. તેમની પીઠ પાછળ ખંજર ભોકયું હતું.
- સહનશીલતા અને ઉદારતાનો જે રસ્તો અપનાવ્યો હતો તેનો સતપંથીઓએ સનાતાનીઓને કમજોર કરવા માટે ગેરઉપયોગ કર્યો.
- *સમય બદલાઈ ગયો હતો. રણનીતિ બદલવાની જરૂર જણાવા લાગી.* ઓધવરામ મહારાજની પ્રેરણાથી રતનશી બાપાએ, જે "સદભાવના" વાળી અસરકારક રણનીતિ અપનાવીને, સતપંથીઓ માટે સમાજના "દરવાજા" "ખુલ્લા" રાખ્યા હતા, તે દરવાજાઓને હંમેશની માટે "બંદ" કરવાનો સમય આવી ગયો હતો.

247

4.8 અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજમાં બીજી ક્રાંતિ

અત્યાચારો સામે બળવો

248

સમાજમાં બીજી ક્રાંતિ ...

1. ક્રૂરતા અને અત્યાચારો સામે ઉકળાટ:

- ખોટા કેસોના આધારે, સતપંથીઓ, સનાતાનીઓનાં ભોગે પોતાનો ફાયદો કરવા લાગ્યા. કોઈ પણ બાજુથી કોઈ મદદ આવતી ન દેખાવાના કારણે, ગમે તેમ કરીને સનાતાનીઓ કેસથી પીછો છોડાવવા માંગતા હતા.
- પદ્ધતિસરના સંસ્થાકીય મદદના અભાવે સનાતાનીઓનું મનોબળ ભાંગવા લાગી ગયું હતું.
- વાતાવરણ એટલું ખરાબ થઈ ગયું હતું કે લોકો સનાતનીઓના હિતની વાત કરવાથી ગભરાવા લાગ્યા હતા.
- પણ ભાગ્યવશ લોકોએ પોતાના વિશ્વાસુ મિત્રો સાથે વાત કરવાનું ચાલું રાખ્યું અને તેમનો બળાપો મિત્રો સામે કાઢતા રહેતા.
- જલ્દીથી લોકોને ખબર પડી કે તેઓ એકલા નથી. બીજા લોકોની ભાવના અને વિચારો તેમના વિચારો સાથે મળે છે.
- લોકોના હૃદયની પીડા અને દુઃખ એવા સ્તર સુધી પહોચી ગયાં હતાં કે બસ લોકોના ક્રોધનો ભડકો થવાનીજ વાર હતી.

249

... સમાજમાં બીજી ક્રાંતિ ...

2. નિર્ણાયક બિંદુ (Turning point); પ્રમુખ સાહેબની ભૂલ:

- નવેંબર 2008માં અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજના પ્રમુખને સતપંથીઓનું નખત્રાણામાં બંધાયેલા નવા "ખાના"ના (તાકિયાનાં કારણે આ ખાનને નિષ્કલંકી નારાયણ મંદિર કહે છે) ઉદઘાટનનું આમંત્રણ મળ્યું. આ ખાનાનું બાહ્ય રૂપ એક પરંપરાગત હિંદુ મંદિર જેવું આપવામાં આવ્યું હતું.
- પીરાણા સતપંથનાં કારણે ક.ક.પા. જ્ઞાતિની જે દૂર્ગતિ થઈ હતી તેનો ઇતિહાસ ગવાહ છે. બન્ને નૈતિક અને તકનીકી કારણોસર પ્રમુખ સાહેબનું તે કાર્યક્રમમાં જવું બીનવ્યાજબી હતું. આવા સંજોગોમાં જો પ્રમુખ સાહેબ તે કાર્યક્રમમાં જાય તો સામાન્ય જનતામાં ખોટો સંદેશો જાય, એનામાં કોઈ બે મત નહોતો.
- આમંત્રણની જાણ થતાં, રતનશી બાપાના દીકરા હિમ્મતભાઈએ પ્રમુખ સાહેબને તે કાર્યક્રમમાં ન જવાની સલાહ આપી. તેમજ દેશભરનાં જુદી જુદી જગ્યાએ વસતા લોકોએ પણ પ્રમુખ સાહેબને ત્યાં ન જવાનો અનુરોધ કર્યો.
- પણ દુર્ભાગ્યવશ, લોકોની લાગણીનો ખ્યાલ ન રાખીને પ્રમુખ સાહેબ તે કાર્યક્રમમાં ગયા.

250

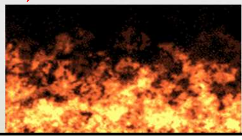
… સમાજમાં બીજી ક્રાંતિ …

3. લોકોનો ક્રોધ અને અસંતોષની જ્વાળા ફૂટી:

- બીજી બાજુ લોકોના મનમાં સળગતો ક્રોધ અને અસંતોષની જ્વાળા ફૂટવાના અણી પર આવી પહોંચી હતી
- લોકોને એક નેતાની જરૂર હતી કે જે સતપંથના અત્યાચારો સામે તેમની ભાવના વ્યક્ત કરતો આવાજ કેન્દ્રિય સમાજ સુધી પહોચાડી શકે.
- તા. ૦૭-૦૮-૨૦૦૯ (07th August, 2009) (i.e., 7/8/9)ના શ્રી હિમ્મતભાઈ રતનશી ખેતાણીએ ૧૯ મીનીટનું હૃદયને ધ્રુજારી દેતું ભાષણ, અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજની જાહેર/જનરલ સભામાં કર્યું. તેમને સમાજના નેતાઓ પર ચોખો આક્ષેપ કર્યો કે તેઓ સમાજને અવળે રસ્તે લઈ જઈ રહ્યા છે. અને સમાજના સ્થાપક સભ્યોએ જે કડી મહેનત અને લોઈનાં પાણી કરીને ઉભી કરી છે, તેને તેઓ બગાડી રહ્યા છે.

હિમ્મતભાઈનું ભાષણ: ←ક્લિક કરો (સમય: 18m-6s)

- **સનાતાનીઓના ક્રોધ અને અસંતોષ રૂપી જ્વાળાને નાની ચિનગારી મળી અને જ્વાળા તો બસ ભડકી ગઈ.**

251

… સમાજમાં બીજી ક્રાંતિ …

4. રમેશભાઈ વાઘડીયાની સમાજમાં ધરપકડ – (1 / 2):

- તા. ૨૭-૦૨-૨૦૧૦નાં કેન્દ્રિય સમાજના કાર્યાલયમાં રમેશભાઈની થએલી ધરપકડના કિસ્સાએ સતાનીઓની ચળવળમાં તેજી લાવી દીધી. આ કિસ્સાના લીધે સંપૂર્ણ સમાજ જાગૃત થઈ ગયો.
- જયારે આપણે આ કિસ્સા પાછળના હાલાત અને થયેલ ખોટા નાટક પર નજર કરીશું ત્યારે આપણને આ ધરપકડવાળા કિસ્સાનું મહત્વ સમજાશે.
- હિમ્મતભાઈનું તા. ૭-૮-૨૦૦૯નું ભાષણ થયા પછી જ્ઞાતિના (સમાજમાં નહિ, કારણકે સતપંથ સમાજ જુદી છે) બન્ને પક્ષો વચ્ચે સમજૂતીના પ્રયાસો થવા લાગ્યા.
- બન્ને જુથમાં સમજુતી થાય એટલે સમાધાન કરવા માટે સતપંથીઓ અને સનાતાનીઓ વચ્ચે તા. ૨૭-૦૨-૨૦૧૦નાં મિટિંગ બોલવામાં આવી.

252

હિમ્મત રતનશી ખેતાણીનું તા. ૦૭-૦૮-૨૦૦૯ના નખત્રાણા ખાતે કેન્દ્રીય સમાજમાં કરેલું ઐતિહાસિક ભાષણ

૧૮મી કલમ... એ રીતિ રીવાજો માટે... થઈને કંઈ કહે છે... આપને હિંદુ છીએ. હિંદુ રીવાજો પાળવા જોઈએ.. બાહ્ય આચરણ હિંદુઓનું હોવું જોઈએ. જો એનું પાલન ન કરીએ... તો શું થાય એના શું પ્રોવિશન છે એ બધા રમેશભાઈએ વાંચીને સંભળાવ્યા. મને કહેતાં અત્યંત ખેદ છે... કે આપણા સમાજનું બંધારણ... જેના વડા પ્રમુખશ્રી હોય, એના સહયોગીઓ હોય... એમના દ્વારાજ જો એ કલમોનું ઉલ્લંઘન થતું હોય... તો પછી આ બંધારણની કલમોને કોણ પાળશે?

હવે હું તમને સમજાવું ઉલ્લંઘન કઈ રીતે થાય છે. ૧૮મી કલમમાં, ચોખું લખવામાં આવ્યું છે... કે હિંદુ રીતિ રીવાજો પાળવા. સતપંથ શબ્દની વ્યાખ્યા શું છે, ચોખું તમને સમજાઈ જશે કે એ ઈસ્માઈલી ધરમનો એક ભાગ છે. એ ઈસ્માઈલી ધરમથી અલગ નથી. ચોખું લખીને આપવામાં આવ્યું છે એની વ્યાખ્યા છે. મારી પાસે એના પુરાવા છે. એ સતપંથનું નારાયણ બાપાએ વિરોધ કર્યો અને નારાયણ બાપાને આપણે આદરથી જોઈએ છીએ એમની પૂજા કરીએ છીએ. અને બીજી બાજુ... એમણે જેનો વિરોધ કર્યો... જે મુસ્લિમ પીર... ઘણાં બધા હિંદુઓને વટલાવવા માટે થઈને જવાબદાર હતો... એ પીરનો એમણે વિરોધ કર્યો. અને આજે... એવા પીરના નામે ઉભા થતા મંદિરોને આપણે પ્રોત્સાહિત કરીએ છીએ. વાહ રે વાહ સમાજની બેવડી નીતિ... કોઈ કહેવા વાળું નથી... કોઈ કહેવા વાળું નથી. સમજતા હોવા છતાં... કોઈ કહેવા વાળું નથી. કઈ રીતે શક્ય બને? હું હાથ જોડીને સવાલ પુછું છું.. કે આ કઈ રીતે શક્યા બને? એક બાજુ નારાયણ રામજી લીંબાણીની તમે પૂજા કરો... બીજી બાજુ ઈમામ શાહના નામે ઉભા થતા મંદિરોમાં જ્યાં ઉમિયા માતાજીની છબી સાથે રાખવામાં આવે. અરે કેટલું ઘોર અપમાન થાય છે, જુવો તો ખરા. તમને વાંચવું... મારી પાસે પહેલી બુક નથી, આજે નથી લઇ આવ્યો. મારી પાસે છે, બધા પુરાવા છે. આ નકલંકી નારાયણ... ઈમામ શાહ બાવા એના વિષયે શું લખી રહ્યો છે... ઈમામ શાહ બાવાએ નકલંકી નારાયણનો જન્મ આજે વર્ષોથી થઈ ગયો છે એમ બતાવ્યું છે. બીજું કોઈ નથી, બાવાએ કહ્યું છે... કે બીજું કોઈ નથી, એ... હજરત મોહમ્મદ પૈગંબરના જમાઈ... હજરત અલી... એજ નિષ્કલંકી નારાયણ છે. ડોકયુંમેન્ટ પણ બતાવું તમને. આપણાં આદ્યશક્તિ... શક્તિ... એ કોણ છે? ઈમામ શાહ બાવાની વ્યાખ્યા પ્રમાણે... બીબી ફાતમા. શરમ આવી જઈએ શરમ. આપણને શરમ નથી આવતી બધું જાણતા હોવા છતાંય. એનું વારા વાર દુઃખ છે. કોઈ કહેવા વાળું નથી. આજે છેલા ૪૦-૫૦ વરસથી... આ બધું ચાલ્યા કરે છે. કોઈ ઓબજેકશન (વિરોધ) લેતું નથી. અને આમારા જેવા બેવકૂફો... કોઈ વખતે ગુસ્સે થઈ જાય... તો ટાઢા પાડવામાં આવે. આરે... હવે એવું નથી રહ્યું, હવે આવડા તપોમાં, પાણીમાં ધોકો હણો તો પાણી અલગ ન થાય, આપડે બધા એક છીએ... કેમ એક છીએ મને સમજાવો? આજે મુસલમાન પીરને માનવા વાળા સાથે હું એક કઈ રીતે.... ચાલો મુસલમાન પીરને

અક્સપ્ટ કર્યો એક વાર, પણ કેવો પીર... એવો પીર કે જે મારા પૂર્વજોને વટલાવવા માટે થઈને કોશિશ પૂરી કરી ચુક્યો. પણ આ તો નસીબ હતાં... પૂરે પુરા મુસલમાન ન થયા... અડધેથી પાછા વળી આવ્યા. આજે લહેર કરી હોત... ખરૂં કહું રહ્યો... આ ડોહાએ બધાએ હુરે કરી નાખ્યા આપણને. લહેર કરતાં હોત આપણે. મિયાં થઈ ગયા હોત... આજે ફર્સ્ટ ક્લાસ મોજ કરતાં હોત આપડે. આહિયા કુરાને શરીફની આયાતોનું પઠન થતું હોત... અલ્લાહ હો અકબર. ગાંડ ભીડીને રડું કરતાં હોત આપડે. બે શરમ માણસો.

મહેર બાની કરીને ખેલજો ના, આ બહું દુઃખ થાય રૂ... "ફરમાનજી બીસ્મીલ્લા હરરહેમાન નરરહીમ સતગોર પાત્ર બ્રહ્મા ઇંદ્ર ઈમામશાહા આદ વિષ્ણુ નિરંજન નરઅલી મહંમદશાહા તમારી દુઆ... હક લાએલાહા ઇલ્લલ્લાહો મહંમદુર રસુલીલ્લાહે"... વાહ રે હિંદુ વાહ... વાહ હિંદુ વાહ. આ રીતે પૂજા થતી. આપડે બે શરમો... આ રીતે પૂજા કરતા. આજેભી... છુપી રીતે... આજ પ્રમાણેની પૂજાઓ ચાલુ છે. આ એક ઇસ્લામ ધરમનો ફાંટો છે. ઇસ્લામના બે મેન પંથ... શિયા અને સુન્ની. આ શિયા ધરમનો ફાંટો છે. એ ફાંટાનું નામ નીઝારી... એ નીઝારીની અંદર બીજા ફાંટાઓ છે, એમાંનું આ સતપંથ. જે સતપંથ ધરમ પાળીને લોહાણાઓ ખોજા થયા, પાટીદારો મુમના થયા, હવે એજ સતપંથમાં આપણે છીએ. શરમ આવી જોઈએ એવો ઇતિહાસ છે આપણો. ગૌરવ બોવરવ કઈ નથી. ગૌરવ હવે આપવાનો છે... સુધરીને ને. છેલા ૪૦-૫૦ વરસથી આ વડીલોની મહેનત જે રંગ લાવી હતી... એના ફળ સ્વરૂપે... આપડે સુધર્યા. આપડે આજે વાદ વિવાદ કરીએ છીએ... ધર્મ બારામાં કે... રામાયણમાં આમ... મહાભારતમાં આમ... એની જગ્યાએ આપડે ઇસ્લામ ધર્મના બારામાં ચર્ચા કરતાં હોત. ખેર બચી ગયા. પણ હવે ઈ બાજુ... વળગી રહેલા... આજ દિવસ સુધી... એ જુઠી બુનિયાદ પર ઉભા થયેલા પંથને... આજ દિવસ સુધી વળગી રહેલા લોકોની સાથે... સંબંધો શા માટે રાખવામાં આવે છે? અરે સંપ્રદાય હોય શકે... સંપ્રદાય એટલે હિંદુ ધર્મનો સંપ્રદાય. એમાં હોય શકે. આજે મને કહો... આપણો કોઈ દિવસ સ્વામીનારયણ જોડે જગડો થયો... આર્ય સમજીઓ સાથે કોઈ દિવસ જગડો થયો... નથી થયો. જગડો થાય... તો ફક્ત આ સતપંથીઓ સાથેજ કેમ થાય? કેમ થાય? આજે હિન્દુસ્તાનમાં... ઘણાં બધા ધર્મો અસ્તિત્વમાં છે. પણ રમખાણો થાય... ત્યારે હિંદુ અને મુસલમાન જોડેજ કેમ થાય? હિંદુઓને પારસીઓ જોડે કેમ નથી થતું? શું કામ? વિચાર કરો.. ઘહન વિચાર માંગી લે છે. આ સંસ્કારો ખોટાં છે. ત્યાં આપડે જે ભટકાઇ ગયા હતાં, ત્યાંના સંસ્કારો ખોટાં છે. એટલેજ નારાયણ બાપા જેવાએ એનો વિરોધ કર્યો. નહિતો કઈ વાંધો નહતો, આપડે સતપંથ. આપડેતો ધરમ પાળવો અને પૂજા અર્ચના કરવીને... એમાં થોડું મુસલમાની તત્વ હોય તો એમાં શું ફેર પડેરો... મરવાદો... હાલો. પણ ના... એનો વિરોધ કર્યો. નારાયણ બાપાએ સખત વિરોધ કર્યો. અમારા બાપુજીએ સખત વિરોધ કર્યો. એનું કારણ આજ હતું. ઇસ્લામી વિચાર ધારા હતી. સમજી લેજો, ઇસ્લામી વિચાર ધરમ હતી એનો આ વિરોધ છે. અને આજે ભી એવા આ ઇસ્લામી, જેને સંત કહેવામાં આવે છે, એ બાવાની પૂજા કરવા વાળાની જોડે, તમારૂં નથી જામતું એનું કારણજ આ

છે. મહેરબાની કરીને આની નોંધ લેવાની જરૂરી છે. આ સમાજની સ્થાપના કોણે કરી એ ઇતિહાસ સમજવો જરૂરી છે. કયા લોકોએ આમાં મહેનત કરી, કયા લોકોએ આ મિલકતો બધી ઉભી કરી... આ બધો વિચાર કરો... પછી જે નિર્ણય લેવાં હોય તે લો.

બાકી હવે એક વસ્તુ ધ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે. સમાજનો જે યુવા વર્ગ છે એ જાગરૂક થતો જાય છે. પહેલાં ગરીબી હતી. લોકો દબાયલા હતાં. બોલી નહોતા શકતા. અમુક ખોટી રજુઆતો મંચ ઉપરથી થતી અને ચલાવી લેવામાં આવતી. વિરોધ નહોતો થતો. હવે લોકો નિર્ધન નથી રહ્યા, પૈસા આવી ગયા છે. પૈસાની સાથે ભણતરભી આવી ગયું છે. બુદ્ધિ આવી ગઈ છે. દલીલ કરવાની ક્ષમતા આવી ગઈ છે. એટલે તમે અને હું એમને બેવકૂફ નહિ બનાવી શકીએ. એને ગુમરાહ નહિ કરી શકીએ. વાદ વિવાદો સમાજમાં થતા રહેશે. એટલે બને ત્યાધી સમાજમાં જે કોઈભી તમારા બંધારણો હોય, તમારા સંચાલનની પદ્ધતિઓ હોય, એને યોગ્ય રીતે રાખો, એને કાયદેસર બનવાની કોશિશમાં રહો. જે થી કરીને આવતી કાલે, કાયદાના વિદ્વાનોની સલાહ કળીને કામ કરવાની જરૂર છે. હું તમને દાખલો આપું, ગયા વખતે ચુંટણીની પ્રક્રિયા કરી તમે. આપડે ભારતના ખૂણે ખૂણે ઝોન બનાવી દીધા. એ ઝોનના સભ્યો અહિયાં હજાર થયા. તમે એમને કહ્યું, મોખિક રીતે... હજી સુધી મોખિક રીતે એમણે માન્યતા અપાઈ છે. આજ દિવસ સુધી ઝોન સિસ્ટમને કાયદેસરતા મળી નથી. ધ્યાનમાં રાખજો. એને કાયદેસર માન્યતા આપવા માટે થઈને તમારે બંધારણ સુધારવું પડશે. હજી સુધી તમે બંધારણ નથી સુધાર્યું. તમારી ગયા વખતની ચૂંટણી પ્રક્રિયાને એક મીનીટમાં હું અટકાવી શકતો હતો. બધું સંભાળતો હતો. પણ મારે આખી સભાના જોડા નહોતા ખાવા. દેશ પરદેશમાંથી કેટલાય પ્રતિનિધિઓ બેચારા ઘાટના ગોપીચંદ કરીને અહિયાં હજાર થયા હતા. હોંશે હોંશે આવ્યા હતાં, પહેલી વાર આવ્યા હતાં. અને બહું મોટી સંખ્યામાં હાજરી હતી. ખાસ કરીને ચુંટણીનું વર્ષ હોવાથી, ઉત્સાહ બહું હતો. એ ઉત્સાહનો ભંગ મારે નહતો કરવો. નહીતો ચુંટણીની પ્રક્રીય એક મીનીટમાં બંદ થઈ શકે એમ હતી. હું છેલે બેઠો... મારી આદત પ્રમાણે હું છેલે બેઠો હતો ત્યાં... સંભાળતો હતો બધું. આજ દિવસ સુધી ઝોનલ સિસ્ટમને માન્યતા કાયદેસર રીતે નથી મળી. આ બધું ધ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે. અને સત્વરે આ બધા કામ કરવાની જરૂર છે. આ ધાર્મિક બાબત અંગે સુસ્તી દેખાડવાનું હવે બંદ થવું જોઈએ. અને જે પક્ષપાત ભરેલું વલણ દેખાય છે, એ સત્વર બંદ કરવાની જરૂર છે. હવે નહિ સાંખી લેવામાં આવે. અને હવે હજી સુધી જો એ નીતિ ચાલુ રહેશે, તો પછી એના પરિણામો સારા નહિ આવે. હું તમને સાચી વાત કરૂં છું. લોકોમાં હવે બહુ સહનશીલતાની હદ્દ આવી ગઈ છે. હવે સહન નથી થતું. હવે સહન નહિ થાય. મહેરબાની કરીને આના પર તાત્કાલિક પગલાં લો.

તમે જે ભૂલો કરી છે, એનો તમને આજ દિવસ સુધી પશ્ચાતાપ નથી થતો, એનો મને દુઃખ છે. તમે પોતે હોદેદાર થઈને, તમેજ બનાવેલ કાયદાઓનો ભંગ કરો છો.. તમે. જુવો મે તમારું ધ્યાન દોર્યું છે. આ

બાહ્ય આચરણો... મે તમને સમજાવ્યું. પૂજા અર્ચના કરવી એ બાહ્ય આચરણોમાં છે અને જે મુસલમાન પીરના નામે બનતા મંદિરો હોય... અને મુસલમાન પીરને ઉમિયા માતાજીની સાથે બેસાડવામાં આવ્યા હોય... એવા મંદિરોમાંની પ્રતિષ્ઠાઓમાં હાજરી દઈ એની શોભામાં અભિવૃદ્ધિઓ કરી એને પ્રોત્સાહન આપવાની આ આમાજના પ્રમુખને અને એના સહયોગીઓને કોઈ જરૂર હોતી નથી. છતાંભી તમને વારવામાં આવ્યા હતાં. તમારું ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું. પણ કોણ જાણે કેમ, એ વખતે તમારી બુદ્ધિને શું થયું હતું. મને સમજણ નથી પડતી. તમારા પરિવારજનો... તમારા મિત્ર, નિકટના એકદમ.. સહયોગીયો, જેને તમારા પર ભારોભાર લાગણી હોય એવા લોકોએ તમને વાર્યા હતા. છતાંય તમે માન્યા નહિ અને તમે ત્યાં ગયા. બહુ દુઃખની વાત છે. તમે કાનૂનનો ભંગ કર્યો છે. સાચું પૂછો... એ હવે બંદ કરવા માંગુ છું મારી વાત, પરંતુ સાચું પૂછો તો આખો જે કેસ છે ઈ અવિશ્વાસની દરખાસ્તને લાયકનો કેસ છે. હું અત્યારે અવિશ્વાસની દરખાસત અને ઠરાવ અહિયાં રજુ કરી શકું એમ છું. પણ મારે નથી કરવું. કારણકે આ રામજી કરમશી જેવો માણસ આ સમાજને નહિ મળે. કોઈ એબ નથી આ માણસમાં. આ માણસને બગાડવામાં આવ્યા. અહિયાં આગળ અમુક ભવાઈયાઓ છે. અહિયાં એવા કલાકારો છે, કે એનું માથું ફેરવી નાખ્યું. પાંડુરંગ શાસ્ત્રીનો ચુસ્ત અનુયાયી આ માણસ, એનું માથું ભ્રમિત કરી નાખવામાં આવ્યું. નારાયણ બાપાના સિદ્ધાંતોને વરેલો આ માણસ... એનું માથું ફેરવી નાખવામાં આવ્યું. વિરાણીનો આ દીકરો, એનું અમને બધા વિરાણી વાસીઓને ગર્વ હોય, એવા માણસનું માથું ફેરવી નાખ્યું. આ ભવાઈયાઓઈ ભાવાઈ કરી, નાટકો બતાવી એમનું માથું ફેરવી નાખ્યું. એનું મને વારા વાર દુઃખ છે. હવે મહેરબાની કરીને આમાં કઈ સુધારો થાય... તો હું મારી જાતને ભાગ્યશાળી ગણીશ... કે મે અહિયાં આગળ બે શબ્દો તમારી સામે રજુ કર્યા, એમના કાને પડ્યા, અને એમાં કંઇક સારું થવાનું હશે, એવી આશા સાથે, હું અહિયાંથી રાજા લેવાં માંગુ છું... અસ્તુ.

... સમાજમાં બીજી ક્રાંતિ ...

4. રમેશભાઈ વાઘડીયાની સમાજમાં ધરપકડ – (2 / 2):

- એક બાજુ રમેશભાઈને સમજુતીની મિટીંગમાં બોલાવીને બીજી બાજુ પોલીસને તૈયાર કરવામાં આવી. અમદાવાદથી ખાસ પોલીસને તેડાવીને સતપંથીઓના નખત્રાણાના નવા “ખાનાં”માં (નિષ્કલંકી નારાયણ મંદિર)માં તેમને ઉતારો આપવામાં આવેલ હતો. આખો દિવસ પોલીસ આરામ કરતી રહી.
- દિવસ પુરો થવાની અણીએ આવ્યો ત્યાં સુધી રમેશભાઈ પોતાની વાતને મક્કમતાથી મિટિંગ સમક્ષ રજુ કરવામાં સફળ રહ્યા હતા. સ્વાભાવિક છે કે સતપંથીઓ તેમની વાતથી ઘેરાઈ ગયા હતા. એટલે લગભગ સાંજના ૫:૦૦ વાગે અમદાવાદથી તેડાવેલી પોલીસ મિટિંગ રૂમમાં આવીને રમેશભાઈની ધરપકડ કરી.
- આશ્ચર્યની વાત એ છે કે પોલીસના પહોચવાથી પહેલાં બીનબોલાવેલા પીરાણા સતપંથના ૨૦૦ જેટલા સતપંથીઓ પહેલાંથી આવી પહોચ્યા હતા. આ વાતોથી એક પૂર્વ-નીયોજીક પ્રપંચની ગંધ આવે છે અને જાણે આ સતપંથીઓને પોલીસ કાર્યવાહીની પહેલીથી જાણ હતી એવું સમજાઈ આવે છે.
- ખરેખર શરમની વાત છે કે સમાજના એકાદ બે નેતાઓ શિવાય, બાકી બધા સંકટની ઘડીએ તે જગ્યાએથી ગાયબ થઇ ગયા હતા.

253

... સમાજમાં બીજી ક્રાંતિ ...

5. સંબંધોમાં કાપ – (1 / 3):

- હવે સતપંથીઓનો ઈરાદો એક અંધાને પણ સાફ દેખાવા લાગ્યો.
- એક બાજુ સમાજમાં શાંતિ અને એકતાની વાતો કરે અને બીજા બાજુ હાથ મરોડવાની રણનીતિ અપનાવે.
- રમેશભાઈની કેન્દ્રિય સમાજના પ્રાંગણમાં થયેલી ધરપડકના કિસ્સાએ સાબિત કરી આપ્યું કે કેન્દ્રિય સમાજના ઉચ્ચ અધિકારાત્વ માટે તેઓને કોઈ સન્માન નથી.
- જયારે આ વાતની ખબર આગના ઘોલાની જેમ ફેલાઈ ત્યારે દેશભરમાંથી સતપંથીઓ સાથે હંમેશ માટે બધા સંબંધો કાપી નાખવાના કડક પગલાં લેવાની માંગણી થવા લાગી.
- સનાતની સંસ્થાઓના ઘણા સભ્યોએ ખુલ્લે આમ આવીને આ વ્યાજબી અને સાચી માંગનું સમર્થન કરવા લાગ્યા.

254

... સમાજમાં બીજી ક્રાંતિ ...

5. સંબંધોમાં કાપ – (2 / 3):

- અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજના નેતાઓએ પરિસ્થિતિની ગંભીરતા સમજીને અને લોકોની લાગણીઓ જાણીને ખુબ ઊંડો વિચાર કર્યા પછી, તા. ૨૫ માર્ચ ૨૦૧૦ના એક શ્વેત પત્ર બહાર પાડ્યું. તેમાં ચોખવટ કવામાં આવી કે આ સમાજ સનાતાનીઓ દ્વારા, સનાતાનીઓના હિત માટે ઉભી કરવામાં આવી છે. તેમાં સતપંથીઓને કોઈ સ્થાન નથી.
- અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજે તેમના બંધારણમાં વધુ ખુલાસા કરતા ફેરફારો કરી નાખ્યા. તા. ૦૭ મે ૨૦૧૦ના અ.ભા.ક.ક.પા. સમાજના સભ્યોની એક જાહેર (જનરલ) સભા બોલવામાં આવી, જેમાં જંગી ૨૫,૦૦૦ થી પણ વધારે માણસો હાજર હતા. આ સભામાં બંધારણમાં વધુ ચોખવટ કરતા ફેરફારો પસાર કરવામાં આવ્યા. તેમાં ખાસ કરીને કે આ સમાજ ફક્ત સનાતાનીઓની હતી, છે અને ભવિષ્યમાં પણ રહેશે એવી ચોખવટ થઈ ગઈ. અપેક્ષા વિપરીત આ બંધારણીય ફેરફાર નિર્વિરોધ અને સર્વાનુમતે પસાર થઈ ગયો.

  (નોંધ: સાધારણ રીતે, સમાજની જાહેર સભાઓમાં ૨૦૦૦થી વધારે માણસોની હાજરી ન હોય. આવી જંગી સંખ્યામાં લોકોની હાજરીથી ચોખું થઈ જાય છે કે સામાન્ય માણસને પોતાના ધર્મ પ્રત્યે કેટલી કાળજી છે અને તેનાં માટે તેમના નેતાઓને સમર્થન આપવાની તેમને કેટલી ચિંતા છે.)
- બધા સંબંધો કાપવામાં આવ્યા અને સતપંથ સામે કડક વલણ અપનાવાની નીતિ અપનાવી.

255

... સમાજમાં બીજી ક્રાંતિ ...

5. સંબંધોમાં કાપ – (3 / 3):

- હિમ્મતભાઈ અને તેમના સાથીદારોએ અગણિત સભાઓ ભરવાનું ચાલું રાખ્યું. જ્યાં જાય ત્યાં તેમને એક નાયકનો આવકાર મળવા લાગ્યો. તેમને લોકો તરફથી ખુબ સમર્થન મળ્યું.
- તેમની મહેનતને કારણે આજે પણ સનાતની ચળવળની ગતિ જળવાઈ રહી છે.
- જલદીથી સનાતાનીઓની બીજી સંથાઓએ પણ સતપંથીઓને બાકાત કરવાના ઠરાવો, બંધારણો પસાર કર્યા. લગભગ બધીજ સંસ્થાઓમાં આવા ઠરાવો / ફેરફારો નિર્વિરોધ અને સર્વાનુમતે પસાર થયાં.

256

… સમાજમાં બીજી ક્રાંતિ …

6. સતપંથીઓ જિદ્દ પર અડ્યા (1 / 3):

- પણ સતપંથીઓએ પોતાની જિદ્દ ન છોડી. પોતાનો વટ રાખવા માટે એક પીઠ પાછળ ઘા કરવા જેવું કામ તેઓએ કર્યું. ગમે તેમ કરીને નાયબ ચેરીટી કમિશનર, રાજકોટ પાસેથી સમાજની સભા અને કાર્યકર્મમાં “કડવા પાટીદારોનો ઇતિહાસ” નામની પુસ્તકના અનાવરણ પર રોકનો આદેશ લઈ આવ્યા.
- શરમની વાત છે કે નાયબ ચેરીટી કમિશનરે એક વિવાદભર્યો આદેશ બહાર પડ્યો. કાયદાના જાણકારોનું માનવાનું છે કે કમિશનરે કોઈ પણ સત્તા વગર આવો આદેશ બહાર પડ્યો છે. તેમણે કાયદાની આર્થીક કલમોનો ઉપયોગ સભા અટકાવવા (ગેર સંવિધાનિક કદમ) અને ઇતિહાસ ગ્રંથનું વિમોચન અટકાવવા જેવાં બીન-આર્થીક કામો સામે વાપર્યો છે.

257

… સમાજમાં બીજી ક્રાંતિ …

6. સતપંથીઓ જિદ્દ પર અડ્યા (2 / 3):

- તા. ૦૭ મે ૨૦૧૦ના બોલાવેલ જાહેર સભા પછી આયોજિત તા. ૧૨ મે ૨૦૧૦ના સ્વર્ણિમ મહોત્સવ કાર્યક્રમમાં સમાજનું પંચમ અધિવેશન દરમ્યાન અમુક મુઠ્ઠીભર સતપંથીઓએ એજ નિયમોનો વિરોધ કર્યો જેણે સમાજે સર્વાનુમતે પસાર કર્યા હતા.
- તેઓએ હંગામો ઊભો કર્યો અને પ્લાસ્ટિકની ખુરસીઓ હવામાં ઉડાડીને મહોત્સવ બગાડવાનો પ્રયત્ન કર્યો. પણ પોલીસ તરતજ હરકતમાં આવી અને પરિસ્થિતિને કાબુમાં કરી લીધી. આ ઘટનાનું વીડીઓ રેકોર્ડીંગ પણ થયેલ છે.
- એટલું બધું થઈ જવા પછી પણ આ લોકોએ સનાતાનીઓ સામે ખોટી પોલીસ ફરિયાદ નોંધાવી. અને કાર્યક્રમ બગાડવાનો આક્ષેપ સનાતાનીઓ પર કર્યો. પણ અંદરો અંદર તેઓ માને છે કે ખરા ગુનેગાર તો તેઓજ છે અને સાચી વાત સમજ્યા છતાં, સનાતાનીઓને હેરાન પરેશાન કરવાના હેતુંથી આ ખોટી ફરિયાદ નોંધાવી છે.
- આ ફરિયાદમાં મજાની વાતતો ઈ છે કે કોઈ સનાતની પોતાનાજ સનાતની કાર્યક્રમને શા માટે બગાડે? કોઈ પણ સામાન્ય માણસ પણ આ વાત સમજી શકે કે, હમેશની જેમ, સતપંથીઓએ હડહડતું ખોટું અને બીન બુનિયાદી ફરિયાદ નોંધાવી છે.

258

... સમાજમાં બીજી ક્રાંતિ ...

6. સતપંથીઓ જિદ્દ પર અડ્યા (3 / 3):

- સનાતાનીઓ સામે ખોટી પોલીસ ફરીયાદ નોંધાવવાનો સીલસીલો ચાલતોજ રહ્યો. આજ સુધી ધર્મ પ્રેરિત ખોટા કેસો ઘણી જગ્યાએ નોંધાવેલા છે. નોંધ ન લેવાયલા ઘણા કેસોની વાતો વારંવાર સંભાળવા મળે છે.
- આ બધી વાતો અહીં જણાવવા પાછળનો મકસદ એટલોજ છે કે વાચકોનું ધ્યાન એ વાત પર લઇ જવું છે કે સતપંથીઓ તેમના કર્મથી દર્શાવે છે કે તેઓને તેમનાથી થયેલા ખોટા કામનો કોઈ પણ પછતાવો નથી થતો.
- તેમણે હિંદુઓની ઓળખ રાખવી છે અને મુસલમાની નીઝારી ઈસ્માઈલી ધર્મને વફાદાર રહેવું છે.

259

... સમાજમાં બીજી ક્રાંતિ

7. સનાતાનીઓની સાચી ક્રાંતિ:

- સનાતાનીઓ ભલી ભાંતિ જાણે છે કે ભવિષ્યમાં પણ તેમના લોકોને, ખોટી પોલીસ ફરિયાદો અને કોર્ટ કેસોની મદદથી, હેરાન પરેશાન કરીને તેમનું મનોબળ તોડવાની કોશિશ ચાલતીજ રહેશે.
- તેમની રણનીતિ એ હશે કે જયારે તેમને એવું લાગે કે કોર્ટનો ચુકાદો તેમના વિરૂદ્ધ જશે ત્યારે ભાવનાતમક અપીલ કરીને કે પછી, શાંતિની વાતો કરીને કે પછી, ભાઈ ભાઈની ફરજની આદર્શવાદી વાતો યાદ કરાવીને કે પછી મિત્રો અને પરિવાર પાસેથી દબાણ લઇ આવીને ગમે તેમ કોર્ટ બહાર સમજુતી કરી લેશે. જેના થકી તેમનો કાયદાકીય ટ્રેક રેકોર્ડ જળવાઈ રહે.
- આજ સુધી તેઓએ સનાતાનીઓ વિરૂદ્ધ આ હથિયારનો ભરપુર ઉપયોગ કર્યો છે અને ભવિષ્યમાં પણ કરતા રહેશે તેનાં વિષે કોઈ શંકા નથી.
- પણ પરમાત્માની કૃપાથી સનાતાનીઓએ તેમની સામે થતા ખોટી પોલીસ ફરિયાદો અને કોર્ટ કેસોની બીક સામે મજબુત પ્રતિરોધક શક્તિ ઉભી કરી લીધી છે. તેમનો યુવા વર્ગ બહું ભણેલો ગણેલો છે જેના કારણે તેમને શક્તિ અને આત્મવિશ્વાસ મળે છે.
- સનાતાનીઓના આત્મવિશ્વાસ, સમાજ પ્રત્યે તેમની પ્રતિબદ્ધતા (commitment) અને તેમના જાહેર પ્રવચનોથી ચોખું દર્શાવે છે કે તેઓએ આ સચાઈનો સ્વીકાર કરી લીધો છે અને છેલ્લો માણસ જીવે ત્યાં સુધી લડવા માટે તેઓ તૈયાર છે.
- **આ ક્રાંતિ કાયમ માટે છે.**

260

4.9 આશંકાઓ

ખરો ભય શેનો છે?

261

ખરો ભય શેનો?...

- હાલની ક.ક.પા.જ્ઞાતિમાં ઉદભવેલી બીજી ક્રાંતિના પરિણામે, સમય જતાં, સતપંથીઓ હિંદુઓથી અલગ પડી જશે અને તેમની હિંદુ ઓળખ ખતરામાં આવી જશે.
- ત્યાર બાદ ધીરે ધીરે, તેમની મૂળ ઓળખ "મુમના મુસલમાન" તેમના ઉપર હાવી થઈ જશે.
- એક વખત તેમની આ ઓળખ છપાઈ જશે ત્યારે એ પંથ હિંદુ ધર્મની પકડથી છુટીને તેમનું મૂળ ઇસ્લામી ધર્મ તરફ વળી જશે.
- જેવી રીતે મૂળ સતપંથી ખોજાઓ ધીરે ધીરે મૂળ ઇસ્લામ તરફ વળી ગયા, તેમ પીરાણા સતપંથ પણ તેમના નકશા કદમ પર ચાલીને મૂળ ઇસ્લામમાં ભળી જશે.

262

ખોજા કોમે કેવો રસ્તો અપનાવ્યો?

- વર્ષ 1975માં, પેરિસમાં, આગા ખાનની આગેવાની હેઠળ એક અધિવેશન યોજાયું અને તેમાં એવો ઠરાવ પસાર કર્યો કે જેના કારણે તેમના ધાર્મિક ગીનાનોને નીચે જણાવેલ ત્રણ ભાગમાં વિભાજીત કરવામાં આવ્યા;

1. **સમસ્યા રહિત:** જે ગીનાનમાં "હિંદુ તત્વો" ન હોય તેવાં અને ખાનાઓ (જમતખાનાઓ)માં તેમનું રટણ કરી શકાય.
2. **થોડા હિંદુ તત્વો:** જે ગીનાનોમાં થોડા હિંદુ તત્વો હોય, તેવાં તત્વોને હટાવીને તેમની જગ્યાએ ઇસ્લામી તત્વો મૂકી દેવા. જેમ કે "હરી"ની જગ્યાએ "અલી", "ગુર", "પીર" વગેરે.
3. **બહું ઘણા હિંદુ તત્વો:** આના કારણે સતપંથીઓનું પ્રખ્યાત દસ અવતાર ઉપર કાયમ માટે પ્રતિબંધ મુકવામાં આવ્યું.

- આવી રીતે ધીરે ધીરે સંપૂર્ણ ખોજા કોમ, મૂળ ઇસ્લામમાં ભળી ગયા છે. આધુનિક યુગને અને લોકોમાં અભ્યાસના ઉચ્ચ સ્તરને ધ્યાનમાં રાખીને ખોજા કોમ સમજી ગઈ છે કે, હવે તાકિયાનો ઉપયોગ બરાબર ન કહેવાય. એટલે માનપૂર્વક તેવોએ જાહેર કર્યું કે તેમનો ધર્મ મુસલમાન ધર્મનું એક ફાંટું છે અને ચોખા ઇસ્લામને અપનાવાની કોશિશ કરશે. આના કારણે તેમના અનુયાયીઓ સમ્માન અનુભવવા લાગ્યા અને અન્ય ધર્મ વાળા પણ તેમને આદરની નજરથી જોવા લાગ્યા.
- દુર્ભાગ્યવશ, પીરાણા સતપંથને આ વાત સમજાઈ નથી. જેટલો વધુ સમય તેમને લાગશે, તેટલું તેમને વધુ નુકસાન થશે. એક વખત તાકિયા પાળવાનું બંદ કરી દેશે તો જે અનુયાયીઓ રહેશે તેઓ દિલથી સતપંથ પાળશે અને બધા સાચા સતપંથી થશે.

263

... ખરો ભય શેનો?

- એટલું તો સ્પષ્ટ દેખાય છે કે જયારે સતપંથના ધાર્મિક નેતાઓની પકડમાં સંપૂર્ણ સમાજ આવી જશે, ત્યારે લોકો પાસે સતપંથ પાળવા શિવાય કોઈ વિકલ્પ નહિ બચે. ત્યાર બાદ સતપંથના ધાર્મિક નેતાઓ ચતુરાઈ વાપરીને તે પંથમાં ધીરે ધીરે ઇસ્લામી તત્વો ઘુસાડીને પંથને મૂળ ઇસ્લામ તરફ લઇ જશે.
- આવી રીતે પીર સદ્રુદીનનું અધૂરું રહેલું કામ પૂરું થશે.

264

સારાંશ

265

સારાંશ ...

- આ પ્રસ્તુતિ (Presentation) દ્વારા એક વાત ચોખી સમજાઈ આવે છે અને એ છે કે સતપંથીઓ તાકિયાની મદદથી ચતુરાઈ ભરી રણનીતિ તૈયાર કરી છે. પરિસ્થિતિ પ્રમાણે કાકીડાની જેમ રંગ બદલે અને અમીબાની (આકાર બદલતો જીવ) જેમ આંકાર બદલી શકે.
- જયારે લઘુમતી હશે ત્યારે તેમનો હાવ ભાવ, વેશ ભૂષા અને આચરણ બહુમતી જેવો હશે.
- પણ, એક વખત તેમની પાસે નિયત્રણ આવી જાય, ત્યારે તેમનો અસલી ઇસ્લામી રૂપ અને આચરણ અપનાવી લે.

266

... સારાંશ ...

- બાહ્ય પરિસ્થિતિ અનુરૂપ તેઓ પોતાની ઓળખ બદલી નાખે. ઘણી વખત કકીડાની જેમ રંગ બદલીને હિંદુ દેખાવ કરશે અને અમીબાની જેમ આંકાર બદલીને હિંદુઓના રીત રીવાજો, પ્રાર્થનાઓ અને પરંપરાઓ પણ પાળશે.
- આજે સતપંથીઓ બધી બાજુથી સંપડાઈ ગયા છે. એટલે સતપંથનો ત્યાગ કરીને બાહ્ય હિંદુ દેખાવ અપનાવી લેશે, જાણે હિંદુ ધર્મ સ્વીકારી લીધો હોય.
- આવા સંજોગોમાં તેમના પર વિશ્વાસ રાખવો અસંભવ છે. તેમની વાતો અને કર્મો પર ભરોસો મૂકી શકાય નહી.

267

... સારંશ

- આ પરિસ્થિતિમાં જાણવા જેવી મહત્વની વાત એ છે કે, પરિસ્થિતિ અનુકુળ સતપંથીઓની ઓળખ, સાહિત્યો અને શ્રદ્ધા, તેમની સંસ્થાઓ, વગેર ત્રણ મુદ્દાઓની આસ પાસ ફર્યા રાખશે.

  1. ઈમામ શાહ
  2. હઝરત અલી કે નિષ્કલંકી નારાયણ
  3. પીરાણા સ્થિત ઈમામ શાહની દરગાહ

  નોંધ: ભવિષ્યમાં તેઓ નામો બદલશે, નવા વ્યાખ્યાન ઉભા કરશે, સાહિત્યો બદલશે, (તાકિય પાળશે) પણ તેમની ઓળખ ઉપર જણાવેલ ત્રણ મુદાઓની આસ પાસ ફર્યા રાખશે.
- સતપંથ ઉપર નજર રાખવાવાળાઓએ ઉપર જણાવેલ ત્રણ મુદ્દોને ધ્યાનમાં રાખવા પડશે.

268

એક હિંદુની પીડા

એક હિંદુને ઇસ્લામ તરફ જતો જોઈને તેનું મન પીડાય, પણ સતપંથીઓને ભેગા રાખે તો બીજાં હિંદુઓને નુકસાન પહોચાડીને વધુ તકલીફ આપે.

ક.ક.પા. જ્ઞાતિએ સતપંથીઓથી છેડો ફાડીને ઓછા નુકસાન વાળો રસ્તો અપનાવ્યો.

269

Real Patidar

www.realpatidar.com
mail@realpatidar.com
www.facebook.com/realpatidar

270

This page is intentionally left blank